

Oktober 2023 - Jaargang 3 - Nummer 3

Waaiers



Een elektronisch tijdschrift voor nostalgische wielerfanaten

Uitgever: Jan De Smet

Editoriaal

Uit nieuwsgierigheid las ik mijn vorig editoriaal eens opnieuw. We zaten toen halfweg de derde jaargang en dat is nu dus aan het einde van de derde jaargang geworden. Ondertussen zijn de Tour de France, het wereldkampioenschap en de Vuelta a España voorbij. De twee grote ronden toonden de overmacht van Jumbo-Visma met tweemaal eindwinst, na ook al de Giro d'Italia gewonnen te hebben. In het wereldkampioenschap werd de term 'Zilveren Wout' bevestigd. Opnieuw moest de krachtpatser uit Herentals zijn meerdere erkennen in het Nederlandse fenomeen genaamd Mathieu. Gelukkig hadden we Remco die, ons Belgen, de wereldtitel tijdrijden schonk, een primeur, en was er de oppermachtige Lotte Kopecky, zowel op de piste als op de weg. Echter op het gebied van het rondewerk bij de mannen, Lotte reed een sterke Tour de France Femmes, blijven we nog minstens een jaar op onze honger. Remco had een zwak moment en Cian is nog wat jong. Maar hoop doet leven en zolang er leven is, is er hoop.

Maar laat ons terugkeren naar onze geliefde wielerperiode, de gloriejaren van het Belgisch wielrennen.

In dit nummer gaan we verder met de 'prentjes' uit onze jeugd. Deze keer zijn in de Maple Leaf Chewing Gum-reeks Wim van Est en Gerben Karstens aan de beurt. Redactielid Patrick vertelt hoe hij zijn prentjes beginnen verzamelen is (een verhaal dat in de volgende jaargang een vervolg krijgt in de bespreking van enkele reeksen) en redactielid Hans vertelt hoe hij op slinkse wijze zijn verzameling kon uitbreiden met een minimum aan dubbele prentjes.

Hans heeft ook een prachtig verhaal over Albert Bourlon die als een ware Houdini een ontsnappingskoning werd. Zowel op de fiets, met nog altijd de langste individuele ontsnapping in de Tour op zijn naam, als daarbuiten tijdens de oorlogsjaren.

Ook de 'kleine' renners komen opnieuw aan bod in het item 'Een fiets, een trui en een broek'. En gastschrijver Marcel Baetens neemt ons in een eerste deel mee naar het na-Tour-criterium in Aalst.

Het verhaal van ROKADO loopt verder met het jaar 1974, het jaar dat eigenlijk al een beetje het begin van het einde was. Bij FAEMA wordt gestart met het jaar 1960 en komen we bij de gloriejaren van Keizer Rik.

We starten ook een nieuwe reeks waarin we de uitslagen weergeven van de Europese kampioenschappen op de winterbanen. Het resultaat van veel opzoek- en puzzelwerk want de ontstaansgeschiedenis en het verloop van de kampioenschappen in de jaren '40 waren niet gemakkelijk te reconstrueren.

Colofon

3de jaargang - Nr. 3

Eindredacteur
Jan De Smet

Redactie:
Stefaan Degryse
Patrick Feyaerts
Hans Vandeput

Huistekenaar:
Jan Soens

Corrector:
Bart Vancoillie

Contact:
https://www.waaierstijdschrift.be
redactie@waaierstijdschrift.be

Adres:
Centrumlaan 147
9800 Deinze
België



Aan iedereen die in de toekomst het tijdschrift gratis wil krijgen: gelieve uw mailadres door te geven aan redactie@waaierstijdschrift.be met als onderwerp ‘Abonneren’

Aan iedereen die geen mails meer wil krijgen: gelieve uw mailadres door te geven aan redactie@waaierstijdschrift.be met als onderwerp ‘Uitschrijven’.

Jan De Smet, Petegem-aan-de-Leie zondag 1 oktober 2023 redactie@waaierstijdschrift.be

Inhoud

2 Maple Leaf Chewing Gum

2 Nummer 7: WIM VAN EST

3 Overzicht boeken

3 Zijn ploegen als profrenner

4 Palmares in de ‘grote’ wedstrijden

7 Nummer 7: GERBEN KARSTENS

8 Zijn ploegen als profrenner

9 Palmares in de ‘grote’ wedstrijden

12 Albert Bourlon en de Lange Ontsnapping(en).....

22 Een fiets, een trui en een broek (deel 4)

22 VERDEYEN Guido

23 DEHAES Hugo

24 NOLMANS Jan

26 ROKADO (deel 4: 1974)

26 Die hagere Liese

26 Magere Liesje

26 Ploegsamenstelling

29 Het voorseizoen

37 Het middenseizoen

39 De nationale kampioenschappen

39 Tour de France

42 Het naseizoen

43 De ploeg voor volgend jaar

45 Pubkaarten

45 De Truien

46 Ploegsamenstelling ROKADO 1974

47 Overwinningen

48 Prentenreeksen

49 Ge hadt erbij moeten zijn .... (6)

49 Bij Anna

50 Hoe werd ik eerst wielerliefhebber en nadien wielerverzamelaar

56 Uit het rijke verleden van het wielercriterium van Aalst

57 Inleiding De pioniersjaren en overleven tijdens de oorlog (1934-1945)

60 DEEL 1 Van 1946 tot 1950: op zoek naar de juiste formule

72 DEEL 2 Van 1951 tot 1960: eerst de internationale toer op, terug verval en drie keer “Grote Rik”

93 FAEMA (deel 6a)

93 1960: G.D. FAEMA Internacionales, G.D. FAEMA en G.S. EMI

93 De renners van G.D. FAEMA “Internacionales”

94 De renners van GRUPO DEPORTIVO FAEMA §

95 De renners van G.S. EMI

96 Truien

98 Overwinningen

101 De rondespecialisten falen, Rik Van Looy wordt eindelijk Wereldkampioen

127 De man(nen) van het seizoen

129 De FAEMA-Belg van het seizoen: Edgard “Labieken” Sorgeloos

153 Baggerbox

153 Tweelingbroers

159 Europese kampioenschappen op de piste (deel 1)

160 Een slechte start …

163 DEEL 1: 1945-1949

164 1945-46

170 1946-47

171 1947-48

175 1948-49

195 Overzicht van de winnaars

196 De pubkaarten

196 Batavus-Alcina-Continental

197 BIC

198 Caballero

199 Eliolona

200 Etalo-Siriki-Ventura

201 Ploegfoto’s

204 Weldra beschikbaar, FAEMA deel 2

205 De reeks

206 Vraag maar, een neen heb je, een ja kun je krijgen

207 Truien van Sportverenigingen

209 Weetjes

209 Beurzen

210 Boeken

213 Ploegensamenstellingen 1965

213 Historiek

216 Posters in Miroir du Cyclisme (1)

218 Factcheck

223 Reacties

Maple Leaf Chewing Gum

Nummer 7: WIM VAN EST

door Jan De Smet

Wim van Est (°25/03/1923 in Fijnaart (Moerdijk) en † 01/05/2003 in Roosendaal) was een Nederlands profwielrenner van 1949-1965 die in totaal 76 overwinningen behaalde op de weg.

1965



1966



Teksten op de rugzijde van de Maple Leaf Chewing Gum prenten van 1965-1966
De veteraan van het wielerpeloton. Heeft besloten er nog een jaartje bij te doen. Grote specialist van Bordeaux-Parijs. Overwinningen in 1950, 1952 en 1961. Droeg als eerste Nederlander in 1951 de gele trui in de Ronde van Frankrijk. In de 13e (!) rit stortte hij echter in een 70 meter diep ravijn, kwam er zonder kwetsuren van af, maar verdween toch uit de koers. Eindigde, steeds in de Tour, 17e in 1952, 16e in 1954, 15e in 1955 en 8e in 1957. Won de Ronde van Vlaanderen in 1953.
De veteraan van het wielerpeloton. Heeft besloten er nog een jaartje bij te doen. Grote specialist van Bordeaux-Parijs. Overwinningen in 1950, 1952 en 1961. Droeg als eerste Nederlander in 1951 de gele trui in de Ronde van Frankrijk. In de 13e (!) rit stortte hij echter in een 70 meter diep ravijn, kwam er zonder kwetsuren van af, maar verdween toch uit de koers. Eindigde, steeds in de Tour, 17e in 1952, 16e in 1954, 15e in 1955 en 8e in 1957. Won de Ronde van Vlaanderen in 1953.

Zoals in het begin van deze reeks gemeld, renners als Wim van Est zijn voldoende beschreven in talrijke boeken. Vandaar dat wij hier niet in herhaling willen vallen. Slechts enkele feiten, om de uniformiteit van deze rubriek te behouden, worden weergegeven.

Voor een beschrijving van zijn carrière wordt verwezen naar de volgende (waarschijnlijk onvolledige) lijst Nederlandstalige boeken:

- Willebrord Bakermat van de wielersport in Nederland, W.V.S. Roosendaal, 1986
- Het IJzeren Uurwerk: Het levensverhaal van Wim van Est, John Linse, Uitgeverij Singel Uitgevers, 1995
- Wim van Est ik was een slaaf van de weg, Frans de Hoo, 1971
- Wim van Est Zijn hart stond stil, K. Hubert en J. Jansen, Aspekt B.V., Uitgeverij, 2001
- Op karakter St. Willebrord: van paarse hei tot gele trui, P. Heerkens en F. van Schoonderwalt, Tirion Sport, 2007





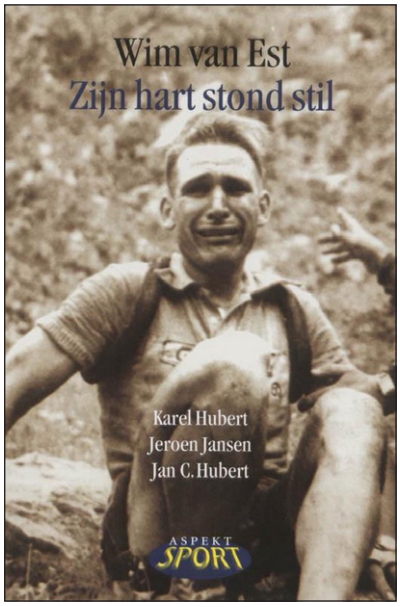

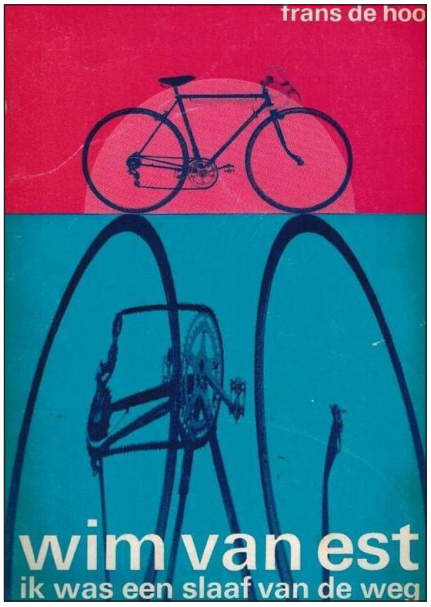

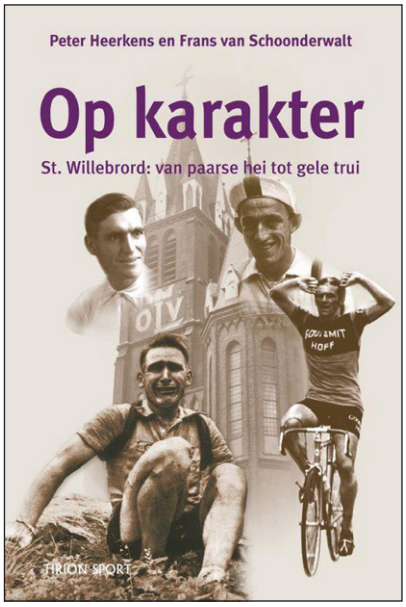

Zijn ploegen als profrenner:

1949	Garin-Wolber / Wilco Warfum (Ronde van Nederland) / Remy (o.a. in Etten-Leur en het nationaal kampioenschap)
1950	Garin-Wolber / Thompson
1951	Garin-Wolber (Italië-Frankrijk-België) / Ceylon (Omloop Het Volk en Nederland) / Pays-Bas (Tour de France)
1952	Garin-Wolber / Locomotief-Wevo (Ronde van Nederland) / Bottecchia (Il Gran Premio Velomotoristico delle Nazioni) / Pays-Bas (Tour de France)
1953	Garin / Locomotief / Remington-Pontiac (in Nederland)[1] / Bottecchia (Il Gran Premio Velomotoristico delle Nazioni) / Hollande (Tour de France) / Wevo-Allessandro (in Nederland)
1954	Touring-Pirelli / Locomotief-Vredestein (Nederland) / Mars (Ronde van Nederland) / Alcyon (Liège-Bastogne-Liège en Bordeaux-Paris) / Pays-Bas (Tour de France)

1 Er kon geen bevestiging gevonden worden of het Remington-Pontiac was. In elk geval reed hij in Nederland wel voor Pontiac.

1955	Locomotief-Vredestein / Alcyon-Dunlop (Bordeaux-Paris) / Mars (Ronde van Nederland) / Alpa[2] / Pays-Bas (Tour de France)
1956	Faema-Van Hauwaert-Guerra / Girardengo-Icep[2] / Locomotief-Vredestein (Nederland) / Mars (Ronde van Nederland)
1957	Locomotief-Vredestein / Girardengo-E.R.G. / Hollande (Tour de France)
1958	Locomotief-Vredestein / Holanda (Vuelta a España) / Hollande-Luxembourg (Tour de France)
1959	Locomotief-Vredestein
1960	Philco (Giro d'Italia & Driedaagse van Antwerpen) / Locomotief-Vredestein / Mimosa (Ronde van Nederland) / Bluna (Deutschland Rundfahrt) / Eroba-Vredestein (Tour de Belgique) / Hollande (Tour de France)
1961	Locomotief-Vredestein / Libéria-Grammont-Wolber (Bordeaux-Paris)/ Afri Cola-Rabeneick (Deutschland Rundfahrt) / Televizier (Ronde van Nederland) / Hollande (Tour de France)
1962	Mann / Afri Cola-Rabeneick (Deutschland Rundfahrt)
1963	Mann / Rijnbende (Ronde van Nederland) / Houthandel Brabant (soms in Nederland o.a. in Goirle)
1964	Mann / Holanda (Vuelta a España)
1965	Individueel

Totaal aantal overwinningen als profrenner: 76

Palmares in de 'grote' wedstrijden[3]:

	Tour de France	Giro d'Italia	Vuelta a España
1949			
1950			
1951	DNF (1)		
1952	17de		
1953	13de (1)	13de (1)	
1954	16de (1)	19de	
1955	15de (1)		
1956			
1957	8ste	16de	
1958	46ste		23ste
1959			
1960	39ste	32ste	
1961	DNF		
1962			
1963			
1964			17de

2 Niet bevestigd.

3 Bordeaux-Paris werd niet opgenomen in het overzicht van 'grote' wedstrijden, net als Paris-Tours omdat deze wedstrijden op een bepaald moment hun aanzien verloren of zelfs helemaal niet meer werden ingericht. Niettemin, in de tijd van Wim van Est was Bordeaux-Paris een 'grote' wedstrijd. Van Est won in 1950, 1952 en 1961, werd tweede in 1951, 1953 en 1954, 4de in 1956 en 1962, 9de in 1958, 10de in 1964 en gaf op in 1963. Toch wel een hele prestatie.

	Tour de France	Giro d'Italia	Vuelta a España
1965			

	MSR	RvV	P-R	LBL	RVL
1949					
1950		16de	46ste		
1951		DNF	DNF	35ste	
1952	26ste	4de	DNF	7de	
1953	18de	1ste	37ste		
1954	DNF	DNF	DNF	DNF	
1955		DNF	41ste	DNF	
1956	DNF	11de	47ste	10de	
1957		DNF	33ste		
1958		26ste		DNF	
1959		31ste		DNF	
1960		DNF		31ste	
1961		DNF			
1962		47ste	62ste	29ste	
1963		DNF		DNF	
1964		DNF			
1965					

	Gent-Wevelgem	Amstel Gold Race	La Flèche Wallonne
1949			
1950			
1951			DNF
1952	23ste		
1953	2de		
1954	DNF		21ste
1955	DNF		
1956	16 e.a.		
1957	DNF		15 e.a.
1958	DNF		DNF
1959	41ste		33ste
1960			
1961			
1962	21ste		DNF
1963	52ste		
1964			
1965			

	Wereldkampioenschap	Nationaal kampioenschap
1949	12de	2de[4]
1950	9de	6de
1951	17de	2de
1952	13de	2de
1953	DNF	2de
1954	DNF	4de
1955		DNF
1956	DNF	1ste
1957	22ste	1ste
1958	DNF	DNQ[5]
1959		DNQ[11]
1960		DNQ[11]
1961		15de
1962		13de
1963		DNF
1964		DSQ[6]
1965		DNS

1949-1953



1951



1952-53

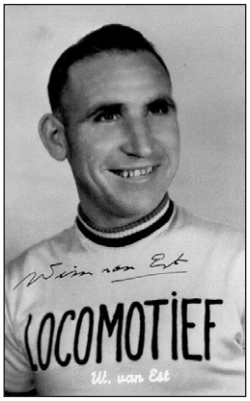

1954-1961



1956



1961

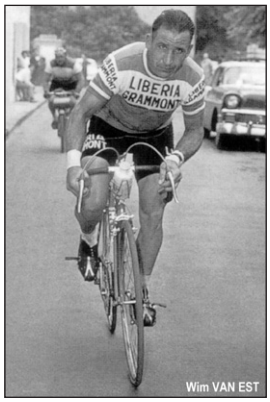

1962-63

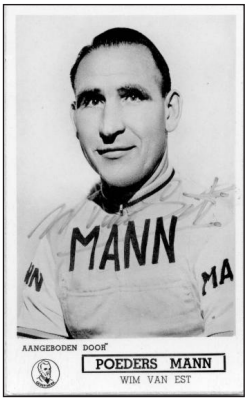

1964



4 Als eerste gedeclasseerd wegens onregelmatig sprinten.
5 Het kampioenschap werd in verschillende wedstrijden beslist met een eindklassement. Gezien Wim van Est niet in het eindklassement voorkomt neem ik aan dat hij zich hier niet voor kwalificeerde.
6 Wim van Est werd uit koers genomen wegens het aannemen van een bidon water vanuit het publiek.

Nummer 7: GERBEN KARSTENS

Gerben Karstens (°14/01/1942 in Voorburg (Leidschendam-Voorburg) en † 08/10/2022 in Dongen) was een Nederlands profwielrenner van 1965-1980 die in totaal 90 overwinningen behaalde op de weg.

1967 *1968* *1969*



Teksten op de rugzijde van de Maple Leaf Chewing Gum prenten van 1967-1969
Notariszoon, die tegen de zin van vader wielrenner werd en van huis uit pas steun kreeg toen hij, in 1965, een rit in de Tour en Parijs-Tours gewonnen had. 1966 was voor hem een goed jaar met twee ritzeges in de Ronde van Frankrijk, een overwinning in het Criterium der Azen en Nederlands kampioen.
Notariszoon, die tegen de zin van vader wielrenner werd en van huis uit pas steun kreeg toen hij, in 1965, een rit in de Tour en Parijs-Tours gewonnen had. 1966 was voor hem een goed jaar met twee ritzeges in de Ronde van Frankrijk, een overwinning in het Criterium der Azen en Nederlands kampioen. In 1967 won hij vier ritten in de Ronde van Spanje en één in de Ronde van Zwitserland.
Notariszoon, die tegen de zin van vader wielrenner werd en van huis uit pas steun kreeg toen hij, in 1965, een rit in de Tour en Parijs-Tours gewonnen had. 1966 was voor hem een goed jaar met twee ritzeges in de Ronde van Frankrijk, een overwinning in het Criterium der Azen en Nederlands kampioen. In 1967 won hij vier ritten in de Ronde van Spanje en één in de Ronde van Zwitserland.

Zoals in het begin van deze reeks gemeld, een renner als Gerben Karstens is reeds uitvoerig in een Nederlandstalig boek besproken. Vandaar dat wij hier niet in herhaling willen vallen. Slechts enkele feiten, om de uniformiteit van deze rubriek te behouden, worden weergegeven.

Voor een beschrijving van zijn carrière wordt verwezen naar het volgende boek:

- Ⓦ De Karst – de clown demarreert, John van Ierland, Uitgeverij Woordmagie, 2017

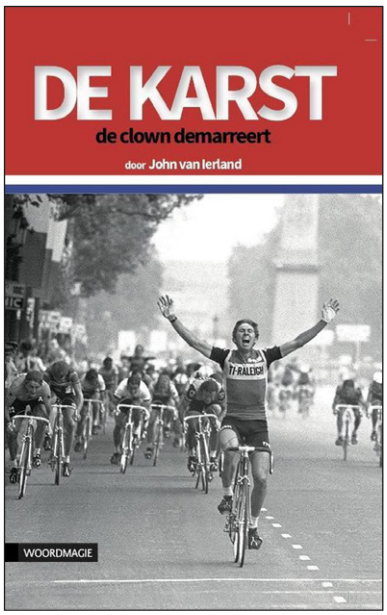

Zijn ploegen als profrenner:

1965	TeleVizier
1966	TeleVizier-Batavus
1967	TeleVizier-Batavus
1968	Peugeot-BP-Michelin
1969	Peugeot-BP-Michelin
1970	Peugeot-BP-Michelin
1971	Goudsmit-Hoff
1972	Rokado
1973	Ha-Ro / Rokado[7]
1974	BIC
1975	Gitane-Campagnolo
1976	Ti-Raleigh
1977	Ti-Raleigh
1978	Ti-Raleigh-McGregor
1979	De Vleeschmeesters
1980	De Vleeschmeesters

7 Hierbij wordt verwezen naar de artikelenreeks over ROKADO verschenen in WAAIERS. Meer specifiek WAAIERS 3-1 en WAAIERS 3-2.

Totaal aantal overwinningen als profrenner: 90

Palmares in de 'grote' wedstrijden[8]:

	Tour de France	Giro d'Italia	Vuelta a España
1965	59ste (1)		
1966	46ste (2)		21ste (3)
1967	30ste		51ste (4)
1968			
1969	65ste		
1970			
1971	63ste (1)		39ste (1)
1972	60ste		
1973		23ste	DNF (4)[9]
1974	61ste		48ste (1)
1975	50ste		
1976	84ste (2)		DNF (1)[10]
1977	52ste		
1978	DSQ[11]		
1979			

	MSR	RvV	P-R	LBL	RVL
1965		31ste	31ste		2de
1966	38ste	37ste	10de		11de
1967	9de	10de	11de		
1968	11de	27ste	DNF	DNF	DNF
1969					DSQ[12]
1970	2de	22ste	9de	DNF	
1971	18de	64ste	26ste	11de	
1972	13de	34ste	13de	21ste	DNF
1973					
1974		7de	DNF	DNF	
1975	17de	6de	10de	16de	
1976		DNF	DNF	DNF	

8 Gezien Gerben Karstens na de Zesdaagse van Montreal (5-11 maart 1980) zijn carrière beëindigde is 1980 niet opgenomen in dit overzicht.
9 Gerben Karstens verscheen niet meer aan de start van rit 15b. Het hele verhaal is terug te vinden in WAAIERS 3-1 in de ROKADO-story.
10 Gerben Karstens verscheen niet meer aan de start van de laatste halve rit (tijdrit).
11 Gerben Karstens werd na de 17de rit uit koers gezet wegens te veel geduwd tijdens de rit.
12 Gerben Karstens, eerste, werd gediskwalificeerd na een positieve dopingcontrole waarvan dat hij achteraf toegaf dat hij ook gefraudeerd had. Hij had tijdens de dopingcontrole de urine van Jan Leys, chauffeur bij de Caballero-ploeg, die zelf amfetaminen gebruikt had om fit te blijven achter het stuur, ingeleverd. In Paris-Tours 1974, toen ook nog een 'grote' koers werd hij opnieuw gediskwalificeerd voor fraude (inleveren niet-eigen urine) tijdens de dopingcontrole.

	MSR	RvV	P-R	LBL	RVL
1977			DNF	DNF	
1978			DNF	DNF	
1979					

	Gent-Wevelgem	Amstel Gold Race	La Flèche Wallonne
1965			
1966	13de		
1967	33ste	24de	
1968		12de	DNF
1969		DNF	
1970	DNF	DNF	16de
1971	3de	2de	8ste
1972	41ste	8ste	
1973			DNS
1974	DNF	DNF	DNF
1975	4de	DNF	11de
1976	DNF		DNF
1977	DNF	DNF	DNF
1978	DNF	DNF	
1979			

	Wereldkampioenschap	Nationaal kampioenschap
1965	45ste	19de
1966	DNF	1ste
1967	15de	5de
1968		DNF
1969	9de	3de
1970		DNS
1971	49ste	3de
1972	DNF	DNF
1973	37ste	3de
1974	15de	DNF
1975	DNF	16de
1976	22ste	15de
1977		9de
1978		14de
1979		DNF

1965



1966



1967

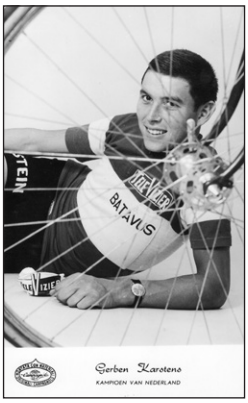

1968

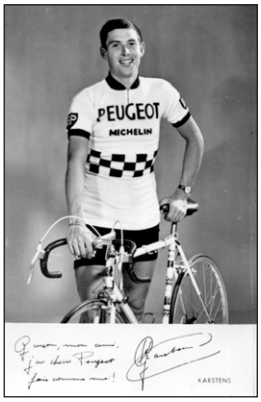

1969-70



1971

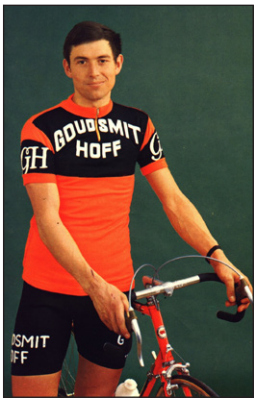

1972



1973



1974



1975

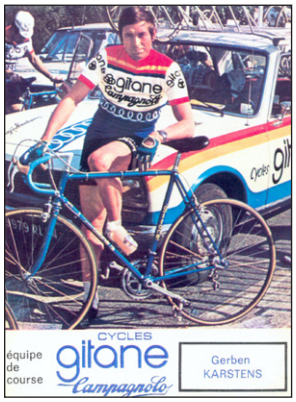

1976



1977



1978



1979-80



Albert Bourlon en de Lange Ontsnapping(en).....

door Hans Vandeput

We schrijven 11 juli 1947, 14de rit Tour de France, 253 km van Carcassonne naar Luchon. Oud-renner Dante Gianello, ondertussen omgeschoold tot journalist, had zich in Carcassonne de avond voordien een beetje spottend uitgelaten tegenover rugnummer 82, Albert Bourlon, lid van de regionale ploeg Centre-Sud-Ouest. 'Albert, je rijdt maar en rijdt maar, maar de ene dag schuif je vier plaatsen op in het klassement en daags nadien verlies je dan opnieuw zes plaatsen. Als je zo verder doet ga je nog op de laatste plaats eindigen in Parijs'. Bourlon repliceerde 'Wacht maar, morgen zal ik als eerste Luchon binnenrijden'. IJle woorden om de uitdaging aan te gaan? Dan kende men het vechtersinstinct van Albert Bourlon niet. In 1938 was hij als 35ste geëindigd te Parijs. Hij had zich voor de aanvang van deze Tour al in het hoofd geprent een rit te winnen. Waarom dan niet de 14de, na die opmerking van Gianello? Hij bestudeerde grondig het parcours en bevond zich in een uitstekende conditie. De knieperikelen die hij ondervond voor Marseille waren van de baan. Hij zag ook dat er een vette premie te verdienen viel voor de renner die als eerste Espéraza binnenreed waar hij ooit in 1937 als derde eindigde in de gelijknamige Grote Prijs. Dat was zijn eerste objectief en bovendien waren er de eerste 50 km 50.000 Franse Franken aan prijzen te verdienen. Hij was natuurlijk niet de enige die deze extra's op het oog had. Elke spurter hoopte deze premies op zak te steken. 'Het Oorlogskabinet' van Centre-Sud-Ouest werd samengeroepen. Er werd beslist dat Bourlon uiteindelijk zijn kans mocht wagen waarna Roger Levêque, Jo Neri en Antoine Latorre zouden afstoppen en zijn vlucht beschermen[1].

Het was een zacht zomerweertje die morgen van 11 juli 1947 in Carcassonne wanneer de Tourkaravaan op de stadswallen op gang werd geschoten. De Pyreneeëncols tekenden zich in de verte af tegen de mooie blauwe horizon.

Het startschot was nog maar pas gegeven door Tourdirecteur Goddet of een renner in grijze trui met blauwe band stoof er al handig vandoor en verdween uit het zicht. Het was Bourlon die woord hield na zijn gesprek met Gianello.

In het peloton had het merendeel der renners zelfs niets opgemerkt! Anderen lachten, ze zouden de vluchter volledig uitgeput bijhalen nog voor de Col de Portel. Wat een gedacht om al van bij de start in de aanval te gaan!

Iemand van de volgerskaravaan benaderde Bourlon en vroeg hem 'Wat wil je bewijzen met deze speldenprik? Je gelooft toch niet meer in de Kerstman?' Albert antwoordde niet, versnelde en scheidde zich nog verder af van de rest. Niemand nam zijn initiatief au sérieux. Was dit er de oorzaak van dat geen enkele renner achter hem aanging? Volgens Gianello moesten ze er in het peloton het volgende over denken: 'Bourlon wil de premie? Wel ja, dat hij hem dan maar pakt. We zijn vanochtend al vroeg opgestaan, dus we gaan nog rustig enkele uren een dutje doen terwijl onze gek vooraan spektakel biedt. We zullen hem straks wel ergens terugvinden.'

Sommige volgers waren ervan overtuigd dat men Bourlon vroeg of laat ergens met zijn voeten onder een tafel van een kleine herberg in de buurt van een rivier met forel zou terugvinden, vermoeid, uitgeput en bang geworden van zijn zinloze onderneming. Dit soort van humor hing reeds vlug in de lucht bij het aanbreken van de dag, terwijl zijn ploegleider Cantou zich liet overmannen door kalmte en zachtmoedigheid. Enkele journalisten hielden hem voor de gek en riepen hem toe 'Bourlon is ontsnapt. Hij heeft 5' voorsprong'. Cantou repliceerde met een boutade: 'Ik weet het wel, het was vanmorgen al overlegd'. Ze keken met verstomming

1 De Centre-Sud-Ouestploeg voor de Tour 1947 bestond uit: Jo Berrini, Albert Bourlon, Camille Danguillaume, Joseph Dessertine, Raphaël Geminiani, Antoine Latorre, Roger Levêque, Alfred Macorig, Jo Neri en Yves Pierracci.

elkaar aan toen vaststond dat het menens was. Ondertussen kreeg Bourlon vleugels. Hij won de premie te Espéraza en had na 25 km wedstrijd 7’ voorsprong op het peloton, komt als eerste boven op de Col de Portel (797 m) en steekt de tweede dagpremie op zak.



Bourlon tijdens de doortocht te Bedheilac aan km 119

Te Quillon, aan km 50, was de voorsprong al opgelopen tot 16’03”. Een lichte bries in de rug was zijn bondgenoot en stuwde hem nog wat meer vooruit. Na 115 km wedstrijd bij het binnenrijden van Tarascon-sur-Ariège reed hij 30’ voor op de kop van het peloton. Hij overschreed als eerste de Col de Port (1249 m) en behoudt nog 19’ te Saint-Girons na 173 km, overschreed de top van de Portet-d’Aspet (1069 m) met 22’ voorsprong, komt niet in moeilijkheden op de Col des Ares en duikt de vallei in richting Luchon. Bourlon schrijft geschiedenis. Hij is nu al acht uur alleen op weg, levert een gevecht met zichzelf maar plooit niet. Om een exploot van dergelijke omvang te verwezenlijken moet men ook de psychologische kant van de zaak in handen hebben. ‘Ik heb me goed georganiseerd. Bij elke bevoorrading at ik de helft van mijn etenszakje leeg om te kunnen standhouden, bleef voortdurend eten en drinken in de afdalingen om zo weinig mogelijk tijd te verliezen. Ik laste slechts een korte pauze in na de Portet-d’Aspet voor een plasstop. Indien ik geen enkele inzinking kreeg had ik dat te danken aan mijn mirakelflesje, neen geen gevaarlijk of verboden product, maar rum met gesuikerd water. Zie je wel dat ik het goede recept had. Ze zijn niet meer zo talrijk, degenen die er nu nog zijn op 96-jarige leeftijd’, aldus Bourlon[2].

Toen hij op de Allée d’Étiny in Luchon als eerste de eindmeet overschreed had hij alle te winnen dagpremies binnengerijfd en een klein fortuin verdiend dat hij samen zou verdelen onder zijn andere ploegmakkers die het geluk die dag niet toelachte.



Bourlon bij de beklimming van de Portet-d’Aspet

Roger Lévêque was zonder twijfel de meest ongelukkige die dag. Hij kreeg een fameuze hongerklop nadat hij zijn bevoorradingszakje niet ontvangen had op de top van de Col de Port, reed lek in de afdaling en werd vervolgens omvergereden door een auto uit de volgerskaravaan. Gekwetst moest hij zich na de aankomst laten verzorgen in het hospitaal te Luchon.

In deze eerste na-oorlogse Tour gebeurden er vele ongelukken door de slechte staat van de wegen. De veertiende rit was absoluut een buitenbeentje: een ultra-slecht wegdek, gevaarlijke bochten en steile hellingen gevolgd

2 Bourlon, geboren op 23 november 1916, vertelde zijn belevenissen in 2013.

door moeilijke afdalingen. Tijdens deze rit kregen vele renners af te rekenen met materiaalpech en zware valpartijen. De meest spectaculaire tegenslag was deze van de Parijzenaar René Barret, hij belandde tweemaal in een ravijn.

In de afdaling van de Portet-d'Aspet gleed hij uit, kwam over de vangrail terecht en belandde tien meter lager in het struikgewas. Hij kwam er vanaf met enkele schrammen en een kapotte fiets. Ietwat later, terwijl hij zich bij de volgwagen van zijn ploegleider bevond, werd deze aangereden door een onvoorzichtige volger. In paniek kneep hij de remmen dicht, stapte van zijn fiets en sprong vrijwillig het ravijn in! Opnieuw kwam hij er met meer schrik vanaf dan met kwetsuren. Ondertussen overschreed Bourlon ver voor het peloton met een voorsprong van 16'38" de eindmeet onder een luid applaus van de talrijke toeschouwers. Hij schreef wielergeschiedenis en vestigde een record dat 76 jaren later nog steeds stand houdt: dat van de langste eenzame ontsnapping in Frankrijk.

De speaker aan de aankomst was zelfs nog niet toegekomen! Een horde fotografen verdrong zich rond zijn persoon om dit uitzonderlijke moment voor eeuwig vast te leggen. Bourlon, die uiterlijk geen sporen van vermoeidheid vertoonde, kon rustig de sprint voor de tweede plaats bijwonen. Onze landgenoot Norbert Callens won deze voor de Italiaan Cottur, Tacca, Goasmat, Robic en Teisseire. 's Anderendaags blokletterden de kranten de krachttoer van Bourlon. Ze spraken van 'een formidabel exploot', 'een legendarische ontsnapping', 'een nooit geziene strijd van een man op zijn machine', enz...

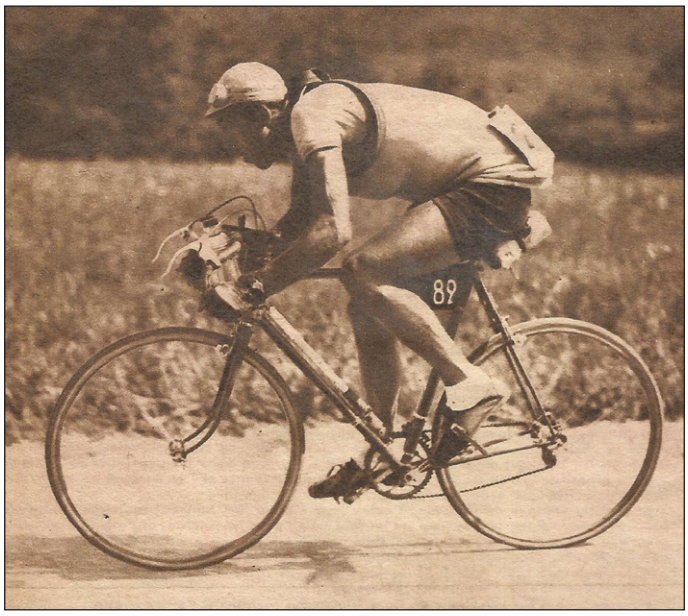

Bourlon in volle actie tijdens zijn monsterontsnapping

L'Équipe titelde: 'Eerst begon men ermee te lachen om uiteindelijk over te gaan in bewondering. De 'Berrichon' Albert Bourlon, animator nr. 1 van de Tour, ontsnapte in Carcassonne en ... triomfeert in Luchon na een eenzame ontsnapping van 253 km met een gemiddelde van 30,987 km/u, 29' voorsprong halfweg, nog meer dan 16' aan de aankomst'. Miroir Sprint onthulde dat hij voor 100.000 Franse Franken aan premies opstreek en zeven plaatsen opschoof in het algemene klassement. Dante Gianello bleef in zijn artikel enkel bewondering uitdrukken voor Bourlon: 'Bourlon legt een personaliteit aan de dag in de Tour die kan tellen. Hij lanceert de eerste ontsnapping van de dag, geen enkele inzinking, zelfs niet tijdelijk, kon in zijn blik waargenomen worden. Geen enkele fout tijdens de diverse beklimmingen van de cols. Bourlon, je hebt vandaag nog maar eens een voorbeeld van dapperheid getoond. De Tour zal je nooit vergeten. Misschien zal je morgen wel wijs worden. Ik beveel het je aan, want je moet naar Parijs de zware last dragen die je vandaag op je rug genomen hebt'.

Er bleven immers nog 7 ritten te gaan tot Parijs. De rit van 13 juli bracht de 55 overgebleven renners van Luchon naar Pau met daarin de gevreesde beklimmingen van de Tourmalet, Peyresourde, Aspin en Aubisque en werd gewonnen door Jean Robic. Voor Bourlon was dit de etappe van de tegenslag. Na de beklimming van de Peyresourde kreeg hij bij een aanrijding met een andere renner af te rekenen met een verwrongen pedaal en viel op de Col d'Aspin. Een houten wielvelg was gebarsten en kon elk ogenblik voor onheil zorgen. De rollen waren nu omgekeerd ten aanzien van 11 juli, nu was het Bourlon die achterstand opgelopen had en moest trachten de hoofdmacht terug bij te benen. Hij beëindigde de rit in de achterste

gelederen. Bourlon kon zich in de verdere ritten vrij goed handhaven en het grote avontuur eindigde voor hem in Parijs met een 21ste plaats in het eindklassement, maar hij trad in de legende van de wielersport. Nog nooit had iemand in de Tourgeschiedenis 253 km alleen op kop gereden[3].



De Centre-Sud-Ouest Tourploeg van 1947. V.l.n.r.: Berrini, Danguillaume, Dessertine, Bourlon, Geminiani, Latorre, Lévêque, Macorig, Neri ,Pierracci.

Wat voorafging op gebied van ontsnappingen

Albert Bourlon had echter nog andere, minder gekende ontsnappingen, op zijn actief. Hiervoor moeten we teruggaan naar de meest sombere periode uit zijn leven, de Tweede Wereldoorlog.

Terwijl de Duitsers op 10 mei 1940 België, Nederland en Luxemburg binnenvielen bevond Bourlon zich als wederopgeroepene in Épernay. Hij maakte deel uit van het 158ième Régiment d'Infanterie, behorend tot de 4de Franse Infanteriedivisie. Op 13 mei kregen ze de opdracht Épernay te verlaten en richting Frans-Belgische grens te trekken om post te vatten in het Fort van Jeumont. Ze maken nadien enkele omzwervingen via Peissant en Maubeuge om op 23 mei te belanden in het Belgische dorpje Tulin. Hier komt het tot een treffen met de Duitse vijand en Bourlon zijn eenheid wordt omsingeld. De bevelvoerende Generaal ziet het dramatische van de situatie in en wil kost wat kost zoveel mogelijk mensenlevens sparen. Hij beveelt de overgave aan de oppermachtige Duitsers. Er breekt een nieuw avontuur aan voor Bourlon.

Bourlon en zijn makkers worden met vrachtwagens van Tulin naar Maastricht gebracht via o.a. Tienen. Hij vertelt in zijn boek dat er zich hier een velodroom bevond waarin een Zwitser in

3 De 10 langste solo-ontsnappingen in de Tourgeschiedenis
1947: Albert Bourlon - 253 km – 14de rit Carcassonne-Luchon
1991: Thierry Marie - 234 km - 6de rit Arras-Le Havre
1965: José Pérez Francés - 223 km - 11de rit Ax-les-Thermes - Barcelona
1977: Bernard Quilfen - 222 km - 14de rit Besançon - Thonon -les-Bains
1950: Maurice Blomme - 214 km - 12de rit Saint-Gaudens - Perpignan
1966: Pierre Beuffeuil - 205 km – 21ste rit Montluçon - Orléans
1950: Marcel Dussault - 200 km - 10de rit Bordeaux - Pau
1968: Roger Pingeon - 193 km - 15de rit Font Romeu - Albi
2017: Guillaume Van Keirsbulck - 190,7 km – 4de rit Mondorf-les-Bains - Vittel
2007: Bradley Wiggins - 190,5 km - 6de rit Semur-en-Auxois - Bourg-en-Bresse
Uitgezonderd Van Keirsbulck en Wiggins konden alle andere renners uit dit lijstje hun solovlucht omzetten in ritwinst.

1914 het werelduurrecord op 44 km bracht[4]. Vanuit Maastricht ging het per spoor naar Breslau. Tijdens de stilstand in het station van Żagań moest iedereen uitstappen. De mannen gingen te voet naar een woud enkele kilometers ten zuiden van de stad waar ze terechtkwamen in een krijgsgevangenenkamp: Stalag VIII-C. Eind juni 1940 werd Bourlon met enkele anderen naar een groot landbouwbedrijf gebracht in Kanth, een 15-tal km buiten Breslau, waar ze ingezet werden als dwangarbeiders. Ze werden er gehuisvest in een aanhorigheid van de grote hoeve en genoten er een beperkte vrijheid, doch het werd Bourlon allemaal teveel en in de herfst van 1942 besloot hij te ontsnappen.

Ontsnapping 1 - 26/11/1942.

Op 26 november 1942 was het zover. Om 5 u 's morgens verlaat Bourlon ongezien de hoeve in burgerkleren en begeeft zich naar het station van Kanth[5]. Hij neemt er de trein naar Breslau[6] waar hij dient over te stappen op een trein richting Leipzig. Zonder in het bezit te zijn van een doorlaatbewijs wordt hij bij een controle opgepakt en wordt naar de gevangenis van Leipzig overgebracht waar hij verblijft tot 30 november. Uiteindelijk wordt hij op 17 december terug overgebracht naar Żagań en wordt er een tijd opgesloten in een tuchtbarak. Er volgen nadien nog drie weken gevangenisleven. Deze eerste ontsnappingspoging wordt dus gevolgd door 61 dagen opsluiting tegen 9 uur vrijheid!

Ontsnapping 2 - 18/05/1943.

De weg naar de vrijheid bleef door het hoofd van Bourlon spoken. Hij meldde zich vrijwillig aan om in het station van Żagań steenkolentreinen te gaan lossen. Op 18 mei 1943, voorzien van gestolen burgerkleren, verlaat hij bij de aflossing van de wacht zijn post en verbergt zich samen met een medegevangene in een aangrenzend bosje. Het plan is om vanaf hier op een rijdende sanitaire trein te springen die zo dadelijk zou vertrekken, wat hen ook lukte, doch ze werden opgemerkt door enkele Duitse begeleiders. De trein werd tot stilstand gebracht, doorzocht en Bourlon wordt gevat. Hij wordt in het station van Cottbus van de trein gehaald waar hij tot 20 mei wordt vastgehouden om vervolgens 200 km verder naar het Noorden in een gevangenkamp te belanden: Stalag III -B te Fürstenberg an der Oder. Op een dag worden hier 12 gevangenen omwille van disciplinaire redenen overgebracht naar de citadel van Lviv in Oekraïne per trein. Bourlon behoort hier niet bij maar denkt dat deze treinreis opnieuw perspectieven biedt voor een nieuwe ontsnapping. Hij verwisselt van identiteit met een medegevangene en komt alzo terecht in de groep van 12. Hij slaagt er niet in te ontsnappen, terwijl de ex-medegevangene zijn echte naam prijsgeeft uit schrik voor represailles. Op 9 juni wordt Bourlon op de hoogte gebracht van de feiten en op 12 juni wordt hij terug per trein overgebracht naar Duitsland samen met een andere medegevangene.

Ontsnapping 3 - 12 tot 22/06/1943.

Ze worden beiden door twee Duitse soldaten begeleid, maar deze bevinden zich in het aangrenzende compartiment. Bourlon broedt op een nieuw plan: uit de rijdende trein springen na vertrek in een station. En zo geschiedt. Bij vertrek uit het station van Dębica verlaat hij zijn compartiment zonder dat de Duitse begeleiders in het nabijgelegen compartiment iets opmerken, springt, komt op het tegenspoor terecht en zet het op een lopen. De Duitsers zien echter zijn silhouet in de ballast, brengen de trein tot stilstand en openen het vuur richting Bourlon. Eenmaal uit de Duitse vuurlijn is het grootste gevaar geweken en Bourlon blijft

4 Bourlon verwart hier duidelijk het werelduurrecord van Oscar Egg, gevestigd op 18 juni 1914 op de Parijse Buffalo velodroom - 44,247 km- met dat van Maurice Richard, gevestigd op 29 augustus 1933 te Sint-Truiden - 44,777 km Hij neemt hoogstwaarschijnlijk Tienen voor Sint-Truiden en vergist zich ook in jaartal, 1914 met 1933.

5 Het huidige Kąty Wrocławskie (Duits: Kanth).

6 Het huidige Wrocław (Duits: Breslau).

gedurende drie uren verder lopen, maar van zijn vriend was geen spoor meer te bekennen. Deze had echter een kompas en landkaart in zijn bezit waardoor Bourlon nu op zichzelf aangewezen was voor verdere oriëntatie. Hij wou naar het zuiden trekken en Slowakije vervoegen. Op een bepaald ogenblik ontmoet hij een Poolse landbouwer die hem mee naar zijn hoeve brengt waar hij zich kan scheren, wassen en een stevige maaltijd verorbert. Deze man zet hem op het goede pad richting Slowakije. Hij start een lange voettocht van een honderdtal km en mijdt zoveel mogelijk dorpen en steden. Op 14 juni bevindt hij zich in de buurt van Tuchów, neemt op 15 juni een dag rust, komt op 16 juni aan te Ciężkowice, te Grybów de 18de en bereikt op 19 juni Krynica-Zdrój, het extreme Zuid-Oosten van Polen, na twee bergketens te zijn overgestoken en steeds te hebben geslapen in bossen en grachten! Op 20 juni wordt hij opgemerkt door een dorpsbewoner aan de grens met Slowakije. Deze reikt hem voedsel en drank aan. Een nabijgelegen riviertje vormde de grens met Slowakije. Onvermoeibaar, gevoed door een ijzeren wil om te slagen in zijn opzet en een goede fysieke conditie zijn voor Bourlon, nu in Slowakije, de ingrediënten voor een verdere tocht naar Hongarije!

Op 21 juni doorkruist hij een gebergte en komt op een weg die naar de Hongaarse grens richting Košice in het huidige Slowakije, leidt. Hij heeft nu al gedurende 10 dagen 200 km te voet afgelegd en lijdt geweldig door zere voeten. In de buurt van Lipany ontmoet hij een oude landbouwer die hem voorstelt een tijdje plaats te nemen op zijn kar zodat hij wat kan verpozen. Hier begaat hij een cruciale fout: deze man aanziet hem voor een partizaan en zet hem af in de plaatselijke gendarmerie. Op 22 juni wordt hij overgebracht naar de gevangenis van Sabinov, verblijft er tot 28 juni en wordt per trein overgebracht naar Prešov en na een overstap naar Humenné waar hij geïnterneerd wordt in een oud hospitaal dat Servische en Franse ontsnapte krijgsgevangenen herbergt. Hij verblijft er 2 maanden, tracht via een ‘passeur’ Hongarije te bereiken, maar deze daagt niet op!

Ontsnapping 4 - 29/08/1943 tot 04/09/1943.

Kort nadien brengt een Slowaakse gids de gevangenen een brief van de Franse Gezant in Boedapest om hen uit te nodigen naar Hongarije te komen. Op 29 augustus is het zover. Bourlon en zeven anderen zullen zich in het gezelschap van een gids dan toch naar Hongarije begeven. Humenné bevindt zich op slechts enkele tientallen km van de Hongaarse grens, maar de gids munt niet uit in oriëntatiekennis en de mannen maken een cirkelvormige beweging en bevinden zich ‘s nachts nog steeds in Slowakije! ‘s Anderendaags overschrijden ze eindelijk de Hongaarse grens en er wacht hen nu nog een lange mars naar Boedapest maar de gids zijn oriënteringsvermogen faalt opnieuw. Ze marcheren nu in een open vlakte en het resultaat laat zich raden: Hongaarse soldaten houden hen aan en ze worden overgeleverd aan de plaatselijke politie.

Bourlon noteert in zijn notitieboekje: 31 augustus: 6 km te voet tot Nagy-Berezina[7] en vandaar per trein tot Košice (Hongaars: Kassa).

1 september: dag doorgebracht in kazerne te Košice, om 23.00 u. overgebracht naar Boedapest. Overnachting op 2 september in een plaatselijke gevangenis.

3 september: overgebracht naar een kamp in Boedapest.

4 september: de Franse Ambassade geeft een toelating tot verplaatsing naar Balatonboglár aan het Balatonmeer.

Deze 4de ontsnapping werd dus min of meer succesvol afgerond. De mannen verblijven er twee maanden maar mogen het dorp niet verlaten. Ze genieten er wel van een zekere vrijheid

7 Nagy betekent in het Hongaars ‘groot’ en wordt veel gebruikt bij plaatsnamen. Berezina is een stad in Wit-Rusland. Vandaar dat er verondersteld wordt dat hier de Hongaarse stad Berezeni bedoeld wordt.

maar worden nog steeds beschouwd als ‘gedwongen uitwijkelingen’. Eind oktober beslissen ze te vluchten naar Roemenië, waar ze vrij mogen leven door op eer te verklaren het land niet te verlaten.

Ontsnapping 5 - 31/10/1943 tot 04/11/1943.

Eindelijk! Een Hongaarse Jood legt de mannen op het hart de grens over te steken te Saint-Georghe in Transsylvanië. Het vertrek is gepland voor 31 oktober. Ze vertrekken per trein vanuit het station aan Berlini tér[8]. De trein doorkruist Transsylvanië via Debrecen en bereikt Saint-Georghe na een reis van 22 uur. Het moeilijkste moment moet nu nog komen: de grensoverschrijding. Na een mars van enkele km bereiken ze een eerste obstakel: een anti-tankgracht en verderop een prikkeldraadversperring. Ze overschrijden zonder problemen deze hindernissen en bevinden zich nu aan de oevers van de Tisza, een bijrivier van de Donau. Aan de overkant lonkt Roemenië dat ze al zwemmend bereiken[9]. Op 3 november worden ze onderschept door een Roemeense Gendarme die hen overbrengt naar een wachtpost. Na ondervraging mogen ze beschikken en worden op 4 november op een exprestrein naar Boekarest gezet. Bij aankomst aldaar worden ze opgewacht door een delegatie van de Franse Gezant in Roemenië, verklaren op eer Roemenië niet te zullen verlaten en bekomen een paspoort. Ze genieten er bescherming van de Franse Ambassade en gaan er een nieuw leven tegemoet. Bourlon leeft met de gedachte van een zesde ontsnappingspoging om zijn vaderland Frankrijk te bereiken, maar beslist uiteindelijk het niet meer te wagen omdat deze nog gevaarlijker zal zijn dan al de vorige.

Ondertussen hervat hij in Roemenië de sportcompetities. Hij doet eerst aan veldlopen en kiest vervolgens opnieuw voor de koersfiets.

Licentie nr. 11 voor het jaar 1944, uitgereikt door de Roemeense Wielerfederatie, staat op naam van Albert Bourlon. Hij verdedigt er de kleuren van Viforul-Dacia. Hij start eerst in een aantal veldritten met winst in de Omloop van Boekarest en vervolgens op de weg. Hij zegeviert in Boekarest-Ploiești-Boekarest voor de Roemeense kampioen Marin Niculescu die hem op zijn beurt van de zege houdt in Boekarest-Snagov-Boekarest. Op 23 augustus 1944 is hij getuige van de ineenstorting van het regime met de inname door de Russen. De Amerikanen organiseren een luchtbrug en alle Franse krijgsgevangenen waaronder Bourlon worden overgevlogen naar Bari in Zuid-Italië. Vervolgens verhuizen ze voor vier maanden naar een kazerne in Pozzuoli in de buurt van Napels. Uiteindelijk volgt eind januari 1945 een boottocht van Napels naar Marseille en zetten ze terug voet aan land op Franse bodem. Op 2 februari 1945 komt

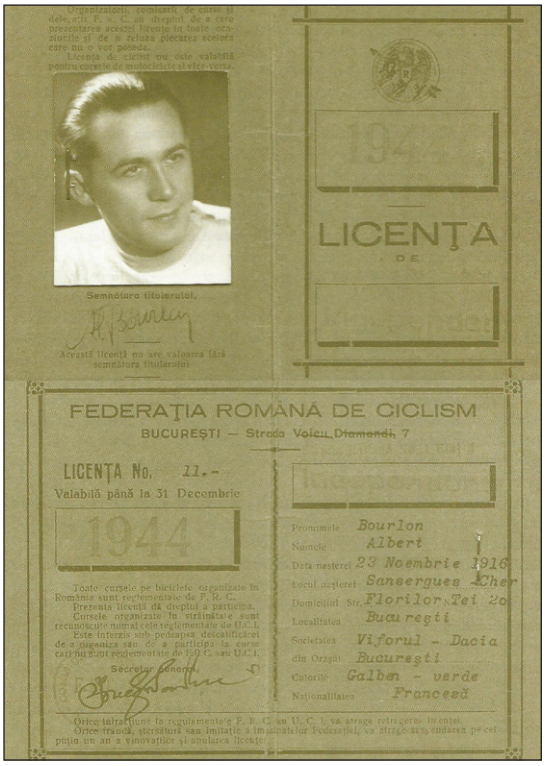

De Roemeense licentie uit 1944 van Bourlon

8 Berlini tér is het Berlijnse plein in Boedapest. Tegenwoordig heet het Nyugati tér.

9 Bij het nakijken van deze beschreven vluchtroute kwamen er toch enkele eigenaardigheden naar voor. Sfântu Gheorghe (Saint-Georghe) bijvoorbeeld ligt in Roemenië (er is ook een Szent György-heuvel die niet ver van het Balatonmeer ligt) en niet aan de grens met Hongarije. Misschien ging de reis eerder als volgt: van het Balatonmeer naar Boedapest, vandaar met trein via Debrecen naar Sfântu Gheorghe in Roemenië.
Maar hoe de Tisza rivier daarin past? Die ligt tussen Boedapest en Debrecen en niet op de grens. De rivier vormt wel op sommige plaatsen de grens tussen Oekraïne en Roemenië, Oekraïne en Hongarije en Hongarije en Slowakije, maar nergens tussen Hongarije en Roemenië. Of misschien lagen de grenzen anders tijdens W.O. II?

Bourlon eindelijk aan in zijn woonplaats Sancergues. Hij ziet vrouw en kinderen terug na een afwezigheid van vijf jaar en herneemt vanaf maart 1945 geleidelijk aan de wielercompetitie in zijn thuisland Frankrijk. Wat volgt is vanaf 11 juli 1947 wielergeschiedenis.

Albert Bourlon maakt dus deel uit van het deelnemersveld van de eerste naoorlogse Tour in 1947. De deelnemers dienden een contract te onderschrijven met de organisatoren. Wat volgt is een modelcontract uit 1947 voor Tourdeelname.

De ondergetekende . . . . . ., professioneel wielrenner in het bezit zijnde van een geldige licentie van zijn federatie, verklaart er zich vrijwillig toe te verbinden om de 34ste Tour te rijden van 25 juni 1947 tot 20 juli 1947.

Hij verklaart op de hoogte te zijn van het algemeen reglement en het bijzonder reglement van de wedstrijd en alle artikels van deze beide reglementen te respecteren en aanvaardt uitgesloten te worden van de wedstrijd in geval van het plegen van inbreuken op deze reglementen zoals in geval van overtreding, zij het om het resultaat van de wedstrijd te vervalsen of de kansen van één of andere concurrent te begunstigen, wat in tegenstrijd is met de clausules van het reglement. Het feit om voorstellen, raadgevingen, directieven enz... van één of ander rijwielhuis van welke aard ook en komende van de directie, medewerkers, vertegenwoordigers, vrienden enz... van deze rijwielfirma's te aanhoren kan eveneens een oorzaak zijn om uitgesloten te worden evenals voorstellen om wanorde, schandalen, fraude en geweld te plegen.

De ondergetekende renner verbindt er zich toe om zich in een goede fysieke conditie aan te bieden op maandag 23 juni 1947 in de voormiddag bij de permanentie van de organisatie. De selectieheer van elk land zal het recht hebben om de reeds aangeworven renner te vervangen door een andere renner op voorwaarde dat deze vervanging minstens 12 dagen voor de aanvang van de wedstrijd zal plaatshebben.

De ondergetekende renner zal alleen de zorgen, voeding, logies, materiaal en fiets, inbegrepen verzorgingen verschaft door de organisatie vanaf zijn aankomst tot bij het einde van de wedstrijd, aanvaarden. Hij mag in geen enkel geval om het eender wie of wat voor persoonlijke dienstverlening aanwerven op straffe van uitsluiting. Hij zal zijn kansen op een eerlijke manier verdedigen zonder om het even wie schade te berokkenen. Tijdens de ritten zal ondergetekende renner de directieven opgelegd door de wedstrijddirecteur nauwkeurig volgen. Zonder toestemming van de wedstrijddirecteur zal hij geen enkele uitnodiging aanvaarden die hetzij zijn fysieke conditie, hetzij de goede naam van de wedstrijd schaadt. In het bijzonder zal hij de radiozenders slechts te woord staan tijdens de periodes van de maaltijden en rusttijden in zijn hotel en niet op een andere plaats in de stad. De ondergetekende renner zal zichzelf moeten voorzien van broeken, schoenen, kousen en alle andere vormen van kleding, uitgezonderd de koerstruien, petjes (max. 3 voor de ganse duur van de wedstrijd), brillen (max 3) en regenjas (1) die door de organisatie geleverd worden. Hij zal niet bevoorraad worden met een trui en attributen van Wereldkampioen of Nationaal Kampioen. De tubes zullen eveneens bij vertrek en tijdens de wedstrijd geleverd worden door de organisatoren. De renners zijn echter vrij hun eigen tubes te gebruiken op voorwaarde dat er hiervoor geen publiciteit gemaakt wordt. De ondergetekende renner zal zijn merkloze fietskader mogen meebrengen. In dit geval zal het kader zonder onderdelen aan de organisatoren aangeboden worden ten laatste op 13 juni 1947 met opgave van de lengte der trapstangen en de te gebruiken versnellingen. Indien de renner de voorkeur geeft een fietskader van de organisatie te ontvangen, zal hij hen dit meedelen ten laatste op 13 juni 1947 met opgave van kadermaat en lengte der trapstangen. In alle geval zal de renner zelf zijn zadel en stuur voorzien. Daags na het einde van de wedstrijd of eventueel na zijn opgave, moet hij alle tot zich toebehorend materiaal terug in ontvangst nemen en aan de organisatoren terugbezorgen wat hem uitgeleend werd. Alle niet teruggebrachte stukken zullen

hem aangerekend worden. Een uniforme reiskoffer zal aan de ondergetekende renner bezorgd worden door de organisatie. De inhoud van deze koffer mag de 25 kg niet overschrijden. Bij het overschrijden van deze grens is de organisatie gemachtigd voorwerpen hieruit te verwijderen tot het gewicht van 25 kg opnieuw bereikt is. Na aankomst van elke rit is ondergetekende renner verantwoordelijk voor zijn fietspomp, zijn reservetubes - lek of niet - en zijn regenjas. Deze objecten zullen in geval van verlies aangerekend worden. Deze clausule is eveneens van toepassing voor de laatste rit. Bij terugkeer in Parijs of na opgave, moet de renner aan de organisatoren tubes, truien, regenjas, reiskoffer, petjes, brillen, onderdelen enz... die hem uitgereikt werden terugbezorgen. In geval van ontbrekend materiaal zal het volgende aangerekend worden: 2.000 FF per tube, 2.000 FF per trui, 2.000 FF per valies, 2.000 FF per regenjas enz... De ondergetekende renner zal zijn reisonkosten per trein in 3de klasse terugbetaald worden voor het traject van zijn woonplaats tot Parijs. Vanaf zijn aankomst in Parijs zal de ondergetekende renner voor zijn materiële behoeften ten laste genomen worden door de organisatoren tot op het einde van de wedstrijd, inbegrepen de hotelkamers en de maaltijden tot de middag daags na de aankomst van de laatste rit, uitgezonderd voor renners woonachtig in de regio Parijs. Ook voor de terugreis vanuit Parijs naar zijn woonplaats zal een treinticket 3de klasse vergoed worden. In geval van opgave zal een treinticket 3de klasse terugbetaald worden vanaf de plaats van opgave tot aan zijn woonplaats, maar enkel in geval van geoorloofde opgave en erkend door de wedstrijddirecteur. Met het doel eenheid en gelijkheid te verzekeren zal de organisator aan de aangeworven renners elke rit volgende diensten aanbieden: medische zorgen, farmaceutische zorgen, massage, nazicht, herstellen en reinigen van de fiets. De organisatie zal eveneens hotelkamers voorzien naar rato van tweepersoonskamers, bevoorrading en een fles vloeibare drank: bier, mineraalwater of poeders te vermengen met water. Bij de aankomst na elke rit: een bad hetzij in het hotel, hetzij in een openbare badplaats. Dagelijks een gevuld bevoorradingszakje bij vertrek en bij de bevoorradingspunten in ritten waar dit voorzien is. Er mogen enkel farmaceutische zorgen toegediend worden die voorgeschreven worden door dokters aangeduid door de wedstrijddirecteur en courante zorgen zoals plaasters enz... die geen versterkende middelen, drugs of herstelmiddelen bevatten die ten laste van de renner kunnen gelegd worden. Er dienen in de hotels maaltijden genuttigd te worden zoals voorzien op de menu's voorgesteld door de wedstrijddirecteur of eventuele vervangmenu's waarvoor geen toeslag dient opgelegd te worden. De dranken zullen bestaan uit bier (2 flessen), mineraalwater of tafelwijn (1 fles). Bijkomende maaltijden of dranken zullen door de renner ter plaatse dienen vereffend te worden bij de hotelier. In geval van niet betaling door de renner zal dit bedrag afgehouden worden van zijn prijzengeld en premies. Er zal aan ondergetekende renner elke 24 uur, behoudens een gevuld bevoorradingszakje, een ontbijt en een avondmaaltijd aangeboden worden. Elke bijkomende bestelling is ten laste van de renner. De renner dient akkoord te gaan met de hem toegewezen hotels, zowel voor de kamers als voor de maaltijden. Indien ondergetekende renner één of meerdere maaltijden zal nuttigen in een hotel, ander dan het hem toegewezen, zullen deze volledig te zijnen laste zijn. De ondergetekende renner zal, onder voorbehoud van bijzondere overeenkomsten, recht hebben op alle premies die hij zal winnen tijdens de ritten en in het algemene klassement, op alle premies die hem persoonlijk zullen toegekend worden en op alle onpersoonlijke gewonnen premies. Indien deze prijzen en premies de som van 31.500 FF niet bereiken voor de ganse duur van de wedstrijd, zal de organisator hem een compensatiepremie storten ter waarde van het verschil. Wel te verstaan, deze som van 1.500 FF per rit, zal slechts betaalbaar en verworven worden in verhouding tot de door de ondertekende renner gereden ritten in de wedstrijd. Alle betalingen aan ondergetekende renner zullen gebeuren in Franse Franken. De hierbij aangegane verbintenis zal door de organisator kunnen ontbonden worden indien deze de ploeg waartoe ondergetekende behoort niet op volledige getalsterkte kan vormen.

In geval van ongeoorloofde opgave en zeker indien deze opgave gevolgd wordt door deelname aan een andere wedstrijd gedurende de duur van de Tour de France, zal deze opgave automatisch met zich meebrengen dat alle gewonnen prijzen en premies gewonnen door ondergetekende gehalveerd worden.

De renner . . . . . Parijs, de 16ième juni 1947

Adres . . . . . De organisator

Nummer vergunning . . . . . .

Bronnen

- But & Club nr. 75 van 15/07/1947
- Miroir Sprint van 12/07/1947
- Boek ‘Albert Bourlon, D’évasions en échappées’, door Françoise Bezet, uitgegeven door La Bouinotte in 2013.

Een fiets, een trui en een broek (deel 4)

Compilatie van de bijdragen van Kristof Debecker, verschenen in de dagbladen Het Laatste Nieuws–regionale edities LEUVEN en HAGELAND–tijdens de Ronde van Frankrijk 2007, aangevuld met persoonlijke nota's.

Deze ietwat nostalgische reis naar een vervlogen jongensdroom herinnert ons aan jonge generaties die met hun krachten op de pedalen bewezen dat zij, één tegen allen, respect afdwongen en hun eigen identiteit zochten.

Deze jongens ontdekten het leven al wriemelend aan de aankomstlijnen en slaagden erin zich desondanks te integreren door zichzelf te overtreffen, zichzelf pijn te doen zonder rancunes te creëren. Voor hen was de wielersport de open deur naar het geluk.

De meesten stelden zich tevreden met een regionaal palmares, anderen slaagden erin nationale of internationale bekendheid te verwerven, een beroemde trui te dragen, hun naam op een erelijst te plaatsen, krantenkoppen te halen.

Het waren geen übermenschen, geen buitenlandse wezens afkomstig van een andere planeet. Het waren ook geen laboratoriumprodukten ergens ontwikkeld in een onderzoekcentrum. Het waren gewoonweg jonge mannen die zich op een koersfiets en met de pedalen populair maakten.

Langs deze weg wil ik auteur Kristof Debecker bedanken om WAAIERS toelating te geven zijn teksten te mogen publiceren . Kristof vindt het positief dat zijn teksten 15 jaar later een nieuw leven gaan leiden.

door Hans Vandeput

originele teksten Kristof Debecker

VERDEYEN Guido

° 13/07/1963 Lubbeek

CARRIERE

1987 Lucas-Orbea-Atlanta-Müllers-Little David

1988 Eurotop Keuken-Multifaxprof



Guido Verdeyen

"Banaan en biefstuk bleken niet genoeg"

TIELT-WINGE - Guido Verdeyen bekroonde een sterke periode bij de liefhebbers in 1986 met overwinningen in de Ronde van Limburg en Ronde van Luxemburg. De renner uit Tielt-Winge maakte de overstap naar de profs en kreeg bij de kleinere teams Lucas-Müllers (1987) en Eurotop (1988) de kans om in bijna alle grote klassiekers te starten. Maar op uitzondering van een tweede stek in Vilvoorde en enkele verre ereplaatsen slaagde Verdeyen er niet in zich op het hoogste niveau te bewijzen.

"Op sportief vlak was mijn carrière een tegenvaller, maar toch ben ik blij dat ik het geprobeerd heb. Het was een geweldige levenservaring", zegt Verdeyen, die tegenwoordig een eigen Toyota-garage runt

in zijn thuisgemeente. “Ik was misschien wel een goed renner, maar mankeerde een reeks belangrijke eigenschappen van een goede prof. Ik had geen echte specialiteit, gruwelde van het idee dat ik op verplaatsing moest slapen en kon er niet tegen dat de ploegleiding alles oplegde. Vaak kregen we pas twee dagen voor een wedstrijd te horen dat we er moesten rijden. Het lukte me dan niet meer om me daar op toe te leggen. Ik was het gewoon om zoals in de atletiek geleidelijk aan op te bouwen naar een piek, maar zoveel vrijheid kreeg ik als neoprof niet”, herinnert Verdeyen zich. “Misschien was ik ook wat naïef. Ik geloofde dat je topkoersen kon winnen met een banaan, een biefstuk en veel training. Zo werkt het natuurlijk niet. De aanpak en begeleiding van echte toppers gaat veel verder dan dat.”

Na twee seizoenen bij de profs ging Verdeyen opnieuw bij de liefhebbers fietsen. “Dat was een heel teleurstellende en frustrerende ervaring. Als ex-prof werd ik niet meer aanvaard. Ze bekeken me alsof ik bij de beroepsrenners niets anders dan verboden dingen had geleerd en het hen met die kennis nu kwam lastig maken. Onterecht. Omdat ik bovendien het bevredigende, open en oprechte koersgevoel van in mijn periode als junior niet meer gewaar werd, ben ik aan het einde van het seizoen definitief gestopt”. Na een sabbatjaar zonder vaste job, waarin Verdeyen zich vooral toelegde op de bouw van zijn nieuwe woning, ging de ex-renner aan de slag bij Scheys Beton in Lubbeek. “We maakten er sierbetonblokken voor onder meer de nieuwbouw van het UZ Gasthuisberg. Het was een leuk en verrassend uitdagend beroep. Ik heb er drie jaar gewerkt, maar ben uiteindelijk als zelfstandig partner toch ingestapt in de garage van mijn schoonvader op de Rillaarseweg in Tielt-Winge. Eerder had ik de boot nog afgehouden, omdat ik niet te afhankelijk wilde zijn. Toen ging de vader van mijn vrouw op pensioen en sindsdien ben ik alleen zaakvoerder. Het is fysiek best een zware stiel, maar de afwisseling tussen het verkopen en het onderhouden van wagens houdt het boeiend. In mijn vrije tijd sport ik nog geregeld. Net als de andere gezinsleden ben ik gek op oriëntatiesport en atletiek. Het is evenwel niet evident om ondanks de vermoeidheid na het werk steeds de motivatie te vinden om te sporten. Ik probeer alvast een goed evenwicht te zoeken.”

DEHAES Hugo

° 18/07/1948 (Heverlee) Leuven

CARRIERE

1970 Hertekamp-Magniflex-Novy

1971 Watneys-Avia

1972 Novy-Dubble Bubble

1973 Möbel Märki



Hugo De Haes (Foto Alfons Volckaerts)

“Als wielrenner leer je hard werken”

LUBBEEK - Hugo Dehaes behoorde tot de sterke generatie talentvolle wielrenners uit eigen regio die in de periode 1968-1972 furore maakte. De man uit Heverlee won bij de liefhebbers enkele internationale wedstrijden en reed vier jaar als prof bij Hertekamp-Magniflex (1970), Watneys-Avia (1971), Novy-Dubble Bubble (1972) en Möbel Märki-Bonanza (1973). Als beroepsrenner werd Dehaes steevast belast met knechtenwerk in dienst van de kopman. Het eigen palmares speelde dan ook geen enkele rol.

Na de Ronde van Zwitserland in 1973 kreeg Hugo af te rekenen met een hernia. Het betekende meteen het einde van zijn carrière. “Toch kijk ik tevreden terug op een heel leerrijke periode. Misschien had ik met een betere begeleiding meer uit mijn carrière kunnen halen, maar ik besef dat het sowieso heel moeilijk was om op te boksen tegen een zeer sterke lichting renners”, beseft Dehaes. Na zijn wielerloopbaan nam hij een fietsenwinkel op het De Becker-Remyplein in Kessel-Lo over. Jarenlang sleutelde hij aan fietsen en probeerde hij tweewielers aan de man te brengen. “In 1984 ben ik vervolgens gaan werken bij de fietsendiscount Perlav in Heverlee. Drie jaar later maakte ik dan de overstap naar de brouwerij van Haacht. Ik werd er vertegenwoordiger voor de regio Oost-Brabant”, legt Dehaes uit, die al snel een transfer maakte naar de concurrentie en bij Maes-Pils terechtkwam. “Na een tijdje als vertegenwoordiger had ik echt de horeca-microbe te pakken. Samen met een vennoot ben ik in 1992 uitbater geworden van het café Tempo op het De Becker-Remyplein. Het leven als cafébaas was zwaar, maar beviel me wel. Toen mijn kompaan in 1999 te kennen gaf dat hij wilde stoppen met de zaak, heb ik van de gelegenheid geprofiteerd om aan de slag te gaan in het immobiliënkantoor van José Ruelens. We kenden elkaar al jaren van de periode toen ik nog mee in het bestuur zat van de basketploeg Tempo Leuven (de voorloper van de huidige Leuvense basketbalploeg). Ik werk sindsdien voor het Leuvense immokantoor. Dat ik de voorbije dertig jaar heel wat verschillende jobs heb uitgeoefend, is gewoon toeval. Als ik ergens in geloofde ben ik er gewoon voor gegaan. Ik voel me ondertussen goed in mijn vel in het kantoor waar ik nu werk. Als wielrenner moet je heel wat karakter tonen en leer je dat als je iets wil bereiken je er heel hard voor moet werken. Het is als het ware de wereld in het klein. Die ervaring komt me zelfs na al die jaren nog steeds van pas”, besluit Hugo Dehaes.

NOLMANS Jan

° 12/07/1944 (Assent) Bekkevoort

CARRIERE

1963 Faema-flandria (onafhankelijke)

1964 flandria-Romeo (onafhankelijke)

1965 flandria-Romeo

1966 Mann-Grundig

1967 Mann-Grundig



Jan Nolmans

“Ik wou absoluut een klassieker winnen”

GEETBETS - Jan Nolmans was twee jaar[1] als onafhankelijke en drie jaar als beroepsrenner (bij flandria-Romeo (1965) en Mann-Grundig (1966-‘67)) actief op het hoogste niveau. De renner uit Assent behaalde een reeks mooie overwinningen, waaronder de Franco-Belge en de Omloop Mandel-Leie-Schelde.

Nolmans reed in 1966 eerst de Ronde van Italië en kort nadien ook de Ronde van Frankrijk. Na een zware valpartij in de tweede rit moest hij de Tour al snel noodgedwongen verlaten. Eind 1967 stopte de Hagelander met wielrennen. “Ik wilde dat jaar absoluut een klassieker winnen. In Parijs-

1 Jan Nolmans werd onafhankelijke op 17 mei 1963. Hij was dus eerder anderhalf jaar onafhankelijke i.p.v. twee jaar.

Roubaix reed ik in volle finale lek en kreeg ik geen nieuw wiel. In de Ronde van België was ik nadien mee voorop, maar moest ik verplicht wachten op mijn kopman. Zo was het niet leuk meer."

"In 1968 ben ik net als mijn broer mee ingestapt in de bakkerij van mijn ouders in Assent. Twee jaar later heb ik dan zelf een bakkerij overgenomen in Kapellen en in 1972 samen met mijn vrouw een nieuwe zaak begonnen in Glabbeek. De zaken gingen goed, maar het was keihard werken, minstens zo hard als dat van een profrenner", weet Nolmans. "Op termijn heb ik de activiteiten van de bakkerijen gecentraliseerd in Glabbeek. We leverden broden aan bakkers en grootwarenhuizen in de regio. Op mijn 45ste ben ik gestopt. Ik was mentaal op en mijn zoon John stond klaar om de zaak over te nemen. Toen hij in 1989 officieel de zaakvoerder werd, zijn we zelf verhuisd naar Geetbets", zegt Jan. "Ik ben wel gelukkig dat we het zo hebben kunnen regelen. Heel wat zelfstandigen klagen dat het toch zo jammer is dat hun kinderen hun zaak niet willen overnemen. Mijn zoon heeft het alvast slim gespeeld. In plaats van te investeren in bakkerijen en verdeelpunten, heeft hij meer dan vijftig broodautomaten geplaatst in de regio. Zo bespaart hij heel wat personeelskost. Het is een geruststellende gedachte dat het nog steeds goed gaat met de derde generatie van onze bakkersfamilie."

"Ik kijk terug op mijn wielercarrière als een heel leerzame periode. Bovendien glipte ik tijdens koersen in het buitenland wel eens binnen bij de plaatselijke bakkers om te kijken hoe zij alles aanpakten. Dat heeft me altijd gefascineerd. lk blijf overigens ook de wielersport van nabij volgen. De laatste vijf jaar ben ik nog actief als één van de chauffeurs bij de neutrale wagens van Shimano. Samen met Guido Van Calster, Fons Scheys en Georges Claes zijn we als het ware de Hageland-connectie in het profwielrennen."

ROKADO (deel 4: 1974)

Die hagere Liese

Magere Liesje

door Jan De Smet

tekeningen Jan Soens



Ploegsamenstelling

ROKADO, meer bepaald Robert Kahl, besloot 1974 afgeslankt aan te vatten[1]. Herr Kahl had zich waarschijnlijk wat vergaloppeerd en had het vorige seizoen genoeg miserie gekend met de fratsen van Guillaume Driessens, zodat zijn besluit eigenlijk niet te verwonderen was.

Op het einde van 1973 werden volgende renners vernoemd als blijvende bij ROKADO: Hennie Kuiper die kopman zou worden, Willy De Geest, Staf Hermans, Albert Van Vlierberghe, Alfred Gaida, Karl-Heinz Küster, Erwin Tischler en Karl-Heinz Muddemann en verder de toen pas aangeworven Gunther Haritz en de neoprofs Wolfgang Hellwig en Johann Ruch. In totaal elf renners daar waar oorspronkelijk sprake was van plaats voor vijftien of zestien renners.



Wolfgang Hellwig weliswaar in 1975
(Foto eigen collectie)



Johann Ruch weliswaar in 1975
(Foto eigen collectie)

1 Het budget zou met 2/3de verminderd zijn t.o.v. het jaar ervoor hetgeen min of meer overeenkomt met de grootte van de ploeg. In 1973 met ROKADO en HA-RO lagen er toch een kleine 40 renners onder contract en nu slechts 10.

Het was niet de bedoeling de Tour de France te rijden dit jaar gezien er te veel concurrentie zou zijn van de Wereldbeker voetbal in Duitsland. Het publicitair rendement zou te klein uitvallen. De Giro d'Italia stond wel op het programma op voorwaarde dat München start- of aankomstplaats zou zijn.

In Radsport werd ook een foto teruggevonden van Udo Hempel in ROKADO-trainingsvest en werd Emil Merks[2] bij de ploegensamenstellingen ook bij ROKADO ingedeeld. Geen van beiden verscheen echter op de foto genomen tijdens de ploegvoorstelling.



De ploegvoorstelling van ROKADO V.l.n.r. en van boven naar onder: Kuiper-Hermans-Tischler-Küster, Gaida, Ruch en Muddemann, De Geest, Hellwig en Haritz (Foto Radsport)

Piet de Wit reed nog wat zesdaagsen (Köln, Bremen, Rotterdam en Antwerpen) en het Europees kampioenschap ½ fond op 10 februari waar hij tweede werd, al of niet voor ROKADO[3], voordat hij zijn afscheid aan de wielersport aankondigde. Het uitbaten van twee grote wielerwinkels was niet meer combineerbaar met zijn activiteiten op de piste.

2 Emil Merks werd in Miroir du Cyclisme n° 184 van April 1974 op p. 38 vermeld als bijgekomen renner bij ROKADO, maar de meeste andere bronnen geven hem als Individueel. Hij komt ook nergens op een deelnemerslijst bij ROKADO voor en er werd ook geen foto gevonden van hem in 1974 in ROKADO-trui.

3 In Wielersport (10 januari 1974) 23ste jaargang, nr. 1 p. 15 stond dat Piet de Wit getekend had bij Ormas Sharp met de bedoeling in de zomer criteriums te rijden en dan te focussen op het wereldkampioenschap stayers.

Roger Gilson en Wilfried Peffgen verkregen tenslotte ook nog een contract ergens in de loop van het voorseizoen want zij kwamen op diverse deelnemerslijsten voor[4].

Voor Albert Van Vlierberghe was er geen plaats meer bij ROKADO, daar waar hij oorspronkelijk wel aangekondigd was en hij op het einde van het vorige seizoen zijn vrijheid niet verkregen had zoals een aantal andere Belgen dat wel hadden verkregen[5].

In 'Albert Van Vlierberghe: "Het is mooi geweest."' van Marc Van Landeghem, uitgeverij St. Katharina - Typo-Offset - Sinaai p. 24-25 licht Albert het verhaal toe.

"De ruzie met de echtgenote van Herman Vanspringel (n.v.d.a.: zie ROKADO-HA-RO deel 3), beroerde Berten zo fel dat hij nu zegt: "Die ruzie heeft me de overwinning in Paris-Roubaix gekost." Maar ondanks alles was die Van Vlierberghe in de Tour op post om Vanspringel aan de groene trui te helpen. "Als ge weet hoe snel Vanspringel kon spurten begrijpt ge wel hoeveel water en bloed ons dat heeft gekost."

Voor deze inspanningen werd Berten niet beloond. Op het einde van het seizoen kon hij terug voor een Italiaans merk tekenen, maar hij kreeg de vrijheid niet. En toen het seizoen 1974 dan begon werd hij buiten gegooid bij de ploeg, waar het jaar voordien het meeste geld blijkbaar verteerd was. Dat buiten gooien ging zo in zijn werk: Berten werd ziek toen de formatie op oefenkamp vertrok. Hij reisde dus niet mee af naar het Zuiden. Maar hij vervoegde een week later zijn maats en ploegleiding met een attest van de geneesheer. Daar vertelde men hem dat hij dat attest had moeten opsturen en men zond hem terug naar huis.

Een ramp voor Berten, maar gelukkig kon hij nog aan de slag in de ploeg Molteni van Eddy Merckx. Maar ... tegen een derde van het loon dat hij anders bij ROKADO had verdiend. Ook niet gelukkig was dat Berten door andere renners bij Molteni eerder vies werd bekeken. Te begrijpen, want hij was een concurrent voor een van de kernplaatsjes.

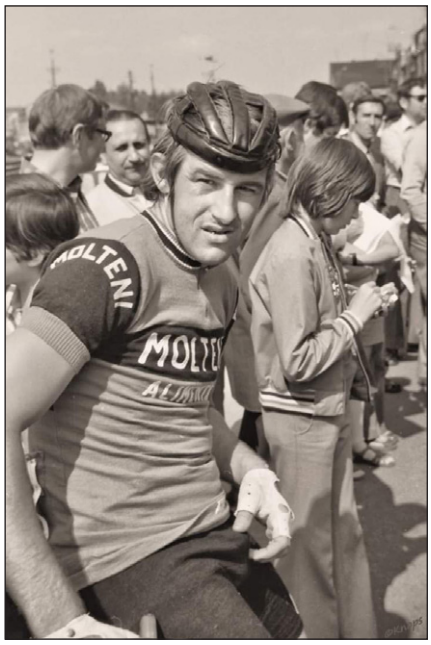

Albert Van Vlierberghe uiteindelijk bij Molteni (Foto eigen collectie)

Zoals gewoonlijk laat het geheugen van een renner wel eens een steekje vallen. In de Ronde van Limburg op 3 maart reed volgens Het Belang van Limburg Albert Van Vlierberghe in een ROKADO-trui. Van Vlierberghe was wel ingeschreven als individueel. Ergens rond de periode van Paris-Nice, waar Van Vlierberghe nog bij ROKADO aangekondigd stond, tekende Albert voor Molteni.

4 Karl-Heinz Kunde wordt ook soms bij ROKADO geplaatst in 1974. Waarschijnlijk komt dat omdat hij in sommige uitslagen (afhankelijk van de bron) van de Flèche Brabançonne als 26ste geklasseerd staat. Het was echter Karl-Heinz Küster die 26ste werd. Kunde zelf reed in 1974 niet meer.

5 Ook de namen van André Peirsman, Dieter Puschel en Wolfgang Schulze circuleren als behorende tot ROKADO. Maar daar werd geen enkel bewijs van gevonden. Alle drie deze renners reden dat jaar als Individueel. Ook, Bernd Rasing is een twijfelgeval. In Miroir du Cyclisme n° 182 van Februari 1974 op p. 34 staat hij wel bij de ploeg vermeld, maar de meeste andere bronnen geven hem als Individueel. Hij komt ook nergens op een deelnemerslijst bij ROKADO voor en er werd ook geen foto gevonden van hem in 1974 in ROKADO-trui.



De ROKADO-ploeg voor 1974 V.l.n.r. Wolfshohl-Hellwig-Haritz-Tischler-Küster-Hermans-Ruch-Muddemann-De Geest-Gaida-Kuiper (de persoon tussen De Geest en Gaida is Harings, de mecanicien)

Het voorseizoen

ROKADO verscheen niet aan de start van de Omloop Het Volk, Kuurne-Brussel-Kuurne of de Ronde van Limburg. Ook in de Spaanse voorbereidingsrittenwedstrijden zoals de Vuelta a Andalucía en de Vuelta a Levante, stond er geen ROKADO aan de startlijn. De eerste noemenswaardige uitslag in 1974 werd behaald door kopman Hennie Kuiper die op 3 maart 9de werd in Nice-Seillans.

In Paris-Nice (9-13 maart), een 'open' wedstrijd met ook een Poolse amateurploeg op de deelnemerslijst, stond de ploeg wel aan de start met Gaida, Kuiper, De Geest, Haritz, Hellwig, Küster, Ruch, Tischler en Hermans. Ook Albert Van Vlierberghe stond nog op de deelnemerslijst, maar die was ondertussen dus verkast naar Molteni. Tischler startte uiteindelijk ook niet. De twee werden vervangen door Gilson en Muddemann.

De proloog was een koppeltijdrit gewonnen door Eddy Merckx-Joseph Bruyère en waarin Kuiper-Haritz 11de eindigden op 20" 6/10de. Hermans-Gaida werden 23ste, De Geest-Küster 34ste, Hellwig-Ruch 42ste en Muddemann-Gilson 50ste.

Paris-Nice was voor de verjongde en afgeslankte ROKADO-ploeg al bij al nog een meevaller. Willy De Geest behaalde een 8ste, 9de en 10de plaats in de ritten 1, 4 en 5. Hennie Kuiper behaalde twee 9de plaatsen in de ritten 6a en 7b. Maar bovenal won Alfred Gaida rit 6b.

In de voormiddag had Joop Zoetemelk de leiderstrui veroverd. In de namiddagrit van Toulon naar Draguignan, controleerde zijn ploeg GAN-Mercier het peloton. Alles verliep op wieltjes tot Alain Santy, ploegmaat van Zoetemelk, het in zijn hoofd kreeg alsnog een ontsnapping op

poten te zetten. Hij kreeg Michel Coroller en Gérard Besnard mee, twee Fransen en Alfred Gaida van ROKADO. Santy stopte zeker niet af in functie van zijn kopman, integendeel hij ging er hard tegenaan en greep zijn kans. De twee andere Fransen konden het tempo niet volgen. Gaida, met zijn stayerervaring, had daar geen probleem mee. Op het einde van de rit werd alles verdeeld op de klassieke manier. Gaida de ritwinst en Santy de leiderstrui.



Alfred Gaida wint in Paris-Nicejpg

Santy behield de leiderstrui in rit 7a, maar in de klassieke tijdrit op de Turbie moest hij die toch teruggeven aan kopman Joop Zoetemelk. Hennie Kuiper werd 7de op 2'25". De Geest 23ste, Ruch 35ste, Gaida 47ste, Küster 64ste, Hellwig 69ste en Gilson 71ste en laatste beëindigden allemaal de wedstrijd. Haritz, Hermans en Muddemann deden dat niet.



De ereronde na de winst van Gaida in Paris-Nice

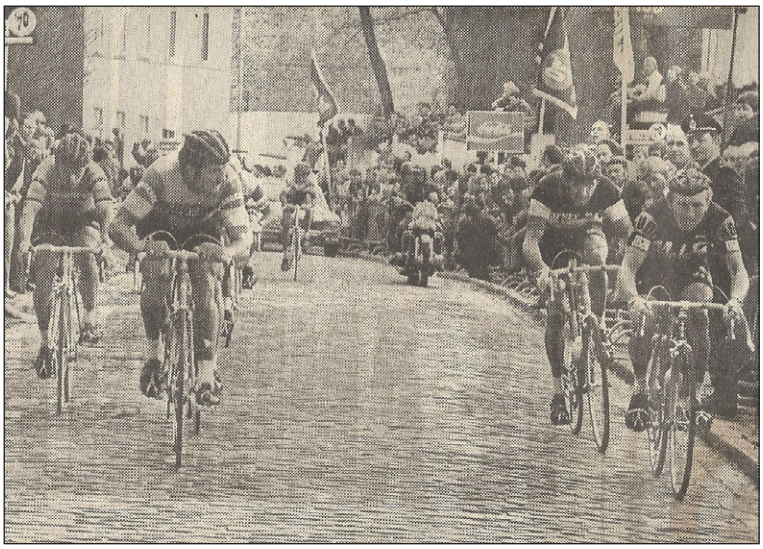

Willy De Geest (links) in actie op de Alsemberg tijdens de Flèche Brabançonne (Foto Sport'70)

Aan Milano-Sanremo (18 maart), traditioneel de eerste grote afspraak, werd wel deelgenomen door ROKADO met een ploeg van 10 renners. Enkel De Geest, Küster, Kuiper en Muddemann eindigden e.a. 26ste op 3'44" van winnaar Gimondi. Gaida, Gilson, Haritz, Hellwig, Hermans en Ruch haalden het einde niet.

Op 23 en 24 maart werden respectievelijk de E3-Prijs Harelbeke gereden en de Flèche Brabançonne. In Harelbeke stonden op Tischler en Peffgen na alle renners aan de start. Herman Vanspringel verrast Freddy Maertens op 200 m van de meet en wint. Willy De Geest werd 16de op 8", Hennie Kuiper 24ste in dezelfde tijd. In de Flèche Brabançonne stonden alle twaalf de renners aan de start. Opnieuw won Herman Vanspringel, deze keer voor Frans Verbeeck. Willy De Geest was weer de beste ROKADO met een 6de plaats. Hermans werd 12de, Muddemann 22ste en Küster, in sommige uitslagen verkeerdelijk als Karl-Heinz Kunde genoteerd, werd 26ste.



Ronde van Vlaanderen met Merckx, Walter Planckaert, Freddy Maertens, Willy De Geest, Roger De Vlaeminck, Eric Leman, Rik Van Linden, Ronald De Witte en Willy In 'tVen (Foto Sport '70)

In de Ronde van Vlaanderen (31 maart) werden Gilson en Hellwig vervangen door Tischler en Peffgen. Cees Bal won op wraakgevoelens[6] deze editie. Willy De Geest werd 21ste, Hermans 37ste, Kuiper 55ste en Muddemann 58ste.

Gent-Wevelgem (2 april) was de volgende klassieker. De Geest, Gaida, Gilson, Haritz, Hellwig, Hermans, Küster, Kuiper, Muddemann en Peffgen stonden er aan de start. Opnieuw geen hoofdrol voor ROKADO en opnieuw winst voor GAN-Mercier. Deze keer won Barry Hoban de sprint van een groep van 17 renners. Eerste ROKADO was opnieuw Willy De Geest met een 11de plaats. Hermans werd 23ste, Kuiper 33ste, Gaida 43ste en Küster 59ste.

Ook in Paris-Roubaix op 7 april, het derde monument van het seizoen stond ROKADO aan de start. De Geest, Gaida, Gilson, Haritz, Hermans, Küster, Kuiper, Muddemann en Tischler waren de negen gelukkigen. Roger De Vlaeminck behaalde zijn tweede zege in de kasseiklassieker. Willy De Geest was traditiegetrouw de beste ROKADO op de 16de plaats, Staf Hermans traditiegetrouw de tweede beste ROKADO op de 28ste plaats. Hennie Kuiper werd 42ste, Küster 51ste.

6 Cees Bal stond vanaf rit 1 t.e.m. rit 4 aan de leiding in de Setmana Catalana. In de laatste rit werd hij onttroond door ploegmaat Joop Zoetemelk.



Willy De Geest in het spoor van Eddy Merckx in Paris-Roubaix (Foto L'Équipe Magazine)

Na de kasseiklassiekers kwamen de klimklassiekers met op de eerste plaats de Flèche Wallonne (11 april). Ook hier weer een ROKADO-ploeg aan de start. Deze keer met De Geest, Gaida, Gilson, Haritz, Hermans, Küster, Kuiper en Muddemann. Frans Verbeeck won deze editie voor Roger De Vlaeminck. Willy De Geest was weer maar eens de beste ROKADO met een 15de plaats. Hennie Kuiper werd in deze wedstrijd, die hem duidelijk beter lag, 19de, Staf Hermans werd 43ste, Gilson 54ste, Küster 56ste en Gaida als 60ste voorlaatste.

De volgende wedstrijd was de Amstel Gold Race op 13 april. Opnieuw dezelfde namen hetgeen natuurlijk met een ploeg van amper 12 renners moeilijk anders kon: De Geest, Gaida, Gilson, Haritz, Hellwig, Hermans, Küster, Kuiper, Muddemann en Ruch. Opnieuw GAN-Mercier aan de winst, deze keer met Gerrie Knetemann en opnieuw Willy De Geest als beste ROKADO-renner op de 11de plaats. Kuiper werd 15de en dat was het voor ROKADO. De renners zaten duidelijk op hun tandvlees.



Willy De Geest in duel met Raymond Poulidor tijdens de Flèche Wallonne

ROKADO maakte nog even een uitstap naar Frankrijk om daar Paris-Camembert te betwisten. Ook daar won GAN-Mercier, dat een echt boerenjaar had, met Alain Santy. Op 1'10"strandde Hennie Kuiper op de tweede plaats. Willy De Geest werd 7de, Roger Gilson 14de en Staf Hermans 25ste.

In Liège-Bastogne-Liège op 21 april stonden alle 12 de renners van ROKADO op de deelnemerslijst. Georges Pintens won, na declassering van Ronald De Witte die de sprint met twee gewonnen had, voor Walter Planckaert (op 2'). Ronald De Witte werd gedeclasseerd omwille van dopinggebruik. Hetzelfde overkwam de nummers 5, Wilfried David en 7 Raymond Delisle. Hennie Kuiper was deze keer de beste ROKADO met een 12de plaats, Willy De Geest werd 25ste en Haritz 55ste.

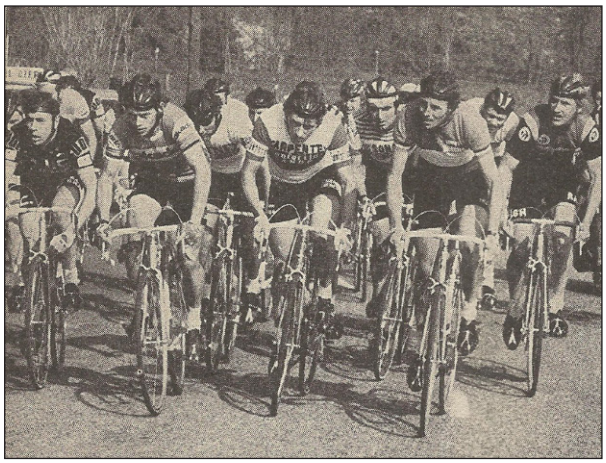

Willy De Geest in gezelschap van Herman Vanspringel, Freddy Maertens, Joop Zoetemelk en Tino Tabak tijdens de Amstel Gold Race (Foto Wielersport)

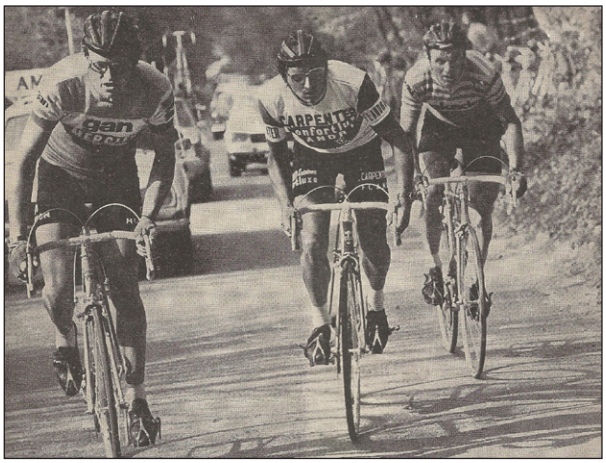

Gerrie Knetemann, Wilfried David en Hennie Kuiper tijdens de beklimming van de Keutenberg in de Amstel Gold Race (Foto Wielersport)

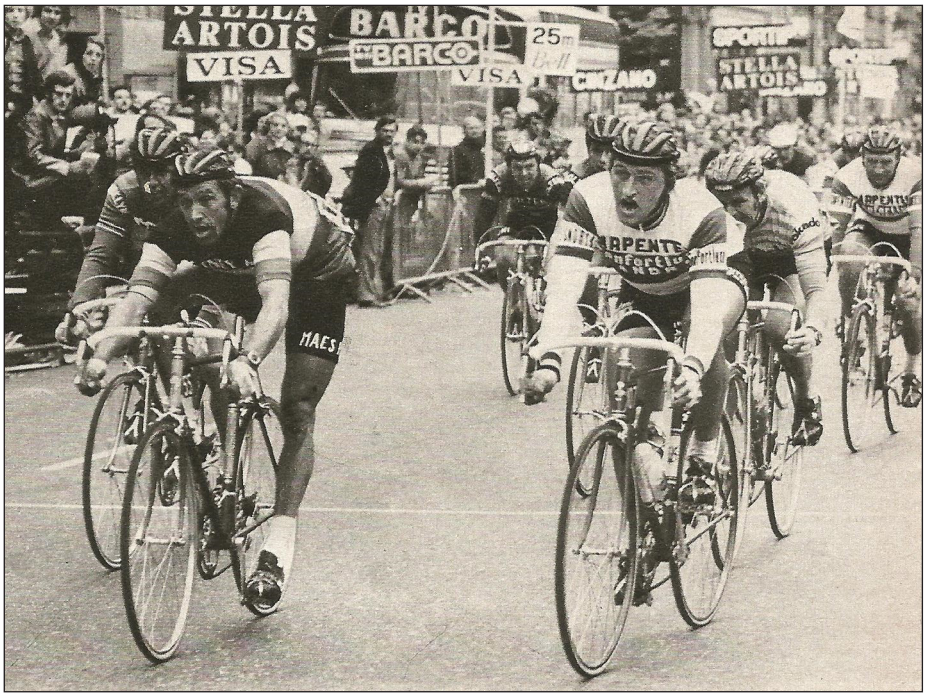

Hennie Kuiper in de sprint om de 9de plaats in Liège-Bastogne-Liège (Foto Miroir Sprint)

Het werd stilaan tijd voor de rittenwedstrijden maar in tegenstelling tot het jaar ervoor deed ROKADO niet mee aan de Vuelta a España. Er werd wel geopteerd om de Tour de l'Indre-et-Loire te rijden van 25-28 april.

ROKADO had, zoals eerder al aangegeven, niet zoveel keuze qua renners en dus stonden weer dezelfde namen aan de start: Hermans, Gilson, Haritz, Hellwig, Kuiper, Küster, Muddemann en Ruch.

De proloog was een ploegentijdrit over 3,2 km in Tours. ROKADO eindigde 7de, voorlaatste, op 21"2/10de van winnaar Peugeot-BP. Niet zo een beste start dus.

Bij de start van de eerste rit was Roger Gilson niet meer aanwezig. Rolf Wolfshohl had hem huiswaarts gestuurd omdat Gilson liever met zijn eigen materiaal (lees fiets) koerste dan met dat van de ploeg. De rit zelf kende verschillende aanvalspogingen waaronder een van Staf Hermans maar eindigde in een aangekondigde massasprint. Hennie Kuiper behaalde de beste plaats van de ploeg, 20ste. Wolfgang Hellwig gaf op tijdens de rit.



De ploegentijdrit in de Tour de l'Indre-et-Loire. Opmerkelijk zijn de verschillende truien

Het eerste gedeelte van de tweede rit eindigde eveneens op een spurt. Dit keer van een groepje van 20 renners. Barry Hoban won en Günter Haritz werd 5de. Ook Staf Hermans en Hennie Kuiper zaten in dat eerste groepje. In het algemeen klassement stond Kuiper ondertussen 9de op 5" van leider Barry Hoban.

Het tweede gedeelte van de rit was een tijdrit over 19,7 km. Pol Lannoo won die tijdrit met 9" voorsprong op ploegmaat Eddy Verstraeten en 1'09" op Hennie Kuiper die, aanvankelijk in dezelfde tijd reed als Verstraeten, maar met een veel te grote versnelling (54 x 13) in het tweede gedeelte van de tijdrit terugviel. Pol Lannoo werd tevens leider en Kuiper stond 4de op 1'09".

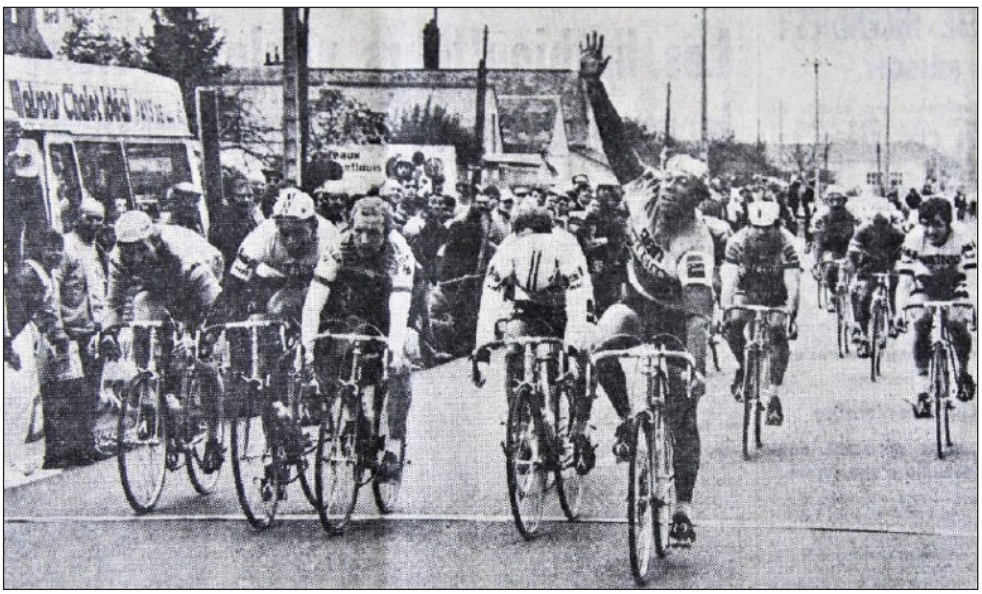

Günter Haritz spurt naar de 5de plaats in de Tour de l'Indre-et-Loire na winnaar Barry Hoban

In de derde en laatste rit zette ROKADO een offensief op. Eerst werd Staf Hermans met drie andere renners in de aanval gestuurd. Ze liepen tot 2'18" uit waardoor stilaan de trui van Lannoo in gevaar kwam. De Watney's deden hun werk en riepen de vluchters terug tot de orde. De volgende aanval werd ingezet door Christian Raymond en Jean-Claude Largeau. Haritz haakte zijn wagonnetje aan en Kuiper sprong mee evenals 11 andere renners waaronder slechts een Watney nl. Jan Van der Stappen.



Günter Haritz zet mee de ultieme aanval op in de laatste rit van de Tour de l'Indre-et-Loire. V.l.n.r. Talbourdet-Haritz-Délépine en Raymond

De meeste andere ploegen hadden een of twee pionnen mee en dat betekende dat in het peloton alles op de schouders van de Watney-renners kwam te liggen. Die hadden pech want Verstraeten had af te rekenen met mechanische problemen en vooraan verstond men elkaar perfect. Kuiper, de best geplaatste, ging er vol tegenaan. Even kwam zijn positie in gevaar toen Gérard Moneyron, ook aanwezig in de vlucht en op slechts 17" van Kuiper in het klassement, trachtte er van onder te muizen met een paar anderen. Kuiper en Haritz kregen echter hulp van Charly Rouxel die ritwinst beoogde. De twee groepjes smolten weer samen en het kwam tot een sprint gewonnen door Régis Delépine. Haritz werd 8ste, Kuiper 12de en Pol Lannoo 33ste op 1'44".

Kuiper pakte zo in extremis de leiderstrui en won de Tour de l'Indre-et-Loire met 17" voorsprong op Moneyron en 28" op Christian Raymond. Pol Lannoo werd 4de op 35". Haritz werd 15de, Hermans 25ste, Ruch 34ste, Küster 38ste en Muddemann 44ste. In het ploegenklassement werd ROKADO 6de op acht ploegen.



Hennie Kuiper met de leiderstrui op het einde van de Tour de l'Indre-et-Loire

Op 1 mei was er de Rund um den Henninger Turm, een belangrijke wedstrijd voor Herr Kahl. Rolf Wolfshohl vaardigde De Geest, Kuiper, Hermans, Gilson, Küster, Ruch, Haritz, Hellwig en Muddemann af. Walter Godefroot won de spurt van een groepje met 10 Belgen. Hennie Kuiper werd 11de op 10". Küster werd 17de, Hermans 19de. Of Herr Kahl tevreden was kon niet achterhaald worden.

Vier dagen later werd er gekoerst in Zwitserland in de Züri Metzgete. ROKADO kreeg een laatste kans om een Wereldbekerwedstrijd te winnen in het voorjaar. Rolf Wolfshohl vaardigde Kuiper, Hermans, Gilson, Küster, Gaida, Ruch, Haritz, Hellwig en Muddemann af. Deze laatste speelde een hoofdrol in het wedstrijdverloop.

Na 37 km van de in totaal 254 km ontsnapten Muddemann, Adolf Huysmans, Willy Abbeloos en Gerry Catteeuw. Na 73 km had het kwartet een voorsprong van 6'20". Na 92 km kon Huysmans het tempo niet meer volgen. Na 152 km kreeg Abbeloos een lekke band en moest 8 minuten wachten op de materiaalwagen die zich achter het peloton bevond. Bij de tweede beklimming van de Hüttikerberg waagde Muddemann zijn kans en liet hij Catteeuw achter. Maar bij km 224, na een vlucht van 187 km, werd ook hij door het peloton gegrepen. Walter Godefroot won opnieuw voor twee Belgen. En opnieuw was Hennie Kuiper de beste ROKADO met een 9de plaats. Ook hier was Küster de tweede ROKADO, dit keer als 18de. Verder werden Gaida 23ste en Muddemann, op bijna 11', 29ste.

En zo zat het voorjaar erop. Opnieuw, of Herr Kahl tevreden was kon niet achterhaald worden, maar het valt te betwijfelen. Willy De Geest in het begin van het seizoen en Hennie Kuiper in de klimklassiekers, waren veruit de beste ROKADO-renners. Staf Hermans was constant zonder echt uit te blinken. Gaida won een rit in Paris-Nice en mocht dus ook van een geslaagd voorseizoen spreken. Günter Haritz kon nog stellen dat hij Kuiper geholpen had de Tour de l'Indre-et-Loire te winnen, maar al de anderen waren gewoon door het ijs gezakt. Bij Peffgen begonnen de jaren te wegen, bij Gilson was er geen overaanbod aan talent en dus waren de verwachtingen naargelang, echter de jongere Duitse renners geraakten niet vooruit. Muddemann trappelde al enkele jaren ter plaatse, Küster ging dezelfde weg op, Hellwig, Ruch en Tischler wogen duidelijk te licht.

In tegenstelling tot de vorige jaren was er in 1974 weinig activiteit in het veld en op de piste die kon gelinkt worden met ROKADO-renners.



Wolfgang Hellwig in actie als veldrijder (Foto Radsport)

<u>Veldrijden:</u>

Rolf Wolfshohl was gestopt en Albert Van Damme had een andere sponsor gevonden. Enkel in Nederland was Hennie Kuiper nationaal kampioen geworden bij de profs. Hij werd dat door 12de te worden in het gemengde kampioenschap voor amateurs en profs.

<u>Piste:</u>

Op de wielerbanen was er maar een overwinning, die van Piet de Wit in een halve fond wedstrijd in Antwerpen op 1 februari. Verder ook een zilveren medaille tijdens het Europees kampioenschap halve fond verreden in Dortmund op 10 februari.

Daarnaast won Theo Verschueren op 23 maart de tweede manche in een interlandwedstrijd ½ fond. In de eindstand werd hij tweede met Romain De Loof na Kemper-Schulze en voor Stam-Been.

In het begin van 1974 verschenen er in Wielersport enkele actiefoto's[7] van Theo Verschueren in Belgische kampioenentrui met ROKADO erop. Of die foto's dateren van eind 1973 of dat Theo nog een tijdje in zijn oude outfit reed kon niet achterhaald worden.

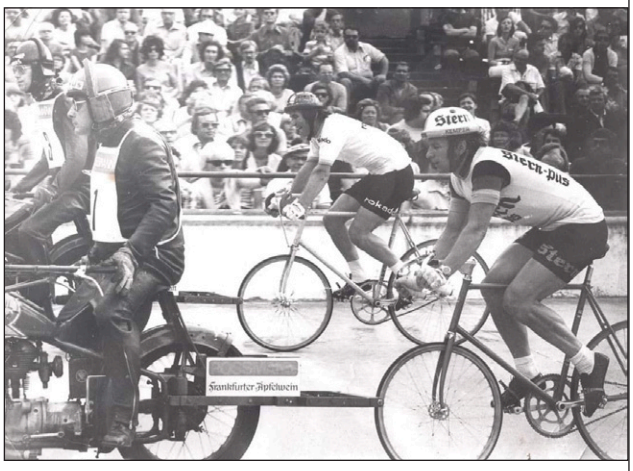

Alfred Gaida in actie op een zomerbaan met de witte ROKADO-trui

7 Een foto kan niet gepubliceerd worden omwille van copyright. De foto is terug te vinden in Wielersport 23ste jaargang, nr. 1 p. 22.



Theo Verschueren in actie met een Belgische kampioenentrui met ROKADO opschrift (Foto Sport'70)



Karl-Heinz Küster in actie op een winterbaan (Foto Radsport)

Het middenseizoen

Na de klassiekers kwamen de rittenkoersen beginnende met de Tour de Romandie (7-12 mei). ROKADO vaardigde Kuiper, Ruch, Muddemann, Haritz, Küster en Gaida af.

In rit 4 gaven Muddemann, Ruch en Küster op. Het was het sein voor de anderen om toch eens toptien te rijden. In rit 5a werd Haritz tweede, geklopt in de sprint door Staf Vanroosbroeck, en Kuiper 4de.

In het eindklassement werd Kuiper 17de op 17'55" van winnaar Joop Zoetemelk. Gaida werd 32ste, Haritz 36ste.

En toen kwam het grote examen, de Giro d'Italia (16 mei-8 juni). Ondanks het feit dat de Giro Duitsland niet aandeed schreef Herr Kahl de ploeg toch in. Op Peffgen en Tischler na werden alle renners ingeschreven, tien in totaal. Maar De Geest, Hermans en Hellwig namen uiteindelijk de start niet. Enkel voor Willy De Geest kon een reden teruggevonden worden nl. bronchitis. Het weerhield Willy er niet van om op 15 mei in Belsele-Puivelde als 20ste te eindigen.

Op zich begon de Giro d'Italia niet slecht voor de ROKADO-ploeg. In de eerste rit, verrassend gewonnen door Wilfried Reybrouck, werd Alfred Gaida 6de en Hennie Kuiper 8ste. Vervolgens was het wachten tot rit 4 waar Johann Ruch 4de eindigde achter Roger De Vlaeminck, Bruno Vicino en Pierino Gavazzi.

In rit 6 werd Hennie Kuiper 10de, in rit 9 werd hij 9de en in rit 13 opnieuw 13de.

Op dinsdag 4 juni, in de 18de rit naar Sella Valsugana, komt Hennie bij een val in een tunnel in de buurt van Limone sul Garda met zijn rug op een betonnen rand terecht. Hennie stond toen 12de in het klassement op 5'14" van Merckx. Kuiper kan verder rijden, maar op de voorlaatste dag, in de rit naar Bassano del Grappa is de pijn niet langer draagbaar en moet Kuiper opgeven. Hennie was toen al teruggezakt naar de 17de plaats op 15'34" van Merckx.

Hennie Kuiper had echter indruk gemaakt o.a. op Eddy Merckx en dus werd hij benaderd om in de ploeg Merckx te komen rijden. "Dat was wat", aldus Kuiper, "Ik voelde mij zeer vereerd.

Koersen met Merckx, de beste wielrenner van de wereld."[8] Niettemin komt Kuiper snel tot het besluit dat "Als ik voor Merckx was gaan rijden, had ik de rest van mijn carrière voor hem moeten werken. Ik wist dat ik meer in mijn mars had."[9] Dus sprak hij erkentelijkheid uit voor het eervolle aanbod, maar bedankte hij vriendelijk. Ook Jolly Ceramica van Battaglin en Knudsen en Brooklyn van Roger De Vlaeminck, SCIC, BIC[10], Carpenter-Confortluxe-flandria en TI Raleigh probeerden het, maar Kuiper zocht aan het einde van het seizoen zijn eigen weg via Frisol.

In de Giro zelf werd Günter Haritz nog 4de in rit 19 na Enrico Paolini, Knut Knudsen en Marino Basso. Johann Ruch werd in diezelfde etappe 9de.

In het eindklassement was Johann Ruch de beste met een 40ste plaats. Küster werd 67ste, Gaida 72ste, Gilson 86ste en Haritz 92ste. Muddemann had opgegeven.

Na de Giro ging het richting Zwitserland voor de Tour de Suisse (12-21 juni). Opnieuw kon ROKADO geen volledige ploeg inzetten. Ze startten met het volgende zevental: Muddemann, Haritz, Ruch, Gaida, Küster, Hellwig en Hermans. Het was Hennie Kuiper, nog steeds niet hersteld van zijn val, die forfait moest geven.

Het was armoe troef in deze Tour de Suisse. Staf Hermans kwam zelfs te laat aan de start van de proloog[11].

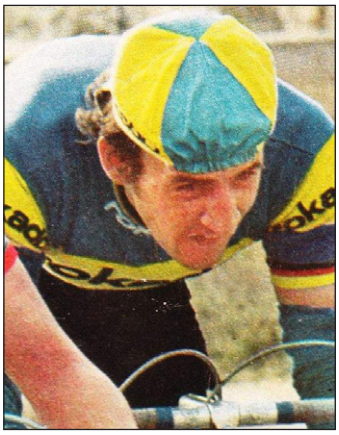

Staf Hermans

Tijdens de eerste rit gaf Gaida op. Tijdens de tweede rit gaven Ruch en Muddemann op. Pas in de 7de rit kon Wolfgang Hellwig een eerste top-vijftienplaats versieren. Hij werd 12de. En in rit 9a werd hij nog eens 15de. Dat waren de beste resultaten van ROKADO.

In het eindklassement werd Haritz 41ste op 49'39" van winnaar Merckx, Küster werd 48ste en Hellwig 52ste. Een totale afgang dus voor de ploeg. In het ploegenklassement werden ze dan ook allerlaatste op meer dan 2 uur van de voorlaatste!

Volgende afspraak met het oog op de nationale kampioenschappen was de Tour de Luxembourg. Maar de ploeg zat volledig op zijn tandvlees en er waren amper renners die in staat waren een rittenkoers te rijden. Vandaar dat er een gemengde ploeg aan de start kwam. ROKADO en Tim Oil. Gemengde ploeg was eigenlijk nog heel optimistisch uitgedrukt want enkel Roger Gilson was een ROKADO-renner. De andere renners, Ben Koken, Wim Kelleners, Jan Krekels, Mathieu Pustjens, Theo van der Loo en Jo Vrancken waren allen renners van Tim Oil. Roger Gilson behaalde een 4de plaats in rit drie, net voor zijn 'ploegmaat' Vrancken en een 12de plaats op 1'18" van Freddy Maertens in het eindklassement. Hij was daarmee de beste van de 'mixed' ploeg. Kelleners werd 19de, Vrancken 20ste en Jan Krekels, tweede in rit 4, 24ste in de eindstand.

---

8 Er was toen al sprake van dat ROKADO aan het einde van het seizoen zou stoppen (Wielersport (20 juni 1974) 23ste jaargang, nr. 20 p. 23.

9 En of Hennie Kuiper gelijk had. Hij werd Wereldkampioen, nationaal kampioen, won Milano-Sanremo, de Ronde van Vlaanderen, Paris-Roubaix, de Giro di Lombardia (dus 4 van de 5 monumenten). Hij won eveneens de Tour de Suisse, werd tweemaal tweede in de Tour de France en won ritten in de Vuelta a España, Tour de France en Tour de Suisse.

10 Of dit ernstig was is niet geweten, maar BIC zou eind 1974 de sponsoring stoppen.

11 Staf Hermans mocht rekenen op een sneer in Het Belang van Limburg van 14 juni 1974: "En ja, ook Staf Hermans deed weer van zich spreken. Nadat hij woensdag te laat kwam voor de proloog, trok hij gisteren al met de stille trom naar huis. Zonder enige reden gaf Hermans op. Akkoord dat de stemming voor het ogenblik in het ROKADO-huishouden niet zo best is – ook Gaida hing de fiets gisteren in de bezemwagen – dan is het toch ook zo, dat Staf Hermans als amateur al een belovend element, hier voor de zoveelste maal liet zien hoeveel karakter hij wel heeft. Met die mentaliteit zou Staf er beter aan doen naar een andere job uit te kijken waarbij er van hem niet gevraagd wordt dat hij de hele dag door de regen fietst."

De nationale kampioenschappen

Op 23 juni werden de nationale kampioenschappen verreden. Voor de Duitse titel werd er samen met de Zwitsers en Luxemburgers gereden. Eerst was er een tijdrit over 10,6 km en dan een wegrit over 148,4 km. De samengetelde tijden leverden dan een eindklassement op.

De tijdrit werd gewonnen door de Zwitser Roland Salm voor zijn landgenoot Louis Pfenninger op 8”9/10de en Günter Haritz op 12”3/10de. Roger Gilson werd 4de, Gaida 5de en Ruch 9de.

De wegrit werd gewonnen door Louis Pfenninger voor Roger Gilson en Roland Salm in dezelfde tijd. Küster werd 5de, Haritz 6de en Ruch 9de.

In het ‘eindklassement’ werd Salm eerste voor Pfenninger en Gilson. Gilson werd dus Kampioen van Luxemburg. De eerste Duitser, en dus West-Duits kampioen, werd Günter Haritz op de 4de plaats. Karl-Heinz Küster werd 6de in het eindklassement en dus tweede in het West-Duits kampioenschap.

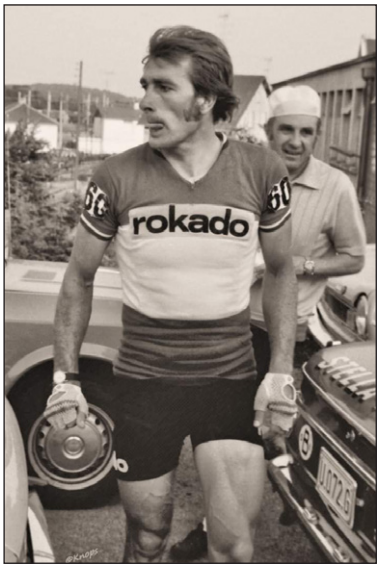

Roger Gilson Luxemburgs Kampioen



Günter Haritz West-Duits kampioen (Foto Radsport)

In Nederland won Cees Priem[12] de titel waar Hennie Kuiper op 7’37” 12de werd. In België won Roger Swerts. Noch Willy De Geest, noch Staf Hermans komen in de uitslag voor.



Wilfired Peffgen

Tour de France

Na de nationale kampioenschappen was er de Tour de France waar ROKADO echter niet aan deelnam. Misschien geen onverstandige beslissing. Enerzijds was er in West-Duitsland op dat ogenblik het Wereldkampioenschap voetbal bezig, een evenement dat met alle media-aandacht ging lopen. En anderzijds zat de gehele ploeg zowat op zijn knieën na een meer dan zware eerste helft van het jaar. ROKADO had al bij al slechts 12 effectieven en in de meeste

12 Hier zat een sterk luchtje aan. Cees Priem was ontsnapt met ploegmaat Nidi den Hertog en Gerard Vianen van GAN-Mercier. Er werd nogal wat gepraat tussen Piet Liebregts, ploegleider van Frisol en Gerard Vianen. Daarna legde Cees Priem broederlijk de arm om de schouder om Vianen. Vianen die eigenlijk met Hennie Kuiper (ROKADO) en ploegmaten Gerrie Knetemann en Cees Bal, deze laatste in een achtervolgend groepje, vooraf een afspraak had gemaakt die hij in volle finale weer vergat.

wedstrijden mochten toen nog 10 renners starten wat betekende dat de renners zo goed als geen rustmomenten kenden in het seizoen.

Op 23 juli, de Tour was toen al gedaan, won Hennie Kuiper een wedstrijd in Obbicht in Nederlands Limburg en op 14 augustus won hij een criterium in Olen. Kuiper was duidelijk goed hersteld van zijn val in de Giro d'Italia. Hij was klaar voor de, voor de sponsor belangrijke, G.P. van Dortmund.

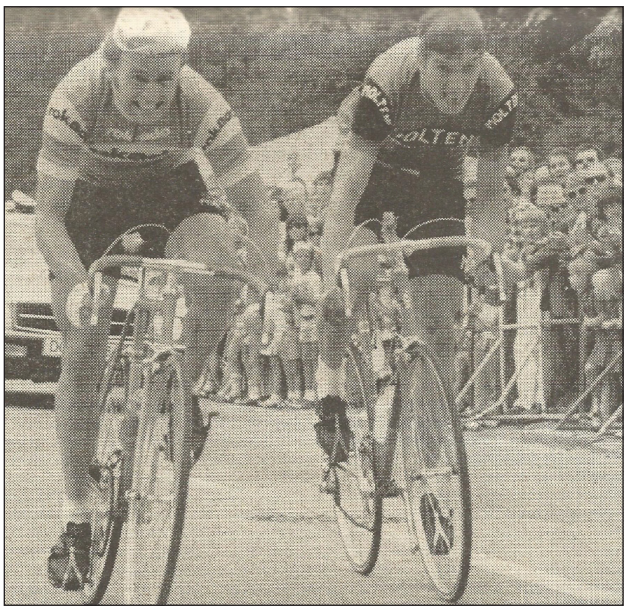

Hennie Kuiper sprint naar winst in de G.P. Dortmund voor Joseph Bruyère (Foto Sport '70)

Hennie Kuiper won die Grote Union-prijs, een van de belangrijkste wegwedstrijden voor wielerprofs in West-Duitsland. Kuiper versloeg in de eindsprint Joseph Bruyère met wie hij een voorsprong had van 2'24" op de rest van het veld. Kuiper reed de 154 kilometer in 3h43'19". Ruim 100.000 toeschouwers zagen na 60 kilometer een kopgroepje ontstaan van drie renners: Kuiper, Bruyère en de Spanjaard José Manuel Fuente. Door een kettingbreuk viel Fuente echter weg waarna de twee anderen alleen doorgingen. In de sprint bleek Kuiper de snelste. Kort voor de finish ontsnapten Jos Huysmans en Fedor den Hertog nog uit het peloton. Zij konden de twee koplopers niet meer bedreigen, maar bouwden toch nog 17" voorsprong op het grote peloton. Huysmans versloeg Den Hertog in de sprint en legde daarmee beslag op de derde plaats. Eddy Merckx, die voor een startgeld van ruim 180.000 BEF naar West-Duitsland was gegaan, spande zich niet al te zeer in en eindigde als negende. Karl-Heinz Muddemann werd 12de, Karl-Heinz Küster werd 16de.

Kuiper was dus in grote vorm en dacht een kans te maken in het wereldkampioenschap in Montréal. Maar Kuiper kwam tussen hamer en aambeeld te zitten (zie kaderstuk) en reed het

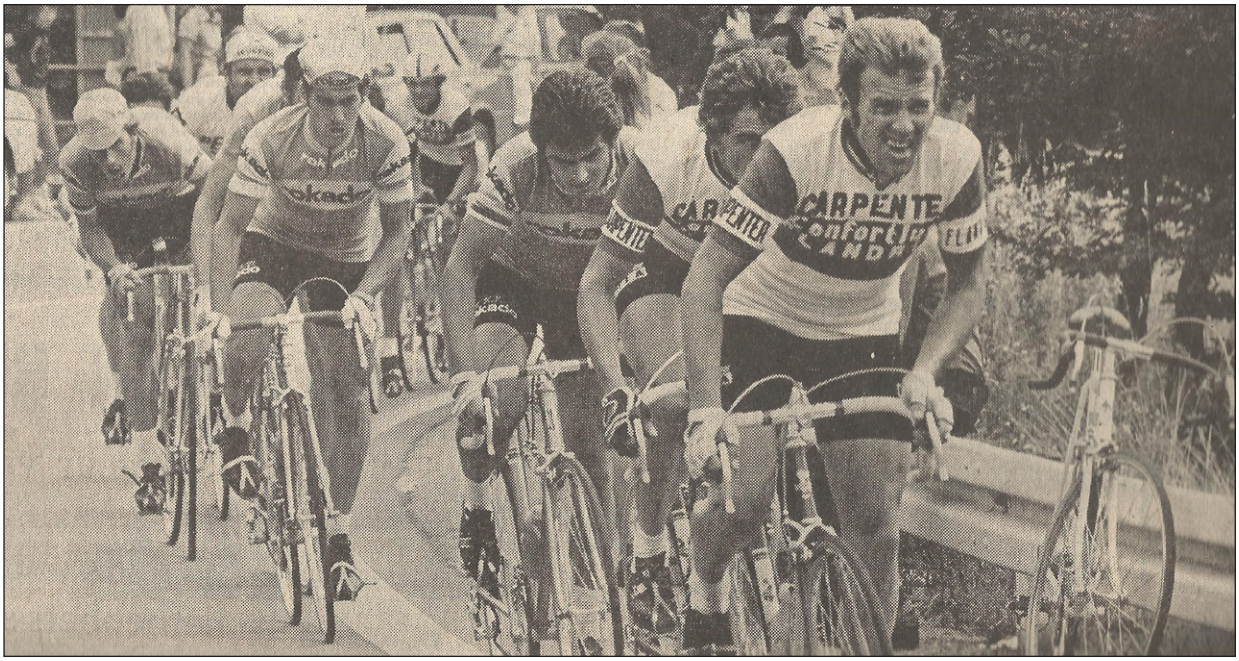

Ronald De Witte leidt in de G.P. Dortmund voor Maertens, Muddemann, Küster, Gilson en Cuyle (Foto Sport '70)

wereldkampioenschap niet. De gebeurtenissen zouden Kuiper echter zodanig raken dat daar in Montréal al het zaadje geplant werd voor zijn wereldtitel van 1975.

Op 10 augustus kreeg Hennie Kuiper een brief van de K.N.W.U. waarin gesteld werd dat de vliegreis naar Montréal op 17 augustus was. Aanvankelijk was dat voor 19 of 20 augustus omdat de K.N.W.U. renners die contracten hadden voor dat weekend niet in moeilijkheden wou brengen. Maar de K.L.M. besliste er anders over. Om met meer dan 30 personen (profs, amateurs en begeleiders) een plaatsje te voorzien, moest er op zaterdag gevlogen worden (en was het tevens goedkoper).

Hennie Kuiper zat in de problemen want hij moest op zondag de G.P. Dortmund rijden, wedstrijd die doorging in de thuisstad van de sponsor.

Kuiper probeerde Herr Kahl te bereiken maar die was op verlof. Wim Poot was actief in de Wilhelm Tell-ronde en aanvankelijk niet te bereiken. Uiteindelijk lukte dit wel en Poot beloofde Kahl te contacteren en donderdag, 15 augustus, terug te bellen. Dit gebeurde echter pas op vrijdag 16 augustus en toen reed Kuiper een wedstrijd in Oud-Turnhout. Daardoor kon hij pas 's avonds praten met Poot die hem meldde dat Kahl bevolen had dat Kuiper de G.P. Dortmund moest rijden. Befehl is namelijk befehl. Maar … Kahl ging akkoord om Kuiper een vliegtuigticket te betalen zodat hij op maandag, samen met de Duitse en Zwitserse selectie, alsnog naar Montréal kon vliegen.

Kuiper geraakte stilaan in paniek en pas 's avonds heel laat kon hij contact maken met dhr. Smidt van de K.N.W.U. Die wist echter te zeggen dat afspraken er waren om opgevolgd te worden en dat Kuiper op zaterdag in Schiphol moest staan of dat hij anders zijn selectie verspeelde zoals afgesproken was. Hennie kreeg 10 minuten om te beslissen.

Hennie begon koortsachtig na te denken. Hij dacht aan Albert Van Vlierberghe die door een dag te laat te komen op het oefenkamp de bons gekregen had. Hij dacht aan de 15.000 gulden achterstallig loon en premies die hij nog te goed had. Hij dacht aan het huis dat hij aan het bouwen was (en ongetwijfeld aan de facturen). Hij dacht aan zijn kans om Wereldkampioen te worden. Hij dacht aan zijn marktwaarde wetende dat het ROKADO-verhaal op zijn einde liep. Hij dacht aan de opdoffer in de Giro d'Italia. Hij dacht aan de waardeloze ploeg waar hij bij reed. En Kuiper koos voor de G.P. Dortmund. Hij nam weer contact op met Wim Poot die vervolgens zijn vliegtuigticket annuleerde en het advies gaf om Montréal te vergeten.

Kuiper won de G.P. Dortmund en verklaarde alsnog naar Montréal te willen afreizen. Hij had namelijk telefonisch een gesprek gehad met eerste reserve Jos Schipper en bondscoach Joop Middelink die bij hem de hoop wettigden dat alles wel geregeld kon worden. Poot regelde opnieuw een vliegtuigticket voor de maandag. Kuiper vertrok dus met de gedachte of meer de hoop dat alles wel zou koelen zonder blazen en dat hij de zondag erop zou meedoen voor de wereldtitel.

Maar de K.N.W.U. was onverzettelijk en Jos Schipper had de plaats van Kuiper gekregen en bleef die houden. Kuiper probeerde Jos Schipper nog te overhalen zich terug te trekken. Kuiper zou hem compenseren voor de criteriumcontracten die Jos zou mislopen en Jos zegde toe. Tot die belde met zijn sponsor Ormas-Sharp die zijn veto stelde. Kuiper dus terug naar af.

Hennie bleef in Montréal want je wist maar nooit. Gerben Karstens had pijn aan de rug, René Pijnen had pijn aan de rechterknie. Wie weet gaf een van hen wel forfait. Maar beide heren herstelden wonderbaarlijk en Kuiper kon dus niet starten in het wereldkampioenschap.

In Montréal, op 25 augustus, won Merckx zijn derde wereldtitel bij de profs. ROKADO was er enkel vertegenwoordigd door de Duitsers Haritz, Küster, Muddemann en Ruch naast Jürgen Tschan (Peugeot-BP-Michelin). Enkel deze laatste behaalde als 18de en laatste de eindstreep.

Op 29 augustus verscheen in Wielersport 23ste jaargang nr. 30 op p. 8 het bericht dat ROKADO zou samengaan met flandria. Pol Claeys, samen met Lomme Driessens hadden verkennende gesprekken gehad met Robert Kahl. Lomme Driessens (ex-ROKADO) zou weer ploegleider worden. Briek Schotte, nu ploegleider van flandria onderhandelde dan weer met Herman Vanspringel, … ex-ROKADO. Op 12 september werd in Wielersport 23ste jaargang nr. 32 p. 31 dit gerucht nog eens bevestigd en tegelijkertijd bevestigd dat ROKADO zijn ploeg zou ontbinden.



Willy De Geest wint het Internationaal Kampioenschap van Duitsland (Foto Radsport)

Op 1 september was er in Duitsland het Internationaal Kampioenschap[13] of Köln-Aachen-Köln dat gewonnen werd door Willy De Geest en waarin Muddemann 9de werd.

Drie dagen later stonden de ROKADO-troepen aan de start van de Volta a Catalunya. Kuiper, De Geest, Gaida, Gilson, Hermans, Ruch, Haritz en Hellwig waren ingeschreven. Hellwig nam echter de start niet. De klad zat er echt in. Enkel Hennie Kuiper en in mindere mate Johann Ruch toonden nog enige inzet. Tijdens rit 3a gaven Willy De Geest en Alfred Gaida op. Kuiper werd in rit 3b 5de en in rit 4 werd hij 6de. In het klassement stond hij dan op de 7de plaats op 2'26" van Domingo Perurena.

Johann Ruch werd 3de in rit 5 en Kuiper 6de in rit 6. Tijdens rit 7a gaven Staf Hermans en Günter Haritz er de brui aan en de dag erop startte Alfred Gaida niet meer.

In het eindklassement werden de twee overgebleven ROKADO's zijnde Kuiper en Ruch respectievelijk 7de op 3'56" en 18de op 10'58" van winnaar Bernard Thévenet.

Drie dagen later won Staf Hermans in Nazareth. Op 20 september won Wilfried Peffgen een Omnium in Esslingen en nog eens twee dagen later won Roger Gilson, samen met Eddy Merckx, het Omnium Routier. De dag erop etaleerde Kuiper nog eens zijn vorm door het criterium in Ekeren te winnen. Dat was tevens de laatste overwinning van ROKADO op de weg in 1974.

Het naseizoen

Er waren wel nog mooie wedstrijden in het najaar. Eerst was er Paris-Bruxelles op 25 september met alle renners aan de start uitgezonderd Haritz, Tischler en Peffgen. Marc Demeyer won voor Roger De Vlaeminck. Enkel Kuiper, 24ste en Muddemann 37ste e.a. reden de wedstrijd uit.

Vier dagen later was er Tours-Paris. Francesco Moser won voor Jean-Pierre Danguillaume na diskwalificatie van Gerben Karstens wegens fraude bij de dopingcontrole. Ook hier slechts twee ROKADO's die de wedstrijd uitreden nl. Willy De Geest als 13de en Johann Ruch als 66ste.

13 Dit Internationaal Kampioenschap van Duitsland werd verreden met bijna 60 renners volgens Wielersport, 23ste jaargang, nr. 32 p. 11. De helft waren Belgen, een kwart Duitsers, 7 Nederlanders van Frisol en Kuiper, twee Luxemburgers en twee Australiërs. Een beetje kennis van wiskunde levert 48 starters op.

En zo viel het doek over het seizoen 1974. Geen G.P. des Nations, G.P. Lugano of Trofeo Baracchi voor een van de ROKADO-renners en evenmin een deelname aan de Giro di Lombardia.

Op 1 oktober was er te lezen dat ROKADO stopte met sponsoring[14]. Dit werd meegedeeld door Rolf Wolfshohl die verder meldde dat Hennie Kuiper een contract had bij Frisol en Willy De Geest ploegmaat zou worden van Roger De Vlaeminck. Wel hoopte Wolfshohl nog een sponsor te vinden die bereid was geld te stoppen in een ploeg waar de jonge Duitsers terecht zouden kunnen komen.

De pers was minder optimistisch voor Staf Hermans waarvan men schreef dat het voor hem moeilijk zou worden nog een ploeg te vinden[15].

Maar een paar dagen later werd de uitspraak van Rolf Wolfshohl vanuit Holzwickede door Willem Poot al tegengesproken. Integendeel, ROKADO zou ook in 1975 verder een wielerploeg sponsoren.

De ploeg voor volgend jaar



Wolfgang Hellwig

Op 25 november 1974 verscheen een persbericht vanuit Holzwickede waarin Robert Kahl aangaf dat er toch nog een mogelijkheid was dat de Duitse ROKADO-renners in 1975 verder bij ROKADO zouden rijden. Liefst van al zou hij niet meer als enige sponsor willen optreden. De bedoeling zou zijn om de kostprijs van 1 miljoen DM met een partner te delen. Volgens Kahl waren er genoeg geïnteresseerden, maar indien het toch niet zou lukken, dan kon hij toch nog altijd alleen verder gaan. Niettemin stelde hij dat hij wel ontgoocheld was hoe er de jaren ervoor omgegaan was met het vele geld dat hij in de wielerploeg gepompt had en hoopte hij dat de respons beter in evenwicht zou zijn met de input aan middelen.

Het plan was opnieuw met een ploeg van ongeveer vijftien renners uit te pakken. Of de ploeg onder Duitse vlag zou opereren was nog niet geweten. Met het huidige aanbod aan West-Duitse beroepsrenners was het moeilijk een ploeg te vullen. Want gezien Günter Haritz samen met Didi Thurau naar de ploeg van Peter Post, Raleigh, vertrok, waren er in feite maar vijf West-Duitse profrenners meer over nl. Alfred Gaida, Karl-Heinz Küster, Karl-Heinz Muddemann, Johann Ruch en Wolfgang Hellwig[16] [17]. Dus misschien zou het wel beter zijn dit ‘pakket’ van vijf onder te brengen in bv. een Belgische ploeg en dan als cosponsor op te treden.

Herr Kahl besefte dat hij sinds 1971 veel leergeld betaald had. Dat hij pseudo-vedetten zoals oud-Tourwinnaars Lucien Aimar en Roger Pingeon veel te veel betaald had. Dat de Belgische ‘toprenners’ Vanspringel, Pintens, Van Linden, Van Vlierberghe, Vanroosbroeck en Houbrechts al bij al ferm ontgoocheld hadden. Ook de jonge Erwin Tischler werd gehekeld omdat hij

14 Volgens een ex-renner, die verder anoniem wenst te blijven, was Robert Kahl ‘leeggezogen’ door Driessens en Van Vaerenbergh (o.a. door het indienen van enorm hoge onkostennota’s), zoniet zou Kahl zeker voor een jaar of 10 in de wielersport gebleven zijn.

15 Staf Hermans zou uiteindelijk nog een jaar voor IJsboerke-Colner fietsen.

16 Er was natuurlijk nog Jürgen Tschan maar die bleef zijn hele carrière bij Peugeot-BP-Michelin. Daarnaast nog een rist Duitse pistiers, maar die reden met persoonlijke sponsors.

17 Eigenlijk was het een zevental want ook nog Emil Merks en Erwin Tischler kwamen nog in aanmerking.

eigenlijk Herr Kahl als een bank aanzag waar hij enkel geld hoefde van af te halen[18]. Kortom, het moest en het zou anders lopen volgend jaar.

Op de piste startte de bedrijvigheid opnieuw

Op 17 oktober 1974 was er in Dortmund het Europees kampioenschap 1975 achter derny's Günther Haritz won, Graeme Gilmore werd tweede en Cees Stam derde.

Wielersport, 23ste jaargang, nr; 36, p. 7 heeft het over een "geregisseerde" wedstrijd en uitslag. Het Europees kampioenschap werd verreden enkele uren voor de aanvang van de Zesdaagse van Dortmund. Door de afwezigheid van de titelverdediger, Theo Verschueren, opnieuw gekwetst aan het zitvlak, was dit kampioenschap al gedevalueerd.

Het werd een derny-kampioenschap dat volledig in scène gezet werd door dhr. Otto Weckerling, grote baas van de sectie wielrennen van de Westfalenhalle. Haritz mocht na 11 km een halve ronde voorsprong nemen. Gereputeerde stayer/derny-renners als De Loof, Gilmore en Stam konden deze voorsprong niet te niet doen, ten hoogste halveren tot ongeveer 40 m waarna Haritz weer uitliep. Een ideaal scenario voor de West-Duitsers in de Westfalenhalle. Tot Haritz een inzinking kreeg. Maar De Loof, Gilmore, Van Lancker en Stam naderden geen meter. Pas met de eindstreep in zicht konden ze iets versnellen en werd Gilmore tweede en Stam derde.



Günter Haritz kroont zich tot Europees Kampioen achter de derny's (Foto Radsport)

Op 8 december wonnen Wilfried Peffgen en Albert Fritz een ploegkoers in Köln. Op 21 december werden Wilfried Peffgen en Albert Fritz derde in het Europees kampioenschap ploegkoers in Grenoble.



Karl-Heinz Muddemann wint een onderdeel op de piste (Foto Radsport)

18 N.v.d.a.: Dat Aimar en Pingeon miskopen waren wist iedereen en daar is Robert Kahl inderdaad 'in het zak' gezet. Dat de Belgen Vanspringel, Pintens, Van Linden, Van Vlierberghe, Vanroosbroeck en Houbrechts ontgoochelden valt toch enigszins te nuanceren. Akkoord, er werd geen monument gewonnen en als klassieker enkel Paris-Tours, toen nog een 'grote' wedstrijd. Verder ook de Rund um den Henninger Turm (Pintens) en de G.P. Dortmund (Houbrechts). Vanspringel won de groene trui in de Tour de France, Rik Van Linden behaalde 19 overwinningen en ROKADO werd tweede in de Wereldbeker Intermerken. Al bij al niet zo slecht natuurlijk.

Udo Hempel, veel gekoppeld aan Günter Haritz was regelmatig in ROKADO-trui te zien op de Duitse wielerbanen. Of hij effectief gecontracteerd was door ROKADO kon niet achterhaald worden.

En ook in het veld was er nieuwe bedrijvigheid. Meer speciaal door Rolf Wolfshohl die weer op de fiets kroop en in het eerste deel van de winter ging winnen in Frankrijk en Spanje.

Welke trui Rolf droeg, ROKADO of Rowona is echter niet geheel duidelijk.

Pubkaarten

Er zijn geen pubkaarten van ROKADO 1974 gekend. Wel twee persoonlijke kaarten van Gaida.

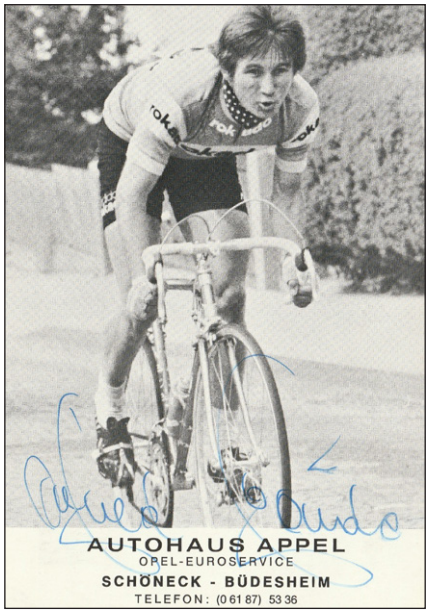



De Truien

Er waren wel degelijk besparingen bij ROKADO in 1974. Vandaar dat ook de truien van 1972 en 1973 (de niet gestreepte en gestreepte versie) (her)gebruikt werden.

In de meeste wedstrijden droegen de renners een niet-gestreepte versie. In de Amstel Gold Race, Liège-Bastogne-Liège en de ploegentijdrit van de Tour de l'Indre-et-Loire is Hennie Kuiper te zien in een gestreepte trui.







In diezelfde ploegentijdrit is Staf Hermans ook met een gestreepte trui te zien en is Johann Ruch met nog een andere trui te zien. Waarschijnlijk deze:



Terwijl Alfred Gaida en Theo Verschueren op de winterbanen met deze truien gespot werden.





Andere truien die gedragen werden door ROKADO-renners:







Ploegsamenstelling ROKADO 1974

Willy DE GEEST (BEL)	08/01/1947	
Piet DE WIT (NED)	06/03/1946	*tot half februari*
Alfred GAIDA (GER)	25/07/1951	
Roger GILSON (LUX)	19/09/1947	
Günter HARITZ (GER)	16/10/1948	
Wolfgang HELLWIG (GER)	05/06/1950	
Udo HEMPEL (GER)	03/11/1946	*twijfelachtig*
Staf HERMANS (BEL)	12/05/1951	
Hennie KUIPER (NED)	03/02/1949	
Karl-Heinz KÜSTER (GER)	19/08/1949	

Emil MERKS (GER)	19/07/1950	*twijfelachtig*
Karl-Heinz MUDDEMANN (GER)	15/01/1950	
Wilfried PEFFGEN (GER)	01/10/1942	
Bernd RASING (GER)	13/02/1949	*twijfelachtig*
Johann RUCH (GER)	09/07/1950	
Erwin TISCHLER (GER)	27/07/1951	
Albert VAN VLIERBERGHE (BEL)	18/03/1942	*tot ±begin maart*
Rolf WOLFSHOHL	27/12/1938	*vanaf september maar twijfelachtig*

Of Klaus Bugdahl ergens een oude trui uit de kast haalde, of dat hij effectief toch nog gesponsord werd door ROKADO is niet duidelijk. In elk geval is hij hier te zien tijdens het criterium de la Belle Étoile in 1974 in Luxemburg.

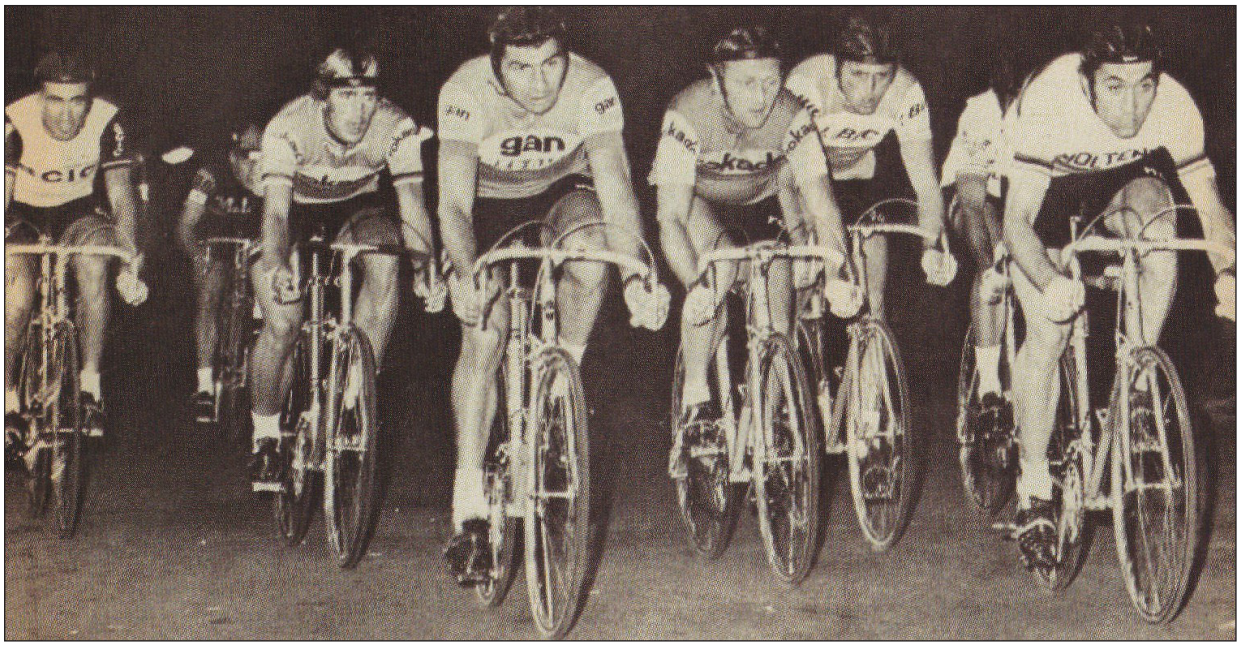

Van links naar rechts: Franco Bitossi, Roger Gilson, Raymond Poulidor, Klaus Bugdahl, Johny Schleck en Eddy Merckx.

Overwinningen

In 1974 behaalde ROKADO in totaal 10 overwinningen.

In de Wereldbeker voor Merkenploegen werd ROKADO 10de met een schamel puntje.

Hennie Kuiper	5
Willy De Geest	1
Alfred Gaida	1
Roger Gilson	1
Staf Hermans	1
Wilfried Peffgen	1

Prentenreeksen

Panini 1974



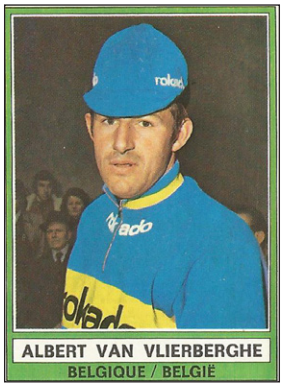

Sportvedetten 1974

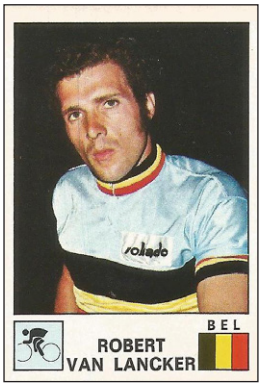

(wordt vervolgd)

Ge hadt erbij moeten zijn .... (6)

Bij Anna

door Hans Vandeput

In 1965 toen ik negen was ontdekte ik het bestaan van rennersprentjes. Het ging om de bekende reeks Maple Leaf, door onze hoofdredacteur beschreven in WAAIERS. Het waren prenten verpakt in een kleine half-doorzichtige groene omslag van het type boterhampapier. De omslag was op de voorzijde bedrukt met een tekening van een renner in een trui met opdruk ML in rode letters. De achterzijde van de omslag was niet volledig gesloten en had eigenlijk het concept van een kleine enveloppe, zij het dan dat de buitenzijden gewoon vier maal omgevouwd waren en men een gedeelte van de opdruk van de keerzijde van de chromo kon lezen. Er bevond zich eveneens een roze kauwgum in het pakje. Het woordje kauwgumplaatje was hier dus zeker niet misplaatst. De prijs was toen 1 BEF voor een pakje met twee renners. Enkele jaren later (vanaf de 4de reeks?) werd het 1 BEF voor een pakje met een renner. Met mijn af en toe toegestopte muntjes kocht ik dan zo veel mogelijk prenten en dit bij de overbuur. De overbuur, een dame met Anna als voornaam, baatte er een kruidenierswinkel uit onder de naam 'Bij Anna'. Op een bepaald ogenblik bekwam ik regelmatig dubbele prentjes. Teneinde dit tegen te gaan bedacht ik een plan. De naam van de renner was immers gedeeltelijk te lezen op de keerzijde van het prentje vermits de verpakking niet volledig gesloten was. Dus vroeg ik aan Anna, met wie we een goede verstandhouding hadden als overbuur, of ik na sluitingstijd van de winkel af en toe eens mocht aanbellen om dan samen met haar de keerzijde van de prenten te bekijken en zo de namen van de renners af te lezen. Dan zou ik er zeker van zijn geen dubbels meer te kopen! Ze ging akkoord, ik belde regelmatig aan na sluitingstijd, zij las de namen van de renners voor en wanneer ik het bewuste prentje nog niet had werd het apart gehouden. Dit systeem zorgde er echter ook niet voor dat ik in het bezit kwam van volledige reeksen. Eenmaal de voorraad kauwgumplaatjes verkocht kwam er geen nieuwe bij! Zodoende heb ik pas jaren later op ruilbeurzen de weinige mij nog ontbrekende exemplaren van de ML-reeksen tussen 1965 en 1969 kunnen bijkopen. Het is mij in die tijd ook opgevallen dat niet alle winkels waar prenten verkocht werden het over dezelfde uitgaven ging. De prenten op postkaartformaat bv. waren niet te koop bij Anna, maar wel in andere winkels die dan op hun beurt de ML- reeksen weer niet aanboden. Ik knipte destijds een afgebeelde ML-renner die voorkwam op de voorzijde van de wikkel uit en die hierbij nu terug te zien is, wat bij vele oudere verzamelaars zonder twijfel nostalgische herinneringen uit de jeugdjaren zal oproepen.

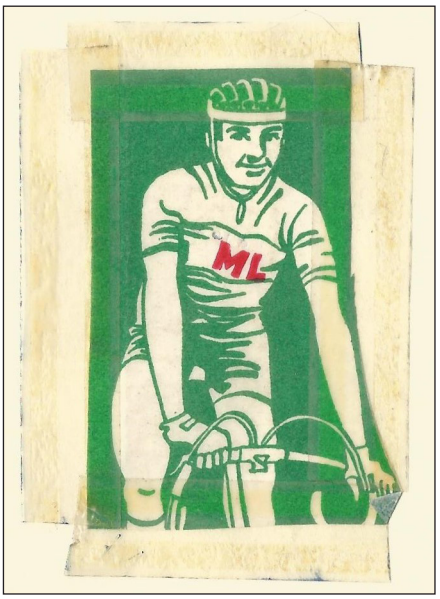

Hoe werd ik eerst wielerliefhebber en nadien wielerverzamelaar

door Patrick Feyaerts

Het verhaal begint voor mij ergens in 1961, ik was toen zeven, bij een bezoek aan een soort grote kruidenierswinkel in Leuven, de “Jardin de Valence”. De winkel lag aan de overkant van een drukke straat (de Bondgenotenlaan), ik was nog te jong om alleen te mogen gaan, dus ging een buurmeisje dat een vijftal jaar ouder was, mee. Naast de geplande aankopen kocht ze ook een aantal pakjes met wielrenners, onder ons beiden te verdelen.

Ik herinner me nog dat het gesloten pakjes waren met daarin een velletje kauwgom en drie renners, 1 BEF per pakje. Het was de reeks die wij kennen als Maple Leaf 1961, met de vlaggen. De pakjes werden gesloten tussen ons verdeeld (ik weet niet meer hoeveel het er waren) en ik kreeg allemaal (of ongeveer allemaal) Zwitsers en zij had allemaal Belgen (de nieuw toegevoegde achteraan de reeks). Ik weet nog dat mijn vader zei dat de Zwitsers er de laatste tijd niet veel meer van terecht brachten, een logische opmerking voor iemand die de periode van Kübler en Koblet gekend had. Toch heeft me dat niet belet vanaf dan een zwak voor de Zwitserse renners te hebben, waarschijnlijk omdat het de eerste prentjes waren die ik gezien had.

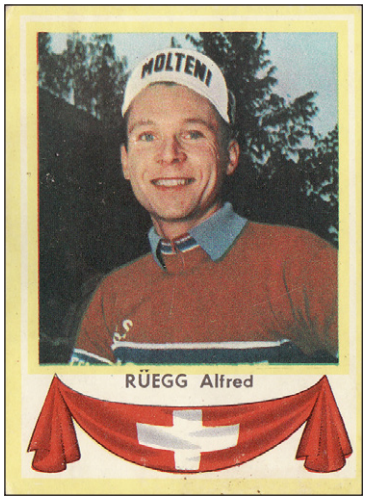

Een van mijn Zwitsers

En daarmee was ik verkocht. Voorheen was ik niet zo erg geïnteresseerd in sport of wielrennen, maar nu waren die prentjes mijn grootste prioriteit. Aan de orde van de dag stond helemaal bovenaan het samen met vrienden uitpluizen van de palmaressen op de rug van de prentjes en nog meer de zoektocht naar nieuwe exemplaren, op de eerste plaats dan dat van Rik Van Looy. Dat was immers de grote naam toen, net Wereldkampioen geworden en de meest populaire renner en zelfs sportman[1] in België geworden.



Rik Van Looy met palmen

Op een dag had ik geluk. We waren op bezoek bij vrienden van mijn grootmoeder en ik had daar weer een prentje (maar geen wielrenner) zien liggen en was dat aan het inspecteren. Mijn oma deed de uitleg over mijn verzamelpassie en de zoon des huizes kwam af met een grote hoed (vraag me niet waarom die als opberg diende) vol met prentjes. En stel je voor, Van Looy zat er drie keer in, en daarnaast nog eentje van het jaar voordien, met de palmen, ook al was dat in heel slechte toestand. Daarmee kreeg mijn verzameling een serieuze boost en kon ik beginnen ruilen met andere kinderen uit de buurt of uit mijn klas.

Enkele maanden later was het dan het wereldkampioenschap. Ik mocht dat gaan bekijken in een café in de buurt (zelf hadden we nog geen tv-toestel) en zag daar Van Looy opnieuw Wereldkampioen worden, meteen de eerste wielerwedstrijd

1 We mogen niet vergeten dat er toen maar twee sporten echt aandacht in de pers kregen, voetbal en wielrennen. Welke de meest populaire was, is voer voor discussie, voetbal trok misschien meer volk, maar wielrennen kreeg meer persbelangstelling, in de kranten stonden zelfs uitgebreide verslagen van de wedstrijden in de jongerencategorieën en van elk criterium, kermiskoers of baanwedstrijd. Wielrennen was toen de belangrijkste beroepssport in België, boksen was een verre tweede, voetballers waren nog liefhebbers of in het beste geval semiprofs.



Hij kon uiteraard niet ontbreken in de Velo Chewing Gum reeks

die ik ooit zag. Ik herinner me nog het verhaal over zijn achterwiel dat met gebroken spaken uit de haak was en het net tot voorbij de meet hield.



De winnaar in Leuven

Ik blij natuurlijk en het werd nog beter, het was toen immers de eerste zondag van Leuven Kermis en dus was het de maandag het criterium van Leuven. Ik mocht ernaartoe met mijn grootvader, het werd meteen de eerste koers die ik ter plaatse zag. Het deelnemersveld omvatte vooral plaatselijke renners, maar mijn groot idool Van Looy was er wel bij. Tot mijn grote ontgoocheling won hij niet, dat deed Jos Hoevenaers[2]. Van die dag af werd het criterium voor mij een vaste uitstap ter gelegenheid van Leuven Kermis[3].



Weer een Zwitser, nu bij Velo Chewing Gum

In 1962 kwam dan de reeks die wij Velo Chewing Gum[4] 1962 noemen, 120 chromo's verkocht in pakjes van twee met een velletje chewing gum erbij, nog steeds aan de prijs van 1 BEF. Dit is meteen mijn favoriete reeks geworden[5], het waren mooie glanzende plaatjes, een beetje fotoachtig, en een stuk groter dan de Maple Leaf reeks en met Van Looy in zijn mooie regenboogtrui. Ik heb dan ook altijd een zwak gehad voor alle renners uit die reeks en in het volgend nummer van WAAIERS begin ik hierover een artikelenreeks.

Dat jaar werd ik ook geconfronteerd met mijn eerste grote wielerontgoochelingen, allemaal gerelateerd aan Rik Van Looy. Eerst waren er in de Tour de France, die hij volgens iedereen in België, pers en supporters op kop, ging winnen, de gemiste ritzeges, zelfs in zijn eigen Herentals, gevolgd door zijn dramatische opgave. Het werd twee maand later nog erger toen hij ook zijn wereldtitel moest afstaan. Ik kon me wel onmiddellijk troosten, de dag nadien was er opnieuw het criterium van Leuven en ditmaal won hij wel, met enkele cm voor Jos Wouters. Ook Frans Melckenbeeck en Willy Vannitsen zaten mee vooraan.



De zege voor Rik in 1962

Ondertussen, mede geïnspireerd door een aantal ontgoochelingen in de werkelijkheid, begon ik met mijn prentjes zelf wielerkoersen te organiseren. Eerst met dobbelstenen, maar vermits die nogal dikwijls verrassende, en, vooral, ongewenste uitslagen gaven, nadien met

2 Net daarom weet ik zo goed dat er in het boek "Heerser en Verdeler", waar Van Looy in zijn erelijst de zege in Leuven toegewezen krijgt, een fout staat, ik was er immers getuige van dat hij niet gewonnen had.
3 Ik heb enkel 1966, toen ik ziek was en 1968, dat uitgeregend werd en niet doorging, gemist, 1969 was de laatste editie.
4 Sommige verzamelaars wijzen deze reeks toe aan Monty, maar dat lijkt niet te kloppen met het formaat van de prentjes.
5 Blijkbaar kwam ik niet op de juiste plaatsen voorbij, want de twee SUANET-reeksen uit dezelfde periode, die via kauwgom-distributeurs verkocht werden, heb ik destijds helemaal gemist.

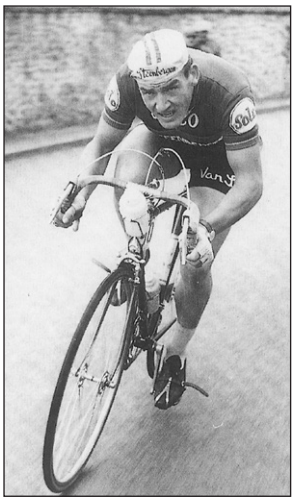

Na een tweede plaats in 1962, de zege in 1963 voor eigen publiek

vingerknippen. Nieuwe chromoreeksen[6] kwamen er een tijd niet uit, dus vulde ik maar aan met uit de krant geknipte en op karton gekleefde foto's.



Vanaf 1960 regelmatig aan de start in Leuven en twee zeges

In 1963 kwam een grote ommekeer. Nadat ik in de vakantie op de radio en in de krant de strijd om het geel van Gilbert Desmet en om het groen van Rik Van Looy gevolgd had, kwam het fameuze wereldkampioenschap in Ronse. Van Looy moest en zou winnen, maar werd geklopt door Benoni Beheyt. Ik was heel ontgoocheld, tot tranen toe, maar mijn vader, die als een goede Van Steenbergen-man anti-Van Looy was en die maar een "gazettencoureur" vond, profiteerde ervan om mij te overtuigen dat ook eens iemand anders mocht winnen.



Benoni Beheyt

Zo koos ik dan maar voor Beheyt en later (gezien zijn uitslagen was het al snel moeilijk om enkel voor Beheyt te blijven supporteren, en zeker niet in rittenkoersen) ook voor Jacques Anquetil (vanaf de Giro 1964), Gianni Motta (vanaf de Zesdaagse van Milaan 1965) en Willy Planckaert (vanaf de Tour de France 1966), dit alles tot een zekere Eddy Merckx mij eerst al een beetje overtuigde met Wereldkampioen in Heerlen te worden en nadien mij volledig bekeerde op de Tre Cime di Lavaredo in 1968.

Uiteraard wou ik in 1963 het criterium van Leuven niet missen, in de hoop een nieuwe strijd tussen de twee grote protagonisten te zien, maar dit keer vond dat pas drie weken na het wereldkampioenschap[7] plaats en waren ze er niet bij, daarvoor zou het wachten op 1964 worden. De plaatselijke ster Jos Wouters won dan maar en er waren

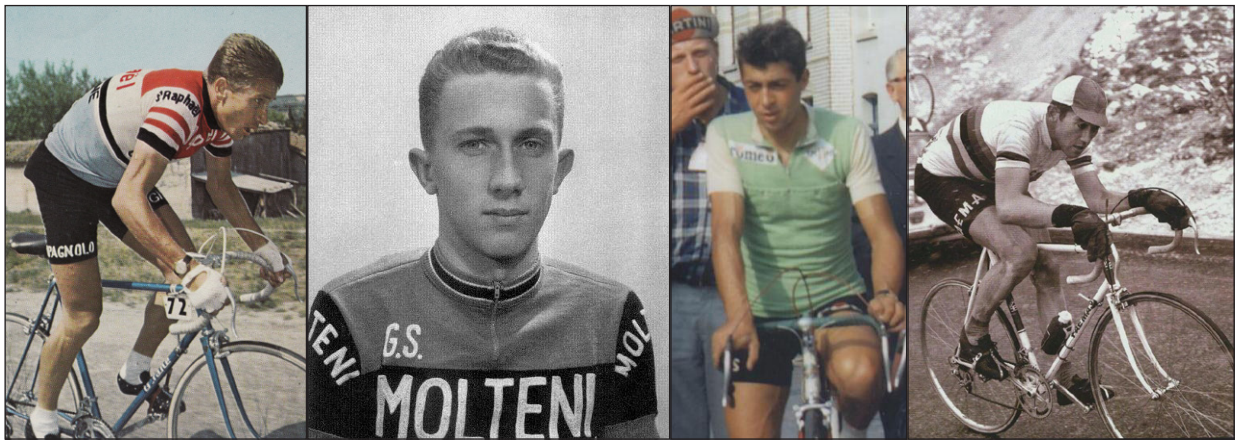

Jacques Anquetil, Gianni Motta, Willy Planckaert en Eddy Merckx op de Tre Cime di Lavaredo

6 Er waren wel de postkaartreeksen van Mauran en Velo Chewing Gum, maar dat was niet hetzelfde, en vooral veel minder handig.

7 Dat jaar werd het wereldkampioenschap niet zoals meer gebruikelijk de laatste dagen van augustus of de eerste dagen van september betwist, maar al op 11 augustus (ook in 1957, 1959 en 1960 viel de titelstrijd midden augustus), amper vier weken na het einde van de Tour de France en drie weken na het Belgisch kampioenschap.

nog een paar leuke nevennummers voor liefhebbers. België had namelijk dat jaar drie Wereldkampioenen op de piste bij de liefhebbers en die waren er wel. Wereldkampioen snelheid Sercu verloor verrassend het sprintnummer tegen Roger Van den Berghe en de tweevoudige Wereldkampioen der stayers (en vroegere Belgisch kampioen achtervolging) Romain De Loof klopte al bijna even onverwacht met enkele meters de nieuwe Wereldkampioen achtervolging Jan Walschaerts in zijn eigen specialiteit, Walschaerts troostte zich dan maar met een zege in het criterium.



Tussen 1960 en 1967 altijd erbij, twee tweede plaatsen en drie zeges, voor drie verschillende ploegen

Ook de volgende jaren was ik er in Leuven bij, en ook eenmaal in Werchter, in 1964, en zag Robert Lelangue driemaal winnen in Leuven. In al die criteriums kreeg ik zo de kans verder nog in levenden lijve Beheyt in regenboogtrui en in Groene Leeuw, Van Looy in Solo (en als mijn geheugen mij geen fantasieën opdringt, zelfs in die beruchte blauwe trui in 1964) en in Willem II, Sels in driekleur en in Solo, Rudi en Willi Altig in St Raphaël, Lelangue in Solo en in Cynar, Merckx in wereldtrui en in Solo, Fernando Manzaneque in Ferrys en Decabooter in Solo, te zien.

Tussendoor hadden nog een paar andere renners mijn pad gekruist, die ik nadien met een zekere sympathie ben blijven volgen, zonder echt supporter te worden. Mijn ouders hadden namelijk een kleine hoeve in Rotselaar gekocht, waar we tijdens weekends en vakanties naartoe trokken. Omdat het clubcafé van de inrichtende wielerclub zich aanvankelijk schuin over ons bevond, lag gedurende een aantal jaren de aankomst van de plaatselijke liefhebberskoers in de Paasperiode enkele tientallen meters verder. Daardoor kwamen er altijd een aantal renners vragen of ze zich bij ons konden komen omkleden en wassen.



Noël De Pauw

In 1963 was dat onder meer Noël De Pauw (die nog bij ons na de wedstrijd is blijven koffie drinken) en in 1965 Willy Vekemans, die zelfs de wedstrijd won. Aan hem waren nog twee leuke anekdotes verbonden. Voor de wedstrijd zat die na omgekleed te zijn nog een aantal dikke boterhammen met hesp belegd op te smullen, tot groot jolijt van de andere aanwezige renners (ergens te begrijpen, het nut van die maaltijd lijkt me twijfelachtig), maar aan de meet liet hij ze wel allemaal zijn achterwiel zien. Die zege heeft hij nog deels aan de raad van mijn vader te danken. De laatste kilometers van elke ronde werden op hobbelige kasseien betwist, maar daarnaast lag een vrij goed berijdbaar, maar eerder smal fietspad. De laatste honderd of tweehonderd meter was dat fietspad echter afgesloten en zo had De Pauw zich twee jaar voordien in de sprint laten insluiten. Mijn vader had hem daarop gewezen en aangeraden goed uit te kijken tijdens de vorige doortochten en zich in de laatste ronde bijtijds op de kasseien te zetten. Zo gezegd, zo gedaan en de zege was binnen. Nog een laatste leuk weetje, beiden wonnen twee jaar na hun verschijnen in Rotselaar in hun eerste seizoen als beroepsrenner de Omloop Het Volk. Jammer genoeg hadden beiden een eerder korte carrière. Kort nadien sloot het café en verhuisden club en aankomst.



Willy Vekemans



Een van de eerste twee chromo's die ik van Maple Leaf 65 vond

Ondertussen waren er al sinds 1965 nieuwe chromo's uitgekomen, de fameuze vijfjarige Maple Leaf reeks. De eerste jaargang had ik grotendeels gemist[8], de twee volgende had ik wel compleet en van de laatste twee edities vooral de nieuwe renners (en de veranderde afbeeldingen). Ook mooie reeksen, maar ergens hebben ze voor mij nooit de emotionele waarde gehad van die Velo Chewing Gum reeks uit mijn kinderjaren. Ik hield me ondertussen ook meer bezig met het volgen van de wieleractualiteit op radio, tv en krant, en dan vooral de triomftochten van Merckx.

Na de periode Merckx kwam dan de ontnuchtering in de gedeelde zoektocht met pers en andere supporters naar de "nieuwe Merckx" die, althans in België, onvindbaar bleek. De Panini chromo's spraken mij helemaal niet aan, maar toevallig vond ik in die periode enkele van mijn vroegere plaatjes terug (het merendeel had mijn jonge jaren niet overleefd) en meteen kwam er een vorm van heimwee naar die tijd en de wens die verzamelingen terug aan te leggen.

Eerst bleef het bij rondsnuffelen op een of andere rommelmarkt (het internet en Google boden toen nog niet de huidige mogelijkheden) tot ik op een of andere manier, het moet ergens eind jaren tachtig of heel begin jaren negentig geweest zijn, Coups de Pédales ontdekte. Hoe blijft vandaag nog altijd een raadsel voor mij, iets in een krant, maar welke en ter gelegenheid van wat?

Hoe is echter niet belangrijk, want van daaruit kwam alles in een stroomversnelling. In het tijdschrift vond ik reclame voor het winkeltje van een zekere Demeyere in Luik. Op een vrijdag na het werk daar naartoe, eerst wat boeken over wielrennen gevonden en dan gevraagd naar chromo's. Hij kwam af met een aantal dozen en voor sluitingstijd had ik al Velo Chewing Gum 1962 compleet en was ik al goed gevorderd met de Maple Leaf 1960-61. Dus de dag nadien er terug naartoe en al snel had ik ook Maple Leaf 1961 compleet en was ik bijna compleet in Maple Leaf 1960 en de reeksen Maple Leaf 1965-69.



Een klein deel van het werk van Marc Radenac, mooi uitgestald bij mij

De wielerbeurzen waren een volgende stap en zo rolde ik langzaam maar zeker dieper en dieper in de verzamelmanie. Eerst verder mijn chromo's vervolledigen en ook de SUANET reeksen ontdekt, dan eerst nog voorzichtig met postkaartchromo's, zoals Velo Chewing Gum en Mauran, vervolgens ook de "echte" postkaarten, ook de belangrijke (eerst vooral Franstalige) wielertijdschriften, dan de kleine wielrennertjes en tot slot ook truien.

Hierbij heb ik veel hulp gehad bij de opbouw van mijn verzamelingen van Marcel Sommereyns in België en Michel Merejkowski en Charles Guénard in Frankrijk. Ik heb zo ook meerdere nieuwe vrienden gemaakt, eigenlijk te veel om op te sommen, en ik zal er zeker vergeten. Toch wil ik er enkele vermelden.

8 Het was niet altijd even makkelijk te vinden waar er nu weer nieuwe wielerchromo's verkocht werden, de winkel die de ene reeks verkocht, verkocht niet noodzakelijk de volgende editie, toch de winkels in mijn buurt. De prijs was eerst nog altijd 1 BEF voor een pakje met twee plaatjes en een velletje kauwgom, bij de latere reeksen was het nog altijd 1 BEF, maar zat er maar een chromo meer in.

Vooreerst Marc Radenac, die ik leerde kennen toen ik vroeg of de beschilderde miniatuurrennertjes die hij op een beurs exposeerde ook te koop waren[9] en die een prachtige verzameling van speelgoed en andere aan wielrennen gerelateerde objecten heeft. Vervolgens Jacques Gimenez die een van de mooiste verzamelingen wielertruien heeft en die mij in dezelfde richting inspireerde. In Italië leerde ik Giancarlo Del Balio kennen, die een grote hulp was bij het vinden van Italiaanse chromo's en postkaarten.



Een (klein) stukje uit een tentoonstelling van Jacques Gimenez

In België waren er dan eerst Willy Anseeuw, die mij serieus hielp bij het opstarten van mijn verzameling wielertruien, met een aantal exemplaren afkomstig van Willy Vannitsen, en Maurice Heylen zaliger, die mij een aantal truien afkomstig van Ward Sels en Rik Van Looy bezorgde, in ruil voor postkaarten.

Vervolgens was er ook Jan De Smet. Na een discussie over de gebruikte benamingen (regelmatig nogal approximatief) van de ploegen in de Wielerencyclopedie, besloten wij samen een artikelenreeks over de ploeg St Raphaël te schrijven, voor publicatie in Coups de Pédales. Van het een kwam het andere, en toen ik voorzichtig polste of hij niets zag in een boek over Groene Leeuw, waren we weer vertrokken.



Een van mijn eerste truien, met dank aan Willy Anseeuw (foto Jan De Smet)

Via Jan kwam ik ook in contact met Jan Soens, en ook Hans Vandeput behoorde al tot mijn dichte kenniskring, en zo zijn we samen in weer eens een nieuw project terecht gekomen, het tijdschrift WAAIERS, een geesteskind van Jan De Smet, die zijn pensioen zag naderen en enerzijds de verveling (of het zwarte gat?) wou voor zijn en anderzijds al die beschikbare gemeenschappelijke kennis voor de toekomst bewaard wou zien. Met Stef Degryse er nog bij vormen wij vijf de redactie van dit tijdschrift en zo ben ik begonnen aan het schrijven van niet een, maar vijf of zes, boeken over de geschiedenis van FAEMA, waarvan al meerdere hoofdstukken hier verschenen zijn. En zoals al geschreven begint vanaf volgend nummer een reeks van wat een tiental artikelen zal worden, over de Velo Chewing Gum chromo's en de aanverwante reeksen. Zo krijgt ook bij mij de verveling of het zwarte gat de eerste tijd geen kans.

9 Eigenlijk niet en eerst nam hij me niet serieus, maar ondertussen heeft hij er al enkele honderden voor mij beschilderd. Dit was een echte zoektocht, met veel verbeteringen, in de jaren vijftig en zestig waren voor- en achterkant van de truien zelden identiek en duidelijke foto's van de ruggen schaars.

Uit het rijke verleden van het wielercriterium van Aalst

door Marcel Baetens

We herinneren ons allen de gouden jaren van het wielrennen toen er kort of iets langer na de Tour overal in Frankrijk en België criteriums gereden werden met de vedetten uit de Ronde aan de start, aangevuld met de plaatselijke favorieten.

Voor een massa volk toerden de renners in kleine rondjes rond op een vast parcours, begeleid door de geur van friet- en worstenkramen in een ware kermissfeer. Legendarisch waren de criteriums van Londerzeel, Rijmenam, Moorslede, Ronse en zovele anderen, waaronder ook Aalst.

Terwijl de meesten van deze criteriums een stille dood stierven, slaagt men er in Aalst nog steeds in om de dag na de aankomst van de Tour een criterium te organiseren, dat jaarlijks duizenden toeschouwers lokt.

Ik neem u graag even mee op een tocht door de mooie en rijke geschiedenis van het wielercriterium van Aalst.

Het criterium wordt sedert 1934 in Aalst georganiseerd, maar aangezien het interessegebied van ons tijdschrift zich beperkt tot de periode na WO II t.e.m. 1979, zullen we ons hoofdzakelijk beperken tot deze periode en slechts kort wat eraan voorafging en wat er op volgde behandelen.

Inleiding De pioniersjaren en overleven tijdens de oorlog (1934-1945)

Het eerste ‘criterium der stad Aalst’ werd in 1934 georganiseerd door het ‘Stedelijk Sportkomiteit’. Vanaf de eerste editie werd gekozen voor een vast parcours rond de stad dat een aantal keren diende afgelegd te worden. Vanaf het eerste jaar moest er ook ingang betaald worden, gaande van 3 frank langs de omloop tot 20 frank op de eretribune aan de aankomst op de grote markt.

Vanaf de eerste editie tekenden grote namen als Gustave Danneels, Alfred Hamerlinck (de Koning der Kermiskoersen), Léon Tommies, Frans Bonduel en Sylvère Maes present. Alfred Hamerlinck won het eerste criterium van Aalst. Hij ontving een ijzeren palm en stond zijn prijzengeld af aan de weeskinderen.

Het criterium mocht al van bij de eerste editie rekenen op een massale belangstelling en die zou de volgende jaren alleen maar toenemen met volgende winnaars: 1935 Michel D’Hooghe – 1936 Julien Heernaert - 1937 Louis Noens - 1938 Adolphe Braeckeveldt.

De editie 1938 was wel heel speciaal: de koers werd achter motoren betwist. Het criterium via deze formule zou echter een eenmalige gebeurtenis worden.

In 1939 kwam het Sportcomité met een andere vernieuwing: voor het eerst werd de wedstrijd internationaal. Er werd uitgepakt met internationale vedetten, zoals de Italiaan Raffaele Di Paco (meervoudig ritwinnaar in de Ronde van Italië en de Ronde van Frankrijk), de Nederlander Gerrit Schulte en de Franse sprinter René Le Grevès.

Tijdens de oorlog probeerde de Duitse bezetter het sociale leven zo normaal mogelijk te laten verlopen en daardoor konden de wielerwedstrijden voor profs zo goed en zo kwaad als mogelijk doorgaan. Tijdens de oorlogsjaren slaagde Aalst erin om het criterium te organiseren in 1940 (winnaar Achiel Buysse), 1942 (Roger Ghyselinck), 1943 (Jef Moerenhout) en 1945 (Theo Middelkamp).



SPORTWERELD — ZA

De Denderstreek krijgt vandaag ook zijn kriterium

60 der beste Belgische baan- en pisterijders over beste banen in het

Kriterium van Aalst

Vandaag stroomt heel sportief Oost-Vlaanderen naar **Aalst**. Over een prachtigen omloop wordt immers heden Zaterdag het in de Denderstreek zoo lang verwachte Kriterium verreden.

Een Kriterium dat met veel moeite ter wereld kwam, maar dat er nu dra te schooner voren staat. Een Kriterium ingericht door het

Allerlei inlichtingen

DE RONDE

De weg loopt dertienmaal over den rijtenden omloop die 1876 meters bedraagt: Markt, Brusselschestraat, Ringlaan, Gentsche straat, Nieuwstraat, Markt, of een totaal iets minder dan 120 km.

3. Het veranderen van rijwiel is toegelaten, evenals het vrijwiel en de snelheidsverandelingen.

4. De gedubbelde renners mogen niet in den dienst staan van andere renners en ze zijn verplicht op verzoek der officieelen, af te stappen. In geen geval mogen ze in koers blijven, gedurende de laatste vijf ronden.

© Sportwereld d.d. 15/09/1934

Het Kriterium der Stad Aalst

Overwinning van HAMERLINCK

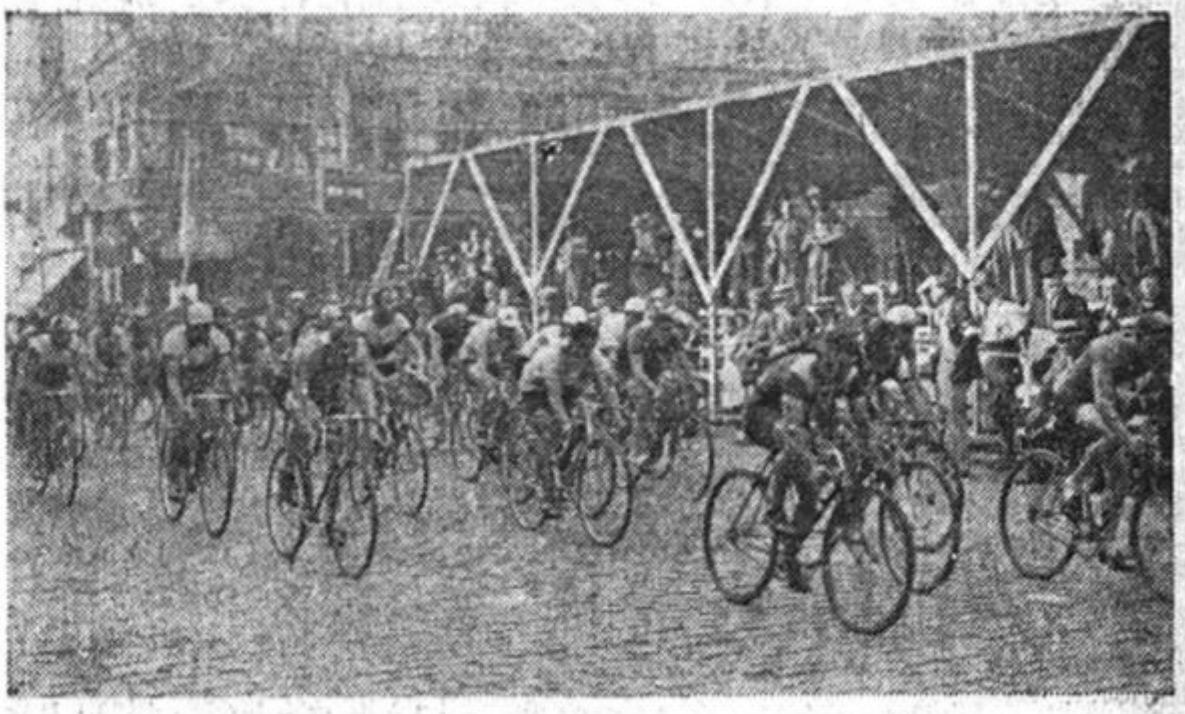

Een doortocht van de groep voor de tribunes

© Het Laatste Nieuws d.d. 16/09/1934

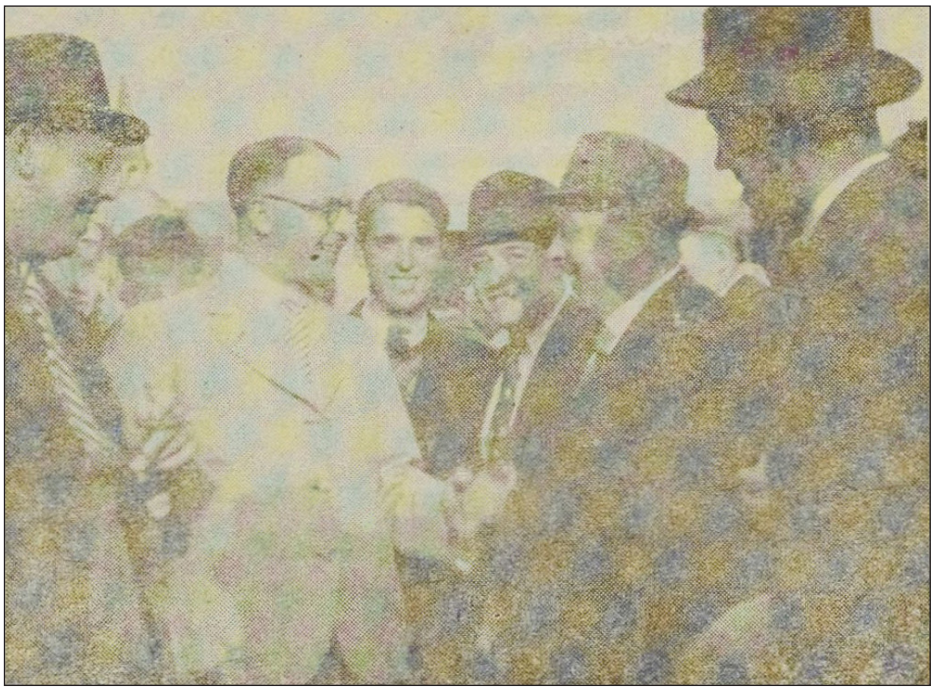

06/08/1939 De Italiaan Di Paco omringd door de organisatoren © Gazet Van Aalst d.d. 03/11/1973

DEEL 1 Van 1946 tot 1950: op zoek naar de juiste formule

24/08/1946: een Brabander klopt “de mannen uit de Vlaanders” op eigen terrein.

Via de pers werden de marktkramers herhaaldelijk verwittigd dat zij ten laatste om 12 uur hun kramen moesten weghalen van de wekelijkse zaterdagmarkt op 24 augustus, want om 14h15 zouden alle deelnemers aan het 11de wielercriterium voorgesteld worden op de Grote Markt. Jules Van Wymersch, de bekende speaker van “Het Nieuwsblad” zou de microreportage verzorgen via niet minder dan 40 luidsprekers van het huis Philips.

Iedere toeschouwer was verplicht een driehoekig toegangskaartje zichtbaar te dragen om de controle makkelijk te maken.


Heden Zaterdag te 14 u. 30

Het elfde kriterium der stad Aalst

130 km. - 85.000 fr. prijzen en premiën

De uitgenodigde deelnemers werden ingedeeld in drie ploegen per provincie en er zou een ploegenklassement opgemaakt worden. De wedstrijd werd als een soort revanche beschouwd tussen de eeuwige rivalen Oost- en West-Vlaanderen na de wedstrijd van de week ervoor in Tiegem. Maar er was zware concurrentie van een gemengde ploeg Antwerpen-Brabant.

Het deelnemersveld zag er dan ook zeer interessant uit met volgende ploegen aan de start.

WEST-VLAANDEREN (zwarte trui): Marcel Kínt (wereldkampioen), Alberic (Briek) Schotte, Lucien Vlaemynck, Albert Ramon, Norbert Callens, André Pieters, Maurice Desimpelaere, Roger Desmet, André Declerck en Georges Desplenter.

ANTWERPEN-BRABANT (rode trui): Ernest (Nest) Sterckx, Jef Somers, Maurice Clautier, Frans (Çois) Cools, Rik Renders, Edward Van Dijck, Louis Brusselmans, Désiré (Dis) Keteleer, René (Kemper) Janssens (Mechelen), Stan Ockers.

OOST-VLAANDEREN (gele trui): Jef Moerenhout, Sylvain Grysolle, Maurice Van Herzele, Emiel Rogiers, Maurice Van der Elst, Jef Van der Helst (de vader van Etienne, de latere prof), Karel De Baere, Achiel Buysse, Frans Bonduel, Marcel Boumon, Emiel Faignaert.

Invallers: Roger Cammu, Albert Ritserveldt en Albert Bruylandt.

Op zaterdagnamiddag verdringt een massa volk zich op de omloop. Op een bijzonder licht lopend parcours vallen 136,5 km over 35 ronden van 3900 m af te leggen.

De eerste ronden worden in vlug tempo afgedraaid. Desimpelaere, Nest Sterckx, Boumon en vooral Achiel Buysse die de grote slokop van de premies is, doen zich gelden. Ook Ward Van Dijck. Brusselmans, Clautier en Callens blijven niet onverlet en nemen hun deel van de buit. Callens kan gedurende twee ronden een voorsprong van 100 m behouden en Desimpelaere komt hem gezelschap houden.

Na 11 ronden is Vlaemynck ontsnapt. Ramon volgt op 150 meter. Desimpelaere en Boumon op 250 meter en het peloton op 300 meter. In de 18de ronde komt Ramon bij Vlaemynck en beide renners nemen 30” op de volledige groep. Beide West-Vlamingen blijven aan de leiding. Hun voorsprong bedraagt 50” in de 21ste ronde

Nu komt de Oost-Vlaamse ploeg opzetten. De voorsprong der vluchters begint stilaan te verminderen. Wanneer Van Herzele. Faignaert, Buysse en Boumon aanvallen moeten de kopmannen zich in de 25ste ronde gewonnen geven. Buysse wint de premie van 1000 BEF. Boumon, die zijn ploegmakker een handje toestak wordt met 100 BEF boete bestraft.

De beslissende ontsnapping wordt uitgelokt door Faignaert, Desmet en Keteleer die een voorsprong van 45" nemen. Boumon tracht de drie leiders in te halen maar slaagt niet in zijn opzet en moet terug zijn plaats in het peloton innemen. De drie kopmannen houden flink stand en na 32 ronden bedraagt hun voorsprong nog steeds 1 minuut op de aarzelende groep.

De Mechelaar Janssens probeert de bakens nog te verzetten, doch het is te laat. De drie leiders worden niet meer bijgehaald en Keteleer wint in de spurt.

Uitslag

1. KETELEER Désiré de 135 km in 3h36'00"
2. Desmet Roger op 1/2 wiel
3. Faignaert Emiel op 1 lengte
4. Boumon Marcel op 50 meter
5. Desplenter Georges op 200 meter
6. Sterckx Nest
7. Schotte Briek
8. Janssens René
9. Buysse Achiel op 500 meter
10. Callens Norbert
11. Ockers Stan
12. ex aequo: Pieters André, Van Herzele Maurice, Declerck André, De Baere Karel, Grysolle Sylvain, Van Dijck Ward en Desimpelaere Maurice
13. Somers Jef
14. Ramon Albert
15. Kint Marcel
16. Moerenhout Jef



Dis Keteleer

Rangschikking per ploeg

1. West-Vlaanderen 14 punten
2. Brabant-Antwerpen 15 punten
3. Oost-Vlaanderen 16 punten


KETELEER
zegeviert in het Kriterium te Aalst
West-Vlaanderen eerste in de ploegrangschikking

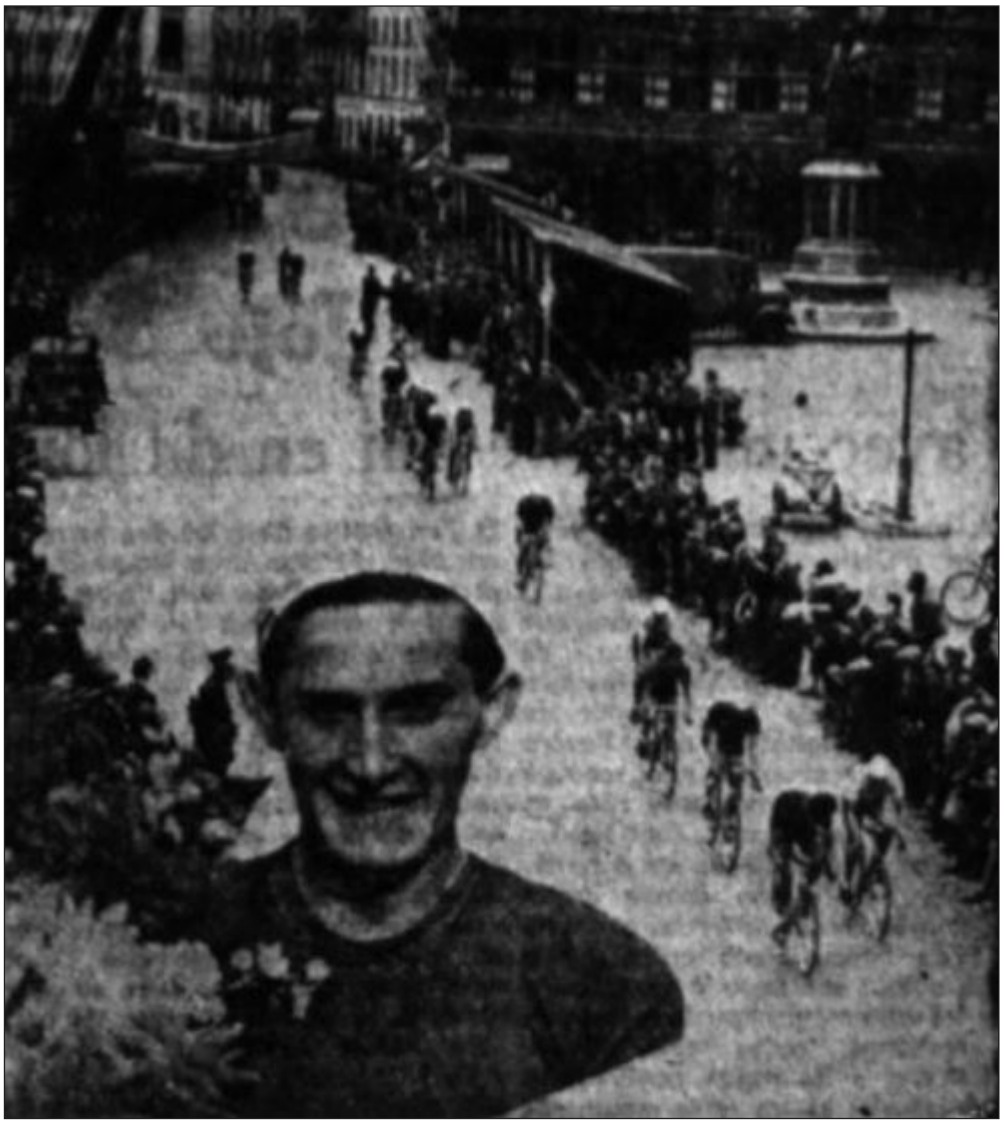

Uit de krant "Les Sports van 27 augustus 1946". De passage van de renners op de markt en een foto van winnaar Keteleer in de inzet

16/08/1947: Achiel Buysse 7 jaar later

De wedstrijd werd opnieuw op zaterdag gereden, meer bepaald op 16 augustus. Er werd opnieuw met uitnodigingen gewerkt, maar nieuw t.o.v. 1946 was de aanwerving van een "internationale ploeg" (in witte trui) die bestond uit: Aldo Ronconi, Louis Thiétard, Louis Caput (de latere sportdirecteur), Eloi Tassin en Paul Neri.

Op de dag zelf zien we dat Ronconi, Thiétard, Caput en Tassin wel degelijk aan de start staan, maar dat er geen sprake is van Neri. Bovendien komen ook Kléber Piot, Aldo Bini, en Renzo Zanazzi (winnaar van twee ritten in de Giro) aan de start.

De andere ploegen zagen er als volgt uit:

Brabant-Wallonië (blauwe trui): Emile Masson, Raymond Impanis, Georges Claes, Jean Breuer, Jan Engels, Kamiel De Backer.

West-Vlaanderen (zwarte trui): Briek Schotte, Albert Sercu, René Oreel, Maurice De Simpelaere, Lucien Vlaemyck.

Antwerpen (rode trui): Ernest Sterckx, Jef Somers, Frans CooIs, Maurice Mollin, Dolf Verschueren, Lode Poels.

Oost-Vlaanderen (gele trui): Achiel Buysse, Sylvain Grysolle, Michel Remue, Martin Van den Broeck, Maurice Vander Elst, Roger Cammu.

Denderstreek (groen-zwarte trui): Emiel Faignaert, Kamiel (Boerke) Beeckman, Marcel Boumon, Jef Van der Helst, Jef Meert, Jules De Poorter.

Invallers: Julien Ardijns, Michel Van Elsué, Kamiel Standaert, Achiel Van Impe, René Dieraert, Petrus Mathys, Albert Van Herzele.

Net zoals in 1946 dienden er 35 ronden over een afstand van 135 km afgelegd te worden, met dien verstande dat de eerste ronde een ereronde was van alle deelnemers. De prijzenpot bedroeg niet minder dan 120 000 BEF.

De wedstrijd werd verreden onder een loden hitte. De eerste premie is voor Çois Cools en in de volgende ronden zijn Jef Van der Helst en Michel Remue de grote slokoppen. Ook de Italiaan Ronconi pikt een graantje mee onder de vorm van een premie van 1 000 frank. Achiel Buysse, René Oreel en Lode Poels forceren uiteindelijk de beslissing en in een spurt met drie behaalt Achiel Buysse de zege, zijn tweede in het criterium, na die uit 1940. Pittig detail: Berten Sercu reed de wedstrijd uit op een geleende fiets van een toeschouwer.

Uitslag

1. BUYSSE Achiel de 131 km in 3h31'30"
2. Poels Louis op 1/2 wiel
3. Oreel René op 2 lengten
4. Claes Georges op 30"
5. Sercu Albert
6. Van den Broeck Martin
7. Vlaemynck Lucien
8. lmpanis Raymond
9. Breuer Jean
10. Somers Jef
11. De Backer Kamiel
12. Bini Aldo (ITA)
13. Piot Kléber (FRA)
14. Van der Helst Jef
15. Mollin Maurice
16. Cammu Roger
17. Schotte Briek
18. Van der Elst Maurice
19. Remue Maurice
20. Zanazzi Renzo (ITA)
21. Boumon Marcel
22. Verschueren Adolf
23. Beeckman Kamiel
24. Meert Jef
25. Ronconi Aldo (ITA)
26. De Poorter Jules

Rangschikking per ploeg

1. West-Vlaanderen 15 punten
2. Brabant 21 punten
3. Oost-Vlaanderen 24 punten
4. Antwerpen 8 punten

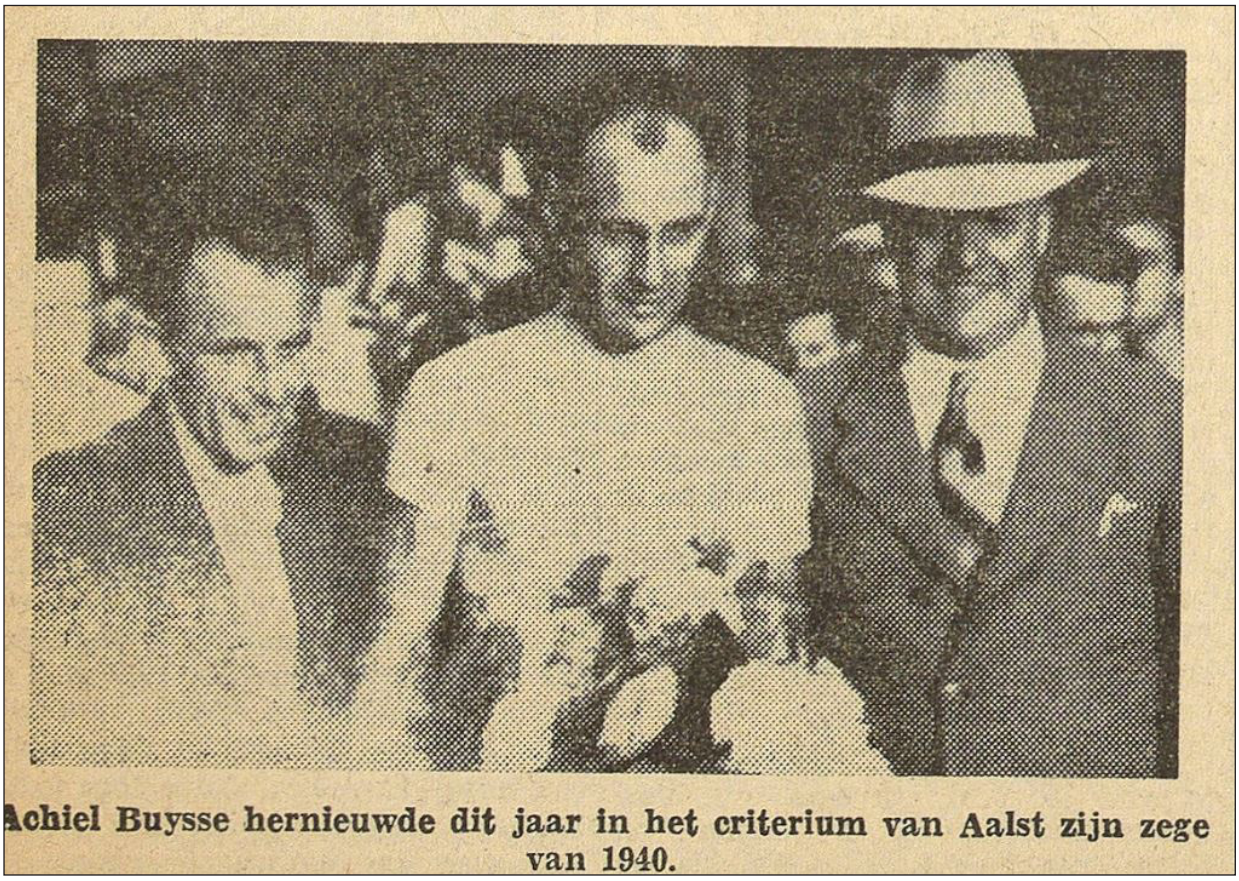

Achiel Buysse hernieuwde dit jaar in het criterium van Aalst zijn zege van 1940.

© Het Nieuwsblad d.d. 18 augustus 1947

07/08/1948 Georganiseerd met de steun van " 't Vrije Volksblad"- Eerste van twee zeges voor André Rosseel.

In de jaren 1947-48 heerste er een ware oorlog in de Vlaamse katholieke pers. De krant Het Nieuwsblad (behorend tot de Standaardgroep) kreeg in oktober 1944 een publicatieverbod opgelegd omwille van collaboratie tijdens de Duitse bezetting in de Tweede Wereldoorlog. De titel "Het Nieuwsblad" werd vrijwel onmiddellijk overgenomen door uitgeverij De Gids N.V. en verscheen tot 1947 onder die titel. Toen De Standaard N.V. in 1947 de rechten van de titel Het Nieuwsblad weer opeiste ontstond er een kleine krantenoorlog en rechtszaak tussen beide N.V.'s. Uiteindelijk mocht De Standaard N.V. de titel 'Het Nieuwsblad' behouden en werd De Gids-versie op 31 maart 1947 omgedoopt in 't Vrije Volksblad. Op 1 juni 1948 werd het dagblad overgedragen aan de familie Duplat, uitgever van Het Nieuws van den Dag. Omstreeks deze periode bedroeg de oplage circa 80.000 exemplaren en verschenen onder meer de stripverhalen "De avonturen van detectief Van Zwam", Fred Sander en Donald Duck. 't Vrije Volksblad probeerde zich vooral bij de wielerliefhebbers als dé sportkrant te profileren, onder meer door het organiseren van tal van wielerwedstrijden en dus ook van het Aalsters criterium in 1948.

Ook onder de hoede van de nieuwe ondersteunende krant was het sportcomité er in geslaagd om voor zaterdag 7 augustus een prachtig deelnemersveld te strikken. Leest u zelf maar:

Internationalen: Fermo Camellini (FRA), Edouard Fachleitner (FRA), Emile Idée (FRA), Jean Kirchen (LUX), Ferdi Kübler (SUI).

BELGISCHE A-PLOEG: Briek Schotte, Raymond Impanis, Ward Van Dijck, Norbert Callens, Florent Mathieu, André Declerck, Stan Ockers, Albert Ramon, Emiel Rogiers.

BELGISCHE B-PLOEG: Jean Engels, Marcel Dupont, Rik Renders, Lucien Mathijs, Florent Rondelez, Léon Jomaux, Adolf Verschueren, Rosseel en Maurice Mollin.

Andere aangeworven renners: 'good old' Sylvère Maes, Lucien Vlaemynck, Daniël Taillieu, Rik Van Steenbergen, Nest Sterckx, Georges Claes, Michel Remue, Achiel Buysse, August Van Gaever, Julien Boeykens, Henri Van Kerckhove, Jef Van der Helst, Maurice Van der Elst, Robert Minnaert, Jef Meert, Roger Cammu, Jules De Poorter, Petrus Matthijs, Georges D'Haese, Albert Bruylandt, Michel Van Elsué, Albert Wauters, Camiel Standaert, Marcel Boumon, Albert Van Herzele, Sylvain Grysolle, Maurice Minne, Désiré De Wilde, Martin Van den Broeck, Albert Ritserveldt, René (Kemper) Janssens en Achiel Van Impe.

Voor het eerst was er in afwachting ook een criterium voor nieuwelingen over 12 ronden.

De toegangsprijzen bedroegen: 50 BEF op de tribune aan de aankomst, 30 BEF aan de aankomst (omheining), 20 BEF op de omloop en militairen, leden van de B.W.B. en kinderen betaalden 10 BEF langs de omloop.

Tijdens de ereronde voor de wedstrijd valt het meeste applaus te beurt aan nationaal kampioen Achiel Buysse en aan de mannen die de Tour hebben gereden. De Italiaan Camellini profiteert van deze ereronde om nog net te kunnen aansluiten bij de start, want een autopanne had gedreigd roet in het eten te gooien.

Kübler, Sterckx en Decroix (zes flessen Cinzano) graaien de eerste premies mee. Ook Van Steenbergen roert zich eventjes vooraan.

Na 15 ronden loopt alles weer samen en noteren we de opgave van Briek Schotte. Decroix blijft de premies aan elkaar rijgen. In de 20ste ronde rijden Decroix en Minnaert een minuut voor de groep uit en geeft Rik Van Steenbergen er onder boegeroep de brui aan.

Op 7 ronden van het einde rijdt het kopduo nog steeds rond met 45" voorsprong op Kemper Janssens, Kübler en Dolf Verschueren die in de volgende ronde naderen tot op 10" en aan de 'Haring' (het rond punt als men vanuit Ninove komt) de leiders bijhalen.

Iets verderop volgt een volledige hergroepering. Op 3 ronden van het einde muizen Dré Rosseel en Jean Kirchen er vanonder en ondanks een verwoede poging van Berten Ramon blijven ze voorop en wint Rosseel de spurt.

Uitslag

1. ROSSEEL André de 120 km in 3h05'00"
2. Kirchen Jean (LUX) op 20 meter
3. Ramon Albert op 100 meter
4. Van Kerckhove Henri
5. Sterckx Nest op 200 meter
6. Remue Maurice
7. Stadsbader Désiré
8. Caput Louis (FRA)
9. Van den Broeck Martin
10. Claes Georges

11. Ardijns Julien
12. Declerck André
13. Rondelez Jozef
14. De Poorter Jules
15. Grysolle Sylvain
16. Van Herzele Maurice
17. 17. ex aequo: Kübler Ferdi (SUI), Van der Helst Jef, Vlaemynck Lucien, Rogiers Emile, Van Gaever August, Janssens René, Maes Sylvère, Boeykens Julien, D'Haese Georges, Standaert Camiel, Cammu Roger, Verschueren Adolf, Van Elsué Michel, Boumon Marcel, Wauters Albert, Cleemput Willy, Callens Norbert, Bruylandt Albert, Mertens René, Van Impe Achiel, Renders Rik, Dupont Marcel, Minnaert Robert, Decroix Michel en Camellini Fermo (FRA).

Als voorspel kregen we een beginnelingenkoers (37 vertrekkers), die ons volgende uitslag gaf.

1. VAN DEN BORRE Adolf de 45 km in 1h15'00"
2. Bruneel
3. Van der Eecken
4. De Cooman
5. Haegeman
6. Marivoet
7. Van Caeneghem
8. Sterckx
9. Cassiman
10. (ex aequo) 12 renners.



De winnaar Dré Rosseel en de tweede Jean Kirchen © Het Nieuws Van de Dag 08/08/1948

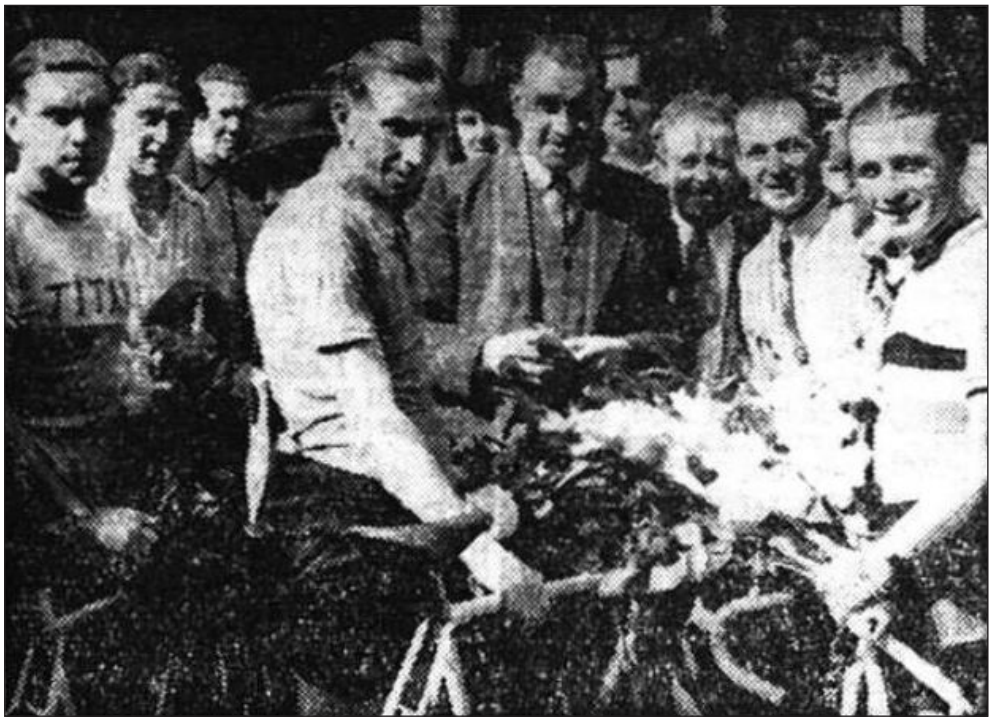

De Belgische A-ploeg, winnaar van het ploegenklassement; uiterst links Impanis, uiterst rechts Stan Ockers
© Het Laatste Nieuws 08/08/1948

30/07/1949 Bijna ging het criterium niet door. Winst voor de snelle Frans Leenen



De organisatie in 1949 had heel wat voeten in de aarde. Een paar dagen voor de voorziene datum van 30 juli (heel kort na het einde van de Tour) hadden de organisatoren nog steeds geen officiële toestemming van de B.W.B. om de wedstrijd te laten doorgaan. De B.W.B. wilde immers geen toelating meer geven om op een volledig afgesloten omloop te rijden.

Het tweede zorgenkind was het deelnemersveld. Reeds voor de Ronde van Vlaanderen had men de bekendste Belgen die niet geselecteerd waren voor de Tour onder contract gelegd en ook met de streekrenners waren de afspraken gemaakt, maar … wat met de deelnemers aan de Tour? Voor het eerst duikt de naam van Jean Van Buggenhout op. Hij zou voor de nodige

contracten met zowel de Belgische Tourmannen als met de buitenlandse vedetten zorgen. De eerste berichten klonken positief: verzekerde deelname van de volledige twee Belgische tourploegen en van Gino Bartali en een plejade van Fransen, Italianen en Zwitsers.

Maar toen puntje bij paaltje kwam, moest men het doen met Jean Robic, Pierre Cogan, Serafino Biagioni, Jean Kirchen, Edouard Fachleitner, Guy Lapébie, Marcel De Mulder, Marcel Kint, Florent Mathieu, Norbert Callens en Roger Ghyselinck. Er was dezelfde dag om 17h30 immers ook een criterium in Vilvoorde en ... daar had men blijkbaar meer centen. Pittig detail: De Mulder zou na één ronde opgeven, vlug in een klaarstaande auto springen en naar Vilvoorde rijden om daar ook nog zijn startgeld op te strijken.

Een merkwaardigheid was dat als voorspel - op de omloop van het criterium - het Belgisch kampioenschap voor politiemannen plaats vond. De wedstrijd werd gewonnen door Julien Volbrecht.

Ondanks het 'flauwe' deelnemersveld, aangevoerd door Belgisch kampioen Valère Ollivier, was er toch opnieuw een massa volk opgekomen, maar van een spannende wedstrijd was er hoegenaamd geen sprake. Er was wel enig animo bij een sprint voor een premie van 2 000 BEF, voorbehouden aan de ronderenners. Robic had die blijkbaar graag gewonnen, maar voor 'good old' Marcel Kint bleef 2 000 BEF een flinke som geld en hij ging tot ergernis van Robic met de premie lopen.

De wedstrijd eindigde op een massaspurt en daarin toonde de Limburger Frans Leenen zich de snelste.

Uitslag

1. LEENEN Frans de 120 km in 3h00'00"
2. Claes Georges
3. De Baere Karel
4. Decin Albert
5. Sterckx Nest
6. Robic Jean (FRA)
7. Ramon Albert
8. Pieters André
9. Mertens René
10. De Poorter Jules
11. Janssens "Kemper" René
12. Mathieu Florent
13. ex aequo: Kint Marcel, Van den Broeck Martin, Van Impe Achiel, Ghyselinck Roger, Van Herzele Maurice, De Smedt Raymond, Grysolle Sylvain, Cammu Roger, Buyl Gerard, Rogiers Emile, Mommerency Arthur, Hermie Michel, Baeyens Armand, De Wilde Désiré, Faignaert Emile, Spelte Fernand, Mathijs Petrus, Desimpelaere Maurice, Poels Lode, Van Gelderen Jan (NED), Boumon Marcel en Laroye Jean.

Nog een leuk detail: Réné Janssens had in de laatste ronde zijn valhelm verloren en de eerlijke vinder werd vriendelijk verzocht zijn adres te laten weten.



Overwinnaar Frans Leenen © Het Nieuws van de Dag van 01/08/1949

12/08/1950 Noodgedwongen op een nieuw parcours – de toekomstige wereldkampioen dubbelt iedereen

Deze keer geen concurrentie uit Vilvoorde, meer zelfs, Aalst geniet de eer om als eerste criterium de Rondemannen te mogen begroeten. Maar er stelt zich een ander probleem: op bevel van het stadsbestuur moet het Stedelijk Sportcomiteit het parcours drastisch inkorten en beperken tot een afstand van 2 km, zodat er 60 ronden moeten afgelegd worden op volgend traject: Grote Markt - Brusselse Straat (huidige Pontstraat) - Zonnestraat- Rooseveltlaan (nu Keizersplein) - Nieuwstraat en terug naar de Grote Markt.

Hoewel er vooraf onderhandelingen zijn geweest met Ferdi Kübler (die trouwens naar België afreisde als voorbereiding op het wereldkampioenschap in Moorslede de week nadien), Gino Bartali en Fiorenzo Magni, beperkt de buitenlandse inbreng zich tot Jean Robic, Adolfo Leoni, Jeng Goldschmidt en Jean Kirchen.

Van Belgische zijde is de crème de la crème aanwezig onder aanvoering van titelvoerend wereldkampioen Rik Van Steenbergen (aangeworven met 'medewerking' van Jean Van Buggenhout) en nationaal kampioen Berten Ramon. Van de Tourploeg zijn er Stan Ockers, Marcel Dupont, Roger Lambrecht, Briek Schotte, Raymond Impanis, Marcel Hendrickx en Ward Van Ende, samen met de 'Arendjes' Marcel De Mulder, Armand Baeyens en Marcel Verschueren. Bovendien tekenen ook de winnaar van vorig jaar Frans Leenen, Valère Ollivier en Marcel Kint het startblad. Een reeks streekrenners vervolledigen het peloton dat - door de korte omloop - maar 45 deelnemers telt, hoewel er volgens de inrichters liefst 156 andere aanvragen waren.

De toegangsprijzen zijn lichtjes gedaald: 40 (tribune) - 30 (aankomst) - 20 (omloop) en 10 BEF (militairen, kinderen en leden B.W.B.).

De prijzenpot bedraagt 40 000 BEF (de vooraf getekende contracten niet meegerekend).

De wedstrijd start om 16 uur en vooraf is er om 14h30 een criterium voor nieuwelingen, gewonnen door Louis De Boeck uit Sint-Gillis Dendermonde.

'Het Nieuws van den Dag', de organiserende krant meldt dat de toeloop zo groot is dat de kassiers aan de ingangen voortdurend "nieuwe rollen ticketten (sic) moesten voorzien".

Zoals elk jaar start het criterium met de voorstelling van de vedetten, waarna het volop rondjes draaien is.

In de 16de ronde muist Briek Schotte er vanonder en pakt ronde na ronde een resem premies mee. Briek heeft er duidelijk zin in en op de korte omloop slaagt hij er zelfs in om het peloton te dubbelen en er opnieuw vandoor te gaan.

Zo snelt hij naar de zege in het 15de criterium. ... Dat belooft voor Moorslede.

Uitslag

1. SCHOTTE BRIEK de 120 km in 3h00'00"
2. Decin Albert op 2'00"
3. Desmet Roger
4. Ramon Albert
5. Van Herzele Maurice
6. Mathys Lucien op 3'00"
7. Lerno Liévin
8. Wauters Albert
9. De Mulder Marcel
10. Pieters André
11. Van Impe Achiel
12. Ollivier Valère op 3'30"
13. De Baere Karel
14. Boumon Marcel
15. Vandesteene Gerard
16. Verschueren Marcel
17. Impanis Raymond

Op 1 ronde:

18de ex aequo: Dupont Marcel, Van den Broeck Martin, Decroix Michel, De Poorter Jules, Van Steenbergen Rik, Janssens René, Pauwels Camille, Poels Lode, Kint Marcel, Leoni[1] en Beyaert José (FRA)

31ste ex aequo[2]: Van Ende Eduard, Bonnaventure Robert (FRA), De Wilde Désiré, Dieraert René, Hendrickx Marcel, Goldschmit Jäng (LUX), Leenen Frans, Van der Helst Jef, Robberechts August en Bogaerts Jean.

1 Erminio of Adolfo Leoni.
2 Ofwel klopt plaats 31 niet ofwel zijn er twee renners ergens 'vergeten' in de uitslag.

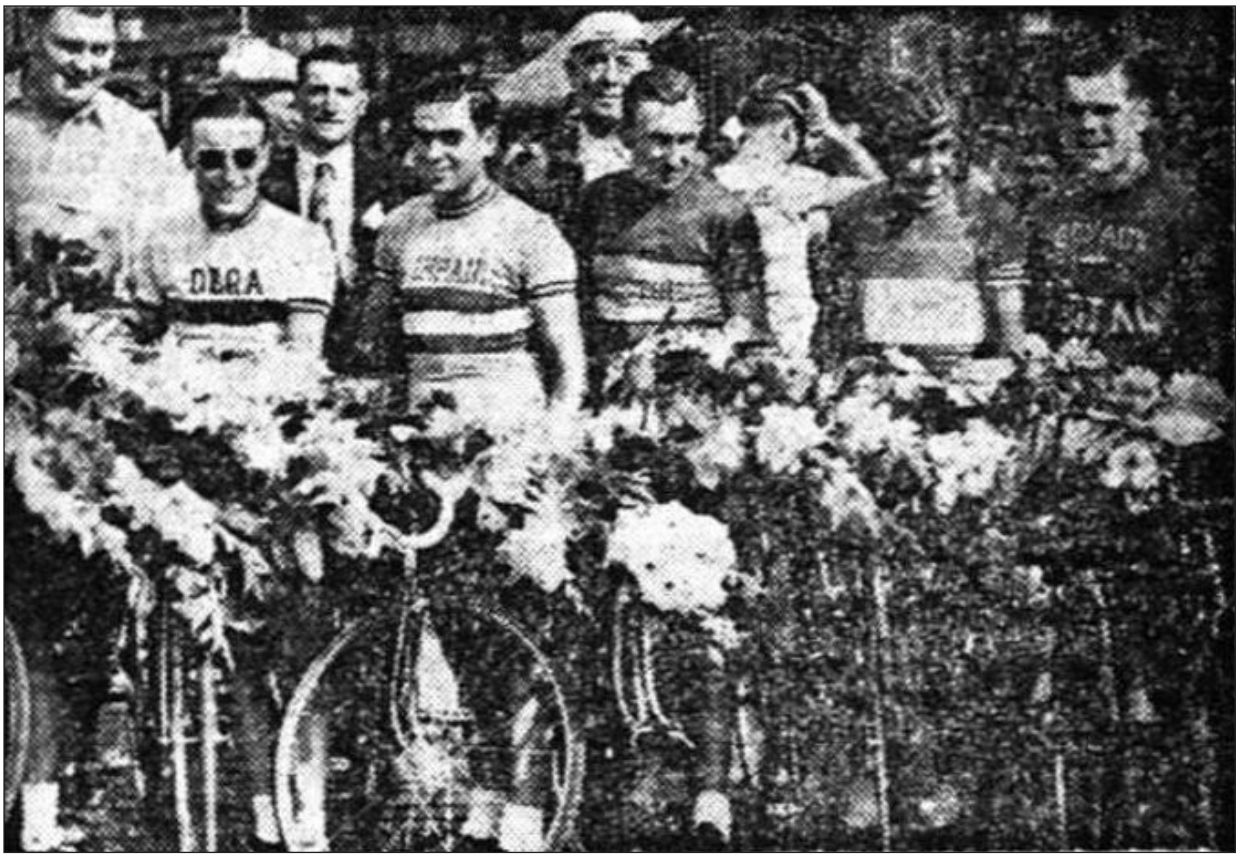

Voor de start van het criterium werden de deelnemers aan de voorbije Tour de France in de bloemetjes gezet, samen met Valère Ollivier. We herkennen Stan Ockers, Raymond Impanis, Briek Schotte, Marcel Dupont en Valère Ollivier



De beloning na het werk. Hier hebben we Brik Schotte in gezelschap van zijn lief vrouwtje, sportafgevaardige Pol Vlasschaert en uiterst rechts dhr. Schepene Dewolf.

DEEL 2 Van 1951 tot 1960: eerst de internationale toer op, terug verval en drie keer “Grote Rik”

11/08/1951 Voor het eerst echte vedetten aan de start en terug naar het oude parcours. Winst voor Roger Decock

De inrichters van het criterium zijn dolgelukkig dat ze opnieuw over de grote omloop kunnen beschikken. Zelfs de politiecommissaris was van oordeel dat de vorige omloop niet de gewenste was om al die grote kampioenen daarop te laten rijden en er werd druk gelobbyd bij de gouverneur van Oost-Vlaanderen om het oude parcours terug te krijgen. De verkeersomleiding in zo’n druk seizoen was het belangrijkste knelpunt, maar ten slotte kwam de toelating er.

Een tweede reden voor grote vreugde was het feit dat men na zoveel verwoede pogingen in het verleden eindelijk enkele grote internationale vedetten contractueel kon vastleggen: niemand minder dan Ferdi Kübler, Louison Bobet, Fiorenzo Magni, Gino Bartali, Bernardo Ruíz, de gebroeders Lazaridès en Wim van Est kwamen aan de start. Bovendien was vrijwel de volledige Belgische Tourploeg aanwezig en die werd ook vooraf gehuldigd.

De plaatselijke fotograaf Herman Louies legde het hele evenement vast en we zijn zeer blij dat we van de stadsarchivaris van Aalst, dhr. Jeroen Meert, de toelating kregen om deze foto’s hier te plaatsen.

Over het koersverloop kunnen we kort zijn.

Er waren 48 vertrekkers die zorgden voor een fel afwisselende koers met een reeks ontsnappingen zonder resultaat en de klassieke premiesprinten. Half koers gaan Stan Ockers en Roger Decock lopen, nemen tot 30” maar eerst Decock en nadien Ockers worden weer bijgehaald. In de ultieme kilometers gaat Roger Decock opnieuw aan de haal. Even wordt er geaarzeld… Ferdi Kübler moet het maar opknappen! Maar die lichte aarzeling volstaat om Decock aan de zege te helpen. Twintig seconden na hem klopt Kübler Gerard Buyl voor de tweede plaats.

Uitslag

1. DECOCK Roger de 128 km in 3h14’00”
2. Kübler Ferdi (SUI) op 20”
3. Buyl Gerard
4. Sorgeloos Edgard
5. Ockers Stan
6. Van den Broeck Martin
7. Lerno Liévin
8. Van Herzele Maurice
9. Wauters Albert
10. Cleemput Willy
11. Pauwels Kamiel
12. Van Ende Ward
13. Couvreur Hilaire
14. Baeyens Armand
15. Bartali Gino (ITA) op 35”
16. Claes Georges op 40”

17. Allemeersch Ernest
18. Decin Albert
19. Depoorter Jules
20. Boumon Marcel
21. Maelbrancke André
22. Robberechts August
23. Ryckaert Marcel
24. Mekeirel Valère
25. Croci Torti Emilio (SUI)
26. Terryn Charles
27. D'Haese Georges
28. Buchonnet Roger (FRA)
29. Marinelli Jacques (FRA)
30. Van Isterdael Willy
31. Segers Frans



Magni en Bartali © verz. Stadsarchief Aalst, bruikleen J. Louies, foto H. Louies



Louison Bobet © verz. Stadsarchief Aalst, bruikleen J. Louies, foto H. Louies



Leden van de Belgische tourploeg. V.l.n.r.: Hilaire Couvreur, Roger Decock (winnaar van dit criterium), Stan Ockers, Armand Baeyens, Aloïs de Hertog, Marcel De Mulder, Germain Derycke, André Rosseel en Wies Van Steenkiste
© verz. Stadsarchief Aalst, bruikleen J. Louies, foto H. Louies



De winnaar Roger Decock © verz. Stadsarchief Aalst, bruikleen J. Louies, foto H. Louies

26/07/1952 Concurrentie in criteriumland. Winst voor Valère Ollivier

In de plaatselijke pers werd het criterium als volgt aangekondigd

WIELRIJDEN.

HET CRITERIUM DER STAD AALST
OP ZATERDAG 26 JULI
TE 15 u. 30.
INGERICHT DOOR
HET STEDELIJK SPORTCOMITEIT

Medewerking en steun van Stadsbestuur, Aalsterse Brouwerijen De Blieck, De Gheest, Zeeberg, Cinzano, Bloemenweelde, Johnny Sport, Wasmachines L'Avenir, Zwitsers Huis Roobroeck Radio Telfa, Sigaretten Belga, 't Vrije Volksblad.

1) 32 ronden langs de ringlanen der stad : 3.876 meter.

2) Uitdeling der rugnummers op het stadhuis van 14,30 tot 15 u.

3) Voorspel Criterium voor nieuwelingen te 14 u. : Grote Prijs Johnny Sport. 10 ronden van 3.876 meter of 38 km. 760 meter. Geen verzorging toegelaten.

Iedere ronde belangrijke premies op de Grote Markt.

PRIJZEN DER PLAATSEN.

Tribune aankomstlijn : 50 fr., voorbehouden. Aankomstlijn : 30 fr.; Omloop 20 fr.

Militairen, leden B.W.B. 15 fr.; kinderen: 5 fr.

INRICHTERS : Voorzitter Schepen Laurent De Wolf; ondervoorzitter : senator Gustaaf De Stobbeleir, Hubert Brantegem; secretaris: Maurice Van Damme; leden: Arijs Albert, Cornand Hector, Boulonne Henri, Schollaert Benoni, De Valkeneer Maurice; Van der Veken Raymond, Van der Schueren Emiel, Vergeylen Rob., De Kegel Clement, Hemmeryckx Louis, Pieters Maurice, Van Hemden Pol.

Daar waar in 1951 de grote vedetten present tekenden, moest men zich dit jaar tevreden stellen met de 'tweede garnituur'. Er waren dat weekend immers nog twee criteriums, in Jambes (ook op zaterdag) en in Brussel (op zondag). In Jambes kreeg men Rik Van Steenbergen aan de start en in Brussel waren Fausto Coppi en de Belgische Tourrenners present (maar stuurden Hugo Koblet, Wim van Est en Jan Nolten hun kat).

Dit waren de vast vooraf gecontracteerden in Aalst:

De buitenlanders: Rossello[3] (Italiaan) - Lambertini[4] (Italiaan) - Kramer Karl-Heinz (Duitser) – Petry Valentin (Duitser) – Schwarzer Heinrich (Duitser) – Sauerborn Josef (Duitser) – Schulte Gerrit (Nederlander).

De Belgen: Ollivier Valère - Blomme Maurice - Derycke Germain - De Hertog Alois - Neyt Maurice - Decock Roger -Van Ende Ward - Schotte Alberic - Ryckaert Marcel - Ghyselinck Roger - De Corte Roger - Lerno Liévin - Sorgeloos Edgard - Ardijns Julien - Van Herzele Maurice - Van Impe Achille - Wauters Albert - Minaert Robert - Boumon Marcel - De Poorter Jules -Van Den Bergh Gustaaf - Van Den Broeck Martin - Hermie Michel - Segers Frans - Pauwels Kamiel - Pieters André. - Decin Albert - Mathys Lucien - Vandesteene Gerard - Couvreur Hilaire - De Baere Karel - Mollin Maurice - Baeyens Armand - De Feyter Jos - Van den Meerschaut Odile - Meyvaert Octave - Vanbrabandt Lionel - Smet Hector - Delathouwer Leon - Barbe Leon - De Prijcker Frans - Ryckaert Arsène - Van De Velde Ward

In een vrije saaie wedstrijd wisten zich 14 renners af te scheiden en de rappe Valère Ollivier won met gemak de spurt van de kopgroep.

Uitslag

1. OLLIVIER Valère de 120 km in 3h13'00"
2. Mathijs Lucien op 1/2 lengte
3. Derycke Germain op 1 lengte
4. Sorgeloos Edgard
5. Barbé Leon
6. Mollin Maurice
7. Baeyens Armand
8. De Prycker Frans
9. Smets Henri
10. Lerno Liévin
11. Ardijns Julien
12. Van Ende Eduard
13. Ghyselinck Roger
14. Van Herzele Maurice
15. Neyt Maurice op 50"
16. Blomme Maurice
17. Van den Broeck Martin
18. Boumon Marcel
19. Sauerborn Josef (GER) op 1'
20. Hermie Michel
21. De Poorter Jules
22. Minnaert Robert
23. Vanbrabandt Lionel
24. Van den Bergh Gustaaf



Valère Ollivier

3 Dit kan Vincenzo of Vittorio zijn.
4 Dit kan Attilio of Dino zijn.

01/08/1953: Tweede zege van Dré Rosseel


Dre Rosseel voor Van Est
in prachtig kriterium te AALST

Van buitenlandse zijde kon men uitpakken met de aanwezigheid van de Nederlanders Wim van Est en Jan Nolten en verder de Italiaanse 'coming man' Loretto Petrucci en zijn landgenoten Fiorenzo Crippa en Mario Baroni, alsook het Franse trio Bernard Gauthier, Jacques Dupont en Maurice Diot. Ook kersvers Belgisch kampioen (bij verrassing) Aloïs Van Steenkiste en de winnaar van 1952 Valère Ollivier tekenden present.

Na enkele schermutselingen voor de premies met Raymond Impanis en Jan Adriaensens, probeerde André Rosseel een eerste keer weg te raken, maar werd weer bijgehaald. Bij een tweede poging kreeg hij het gezelschap van Wim van Est, Dis Keteleer en Maurice Neyt. Neyt viel vooraan weg met bandbreuk en de drie anderen spurtten voor de winst en zo haalde Dré Rosseel (na 1948) zijn tweede zege in het Aalsters criterium.

Uitslag

1. ROSSEEL André de 120 km in 3h02'00"
2. van Est Wim (NED) op 3 lengten
3. Keteleer Dis op 4 lengten
4. Ryckaert Arsène op 1'20"
5. Van den Broeck Martin
6. Vandesteene Gerard
7. Schotte Briek
8. Barbé Leon
9. Ghyselinck Roger
10. Ollivier Valère
11. Ryckaert Marcel
12. Derycke Germain
13. De Poorter Jules
14. Van Heghe Edmond
15. Siroyt Frans
16. ex aequo: Dupont Marcel, Impanis Raymond, Cleenewerck Arthur, Geers Willy en Van Kerrebroeck Firmin
21. Cerami Pino (ITA)
22. De Hertog Aloïs
23. Dhaenens Omer
24. Schils Jef
25. Adriaenssens Jan
26. De Schryver Frans



De winnaar Dré Rosseel

07/08/1954: nummer twee voor Roger Decock

Het criterium werd op deze manier aangekondigd in de plaatselijke pers (inclusief de nodige fouten in de schrijfwijze van de namen der renners). Niet onbelangrijk was het feit dat tal van gereputeerde renners aan de slag waren in de Ronde van Zwitserland.



OP ZATERDAG 7 AUGUSTUS

HET INTERNATIONAAL

LIEFDADIGHEIDSKRITERIUM

DER STAD AALST.

Op Zaterdag 7 Augustus heeft te 15,30 uur voor de 19de maal het internationaal kriterium der stad Aalst plaats.

Het is een inrichting van het Sportcomité Aalst wat reeds voldoende zegt over de degelijkheid en de luister der organisatie.

Het kriterium van dit jaar zal geenszins moeten onderdoen voor de vorige uitgaven.

Zulks wordt onder meer al gewaarborgd door het uitgelezen deelnemersveld dat we hierna in grote trekken weergeven :

De Rijcke Germain, Van Genechte Richard; Van Est Wim (Ned.) De Bruyne Alfred, De Smet René; Van Est Nico, (Ned.) De Mulder Marcel; Van den Brande A.; Bartotin P. (Fr.); Hendrickx M., Ernzer M. (Lux.) Redolfi A. (It.) Rolland Ant. (Fr.) en Wagtmans (onder voorbeh.)

Verder nog : Impanis. R., Schis Joz.; Van Looy Rik; Rosseel André; Rijckaert M., Van Vaerenberg G., Zagers Jan, De Valck J., Sorgeloos Edg.; Olivier Val.; Van Geneugden M..Bruyland A.; Schotte Alb.; Van Kerckhove H., Buyst Leo; De Baere K.; Van der Stockt R., en de renners uit de streek.

Als voorspel te 13.45 u. : KRITERIUM VOOR LIEFHEBBERS.

—————oOo—————

Grote publiekstrekker was Fred De Bruyne uit het naburige Berlare, winnaar van drie ritten in de Tour. Fred zou echter na een val de wedstrijd verlaten nog voor half koers.

Het criterium werd verreden onder een ware zondvloed, wat niet belette dat er weer duizenden toeschouwers waren. Het slechte weer was er wel te veel aan voor de nieuwe jonge vedette, Rik Van Looy, die al snel de remmen dicht trok.

De definitieve afscheiding kwam er in de 9de ronde toen eerst Roger Decock en Edgard Sorgeloos ontsnapten en nadien Frans Siroyt en Marcel De Mulder aansloten. Siroyt zou vooraan wegvallen door pech. In de spurt met drie is Roger Decock duidelijk de snelste.

Uitslag

1. DECOCK Roger de 125 km in 3h10'00"
2. Sorgeloos Edgard
3. De Mulder Marcel
4. Buyst Leo op 3'00"
5. Kebaili Ahmed (FRA)
6. Van Vaerenbergh Staf
7. Vande Wiele Gilbert
8. Müller Heinz (GER)
9. De Valck Jan
10. Mockridge Russell (AUS)
11. Van Kerckhove Henri
12. Keteleer Dis
13. Cerami Pino (ITA)
14. ex aequo Schils Jef, De Poorter Jules en Van Heghe Edmond

06/08/1955: de zege is voor de "onbekende" Gentenaar Julien Cools

Opnieuw enorme concurrentie voor het criterium want in hetzelfde weekend werden er ook criteriums gereden in Doornik, Antwerpen en Sète (Zuid-Frankrijk).

Als buitenlanders met enige faam aan de start vonden we de Fransen Bernard Gauthier en Jean Forestier, evenals de Italiaan Agostino Coletto en de Luxemburger Marcel Ernzer, ritwinnaar en tweede in de eindstand van de Tour de Belgique 1955.

Een eigenaardigheid was wel het voorspel op het criterium: om 14h30 was er een wedstrijd voor "Sturmey-Archer" over 38 km, met andere woorden voor fietsen, uitgerust met de destijds wereldberoemde drie 'blokvitessen'.



Het criterium zelf werd gewonnen door de Gentenaar Julien Cools, die in 1955 zijn beste jaar als prof beleefde met zeges in Aalst, Sint-Andries en Kessel-Lier.

Uitslag

1. COOLS Julien de 124 km in 3h00'00"
2. Delathouwer Leon op 1/2 wiel
3. Zagers Jan op 1/2 lengte
4. De Mulder Marcel op 2 lengten
5. Plas Jef op 1'00"
6. Bral Firmin
7. Ollivier Valère
8. Van Kerkckhove Kwik
9. Rosseel André
10. Van den Brande Alfons
11. Mathys Lucien
12. De Smet René
13. Laroye Jozef
14. Pascal Julien
15. Sonck Gustaaf
16. Van den Broeck Martin
17. Siroyt Frans
18. Impanis Raymond
19. Schotte Briek
20. De Bruyne Fred
21. Gauthier Bernard (FRA)
22. Van Heghe Edmond op 2' 40"
23. Ricketts Dave Edward (GBR)
24. Schils Jef
25. Sterckx Nest
26. Forestier Jean (FRA)
27. De Boitselier Edward
28. Bellemans Jean
29. Dacquay Jean (FRA)
30. De Poorter Jules
31. Van De Casteele Odiel
32. Coletto Agostino (ITA)



Julien Cools

04/08/1956: De Bruyne voor Van Looy ... wat wil je nog meer?

Alweer zware concurrentie van twee buitenlandse wedstrijden, de Tre Valli Varesine en de Omloop van het Westen, die beiden dat weekend verreden werden.

Merkwaardig initiatief van het organiserend comité: in het café van Dolf De Buck op de Grote Markt, lagen vanaf eind juli de getekende contracten ter inzage van: wereldkampioen Stan Ockers, kampioen van België André Vlayen, Jan Adriaenssens, Fred De Bruyne, Jean Brankart, Gilbert Desmet, Raymond Impanis, Marcel Janssens, Alex Close, Richard Van Genechten, Rik Van Steenbergen, Germain Derycke, Jef Plankaert, Edgard Sorgeloos, Willy Vannitsen, Rik Van Looy, Emiel Van Cauter, Jef Schils, Briek Schotte en de indés Gentiel en Gilbert Saelens, Maurice Meuleman, George Volckaert, Michel Van Aerde, Robert Coppens, Ernest De Backer, Staf Sonck en Paul Bronselaer.

Verder kondigde men ook 10 (onbekende) buitenlanders aan.

De koers kende een droomverloop voor de mensen uit de streek. Het waren Rik Van Steenbergen, Stan Ockers, Rik Van Looy, Raymond Impanis en Fred De Bruyne die slag om slinger demarreerden.

Stan Ockers zou enkele ronden alleen voorop rijden, tot 40" voorsprong nemen maar dan door het trio Van Looy, De Bruyne, Impanis worden nagezet, nadat Rik Van Steenbergen door pech was uitgevallen.

De wereldkampioen werd bijgehaald en in de laatste ronde ging het idool uit het naburige Berlare, Fredje De Bruyne lopen en voor de tweede plaats klopte Van Looy wereldkampioen Stan Ockers.

Iedereen tevreden dus en alles koek en ei tussen Van Looy en De Bruyne. Dat zou 3 weken later - na het WK in Kopenhagen - drastisch veranderen.

Uitslag

1. DE BRUYNE Fred de 128 km in 3h00'00"
2. Van Looy Rik op 21"
3. Ockers Stan op 2 lengten
4. Impanis Raymond
5. Blomme Maurice op 2' 10"
6. Monti Bruno (ITA)
7. De Corte Roger
8. Ricketts Dave Edward (GBR)
9. Bral Firmin
10. Derycke Germain
11. Van de Wiele Gilbert
12. Bronselaer Paul
13. Kain Alfred (AUT)
14. Borremans Paul
15. Ex aequo: Terryn Charles, Schotte Briek, Coppens Robert, De Boitselier Eduard en Paternoster Marcel
20. Vandesteene Gerard
21. Reeves Basil (Gbr)
22. Sonck Staf



Fred De Bruyne

23. Van Heghe Edmond
24. Truye Willy
25. Volckaert Georges
26. Brankart Jean
27. De Backer Ernest
28. Westdorp Jan (NED)
29. Brunswyck Theo
30. Saelens Gentiel

27/07/1957 Dis Keteleer, de uitblinker, een andere Brabander, Jef Plas, de winnaar

Alweer een massale belangstelling en een prijzenpot van 200 000 BEF. Zowel de Wereldkampioen als de Belgische kampioen stonden aan de start, samen met de Tourrevelatie Marcel Janssens. Van buitenlandse zijde had men de Spaanse rasspurter Miguel Poblet weten te strikken, evenals de gevleugelde Luxemburgse klimmer Charly Gaul en de Italiaan Nino Defilippis

De uitblinker van het criterium zou Dis Keteleer worden, die niet minder dan 17 ronden lang alleen voorop reed en alle premies meepikte. Nadat Dis was bijgehaald kwam er een uitval van Rik Van Steenbergen, Leon Vandaele en Hilaire Couvreur, maar de Wereldkampioen kreeg in totaal drie lekke banden wat hem tot opgave zou dwingen.

Uiteindelijk kwam er dan een ontsnapping van Jef Plas en Pino Cerami. Die twee bleven tot het einde voorop en de Brabander Jef Plas haalde het in de spurt. Het was de laatste zege uit de profcarrière van Plas.

Uitslag

1. PLAS Jef de 120 km in 3h05'00"
2. Cerami Pino op 1 lengte
3. Planckaert Jef
4. Delathouwer Leon op 10"
5. Impanis Raymond
6. Vlayen André op 20"
7. De Clercq Roger
8. Schoubben Frans
9. Van Kerckhove Kwik
10. Coppens Robert op 30"
11. De Corte Roger
12. Ricketts Dave Edward (GBR)
13. Meuleman Maurice
14. Derycke Germain
15. Sorgeloos Edgard
16. Borremans Paul
17. Kerckhove Norbert
18. Vandaele Leon
19. Buys Marcel
20. Horder Morris (AUS)



© De Gazet Van Aalst d.d. 01/08/1957

21. Poblet Miguel (ESP)
22. Westdorp Jan (NED)
23. De Cauwer Eddy
24. Vandesteene Gerard
25. Eeckman Guido[5]
26. ex aequo: Van Kerrebroeck Firmin, Baeyens Armand, Close Alex, Sonck Gustaaf, Paternoster Marcel, Schmitz Jempy (LUX), Couvreur Hilaire, Van Cauter Emiel, Gaul Charly (LUX), Van den Broeck Martin
36. Schotte Briek
37. Keteleer Dis
38. Defilippis Nino (ITA)
39. Janssens Marcel
40. Siroyt Frans
41. Adriaenssens Jan

5 In alle kranten staat Louis Eeckman. Wij denken dat het om Guido Eeckman gaat, een streekrenner (uit Uitbergen) die toen onafhankelijke was.

26/07/1958: de eerste van het drieluik, getekend ‘Grote Rik’

Met deze affiche werd het criterium anno 1958 aangekondigd



Bron: Facebookpagina van Gunther Roelandt, waarvoor dank

Naast wereldkampioen Rik Van Steenbergen en de leden van de Belgische Tourploeg noteerden we ook de deelname van Louison Bobet, Jacques Anquetil en Gastone Nencini.

De eerste die met een premie ging lopen was Willy Vannitsen, die kort daarop prompt de remmen dichttrok en zijn kostuum aantrok om in vliegende vaart andere oorden op te zoeken. Hij had hiervoor een dubbel argument: hij wilde zich sparen voor 's anderendaags voor de wedstrijd in Hoepertingen in eigen streek en hij vond de omloop ook te gevaarlijk voor zware valpartijen.

Dit laatste argument hield wel enigszins steek, getuige daarvan de zware valpartijen van Leon Vandaele en Jos Hoevenaers (Jos werd zelfs afgevoerd naar het ziekenhuis).

'Grote Rik' had duidelijk zijn zinnen gezet op de premie voor de wasmachine, die hij trouwens won.

Na die premiespurt konden 4 renners zich afscheiden: Rik Van Steenbergen, Lucien Gillen, Raymond Vrancken en Henri Van Kerckhove. Jan Adriaensens slaagde erin om dit viertal te vervoegen. Vooraan reed Gillen lek.

Drie ronden voor het einde werden de leiders bijgehaald door zes anderen: Michel Van Aerde, Rik Luyten, Dis Keteleer, Jean Brankart, Frans Siroyt, Briek Schotte en Karel De Baere.

In de voorlaatste ronde reed Siroyt nog plat zodat een select groepje spurtte voor de zege. Van Steenbergen toonde zich oppermachtig en werd zo de eerste regerende wereldkampioen die het criterium won.

Uitslag

1. VAN STEENBERGEN Rik de 120 km in 3h03'00"
2. Vrancken Raymond op 1 lengte
3. Van Aerde Michel
4. De Baere Karel
5. Keteleer Dis
6. Luyten Rik
7. Schotte Briek
8. Van Kerckhove Henri
9. Brankart Jean
10. Adriaensens Jan op 50"
11. Van Meenen René
12. De Corte Roger
13. De Clercq Roger
14. Rosseel Leopold
15. Horder Morris (AUS)
16. Vangeneugden Martin
17. De Mulder Marcel
18. Van de Wiele Gilbert
19. Sonck Gustaaf
20. Plas Jef
21. Lapage Nico
22. De Boitselier Edward

23. Foré Noël
24. Anquetil Jacques (FRA)
25. Bobet Louison (FRA)
26. Desmet Armand
27. Wartel Victor
28. Vandesteene Gerard

Wereldkampioen
Rik Van Steenbergen



Rik Van Steenbergen, de vedette van het 23ste Internationaal Criterium der Stad Aalst, werd na zijn schitterende overwinning, in gezelschap van zijn dochtertje de traditionele Palm aangeboden. (Cliché «Het Volk»).

© De Gazet van Aalst d.d.02/08/1958

25/07/1959: Winnaar Van Steenbergen krijgt de bloemen van Don Fredo

Onder een stralende hemel en voor een massa volk werd voor de start hulde gebracht aan ‘Don Fredo’ Hamerlinck, de eerste winnaar in 1934 en aan Jean Aerts, ploegleider van de Belgen in de Tour.

Bij de voorstelling van de 50 deelnemers ging de meeste aandacht naar de mannen van de Belgische Tourploeg, Belgisch kampioen Peet Oellibrandt en de oud-Wereldkampioenen Rik Van Steenbergen en Briek Schotte. Van buitenlandse zijde kwamen Jacques Anquetil, Piet van den Brekel en de Italianen Dino Bruni en Ernesto Bono aan de start. Deze laatste was blijkbaar enkel gekomen om zijn blauwe bankbriefjes op te strijken en gaf op in de derde ronde. Maar dat was zonder medeorganisator Louis Hemerijckx gerekend, die via de micro’s langs de omloop liet omroepen dat het contract van Bono nietig werd verklaard wegens gebrek aan strijdlust.

Over de wedstrijd zelf kunnen we kort zijn: de Peugeot-ploeg van grote Rik domineerde alles en iedereen en ging met het gros van de premies lopen. Fredje De Bruyne bv. ging naar huis met een wasmachine, een matras, 3 flessen wijn en een smak geld.

Uiteindelijk ontstond er een kopgroep van elf en in de spurt versloeg Van Steenbergen Fred De Bruyne en een andere man uit de streek, Michel Van Aerde. Het was Fred Hamerlinck, de eerste winnaar, die Rik de bloemen mocht overhandigen en met hem op de foto mocht.



© De Gazet Van Aalst d.d. 30/07/1959. De man met donker kostuum en das is Fred Hamerlinck

Uitslag

1. VAN STEENBERGEN Rik de 120 km in 3h08'00"
2. De Bruyne Fred
3. Van Aerde Michel
4. Borremans Paul
5. Hoevenaers Jos
6. Van den Bossche Henri
7. Vrancken Raymond
8. Brankart Jean
9. Sonck Staf
10. Anquetil Jacques (FRA)
11. Planckaert Jef
12. Van Oostende Julien op 1'15"
13. Van der Plaetsen Piet
14. Decabooter Tuur
15. Van den Brekel Piet (NED)
16. Schoubben[6]
17. Ricketts Dave Edward (GBR)
18. Foré Noël
19. Neal Brian (GBR)
20. Vangeneugden Martin
21. Meuleman Maurice
22. Vandaele Leon
23. Proost Louis
24. ex aequo: Van Kerckhove Kwik, Denys, De Clercq Roger, Verpaelt Roger, Bruni Dino (ITA)
29. Buysse Kamiel
30. De Boitselier Edward
31. Van Tongerloo Guillaume
32. Vandesteene Gerard
33. Oellibrandt Peet
34. Schotte Briek
35. Pauwels Eddy
36. Desmet of Desmedt[7]
37. Volckaert Georges
38. Plas Jef

6 Het is niet duidelijk of het Frans of Jacques is.
7 Waarschijnlijk Armand Desmet als lid van de Tour-ploeg.

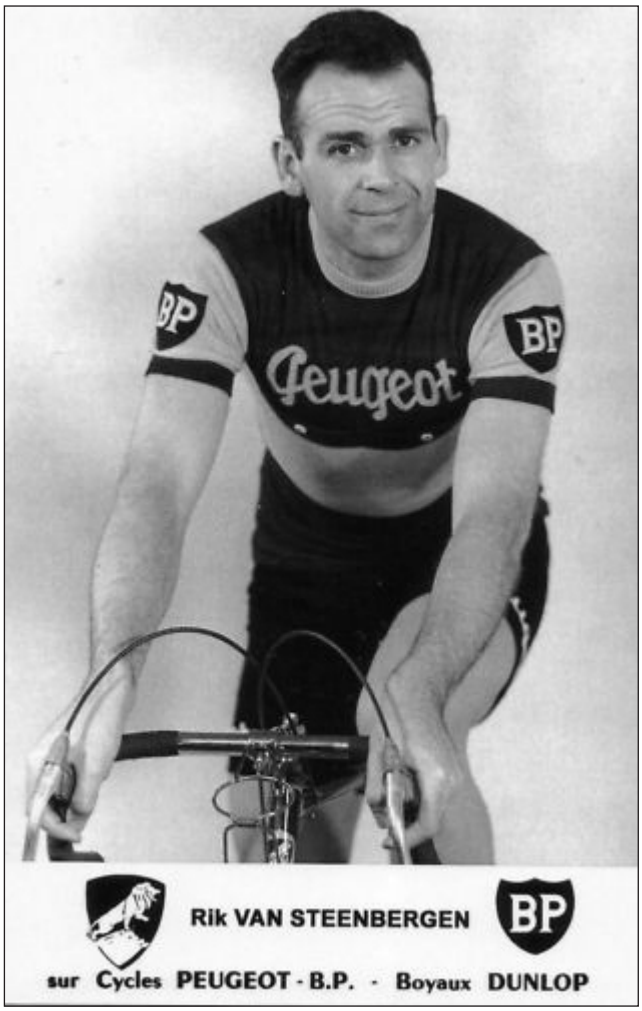

Rik I

23/07/1960: geen twee zonder drie voor Rik 1

Het criterium is aan zijn 25ste editie toe (in 1941 en 1944 was er geen wedstrijd), maar de handelaars uit het stadscentrum uiten hun ongenoegen omdat de verkoop op de traditioneel drukke zaterdagnamiddag alweer in duigen valt. De organisatoren pogen er iets aan te doen door speciale 'inkoopkaarten' te verkopen aan de prijs van 30 BEF. Die 30 BEF worden terugbetaald indien men binnen het uur de omloop verlaat en de inkoopkaart aan één van de kassa's teruggeeft.

Voor de jubileumeditie kan men de rivalen Rik Van Looy en Rik Van Steenbergen tegen elkaar uitspelen, naast de klassieke Belgische vedetten, de streekrenners en de buitenlanders Hans Junkermann, Raymond Mastrotto, Arnaldo Pambianco en Graziano Battistini.

De eerste premie is voor Willy Vannitsen en ook Van Looy graait aardig wat premies mee, maar hij mist de goede ontsnapping van het trio Van Steenbergen, Raymond Vrancken en Fons Sweeck (de grootvader van …).

Uiteraard is het voor Van Steenbergen een koud kunstje om zijn twee kompanen in de spurt te verslaan en zo zijn derde opeenvolgende zege in het criterium te behalen.

Uitslag

1. VAN STEENBERGEN Rik de 120 km in 3h00'00"
2. Vrancken Raymond op 2 lengten
3. Sweeck Alfons
4. Noyelle André op 25"
5. Sorgeloos Edgard
6. Goossens Stan
7. Molenaers Yvo
8. Pauwels Eddy op 35”
9. Planckaert Jef
10. Vindevogel Roger
11. Aerenhouts Frans
12. De Mulder Frans
13. De Clercq Roger
14. Vanderveken René
15. Van Meenen René
16. Lefebvre Jean-Claude (FRA)
17. Borremans Paul
18. De Corte Roger
19. Raes Willy
20. Ricketts David Edward (GBR)
21. Plas Jef
22. Auquier André
23. Van Pollaert Florent
24. ex aequo: De Cabooter Tuur, Cerami Pino, Mastrotto Raymond (FRA), Adriaensens Jan, Van Aerde Michel, Impanis Raymond, Van Looy Rik, Pambianco Arnaldo (ITA), Hoevenaers Jos, Sonck Staf, Coppens Robert, Lapage Nico, De Valck Jan, Macharis Joseph, Baeyens Armand en Vandersmissen Roger.

(wordt vervolgd)

FAEMA (deel 6a)

door Patrick Feyaerts en Jan De Smet

1960: G.D. FAEMA Internacionales, G.D. FAEMA en G.S. EMI

De renners van G.D. FAEMA "Internacionales"

1. BAHAMONTES MARTÍN Federico (Alejandro) (ESP) ° 09/07/1928
2. BERTRÁN PANADÉS Antonio (ESP) ° 18/11/1933
3. BOTELLA RODRIGO Salvador (ESP) ° 27/03/1929
4. COEKAERTS Victor Raymond (Raymond) (BEL) ° 05/06/1938
5. COMPANY BAUZÁ Gabriel (ESP) ° 16/05/1930 *
6. DERBOVEN Hugo Jozef Christian Willy (Willy) (BEL) ° 10/09/1939 - *onafhankelijke*
7. GALDEANO PORTILLO Jesús (ESP) ° 06/01/1932 $
8. HERRERO BERRENDERO José (ESP) ° 11/01/1934 $
9. HOREMANS Henri (Rik) (BEL) ° 20/05/1937
10. IMPANIS Raymond (BEL) ° 19/10/1925
11. KERCKHOVE Norbert "Schotje" (BEL) ° 21/10/1932
12. MANZANEQUE SÁNCHEZ Fernando (ESP) ° 04/02/1934
13. MAS ARBONA Gabriel (ESP) ° 09/03/1933
14. MORENO MARTÍNEZ Francisco (ESP) ° 19/03/1930
15. PACHECO FONT Miguel (ESP) ° 05/09/1931 *
16. POST Petrus (Peter) (NED) ° 12/11/1933 - *vanaf het najaar, alleszins Paris-Tours*
17. SAN EMETERIO ABASCAL Julián (Julio) (ESP) ° 31/03/1930 $
18. SCHROEDERS Willy (BEL) ° 09/12/1932
19. SORGELOOS Edgard (BEL) ° 14/12/1930
20. SUÁREZ VÁZQUEZ Antonio (ESP) ° 20/05/1932
21. TIMONER OBRADOR Guillermo (ESP) ° 24/03/1926
22. VAN DER LINDEN Odiel (BEL) ° 23/08/1933
23. VAN EST Piet (NED) ° 11/08/1934 - *vanaf het najaar, alleszins vanaf Paris-Tours (ingeschreven door FAEMA, maar niet gestart)*
24. VAN LOOVEREN Frans (BEL) ° 22/06/1932
25. VAN LOOY Henri (Rik) (BEL) ° 20/12/1933
26. VAN MEENEN René (BEL) ° 14/01/1931
27. VAN TONGERLOO Guillaume (BEL) ° 29/12/1933 - *vanaf het najaar, alleszins Giro di Lombardia*

DS: DRIESSENS Guillaume (BEL) ° 04/05/1912
RUÍZ NAVARRETTE Bernardo (ESP) ° 08/01/1925
TORELLÓ Miguel (ESP)

Commentaar:

*: Miguel Pacheco Font werd voor de Vuelta a España door G.D. FAEMA uitgeleend aan Licor 43 en reed de Volta a Catalunya en de Vuelta a Rioja voor Catigene. Nadien zou hij beweren dat hij bij FAEMA weg moest omwille van zijn goede relatie met Bahamontes en dat FAEMA niet gelukkig was met de komst van Bahamontes en dat op hem uitwerkte[1]. Hij zou ook in Portugal voor F.C. Porto actief geweest zijn. Ook Gabriel Company reed de Vuelta voor Licor 43.

$: Reden Barcelona-Madrid voor C.C. Barcelones

De renners van GRUPO DEPORTIVO FAEMA §

1. ALOMAR FLORIT Jaime (ESP) °24/12/1937 - *Circuit des Cols Pyrénéens*
2. BAHAMONTES MARTÍN Federico (Alejandro) (ESP) ° 09/07/1928 *
3. BERTRÁN PANADÉS Antonio (ESP) ° 18/11/1933
4. BOTELLA RODRIGO Salvador (ESP) ° 27/03/1929
5. CATALÁ José (ESP) ° ? - *Volta a Catalunya en G.P. Eibar*
6. COMPANY BAUZÁ Gabriel (ESP) ° 16/05/1930 £
7. GALDEANO PORTILLO Jesús (ESP) ° 06/01/1932 $ *
8. GARCÍA COMA José (ESP) - *Nationaal Bergkampioenschap*
9. HERRERO BERRENDERO José (ESP) ° 11/01/1934 $ *
10. MANZANEQUE SÁNCHEZ Fernando (ESP) ° 04/02/1934
11. MAS ARBONA Gabriel (ESP) ° 09/03/1933
12. MORENO MARTÍNEZ Francisco (ESP) ° 19/03/1930
13. PACHECO FONT Miguel(ESP) ° 05/09/1931 £ *
14. ROSA GÓMEZ Salvador Luis (ESP) ° 15/09/1937 - *Volta a Catalunya*
15. SÁNCHEZ Isabelo (ESP) ° - *Circuit des Cols Pyrénéens*[2]
16. SAN EMETERIO ABASCAL Julián (Julio) (ESP) ° 31/03/1930 $ *
17. SOLER ROMAGUERA Angelino (ESP) ° 26/11/1939
18. SUÁREZ VÁZQUEZ Antonio (ESP) ° 20/05/1932
19. TIMONER OBRADOR Guillermo (ESP) ° 24/03/1926

DS: RUÍZ NAVARRETTE Bernardo (ESP) ° 08/01/1925
TORELLÓ Miguel (ESP)

1 The Eagle of Toledo, The Life and Times of Federico Bahamontes, Alasdair Fotheringham, Aurum Press Ltd. 2012, pagina 188; Pacheco laat hier wel na uit te leggen waarom FAEMA Bahamontes een fabuleus loon aangeboden had als ze niet wensten dat hij bij hen tekende.

2 Volgens Con Ficha de la Española betwistte Sánchez ook de Vuelta a Andalucía en de Vuelta a Levante voor FAEMA. Wij gaan daar niet mee akkoord. Volgens de deelnemerslijst reed hij de Vuelta a Andalucía niet in de FAEMA-ploeg (die trouwens met zeven renners voltallig was) maar in de Guardia de Franco. De Vuelta a Levante is wat ingewikkelder (zie ook aldaar en in voetnoot 11). Daar probeerde FAEMA initieel twee ploegen aan de start te brengen, maar dit werd niet toegestaan. De tweede ploeg werd dan maar een soort FAEMA-gemengd en reed in een witte trui. Sánchez maakte deel uit van die tweede ploeg en droeg bijgevolg een witte en geen FAEMA-trui. Daarom aanzien wij dit niet als “rijden voor FAEMA”.

Commentaar:

§: Het is mogelijk dat er vanaf dit seizoen geen aparte G.D. FAEMA España meer was en dat alle Spanjaarden in de internationale ploeg geïntegreerd waren. Wij hebben gekozen om een laatste keer onderscheid te maken, en enkel de Spaanse renners die ofwel voorkomen op de groepsfoto of waarvan wij een postkaart hebben in de internationale G.D. FAEMA-ploeg op te nemen.

*: Het was de initiële bedoeling twee FAEMA-ploegen, een Spaanse en een internationale (rond Bahamontes, bijgestaan door onder meer vier Belgen) in de Vuelta a Levante te laten starten. Uiteindelijk is dit niet doorgegaan en startte Bahamontes in een gemengde (Spaanse) ploeg in witte trui. Miguel Chacón Díez, Alberto Sant Alentá en de onafhankelijke Isabelo Sánchez maakten als niet-FAEMA-renners deel uit van deze ploeg. Wij gaan ervan uit dat ze nooit een FAEMA-trui droegen en weerhouden ze dus niet bij FAEMA. Dit is voor ons een indicatie dat het minstens bij de seizoensaanvang de bedoeling was een onderscheid te maken tussen een “internationale” en een “nationale” G.D. FAEMA-ploeg.

£: Miguel Pacheco Font werd voor de Vuelta a España door G.D. FAEMA uitgeleend aan Licor 43 en reed de Volta a Catalunya en de Vuelta a Rioja voor Catigene. Hij zou ook in Portugal voor F.C. Porto actief geweest zijn. Ook Gabriel Company reed de Vuelta voor Licor 43.

$: Reden Barcelona-Madrid voor de C.C. Barcelones.

De renners van G.S. EMI

1. BOLZAN Aldo (ITA>LUX-23/07/1960) ° 06/09/1933
2. BONARIVA Alfredo (ITA) ° 05/12/1934
3. CHITI Marcello (ITA) ° 04/09/1934
4. ERNZER Marcel (LUX) ° 23/03/1926
5. FORNARA Pasquale (ITA) ° 29/03/1925
6. GAUL Charly (LUX) (ITA) ° 08/12/1932
7. GUARGUAGLINI Carlo (ITA) ° 02/01/1933
8. GUAZZINI Paolo (ITA) ° 27/02/1935
9. KAZIANKA Addo (ITA) ° 11/05/1931
10. METRA Giovanni (ITA) ° 02/08/1933
11. MOSER Aldo (ITA) ° 07/02/1934
12. PELLEGRINI Armando (ITA) ° 03/06/1933
13. PINTARELLI Giuseppe (ITA) ° 21/01/1931
14. SCHMITZ Jean-Pierre (Jempy) (LUX) ° 15/02/1932

DS: GUERRA Learco (ITA) ° 14/10/1902

Truien

1



2



3



4a



4b



5



6



7a



7b



8a



8b



8c



9a



9b



10



1. Voornaamste trui gebruikt dit seizoen, met G.D op borst en mouwen.
2. Variante op trui 1, alleszins in Spanje gebruikt, G.D enkel op borst, niet op de mouwen.
3. Zeker in Spanje occasioneel gebruikt, deze trui komt heel waarschijnlijk elk jaar voor.
4. In Spanje occasioneel gebruikt, mogelijk hergebruikte trui. Op de rug staat er wel een punt tussen de “G” en de “D”.
5. Occasioneel gebruikt, mogelijk hergebruikte truien van voorheen.
6. Ook deze trui is occasioneel gebruikt en is mogelijk een hergebruikte trui uit 1959.
7. Meest gebruikte EMI-trui dit seizoen, wij hebben ook voor dit seizoen geen informatie die een variante rugzijde laat vermoeden.
8. Variante EMI-trui, alleszins gedragen door Charly Gaul in de Tour de Luxembourg en in de Giro. Beide rugzijden kwamen in 1960 voor, deze met witte letters op de rug werd in ieder geval door Gaul in de koninginnenrit over de Gavia gedragen.
9. Wij hebben geen bewijs kunnen vinden of de derde variante uit 1959, met witte letters vooraan, in 1960 nog gebruikt werd. Wij vermoeden van niet en moesten we ons vergissen, in ieder geval hoogst zelden.
10. Wereldtrui met publiciteit voor criteriums en publiciteitsfoto’s.

Overwinningen

De renners verbonden aan FAEMA behaalden in totaal 84 zeges (waaronder vier ploegentijdritten), met op de eerste plaats Rik Van Looy (27 overwinningen). Hiervan kunnen minstens 70 zeges met quasi zekerheid aan FAEMA toegewezen worden en 11 aan een andere ploeg.

De renners verbonden aan EMI behaalden in totaal negen zeges, waarvan drie voor Charly Gaul. Hiervan kunnen minstens 8 zeges met quasi zekerheid aan EMI toegewezen worden.

Nevenklassementen of baanwedstrijden worden in deze telling niet meegerekend, maar desgevallend wel vermeld bij de voornaamste overwinningen. Indien een nationaal kampioenschap toegekend werd via een klassement over verschillende wedstrijden worden zowel deze wedstrijden als het totaalklassement als een aparte zege aanzien.

De voornaamste zeges G.D. FAEMA

Wereldkampioenschap (Rik Van Looy)

Kampioenschap van Spanje (Antonio Suárez Vázquez)

Driezustersteden (Willy Schroeders)

1 ritzege Tour de France (Fernando Manzaneque Sánchez)

4 ritzeges Giro d'Italia (3 Rik Van Looy, 1 Salvador Botella Rodrigo)

Bergklassement Giro d'Italia (Rik Van Looy)

5 ritzeges Vuelta à España (TTT, 1 Salvador Botella Rodrigo, 1 Jesús Galdeano Portillo, 1 Federico Bahamontes Martín, 1 Antonio Suárez Vázquez)

Vuelta a Andalucía (Gabriel Mas Arbona)

Vuelta a Levante (Fernando Manzaneque Sánchez)

Paris-Nice (Raymond Impanis)

Barcelona-Madrid (Antonio Suárez Vázquez)

Wereldkampioenschap Stayers (Guillermo Timoner Obrador)

De voornaamste zeges G.S. EMI

Kampioenschap van Luxemburg (Charly Gaul)

Giro delle Alpi Apuane (Addo Kazianka)

2 ritzeges Giro d'Italia (1 Charly Gaul, 1 Addo Kazianka)

Tour de Luxembourg (Marcel Ernzer)

Manche-Océan (Aldo Moser)

Een EMI-trui periode 1959-60, met witte schouders



(Foto Jan De Smet)

De rugzijde met witte G S en schouders



(Foto Jan De Smet)

De rondespecialisten falen, Rik Van Looy wordt eindelijk Wereldkampioen



Rik Van Looy eindelijk onbetwist kopman van de Belgische FAEMA-ploeg.

In 1960 kwamen er een aantal belangrijke veranderingen. Vooral tijdens en na de Giro was er in 1959 kritiek geweest op de aanwezigheid van zowel een FAEMA als een EMI-ploeg, en werd er door de tegenstand gewag gemaakt van collusie tussen Charly Gaul en Rik Van Looy. Zowel door de ploegleiding als door de renners zelf werd dit ontkend, vooral Gaul was helemaal niet gelukkig met de voortdurende offensieven van de Herentalsenaar. Dhr. Carlo Valente zag deze controverse met lede ogen aan, wees erop dat FAEMA en EMI twee onafhankelijke firma's waren met elk hun eigen aandeelhoudersstructuur en directie[3] en besloot uiteindelijk om in 1960 FAEMA in Spanje te laten registreren om die onafhankelijkheid nog duidelijker te maken.

Dit alles had wel enige invloed op de samenstelling van de ploeg. Vooral de Belgisch-Duitse kant van FAEMA werd serieus afgebouwd en viel terug van 17 renners op tien renners (plus een onafhankelijke). Deze afbouw was niet enkel kwantitatief, maar ook kwalitatief, met het vertrek van vooral Couvreur, Desmet, Hoevenaers en Junkermann, die vervangen werden door Raymond Impanis en Willy Schroeders. Even was er ook sprake van dat Jan Adriaensens de vervanger van Hoevenaers zou worden, maar dat zou uiteindelijk niet doorgaan, Jan volgde Miel Daems en Jean Brankart naar Philco en Fiorenzo Magni. Rik Van Looy was dan wel enig kopman voor het klassieke werk, maar zou enkel echt kunnen rekenen op Impanis, Schroeders, Kerckhove, Sorgeloos, Van Meenen en Van Looveren.

De familie Valente mikte blijkbaar vooral op het rondewerk en de Spaanse as werd wel degelijk versterkt. Jesús Loroño, wiens beste jaren voorbij waren, vertrok, maar werd meer dan afdoende vervangen door Federico Bahamontes, Antonio Suárez en Fernando Manzaneque, om het niet te hebben over Salvador Botella en Jesús Galdeano. Zodoende hadden de winnaars van de drie voornaamste rittenwedstrijden in 1959 nu dezelfde werkgever, al zaten ze verspreid over twee ploegen. Aan G.S. EMI was dan weer niet veel veranderd, Charly Gaul bleef uiteraard kopman en werd omringd door Moser, Fornara en uiteraard de "Luxemburgers" Ernzer en Bolzan (hij reed al jaren met een Luxemburgse licentie maar werd pas op 23 juli officieel Luxemburger), aangevuld met nieuwkomer en vroegere rivaal Jempy Schmitz.

De terugkeer van Bahamontes kon verbazing wekken, gezien hij eind 1958 niet in de beste verstandhouding vertrokken was. Dat was echter niet de eerste keer dat Bahamontes kritiek had op zijn vorige ploeg, hetzelfde was al gebeurd in 1956, ook toen met FAEMA, en in 1957, bij Mobylette. De reden waarom hij uiteindelijk tekende was doodsimpel, geld. Hij maakte er geen geheim van dat hij gewoon bij de meestbiedende zou tekenen. Reeds midden september waren er contacten met FAEMA, er was toen sprake van 20 miljoen lires, meer dan 2 miljoen peseta's[4] voor een contract van twee jaar[5].

3 Hierbij moet wel aangestipt worden dat zijn zoon Paolo de directeur van EMI was en hijzelf er (hoofd) aandeelhouder was.
4 Of zowat 1,6 miljoen BEF
5 El Mundo Deportivo, 18/09/1959, pagina 4, La Actualidad Ciclista a traves de Learco Guerra.



Jean-Pierre Schmitz, nieuwkomer bij EMI © - copyright Photothèque de la Ville de Luxembourg; Foto Théo Mey.



Aldo Bolzan, eindelijk Luxemburger en nog altijd bij Gaul en EMI © - copyright Photothèque de la Ville de Luxembourg; Foto Théo Mey.

De onderhandelingen sleepten een tijdje aan, begin oktober zou Bahamontes dan weer ontkennen een dergelijk bod gekregen te hebben en beschikbaar te zijn voor de meestbiedende[6]. De beslissing zou uiteindelijk een maand later vallen wanneer bevestigd werd dat Bahamontes voor twee jaar bij FAEMA getekend had[7]. Een bedrag werd niet vermeld, maar in een latere biografie[8] wordt een jaarsalaris van 800 000 peseta's vermeld, in lijn met de eerder geciteerde 2 miljoen peseta's voor twee seizoenen. Dezelfde dag werd ook aangekondigd dat Spaans kampioen en uittredend Vuelta-winnaar Antonio Suárez ook bij FAEMA getekend had, voor 175 000 peseta's[9], destijds nog altijd een mooi bedrag.

De ondertussen traditionele sponsoring van liefhebbersploegen in Spanje en Italië werd voortgezet. In Spanje werd er alleszins via enerzijds de G.D. FAEMA steun gegeven aan: Domingo Ferrer, Manuel Belles, José García Coma, Amador Mestres Ruiz, Fidel García Caralt, Ramiro Taboada Bello, Francisco Tortella Rabasa, Pedro Gaya Capó, Miguel Mayol Gomila, Vicente Marín Palanques, Manuel Velés Aparicio, Angel Ibañez, Manuel Zurita, M. Cadenas en Carmona en anderzijds via de CASTALIA-O.A.R. FAEMA aan Vicente Miralles Troncho, Vicente Segarra Arrafut, Vicente Pérez Aparicio, Joaquín Rovira Riusech, Juan Vicente Esbrí en Manuel Fortea Nadal.

6 El Mundo Deportivo, 5/10/1959, pagina 9, Bahamontes fichara po el que más le pague.
7 El Mundo Deportivo, 4/11/1959, pagina 7, Bahamontes ha firmado por Faema para 1960 y 1961.
8 The Eagle of Toledo, The Life and Times of Federico Bahamontes, Alasdair Fotheringham, Auron Press Ltd., 2012, pagina 183. De auteur rekent dit salaris om naar een hedendaagse £ 450 000 (zowat € 550 000). In tegenstelling tot wat in deze biografie staat, was FAEMA echter geen (noodgedwongen) tweede keuze, nadat de geplande ploeg van Fausto Coppi door diens overlijden opgedoekt werd, het contract met FAEMA was immers al een maand voor het overlijden van de Campionissimo getekend. Wij hebben er trouwens twijfels over of een Coppi-ploeg eender hoe zou mogelijk geweest zijn, gezien hij zelf bij San Pellegrino getekend had, en een vergelijkbare constructie in 1958 (Coppi-Ghigi, terwijl Coppi zelf bij Bianchi reed) al in de loop van het seizoen stopgezet was.
9 El Mundo Deportivo, 4/11/1959, pagina 7, Antonio Suárez, campeón de España, ha firmado por "Faema".



Toekomstig Olympisch kampioen Luigi Arienti van de aan FAEMA verbonden club Preneste Roma.

In Italië ging de sponsoring op de eerste plaats via de G.S. FAEMA Preneste, met daarbij een nieuwe ontdekking van Learco Guerra, nog altijd op zoek naar een nieuwe Hugo Koblet, namelijk Vittorio Adorni[10], en verder Benito Aleotti, Sergio Alzani, toekomstig Olympisch kampioen Luigi Arienti, Oliviero Gori, Aldo Jacozzilli, Michele Maggini, Franco Magnani, Marino Marinelli, Giuseppe Marinoni, Bruno Mealli, Renato Pelizzoni, Giuseppe Tonucci en Luigi Zaimbro. Ook de ondersteuning van de G.S. FAEMA Bottegone werd verder gezet, dit seizoen betrof het Natalino Gori, Mario Mosi, Roberto Canella, Giancarlo Ferrieri, Giuseppe Gallo en Liberio Tronci. Tot slot was er nog altijd de G.S. FAEMA Milano, met de allernieuwste ontdekking van Learco Guerra, Gianni Motta, ondertussen junior (allieve).

De objectieven werden netjes verdeeld over de verschillende vedetten. Van Looy zou vooral mikken op de klassiekers en het wereldkampioenschap, maar zou ook als kopman uitgespeeld worden in de Giro, de Spaanse vedetten zouden Vuelta en Tour combineren en Charly Gaul zou alvast aan de start van Vuelta en Giro komen, over de Tour zou na de Giro beslist worden.

De ambities waren er dus duidelijk, nu zou het aan de renners zijn die waar te maken. De Spaanse kern begon alvast sterk aan het seizoen. Gabriel Mas won de Vuelta a Andalucía, waar er ook ritzeges waren voor Antonio Bertrán en Fernando Manzaneque (2).

In de Vuelta a Levante werd FAEMA voor het eerst geconfronteerd met de keerzijde van hun weelde aan Spaanse (top)renners. De bedoeling was oorspronkelijk om twee ploegen op te stellen, net zoals in 1957 met Granollers. Deze keer ging de vlieger echter niet op. De eigenlijke FAEMA-ploeg bestond uit Salvador Botella, Antonio Suárez, Fernando Manzaneque, Antonio Bertrán, Francisco Moreno, Gabriel Mas, Gabriel Company en Angelino Soler. Daarnaast was er ook een gemengde ploeg die in witte trui zou rijden, samengesteld uit Federico Bahamontes, Julio San Emeterio, Jesús Galdeano, José Herrero Berrendero en Miguel Pacheco van FAEMA, aangevuld met Alberto Sant (C.C. Barcelona en Lambretta-Mostajo), Miguel Chacón (Ferrys en Ignis) en de merkloze Isabelo Sánchez[11].



De ster van de G.S. FAEMA Milano, Gianni Motta, hier met zijn grootmoeder.

Al van de eerste dag was het duidelijk dat de strijd vooral tussen deze twee ploegen zou gaan. FAEMA won de inleidende ploegentijdrit met 2" voorsprong op de gemengde ploeg. Ritzeges waren er verder voor Francisco Moreno, de jonge Angelino Soler, Antonio Bertrán, Salvador Botella en Fernando Manzaneque, die zijn goede vorm uit de Vuelta a Andalucía bevestigde en eindwinnaar werd, voor Moreno

10 Vittorio Adorni, blond en elegant, sterk tegen het uurwerk, deed inderdaad aan de Zwitserse "pédaleur de charme" denken en zou ook een mooi palmares bij elkaar rijden. Hetzelfde zou ook gelden voor de volgende, en laatste, ontdekking van Guerra, Gianni Motta.

11 Isabelo Sánchez had geen merk voor 1960, maar kreeg via de Guardia de Franco de Madrid startgelegenheid in een aantal wedstrijden. Het ging niet over een echte ploeg, maar eerder een constructie die ongesponsorde renners moest toelaten wedstrijden te rijden, zonder ze echter te betalen. Later op het seizoen kreeg hij ook de kans bij Lambretta-Mostajo, een kleine ploeg die ook werkloze renners opving (en ze wel betaalde).



De Spaanse FAEMA-ploeg aan de start van de Vuelta a Levante, "?" is Gabriel Company.

en Galdeano. Een domper was wel de zware val van Bahamontes in de voorlaatste rit, die hierbij een dijbeenbreuk opliep en mogelijk zijn seizoen gecompromitteerd zag.

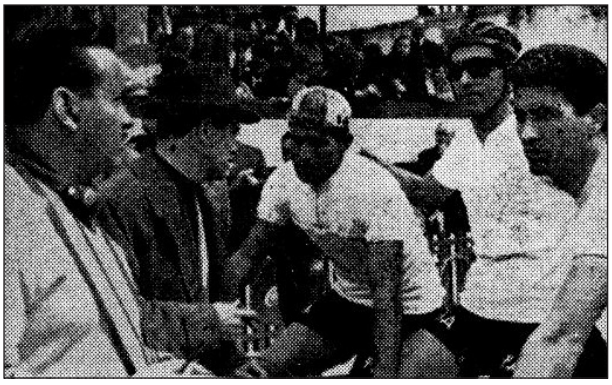

Jesús Galdeano, Federico Bahamontes en Julio San Emeterio in de witte trui van de gemengde ploeg (Foto El Mundo Deportivo).

Ook de Belgische kern kwam in de aanvang van het seizoen goed voor de dag. Rik Van Looy kon dan wel zijn eindzege in de Giro di Sardegna niet herhalen, maar hij won toch twee ritten. Raymond Impanis was de beste FAEMA in de eindstand, met een derde plaats op 43" van de verrassende Jo de Roo. Impanis bevestigde zijn goede vorm in Paris-Nice (de verlenging naar Rome werd na een jaar afgevoerd[12]) waar hij vooral door een derde plaats in de 4de rit eindwinnaar werd. Van Looy kwam ook goed uit de verf, met drie ritzeges en de zege in het puntenklassement, terwijl Willy Schroeders, tweede in de eerste en de tweede rit, twee dagen de leiderstrui droeg.

Het onevenwicht in de ploegsamenstelling zou zich echter al snel tonen in de komende klassiekers. Voor Milano-Sanremo werden voor FAEMA de acht Belgen Rik Van Looy,

12 Blijkbaar was het aan elkaar koppelen van twee rittenkoersen zoals in 1959 reglementair toch niet helemaal zuiver op de graat. Het deel Nice-Roma uit 1959, dat in werkelijkheid Menton-Roma was, werd in 1960 apart ingericht op een parcours Genova-Roma alvorens in 1961 een laatste editie te krijgen, opnieuw op een parcours Menton-Roma.



Nieuwkomer Raymond Impanis wint al direct Paris-Nice.

Raymond Impanis, Edgard Sorgeloos, Norbert Kerckhove, Willy Schroeders, Frans Van Looveren, Raymond Coekaerts en René Van Meenen noodgedwongen aangevuld met de Spanjaarden, Salvador Botella, Antonio Suárez, Antonio Bertrán en Fernando Manzaneque. Ook EMI was met twaalf renners ingeschreven, Aldo Moser, Armando Pellegrini, Addo Kazianka, Alfredo Bonariva, Giuseppe Pintarelli, Carlo Guarguaglini, Marcello Chiti, Paolo Guazzini, Giovanni Metra, Charly Gaul, Marcel Ernzer, Jean-Pierre Schmitz en Pasquale Fornara, die niet zou starten.

Zowel de FAEMA's als de EMI's reden een eerder anonieme koers, enkel Pellegrini mengde zich, zonder veel succes, in een vroege ontsnapping. Door de inbreng van de Poggio werd deze keer een massasprint vermeden en René Privat, twee jaar voordien al dicht bij de zege, kon deze keer, als enige overblijvende van een vroege vlucht, uit de greep van zijn achtervolgers blijven en zegevieren. Van Looy werd slechts 6de, in de sprint van het peloton geklopt door Arthur Decabooter en Pierre Ruby.

Twee dagen na Milano-Sanremo werd in Italië Genova-Roma betwist, zoals al uitgelegd dit jaar losgekoppeld van Paris-Nice. FAEMA kwam niet aan de start, EMI wel. Aldo Moser werd 7de in de eindstand op 5'11" van Gilbert Desmet, Giovanni Metra 5de in het klassement van de vliegende sprinten. Vermits zij de enige van hun ploeg waren die uitreden, werd EMI niet geklasseerd in het ploegenklassement.

Voor de Ronde van Vlaanderen werden diezelfde acht Belgen aangevuld met Rik Horemans en Odiel Van der Linden. Antonio Suárez was ook voorzien maar bleef uiteindelijk in Spanje. De wedstrijd draaide uit op een duel tussen de Helyett-Leroux-renners van Anquetil en de FAEMA's van Rik Van Looy. De Helyett-ploeg reed een zeer aanvallende wedstrijd. Seamus Elliott nam tot 45" voorsprong en werd pas op 5 km van de aankomst bijgehaald, waarna Anquetil zelf demarreerde en 200 m voorsprong nam. Van Looy bracht de anderen terug en repliceerde ook op de volgende demarrages. In de eindsprint ging Decabooter van ver aan de leiding en hield zowel Jean Graczyk als een vermoeide Rik Van Looy af.

De volgende dagen werd duidelijk waarom Suárez in Spanje gebleven was. Twee dagen na de Ronde werd immers de vierdaagse Trofeo Serdan-Torrès, ook bekend als Barcelona-Madrid, betwist. De Spaanse FAEMA-ploeg domineerde deze rittenkoers van begin tot einde, met ritzeges van Suárez en Galdeano, een zege in de afsluitende ploegentijdrit, de vijf eerste plaatsen in de eindstand (Suárez won, voor San Emeterio, Herrero Berrendero, Manzaneque en Moreno) en het ploegenklassement. Enkel José Segu, die Manzaneque van een ritzege hield, kon even de dominantie van FAEMA doorbreken.

Een week na de Ronde van Vlaanderen stond Paris-Roubaix op het programma. Opnieuw werden de tien Belgen van FAEMA ingeschreven, enkel Horemans zou op het laatste moment forfait geven. Van Looy verrichte opnieuw veel werk, vooral in de achtervolging op Louison

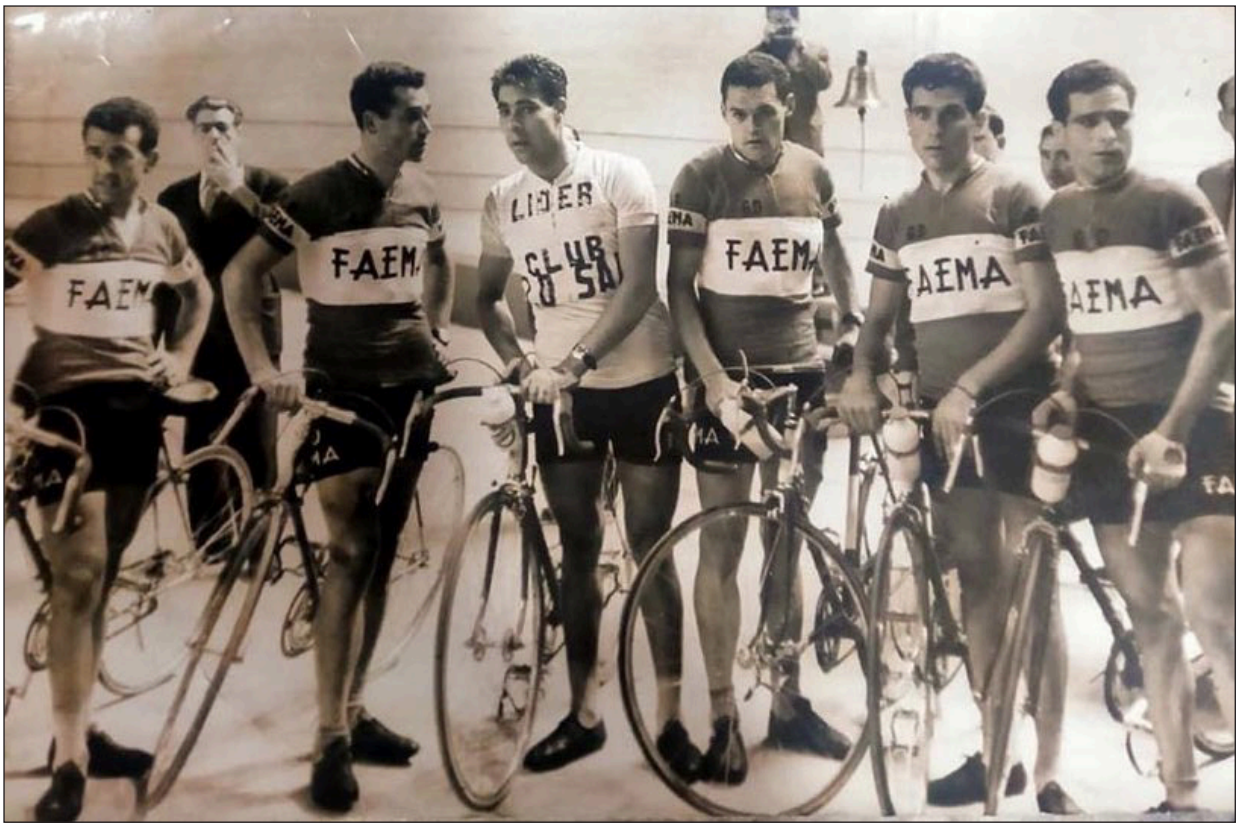

De zegevierende FAEMA-ploeg na Barcelona-Madrid, v.l.n.r. Francesco Moreno, Salvador Botella, Antonio Suárez, Miguel Pacheco, Fernando Manzaneque en Gabriel Mas; Martin Colmenarejo ontbreekt.

Bobet en Roger Rivière, maar moest op 4 km van de aankomst met een gebarsten kader opgeven, al was hij toen al wel geklopt. Pino Cerami, ondertussen al 38, werd de onverwachte, maar niet onverdiende winnaar.

Nog een week later stond Gent-Wevelgem op het programma. FAEMA kwam met een gereduceerde ploeg aan de start, zonder Van Looy, en daardoor met beperkte ambities. Zo bleef het bij een 10de plaats voor René Van Meenen, met Norbert Kerckhove (13de), de enige FAEMA die de wedstrijd beëindigde.

Ook al was het klassieke voorseizoen nog volop bezig, toch naderden reeds de grote rittenkoersen en begon de voorbereiding erop. Zo werd in Spanje de Eibarko Bizikleta betwist. Ook hier was er maar een beperkte rol voor FAEMA. Suárez won een rit, Manzaneque en Moreno werden 9de en 10de in de eindstand. In Italië stond dan weer de traditionele aanloop naar de Giro, de Gran Premio Ciclomotoristico delle Nazioni, op het programma, een gelegenheid voor de renners van EMI om zich even te tonen. Het werd echter geen daverend succes. Enkel Pellegrini, tot hiertoe bezig aan een eerder kleurloos seizoen, wist zich enigszins te tonen, met een derde plaats in het eerste deel van de openingsrit, een 7de plaats in het eerste deel van de derde rit, een 8ste plaats in het tweede deel van diezelfde rit, een tweede plaats in het eerste deel van de 5de rit en een zege in een criterium tijdens het tweede deel van de 6de rit[13].

Ondertussen was ook Paris-Bruxelles betwist, en opnieuw schoten de FAEMA's, en dan vooral Rik Van Looy, te kort. Frans Aerenhouts en Mies Stolker waren al vroeg in het offensief gegaan en werden in de finale bijgehaald door Fred De Bruyne, voor de eerste maal dit seizoen in het offensief, Joseph Groussard en Pierre Everaert. Laatstgenoemde zou op de Alsemberg zijn

13 Het tweede deel van die 6de rit is weinig transparant. Voor zover wij konden nagaan waren er in Riccione twee wedstrijden, eerst een wedstrijd over 12,4 km, mogelijk een tijdrit (gewonnen door Alfredo Bonariva) en vervolgens een iets langere wedstrijd, alleszins in lijn, gewonnen door Pellegrini (in een tijd van 21'56", dus waarschijnlijk ook maar een 15-tal km).



Ook dit jaar ontsnapt Paris-Roubaix aan Rik Van Looy (Foto Miroir Sprint).

gezellen losrijden en alleen toekomen. Het peloton zou in de slotkilometers nog de andere vluchters bijhalen, zodat er voor de tweede plaats gespurt werd. Wereldkampioen André Darrigade won die sprint, voor Jean Graczyk, Raymond Impanis, Yvo Molenaers, André Noyelle en Rik Van Looy, slechts 7de.

Enkele dagen na Paris-Bruxelles startte de Vuelta a España. Ditmaal geen Rik Van Looy aan de start die in eigen land het Ardens Weekend zou betwisten[14] om zo te proberen eindelijk een grote eendagswedstrijd te winnen. Maar daarover later meer, nu is het de beurt aan de eerste grote rittenkoers van het seizoen.

De organisatoren van de Vuelta hadden alle moeite gedaan om een prestigieus deelnemersveld bij elkaar te krijgen. Ook al hadden ze dit jaar geen Rik Van Looy of Roger Rivière kunnen aantrekken (België en Frankrijk werden vertegenwoordigd door meer bescheiden ploegen als Groene Leeuw-Sinalco en Margnat-Rochet) en al evenmin een Italiaanse selectie, wel erbij waren de winnaars van de drie grote rondes in 1959. Suárez en Bahamontes voerden de FAEMA-ploeg aan terwijl ook de EMI-ploeg onder leiding van Charly Gaul in Gijón aan de start stond. Gaul had eigenlijk helemaal geen zin in de Vuelta, maar zowel de organisatoren als zijn bazen bij FAEMA (of EMI) bleven aandringen op zijn deelname. Om van het gezaag af te zijn, gaf Charly toe, maar wel op voorwaarde van een exorbitante startpremie per dag te krijgen[15]. De Luxemburger was zeker dat de organisatoren daar nooit mee akkoord zouden gaan, maar tot zijn verbazing stemden ze toe en moest hij noodgedwongen (maar goed betaald) starten.



Charly Gaul, dik tegen zijn zin, maar wel dik betaald aan de start van de Vuelta © - copyright Photothèque de la Ville de Luxembourg; Foto Théo Mey.

De organisatoren kregen dus wat ze wensten, de drie succesrijkste ronderenners van het voorbije seizoen aan de start. Tot daar het goede nieuws, want de wedstrijd zelf kende een ontgoochelend verloop. FAEMA kwam nochtans met een ijzersterke ploeg aan de start, samengesteld uit

14 Van Looy kreeg dit jaar niet de toelating het Ardens Weekend te laten vallen voor de Vuelta. De vraag kan wel gesteld worden of FAEMA er opnieuw zou in gelukt zijn om twee ploegen in te schrijven, een Spaanse en een Belgische. Hun wedervaren in de Vuelta a Levante laat dit betwijfelen.

15 Bergauf, bergab mit Charly Gaul, François Mersch, Verlag François Mersch, zomer 1961, pagina 169. Het bedrag wordt echter niet vermeld.

Suárez, Bahamontes, Galdeano, San Emeterio, Herrero Berrendero, Botella, Manzaneque, Mas, Moreno en Bertrán. Dat toonden ze al de eerste dag met een zege in de inleidende ploegentijdrit. Deze zege bracht hen echter weinig plezier. Suárez en Bahamontes kwamen zwaar ten val, Suárez hield er schaafwonden over het hele lichaam aan over en Bahamontes een afgescheurde vingernagel. Maar misschien een geluk bij een ongeluk, want hiermee werd de minder zwaar gekwetste Bahamontes de onbetwiste kopman.

In de 5de rit toonde hij zich een eerste keer met een zelfmoordaanval van 243 km. Het peloton zou echter een oud-Tourwinnaar niet zomaar vrij spel geven en op 32 km van de meet werd hij terug ingelopen. El Mundo Deportivo vroeg zich af of Bahamontes gek of geniaal was en vergelijkingen met Don Quijote vlogen in het rond. Bahamontes trok zich daar allemaal weinig van aan en ging de volgende dag terug in het offensief, ditmaal met ploegmaat Manzaneque. Deze aanval was wel succesvol, ze konden vier minuten op het peloton nemen en de leiderstrui was voor Manzaneque.

Bahamontes stond wel nog op twaalf minuten[16] en kon zich geen verder tijdsverlies permitteren. Zo verdedigde hij zich de volgende dag met al zijn krachten toen Charly Gaul in het offensief ging. De Luxemburger demarreerde achtereenvolgens op de Alto de los Leones en op de Navacerrada en kwam samen met Vicente Iturat boven met een minuut voorsprong op het groepje Bahamontes. In de afdaling kon Frans De Mulder zich uit de groep Bahamontes losrukken en de twee leiders vervoegen. Iturat moest met een defecte derailleur afhaken en de Belg en de Luxemburger reden in prima verstandhouding samen naar de aankomst. De snellere De Mulder won de rit, maar Gaul rukte op naar de 4de plaats in het klassement en had daarin ruim twee minuten voorsprong op Bahamontes, die bijna vijf minuten op de twee koplopers verloren had.

Gaul stond wel nog altijd op twaalf minuten van leider Manzaneque, die met ruim acht minuten voorsprong op Juan Campillo het klassement aanvoerde. Er kwamen echter nog voldoende zware bergritten, zodat de Vuelta nu werkelijk begonnen leek. Het was spijtig genoeg maar schijn, want de volgende dag was de Vuelta dood. De inrichters hadden de 8ste rit over 264



Gezien de wedstrijdomstandigheden kan er toch wel begrip opgebracht worden voor de reactie van het peloton.

16 Zowel Gaul als Bahamontes hadden zich in de derde rit laten verrassen en hadden die dag een twaalftal minuten verloren op een kopgroep met onder meer Manzaneque en Galdeano. Op zich geen slechte zaak voor FAEMA en Bahamontes, vermits nu de anderen in het offensief tegen Manzaneque moesten gaan en Bahamontes eigenlijk kon afwachten en counteren, maar zo zag de eerzuchtige Castiliaan het niet: de kopman moest winnen, niet een helper.

km van Madrid naar Zaragoza gepland, die met strakke tegenwind af te rekenen had. De renners hadden omwille van die omstandigheden en het late startuur een extra bevoorradingscontrole gevraagd, maar dit verzoek werd geweigerd. Als reactie hield het peloton er een slakkengangetje op na, terwijl de strakke wind ontsnappingspogingen bij voorbaat in de kiem smoorde. De aankomst werd op die manier met ruim twee uur vertraging gehaald, in plaats van de geplande 37 km per uur werd er met moeite een gemiddelde van 28 km per uur gehaald. De laatste kilometers werden onder het licht van de koplampen van de volgauto's gereden en Decabooter klopte onder luid gejouw het voltallig peloton in de sprint.



Bahamontes wacht in spanning op de aankomst van de achtervolgers en vooral hun achterstand.

Het bleef hierbij niet. Ook de volgende ritten werden door het peloton in volledige apathie betwist. Het enige verschil was dat er nu wel telkens een ontsnapping was die een vrijgeleide kreeg en het klassement op zijn kop zette. Al de volgende dag mocht een omvangrijke kopgroep bijna 40 minuten voorsprong nemen en ook de drie daaropvolgende ritten kreeg telkens een grote groep vrijgeleide om te ontsnappen en met rond de twintig minuten voorsprong toe te komen. Vooral de Groene Leeuwen van Berten De Kimpe haalden hun hart op en profiteerden maximaal van de desinteresse van de favorieten. Ze wonnen een rit en voegden daar nog vijf top drie plaatsen aan toe. Zodoende stonden ze na de 12de rit niet alleen aan de leiding in het algemeen klassement met Armand Desmet, maar ook in het puntenklassement met Decabooter en in het ploegenklassement. In het algemeen klassement leek enkel Miguel Pacheco, tweede op drie minuten nog een bedreiging. Frans De Mulder stond als derde al op tien minuten, de vorige drager van de amarillo-trui, Manzaneque, volgde op twintig minuten en de (gewezen) grote favorieten, Gaul en Bahamontes, op meer dan vijftig minuten.

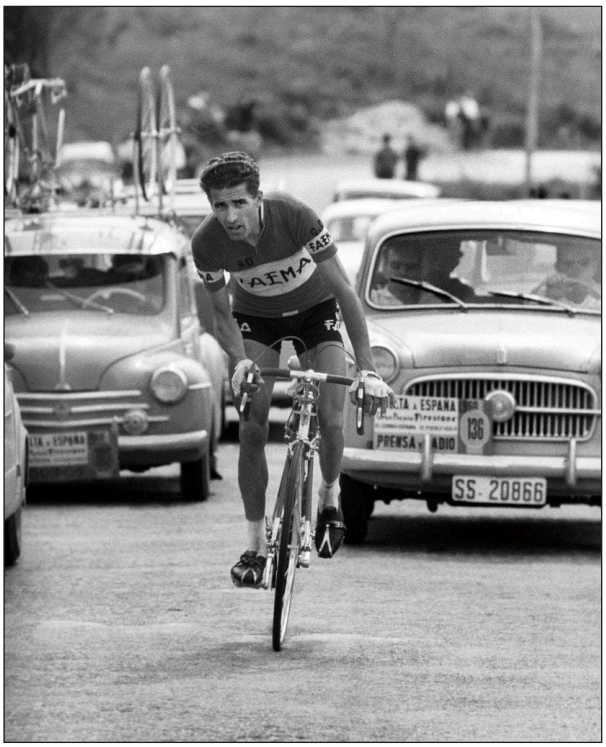

Bahamontes in het offensief.

De commentaren in de Spaanse pers waren vernietigend en Bahamontes besloot er iets aan te doen. Hij ging kort na de start van de 13de rit naar San Sebastián in het offensief en won na een vlucht van zowat 200 km met twee en een halve minuut voorsprong op zijn dichtste achtervolger (René Marigil). Leider Desmet moest zes minuten toegeven, maar daarmee stond Bahamontes nog altijd ver in het klassement en bleef zo goed als kansloos. Toch gaf Federico het nog niet op. De volgende dag stond de koninginnenrit van San Sebastián naar Vitoria, met de beklimming van de Urkiola op het programma. Antonio Suárez ging van bij de start in het offensief en zou na een solotocht van 260 km met twaalf minuten voorsprong op Bahamontes de rit winnen. Charly Gaul en Marcel Ernzer gaven die dag op. Over de reden van die opgave circuleerden verschillende versies, Charly was ziek van het eten, Charly was verkouden, Charly had een

begin van bronchitis, Charly wou wat recupereren voor de Giro die amper een week later al van start zou gaan, of meer prozaïsch, Charly vond dat hij al ruimschoots voldoende verdiend had en had geen zin zich in de laatste ritten nog wat af te beulen. Het deelnemersveld was zo al wel gereduceerd tot minder dan 40 eenheden.



Een verdiende ereronde voor Bahamontes in San Sebastián.

Bahamontes zelf kon opnieuw enkele minuten van zijn achterstand afpitsen, maar stond nog altijd pas 16de op een indrukwekkende 38 minuten achterstand. Hij plande echter een nieuw offensief doorheen de Baskische heuvels de volgende dag, rekenend op de vermoeidheid van zijn tegenstanders na de vorige rit. Met dit offensief in gedachte had hij zijn ploegmaat Julio San Emeterio opdracht gegeven het kalm aan te doen en zich te sparen om de volgende dag met hem mee in het offensief te gaan. De solovlucht van zijn andere ploegmaat, Suárez, gooide echter roet in het eten, San Emeterio kwam te laat binnen en werd uitgesloten.

Bahamontes was razend en ging, zonder succes, verhaal halen bij de jury en bij organisator Bergareche. Hij wees erop, niet geheel ten onrechte, dat het jaar voordien de reglementen ook niet altijd zo strikt werden toegepast, meer bepaald bij een onreglementaire depannering van Roger Rivière, door de volgwagen van KAS op instructie van Bergareche zelf, en verder bij het opvissen van vijf FAEMA's die ook te laat toegekomen waren. Zijn protesten waren echter kansloos, San Emeterio had zijn eigen graf gegraven door na de aankomst de plannen met Bahamontes gesmeed, te onthullen. De andere ploegen vonden dat allemaal niet zo grappig en stonden op een strikte toepassing van het reglement. Licor 43 en KAS dreigden in massa op te geven als San Emeterio zou heropgevist worden.



Julio San Emeterio, de man om wie het allemaal draaide.

Julio San Emeterio was dus out en Bahamontes dreigde eerst dan zelf ook niet te starten, een dreigement dat hij vervolgens omzette in, wel, deze rit kom ík te laat binnen, we zullen eens zien of ze mij ook durven uitsluiten. Hij voegde onmiddellijk daad bij het woord, sprong eerst nog even weg uit het peloton, alvorens te vertragen, een paar keer af te stappen, met toeschouwers te discussiëren, halvelings in een vechtpartij betrokken te worden en zowat een uur na ritwinnaar Decabooter aan te komen. De jury was onverbiddelijk, Bahamontes en de rest van het groepje bij hem, dat vertrouwde op zijn faam om niet uitgesloten te worden, mochten naar huis. Zo zouden uiteindelijk slechts 24 renners deze Vuelta beëindigen.

De Vuelta was al dood, maar was nu ook begraven. Dat uiteindelijk De Mulder en niet Desmet eindwinnaar werd[17], kon

17 Armand Desmet was gekwetst na een valpartij en had slechts een drietal minuten voorsprong op Pacheco. Daarom wou Berten De Kimpe zeker spelen (en ook een in zijn ogen meer prestigieuze renner aan de zege helpen) en stuurde hij zijn poulain Frans De Mulder in het offensief. Hij rekende hierbij, terecht zoals bleek, op de gebruikelijke passiviteit van het, ondertussen heel kleine, peloton.



Bahamontes geeft er de brui aan en zal later uitgesloten worden.

buiten de betrokkenen en de Belgen niemand wat schelen. Dat Groene Leeuw naast de eerste twee plaatsen in het eindklassement, met De Mulder en Desmet, ook de eerste en derde plaats in het puntenklassement, met Decabooter en De Mulder, en het ploegenklassement binnenhaalde, had enkel belang voor de statistieken, en hoogstens voor een deel van de Belgische sportpers dat al hoopte een kandidaat Tourwinnaar ontdekt te hebben. In Spanje heersten andere thema's, Bergareche werd bedreigd door ontevreden supporters, Bahamontes, minder dan een jaar geleden nog de grote ster, werd uitgespuwd en FAEMA twijfelde over het voortzetten van de sponsoring.

Met al deze perikelen zouden we bijna vergeten dat tijdens de Vuelta in België het Weekend Ardennais had plaatsgevonden. Deze keer werd eerst Liège-Bastogne-Liège betwist. De Bruyne en vooral Van Looy werden verwacht om België aan de zege te helpen, maar dat draaide anders uit.

In Liège-Bastogne-Liège werd onder impuls van vooral Rik Van Looy in twee tijden een kopgroep van 18 renners gevormd. Nog voor de Baraque Fraiture was de beslissende vlucht vertrokken. Van Looy was hier als enige FAEMA mee en het waren de Rapha-Gitane's die het heft in handen namen. Op de Bouquette ging de Nederlander Albertus Geldermans, goed gerodeerd in de Deutschland Rundfahrt die hij even voordien gewonnen had, in het offensief en zou niet meer bijgehaald of bedreigd worden. Ook toen Jef Planckaert, met Pierre Everaert als waakhond voor Geldermans, in de tegenaanval ging, moest Van Looy passen. Op de Côte de Forges moest Van Looy zelfs even lossen uit het groepje achtervolgers, maar hij kon terug aansluiten en zou uiteindelijk de sprint voor de 4de plaats winnen.

De volgende dag was het dan de beurt aan de Flèche Wallonne. Ook hier viel de wedstrijd al vlug in een beslissende plooi. Een kopgroep van elf renners vormde zich al vroeg in verschillende fases, waaronder voor FAEMA dit keer wel twee renners, Impanis en Schroeders, maar ook de recente winnaar van Paris-Roubaix, Pino Cerami, was erbij. Beide FAEMA's moesten de ene na de andere de rol lossen en zouden nog opgeslorpt en voorbijgestoken worden door het peloton. Dat peloton had ondertussen wel al een zestal minuten achterstand. Van Looy besefte dat het hoog tijd was om te reageren en ging in de tegenaanval. Na een eerste mislukte poging kreeg hij op de Côte de Strépys Tom Simpson en René Vanderveken mee.



Rik Van Looy peinzend na een ontgoochelend voorseizoen.

Van Looy kreeg echter geen enkele steun van zijn gezellen en stond er alleen voor. Toch lukte hij erin om meer dan vijf minuten goed te maken en tot op 1'40" van de leiders terug te komen op 18 km van de aankomst. Ingelicht over de terugkeer van Rik, bundelden de 6

overgebleven leiders hun krachten en konden terug iets verder uitlopen. Terwijl bij Van Looy de veer brak, hij moest in de finale Simpson laten gaan en zou uiteindelijk 8ste worden, liet Pino Cerami op de laatste moeilijkheid, de Côte des Casernes, zijn gezellen in de steek om afgescheiden zijn tweede grote zege binnen te rijven. Cerami won de Flèche en Geldermans het Weekend Ardennais waarin Van Looy tweede werd. Dankzij al zijn ereplaatsen won Rik Van Looy wel de Challenge Laurens, het regelmatigheidscriterium over de vier Belgische klassiekers. Mooi, maar een schrale troost na een voorjaar zonder klassieke zege.



Spanjaarden onder elkaar in de Giro 1960, Salvador Botella, Gabriel Mas, Antonio Bertrán en Jesús Galdeano omringen Miguel Poblet, ook mecanicien Sisquillo en journalist Antonio Valluguera staan op de foto.

Enkele dagen na het einde van de Vuelta begon al de Giro. De familie Valente was hier op de eerste plaats vertegenwoordigd door een G.S. EMI-ploeg rond uittredend winnaar Charly Gaul, maar met daarbij ook de onvermijdelijke Marcel Ernzer en daarnaast acht Italianen, Aldo Moser, Pasquale Fornara, Armando Pellegrini, Addo Kazianka, Giuseppe Pintarelli, Giovanni Metra, Carlo Guarguaglini en Marcello Chiti. Rik Van Looy stond aan het hoofd van de G.D. FAEMA-ploeg, en werd omringd door zijn landgenoten Raymond Impanis, Edgard Sorgeloos, René Van Meenen, Norbert Kerckhove en Frans Van Looveren, aangevuld met de Spanjaarden Gabriel Mas, Salvador Botella, Antonio Bertrán en Jesús Galdeano.

Op de eerste plaats werd er een herhaling van het duel tussen Charly Gaul en Jacques Anquetil verwacht, waarbij vooral Gastone Nencini hoopte spelbreker te kunnen zijn. Er werd ook met belangstelling uitgekeken naar Diego Ronchini, derde het jaar voordien, naar de bevestiging van de jonge topklimmer Imerio Massignan, 5de bij zijn Giro-debuut in 1959 en naar het rondepotentieel van de nieuwste kandidaat-opvolger van Fausto Coppi, Romeo Venturelli.

Vraagtekens waren vooral de conditie van zowel Charly Gaul na zijn tegenvallende Vuelta als van Ercole Baldini, al het hele seizoen op de sukkel en nog altijd op zoek naar zijn eerste zege in 1960, en of Rik Van Looy als ronderenner verder vooruitgang geboekt had.



Op zoek naar bevoorrading in een zuiderse rit in de Giro (Foto Miroir Sprint).

Na een vlakke openingsrit (gewonnen door Dino Bruni) begon al direct het serieuze werk met een tijdrit over 25 km met daarin een beklimming gevolgd door een gevaarlijke afdaling. Anquetil had op de top de beste tijd, maar de jonge Italiaanse belofte Romeo Venturelli nam in de afdaling alle risico's en wist zo Anquetil met 6" te kloppen. Gaul verloor al bijna twee minuten, Van Looy meer dan twee en een halve minuut. Rik beweerde dat dit kwam omdat hij in de afdaling geen risico's genomen had, maar ook voor de afdaling had hij al ruime achterstand opgelopen. De volgende dag, in een bergachtige etappe, werd bevestigd dat Rik nog achter de grote vorm aanliep. Hij kon niet mee met de kopgroep der favorieten en verloor net als Venturelli[18] anderhalve minuut.

Anquetil was de nieuwe leider, Gaul stond reeds op 1'47" en Van Looy, die zijn kansen op de eindzege al kon vergeten, op meer dan vier minuten. De 4de rit bracht dan toch enig soelaas voor FAEMA, de Spanjaard Salvador Botella werd ritwinnaar. Rik, al 5de in die 4de rit, begon er toch stilaan door te komen, en na derde plaatsen in de 5de en 7de rit, was het eindelijk aan hem. Hij won zowel de 8ste als de 9de rit, maar stond nog altijd ver in het klassement. Jos Hoevenaers had ondertussen van een overgangsrit geprofiteerd om de roze trui van Anquetil over te nemen, maar met nog een lange tijdrit op komst, maakte de Normandiër zich weinig zorgen over Hoevenaers, bekend als een zwakke tijdrijder.

De 11de rit was een korte (2,2 km), hellende tijdrit met een hoogteverschil van slechts 159 m, maar wel met een aantal scherpe bochten. Anquetil en Poblet deelden de zege, zij waren 2" sneller dan Gaul. Van Looy verloor opnieuw 24". Geen nood, de Herentalsenaar ging de volgende dag in een bergachtige 12de rit, met onder meer de beklimming van de 2000 m hoge Terminillo opnieuw in het offensief en reed lange tijd alleen voorop. Hij werd toch nog bijgehaald door een groepje van negen en leek in de eindsprint op weg naar een derde ritzege. Te zegezeker (of vermoeid?) hield hij zich te vroeg in en werd op de meet nog met een banddikte geklopt door Gastone Nencini. Beiden namen wel 1'36" terug op Hoevenaers en Gaul en zelfs 2'50" op Anquetil. De afdaling van de 1055 m hoge Cento Croci speelde in de afrekening een grote rol. Zowat iedereen reed lek, Anquetil zelfs tweemaal.

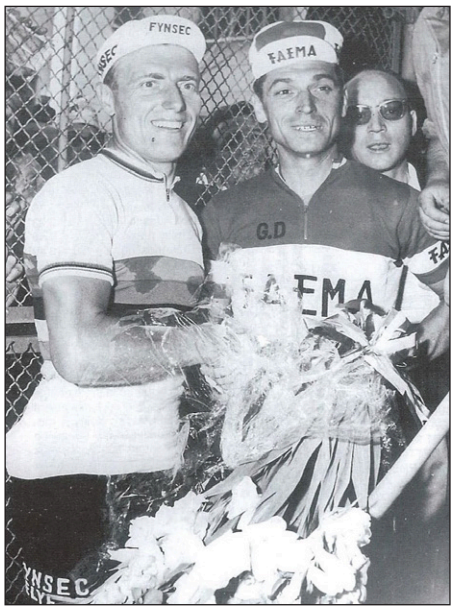

Felicitaties van de Wereldkampioen voor de ritwinnaar (Foto Miroir Sprint).

Van Looy had nipt naast de ritzege gegrepen, maar het was maar uitstel voor de Kempenaar. De volgende dag

18 De jonge Italiaan had zich in de vruchteloze verdediging van zijn leiderstrui leeggereden en zou de volgende dag ongesteld opgeven.



Addo Kazianka in het offensief en op weg naar de ritzege en het grootste succes uit zijn loopbaan.

was er een eerder vlakke rit die op een massasprint eindigde en zo was die derde ritzege dan toch binnen. Nog een dag later was er een nieuwe bergrit, meteen de eerste Alpenrit. Gaul stuurde zijn ploegmaat Addo Kazianka in het offensief om later als springplank te dienen bij een aanval van hemzelf. De Italiaan verraste echter iedereen en liep tot bijna een kwartier uit. Hij werd niet meer bijgehaald en bezorgde EMI een eerste ritzege. Gaul had nog geprobeerd in de aanval te gaan en had tot een minuut voorsprong genomen, maar de finale was te vlak om te kunnen stand houden en hij had zich daarom terug laten inlopen. Van Looy kende een mindere dag en verloor drie minuten op Anquetil, Gaul, Hoevenaers, Massignan en Nencini, duidelijk de grote favorieten voor de eindzege.

Nog twee dagen later was er dan de 16de rit, een tijdrit over 68 km over een weliswaar eerder vlak, maar door de wind moeilijk parkoers. Baldini zette als eerste een sterke tijd neer en leek even op weg naar de zege, maar specialist Jacques Anquetil repliceerde met een prachtprestatie die alle Italiaanse tifosi deed verstommen. Hij legde de 68 km af in net geen anderhalf uur aan een verbluffend gemiddelde van meer dan 45 km per uur. Baldini verloor 1'26, Ronchini 3'25", Nencini 4'26" en Poblet, 5de, 5'09". Gaul werd 10de op 6'50" en werd ingehaald door Anquetil, die 6 minuten achter hem vertrokken was, Hoevenaers 11de op 7'05" en Van Looy 16de op 7'45". Anquetil deed hiermee beter dan hij zelf verwachtte, voor de start rekende hij slechts op drie en een halve minuut op Hoevenaers en vier minuten op Gaul, in werkelijkheid was het bijna het dubbele. Zo heroverde hij de roze trui en leidde in het klassement met een comfortabele 3'40" op Nencini. Hoevenaers was derde op 4'29", Gaul 5de op 7'32" en Van Looy 11de op 12'19".

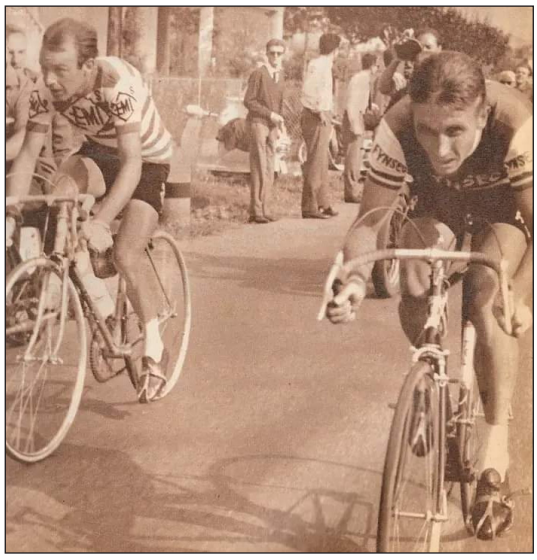

Een oppermachtige Jacques Anquetil haalt hier Charly Gaul, 6 minuten voor hem vertrokken, bij (Foto Miroir Sprint).

Toch was de Giro nog niet gespeeld. Er kwam immers nog de 22ste rit, de klassiek zware Dolomietenrit, met dit jaar net voor de aankomst de beklimming en afdaling van de verschrikkelijke Gavia, met deels modderpaden, en die pas weinige dagen voor de rit toegankelijk gemaakt was met de hulp van militaire en civiele hulpkrachten.

Bijna was het echter de 19de rit die beslissend werd. Bij de passage over de brug over de Isonzo geraakten de begeleidende wagens opgestropt wat een massale valpartij van een veertigtal renners veroorzaakte. Anquetil was niet rechtstreeks

betrokken maar moest afstappen en zich te voet een weg banen tussen de gevallen renners. Op dat moment werd hij langs achteren aangereden door een andere renner waarbij zijn fiets beschadigd werd. Tijdens zijn fietswissel ging een groep van 16 waarbij Nencini en Van Looy in de aanval. Gelukkig voor Anquetil waren ook Gaul, Hoevenaers, Ronchini en Massignan door die valpartij opgehouden en reden die mee achter de kopgroep. Op die manier werd de schade beperkt tot 38". Nencini kwam wel terug tot op 3'02" in het algemeen klassement.



Rik Van Looy in het offensief in de koninginnenrit naar Bormio, hier komt hij als eerste door op de Molina di Ledro, voor Stablinski en Impanis.

De beslissing zou dus toch moeten vallen in de 22ste etappe, van Trento naar Bormio. De rit kende alvast een verrassend begin. Nadat eerst Giuseppe Pintarelli en Jean Stablinski van bij de start wegsprongen om later hun kopmannen Gaul en Anquetil te kunnen bijstaan, ging Van Looy een paar km verder ook in het offensief, vergezeld van ploegmaats Edgard Sorgeloos, Raymond Impanis en Gabriel Mas en van Michele Gismondi, de vicewereldkampioen.

Voor de eindzege kwam Van Looy, al weet je natuurlijk nooit, niet meer in aanmerking, maar hij mikte op een mogelijke plaats in de top vijf, op de ritzege en meer nog, op het bergklassement. Hij had immers in de voorbije ritten mee gesprint op diverse bergjes en kon vandaag met een vroege aanval heel wat punten sprokkelen. Hij kwam dan ook telkens als eerste door op de Molina di Ledro (638 m), de Campo Carlo Magno (1682 m) en de Passo Tonale (1883 m). In het peloton was de ploeg van Anquetil, gedirigeerd door Hilaire Couvreur, echter waakzaam gebleven en had de vluchters nooit ver laten uitlopen. Zo kon Massignan, die tijdens de beklimming van de Tonale in de tegenaanval gegaan was, Van Looy net voor de top bijhalen, maar Rik haalde het nog in de sprint voor de bergpunten. Gaul, Anquetil en Nencini volgden op slechts 1'35", dus zowel ritzege als een mooi eindklassement waren daarmee zo goed als onhaalbaar.

Tijdens de afdaling veranderde er niets en Massignan liet Van Looy al snel achter. Bij de achtervolgers ging Gaul in het offensief en wist van Anquetil weg te rijden. Zou hij zijn stunt van 1959 kunnen herhalen? Op 5 km van de top van de Gavia had Massignan 1'40" voorsprong op Gaul, 2'20" op Anquetil en Nencini, 2'30" op Arnaldo Pambianco en Van Looy en 3'30" op Adriano Zamboni en Hoevenaers. Anquetil lukte erin even van Nencini weg te rijden, maar deze werd door zijn supporters terug tot bij en zelfs voorbij Anquetil geduwd. Op de top had Massignan 1'35" op Gaul, 2'10" op Pambianco, 4'45" op Nencini, 4'50" op Tino Coletto, 5' op Anquetil, 5'05" op Louis Rostollan, 5'10" op Guido Carlesi en Van Looy, 5'25" op Giovanni Battistini en 5'30 op Hoevenaers.

De afdaling zou dus alles beslissend worden en pech speelde een grote rol, het werd een waar bandenkerkhof. Anquetil, Massignan (tot driemaal toe), Pambianco, Rostollan (tweemaal) en Van Looy (ook driemaal) reden lek. De gevolgen waren belangrijk. Massignan werd in extremis nog voorbijgereden door Charly Gaul, die zo met 14" voorsprong voor de 4de keer in 5 jaar de koninginnenrit won, terwijl meesterdaler Nencini 2'34" had op het groepje Carlesi, Coletto en Anquetil. Op die manier hield Anquetil in het algemeen klassement nog 28" over op Nencini. Nadien waren er beschuldigingen naar Coletto en Carlesi toe dat ze zich hadden laten betalen door Anquetil om het Italiaans pact tegen hem te verraden en de Fransman te steunen tegen Nencini.

Coletto gaat echter niet akkoord met deze versie[19]. Vooreerst ontkent hij het bestaan van een dergelijk pact, en wel om twee redenen, Anquetil werd in het peloton aanzien als een gentleman en was sterk geapprecieerd en vermits deze Giro met merkenploegen gereden werd, was er geen reden om zich op te offeren voor een renner van een concurrerend merk. Hij bevestigde wel na de afdaling even op Anquetil en Carlesi gewacht te hebben en vervolgens met Anquetil samengewerkt te hebben, niet omdat hij betaald was, maar om zijn eigen klassement (en zo zijn contract voor 1961) te verbeteren[20]. Carlesi, een Toscaan net als Nencini, hield zich wel afzijdig.



Ook Charly Gaul krijgt een duwtje, misschien helpt het om voor een Italiaans merk te rijden?

Van Looy had dan weer in de afdaling veel tijd verloren met zijn drie bandbreuken en werd in de rit slechts 11de, op 6'55". In de eindstand bleef het daardoor bij een 11de plaats voor hem, op 14'53" van Anquetil die dus met 28" op Nencini en 3'51" op Gaul de eerste Franse eindwinnaar van de Giro d'Italia werd. Van Looy werd wel bergkoning, een leuke troostprijs. Een andere troostprijs, een 4de ritzege in de slotrit naar Milaan ontsnapte hem nipt. In de massasprint op de Vigorelli demarreerde Arrigo Padovan bij het ingaan van de laatste bocht en nam 10 meter voorsprong, te veel, ook voor een sprinter als Van Looy, om nog goed gemaakt te kunnen worden.

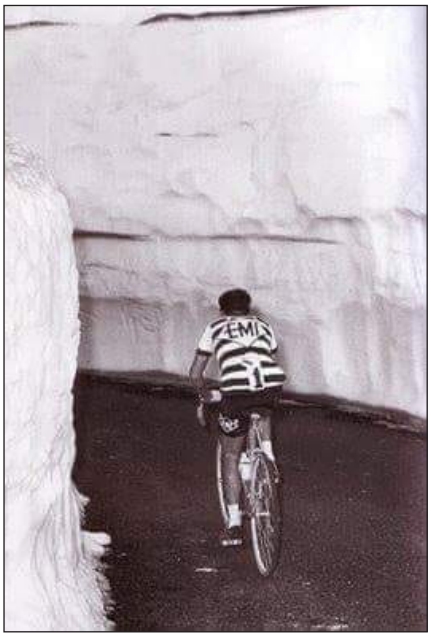

Charly Gaul probeert net zoals in 1959 de situatie recht te zetten in de koninginnenrit, maar dit keer zal het niet lukken.

Voor FAEMA en EMI en hun kopmannen Van Looy en Gaul was het bilan gemengd. FAEMA won vier ritten en het bergklassement en voor EMI waren er ook twee ritzeges, waarbij de koninginnenrit. Gaul, derde in de eindstand, en Van Looy, 11de in de eindstand konden echter niet echt tevreden zijn, ondanks een zoveelste zege in de koninginnenrit voor de ene en drie ritzeges en de bergprijs voor de andere. Als je komt voor de eindzege is dat gewoon te weinig. Het was ook duidelijk dat geen van beide op hetzelfde niveau reed als het jaar voordien en zeker Charly Gaul was in het gebergte minder uit de verf gekomen dan verwacht. De Luxemburger trok dan ook de logische conclusie en gaf forfait voor de komende Tour de France.

Voor Gaul echter aan rusten en herstel van zijn bronchitis[21] kon denken, was er nog de Tour de Luxembourg. Charly startte daar samen met de drie andere (actuele en toekomstige) Luxemburgers van de EMI-ploeg en de Italianen Kazianka en Pintarelli. Het deelnemersveld was niet

19 Maglia Rosa, Triumph and tragedy at the Giro d'Italia, Herbie Sykes, Rouleur Limited 2011, pagina's 163-166.

20 Coletto werd 10de in de eindstand en behaalde zo zijn doel, een toptien notering. De vraag kan wel gesteld worden waarom hij niet op zijn beter geklasseerde kopman, Hoevenaers (derde voor aanvang van de rit), wachtte, als is het antwoord vermoedelijk dat voor Coletto een eigen 10de plaats belangrijker was dan Hoevenaers aan een hypothetische 4de plaats te helpen. Bovendien was hij op de top slechts 10" voor Anquetil, maar wel 40" voor Hoevenaers. Als die in de afdaling niet kon aansluiten, jammer voor hem.

21 Blijkbaar was de opgave in de Vuelta van Charly Gaul dan toch niet helemaal zonder reden en was er wel degelijk sprake van een zware verkoudheid, ondertussen uitgegroeid tot een bronchitis. Gaul klaagde tijdens de Giro meermaals over ademhalingsmoeilijkheden, waarvan hij ook bij de beklimming van de Gavia last had.



Aldo Bolzan, tweede in de eindstand gehuldigd aan het einde van de Tour de Luxembourg © - copyright Photothèque de la Ville de Luxembourg; Foto Théo Mey.



Eindzege voor Marcel Ernzer in de Tour de Luxembourg © - copyright Photothèque de la Ville de Luxembourg; Foto Théo Mey.

indrukwekkend. De voornaamste tegenstand zou moeten komen van de Belgische ploegen Wiel's-flandria, aangevoerd door Jef Planckaert, recent winnaar van de Quatre Jours de Dunkerque, en Groene Leeuw-Sinalco met Vuelta-winnaar Frans De Mulder. De wedstrijd zelf had uiteindelijk weinig om het lijf. Nadat Kazianka de leiderstrui in de tweede rit veroverd had, mocht de volgende dag een groepje met Ernzer, Pintarelli, Bolzan en de Nederlander Piet Rentmeester ongehinderd op avontuur gaan en een beduidende voorsprong opbouwen. Ernzer won de rit voor ploegmaat en toekomstige landgenoot Aldo Bolzan. Het grote peloton volgde op meer dan drie minuten. Ernzer werd zo, na een geschiedenisloze slotrit, eindwinnaar voor zijn ploegmaats Bolzan en Pintarelli. Gaul, die zich amper had laten opmerken, werd nog tweede in die slotrit, in de sprint geklopt door De Mulder. In de eindstand was hij 11de.

Toen was het tijd voor de Tour de France. FAEMA en EMI hadden een eerder beperkte vertegenwoordiging. Door het forfait van Charly Gaul was EMI enkel aanwezig met Ernzer en Schmitz als leden van de gemengde Zwitsers-Luxemburgse ploeg, terwijl er voor FAEMA enkel een achtkoppige Spaanse aanwezigheid was. Federico Bahamontes, José Berrendero, Jesús Galdeano, Fernando Manzaneque, Gabriel Mas, Miguel Pacheco[22], Julian San Emeterio en Antonio Suárez (die zonet zijn nationale titel verlengd had) zouden de kleuren van Spanje en FAEMA op Franse (en Belgische) wegen, gaan verdedigen. Van Looy, nochtans gepolst, zag af van een selectie en mikte voluit op het wereldkampioenschap. Na al een zware Giro vond hij de Tour geen goede voorbereiding.

22 Miguel Pacheco droeg in de Tour publiciteit van G.S. FAEMA (ook al was de ploeg ondertussen in Spanje geregistreerd, in de Tour werd nog altijd G.S. FAEMA opgestikt, misschien, volgens goed Frans chauvinisme, een vertaling van "Grupo Deportivo" naar "Groupe Sportif", of eerder moeten we er gewoon niet te veel achter zoeken, er waren destijds nog al eens vreemde benamingen te vinden) op zijn Spaanse nationale trui. Tussen zijn uitstapje naar Licor 43 (voor de Vuelta) en zijn komende uitleenbeurt aan Catigene (voor de Vuelta a Rioja en de Volta) en ondanks zijn ronkende verklaringen over slechte behandeling door FAEMA omwille van zijn vriendschap met Bahamontes, was hij toch weer even opgevist door FAEMA. Bij nader toezicht misschien niet zo verbazend, de Tourploeg was immers rond zijn grote vriend gebouwd.

Ook al was de ploeg gebouwd rond uittredend Tourwinnaar Bahamontes, de verwachtingen waren niet echt hooggespannen. Bahamontes had een slechte beurt gemaakt in de Vuelta en een 17de plaats in het Circuit des Cols Pyrénéens op net geen 17 minuten van Raymond Mastrotto amper tien dagen voor de start van de Tour had de twijfels zeker niet weggenomen, zijn deelname was om medische redenen tot het laatste moment onzeker[23] en ploegleider Dalmacio Langarica was vervangen door Julian Berrendero[24].



Bahamontes in de Tour, duidelijk met frisse tegenzin.

Uiteindelijk liep het nog slechter af dan verwacht. Bahamontes gaf al op in de tweede rit en zo was zijn Tour de France eerder een Tour de Belgique geweest, in de Tour 1960 had hij hoogstens een tiental km op Franse wegen gereden. De reactie op zijn roemloze opgave was genadeloos. Jacques Goddet maakte hem af in L'Équipe en in Spanje werd hij door de wielerbond ter verantwoording geroepen. Was men nog licht over zijn opgave in de Vuelta gegaan, deze keer was dat niet het geval. Bahamontes moest de resultaten van het onderzoek dat hij voor de Tour ondergaan had, inleveren en werd aan ettelijke medische onderzoeken onderworpen. De uiteindelijke conclusie was dat hij medisch ongeschikt was en zijn licentie werd ingetrokken[25]. Een jaar geleden was hij nog gefêteerd door het regime, nu was hij "persona non grata"[26], hij had Spanje te zeer te schande gemaakt. Voor Bahamontes was 1960 een keerpunt in zijn carrière. Nooit zou hij nog voor een Spaanse ploeg rijden (al werd hij wel nog voor het wereldkampioenschap geselecteerd in 1961, 1963 en 1964)[27] en het zou tot zijn laatste seizoen (1965) duren vooraleer hij terug zou deelnemen aan de Vuelta.

Bahamontes was dus terug naar huis en de Spaanse ploeg was meteen onthoofd. José Gómez del Moral en San Emeterio, die tot het zestal behoorden dat Bahamontes in de tweede rit had bijgestaan toen hij uit het peloton gelost werd en dat daardoor ruim een kwartier na de eersten toekwam, gaven de volgende dagen ook op, maar de anderen herpakten zich. Zo kon de eer nog een beetje gered worden met een ritzege voor Manzaneque, die ook 11de in de eindstand werd.

23 Zoals dikwijls met de Arend van Toledo was het weer een confuus verhaal. Op het moment zelf beweerde hij helemaal in orde en hersteld te zijn van zijn maagproblemen en zelfs speciaal daarvoor een dokter geraadpleegd te hebben. In latere jaren zou hij dan weer beweren onder druk gezet geweest te zijn om te starten en dat iedereen had kunnen zien dat hij helemaal uit vorm was en nog altijd sukkelde met zijn maag.

24 Langarica beweerde dat hij het te druk had met zijn zaak, al zou hem dat niet beletten om vanaf 1962 sportdirecteur van KAS te worden. De vraag mag gesteld worden of hij niet liever vermeed nog eens aan de slag te moeten met een onberekenbaar element als Bahamontes. Hij had hem ten slotte naar een Tourzege geleid, het kon alleen maar slechter gaan.

25 Bahamontes nam dat zeer kwalijk op en weigerde in eerste instantie om zijn licentie terug te vragen, hij overwoog zelfs te stoppen met wielrennen. Het was zijn echtgenote die uiteindelijk de vrijgave van de licentie vroeg.

26 Vanaf dat moment zou Bahamontes, wiens (internationale) successen voorheen breed uitgesmeerd werden, nog amper voorkomen in de officiële berichtgeving in Spanje.

27 Bahamontes zou in 1961 voor het Italiaanse VOV rijden, ook al was dat nog toegelaten, zonder daarnaast een lokale Spaanse sponsor te hebben. Vanaf 1962 tot het einde van zijn carrière reed hij voor het Franse Margnat-Paloma, enkel in 1965 was er nog een connectie met een Spaanse ploeg toen Margnat langs cosponsor Inuri ook een Spaans filiaal had.

Met daarbij een 17de plaats voor Suárez en een 21ste voor Loroño werd Spanje nog 4de in het ploegenklassement (maar wel als slechtst geklasseerde van de “grote” ploegen[28]).



De eenzame aftocht van de Adelaar van Toledo.

Voor de eindzege speelden de Spanjaarden niet mee. De Tour werd al in een beslissende plooi gelegd in de 6de rit van Saint-Malo naar Lorient toen het kwartet Roger Rivière, Gastone Nencini, Jan Adriaensens en Hans Junkermann het peloton op net geen kwartier zette (Manzaneque kon die dag de schade een beetje beperken tot iets minder dan 13 minuten). Toen in de 14de rit een val in de afdaling van de col du Perjuret voor Roger Rivière het einde betekende van niet alleen zijn Tour de France, maar ook van zijn carrière, was daarmee ook de ronde beslist en stond niets de eindzege van Gastone Nencini en de triomf van de Italiaanse ploeg nog in de weg. Zijn ploeggenoot Graziano Battistini kon nog oprukken naar de tweede plaats en een andere Italiaan, Imerio Massignan won het bergklassement (Battistini was tweede). De Franse ploeg moest zich troosten met de zege in het ploegenklassement (Italië was tweede) en de eindzeges in het puntenklassement (Battistini en Nencini waren tweede en derde) en in het klassement van de strijdlust van telkens Jean Graczyk, die ook 4 etappes won, waaronder de slotrit naar Parijs.



Het drama Roger Rivière.

De Tour was voorbij, en voor FAEMA een Tour om snel te vergeten. Nu was het de beurt aan de nationale kampioenschappen. Charly Gaul verlengde makkelijk zijn titel in Luxemburg. Na een tijdrit van 192 km had hij 3’36” voorsprong op Jempy Schmitz. Diezelfde dag waren in België alle ogen gericht op Rik Van Looy, die in Wanfercée-Baulet zijn vorig jaar verloren titel wou heroveren.

Voor de start verwachtten de meesten dat er weer een vroege ontsnapping zou komen, waarna iedereen naar Van Looy zou kijken en er zo weer een “verrassing” zou winnen, zoals bijna het hele klassieke voorseizoen. Rik vreesde blijkbaar zelf ook een dergelijk scenario en zou voor het offensief kiezen. Eigenlijk al van voor het vertrek, want terwijl de renners zich naar de start begaven

28 In 1960 zorgde de Tourdirectie voor een nieuw experiment. Frankrijk, Italië, Spanje en België mochten aantreden met ploegen van 14 renners, de andere landen (Nederland, Duitsland, Groot-Brittannië, Zwitserland-Luxemburg), de internationale ploeg en de 4 regionale ploegen mochten slechts 8 renners aan de start brengen.

nam hij samen met ploegmaat Sorgeloos al enkele tientallen meters voorsprong op het peloton. Noël Foré en Marcel Blavier vertrouwden het blijkbaar niet en volgden op korte afstand.

Zodra het officiële startsein gegeven was, demarreerde Van Looy en kreeg de andere drie met hem mee. Ondanks dat er ook in het peloton flink doorgereden werd, had het kopgroepje na 20 km al twee minuten voorsprong, en die voorsprong zou verder oplopen tot 4'20" na 105 km en zelfs 5'05" na 141 km. Toen was echter het beste eraf bij de koplopers. Terwijl ook Foré tekenen van vermoeidheid toonde, moest Blavier als eerste lossen aan km 157, waar de voorsprong teruggelopen was tot 3'45". Nog 30 km verder begaf ook Sorgeloos die enkele km verder al ingelopen werd door het peloton. De voorsprong slonk ondertussen tot 2'35".



Gastone Nencini, winnaar van de Tour de France 1960.

Foré kon minder en minder steun bieden en moest weldra Van Looy laten gaan. Na 206 km, toen er nog drie plaatselijke rondes van 16 km af te leggen waren, had Rik 18" voorsprong op Foré, 1'05" op Fred De Bruyne, Jef Planckaert en Michel Van Aerde, 1'15" op Frans De Mulder, Emile Daems, Jos Schils, Eddy Pauwels en André Messelis en 1'40" op het peloton. Tijdens die eerste plaatselijke ronde kwamen De Bruyne, Van Aerde, Planckaert en Foré bij Van Looy.

René Vanderveken volgde op 16" en het peloton op 23". Het was daarmee duidelijk dat net als vorig jaar Van Looy zijn krachten overschat had en dat de vlucht gedoemd was.

Aan het einde van de tweede plaatselijke ronde was Vanderveken bij de vijf leiders gekomen en volgden Daems en Oswald Declercq op 10 meter, Jos Hoevenaers en Yvo Molenaers op 10" en het peloton op 18". Daems en Declercq kwamen ook mee vooraan, maar het peloton naderde meer en meer. Eerst moesten Hoevenaers en Molenaers eraan geloven, vervolgens werden op 8 km van de aankomst ook de 6 leiders bijgehaald. Een koppeloton van 46 renners zou het voor de titel moeten uitvechten. Gilbert Desmet probeerde als eerste de sprint te ontlopen, nam 50 m voorsprong, maar kon niet standhouden. Het tempo stokte even en Frans De Mulder profiteerde ervan om op 800 m van de meet te demarreren. In het peloton werd even geaarzeld, niemand wou in eerste instantie de kastanjes voor een ander uit het vuur halen, tot Vannitsen zich aan kop zette en er een lange spurt van maakte. Het was echter te laat, De Mulder hield stand en Vannitsen moest vrede nemen met een tweede plaats, nipt voor Arthur Decabooter.

Van Looy bleef dus nog altijd zonder grote overwinning, maar toch was de zege van De Mulder voor hem uiteindelijk nog een geluk bij een ongeluk. Immers, was Vannitsen kampioen geworden, werd hij uiteraard voor het wereldkampioenschap geselecteerd en riskeerden we weer eens een ploeg met meer kopmannen dan helpers aan de start te brengen. De selectie werd dezelfde dag nog vastgelegd en de zege van De Mulder viel voor Van Looy nog gunstiger uit dan verwacht. Niet alleen Vannitsen viel naast de selectie, maar ook Decabooter, nochtans winnaar van de Ronde van Vlaanderen, moest vrede nemen met een rol als reserve. Het selectiecomité vond drie Groene Leeuwen wat te veel van het goede, immers Noël Foré had

zijn selectie al toegezegd gekregen na de titelstrijd van het jaar voordien en nationaal kampioen De Mulder was natuurlijk ook zeker van zijn selectie. De ploeg werd verder vervolledigd met Jan Adriaensens (derde in de Tour), Frans Aerenhouts (winnaar van Gent-Wevelgem), Pino Cerami (winnaar van Paris-Roubaix en de Flèche Wallonne), Emile Daems (twee etappezeges in de Giro, recent winnaar van de Giro dell'Appennino en 5de in het nationaal kampioenschap) en Jef Planckaert (winnaar van de Quatre Jours de Dunkerque en van Kuurne-Brussel-Kuurne en 5de in de Tour). De selectie was ook mooi verdeeld over de ploegen, naast de twee Groene Leeuwen was er een FAEMA, een Wiel's-flandria, een Mercier, een Peugeot en twee Philco's. Enkel Dr Mann en Carpano hadden niemand mee. Buiten Van Looy dus weinig uitgesproken kandidaten op de zege en veel renners met wie wel te klappen viel.

Voor Rik dus een uitgelezen kans om eindelijk die wereldtrui te mogen omgorden. Vooreerst waren zijn "zwarte beesten" Fred De Bruyne en Rik Van Steenbergen[29] dit keer niet geselecteerd en verder had hij eindelijk begrepen dat een wereldkampioenschap officieel dan wel een individuele wedstrijd was, maar dat je die niet alleen kon winnen, zoals Wim van Est vier jaar voordien al geprobeerd had hem diets te maken. Van Looy nodigde daarom de hele ploeg in een restaurant in Grobbendonk uit om het over samenwerking, tactiek en zo meer te hebben. Enkel Cerami en Aerenhouts kwamen en gingen in op zijn voorstellen. Later gaf ook Adriaensens zijn akkoord en de avond voor de wedstrijd kwam Rik ook nog tot overeenstemming met Jef Planckaert.

Een goede basis dus voor het wereldkampioenschap. Wat ongetwijfeld ook zou helpen was dat Rik deze keer niet de enige favoriet zou zijn. Het parcours was verondersteld heel selectief te zijn, zodanig dat ook Charly Gaul en de Italiaanse klimmers Massignan en Battistini getipt werden. De Fransen rekenden dan weer op een solovlucht van Anquetil of op een sprintzege van titelverdediger Darrigade of op puncher Graczyk. Ook Poblet werden kansen toegedicht, hij kon een helling aan en was razendsnel aan de meet. Zelfs bij België was er toch een tweede kandidaat-winnaar, namelijk Emiel Daems. Deze had het jaar voordien op dezelfde omloop de herkansing van het wereldkampioenschap der liefhebbers gewonnen en kwam openlijk voor zijn ambities uit.

Voor FAEMA was er alvast een leuk voorgerechtje. Twee dagen voor de titelstrijd op de weg verlengde Guillermo Timoner zijn wereldtitel bij de stayers, meteen al zijn derde titel na 1955 en 1959.

De wedstrijd kwam eerder traag op gang, tijdens de aanvangsfase waren er slechts enkele schermutselingen van weinig belang. Dat veranderde pas halfweg toen Jean Graczyk, Diego Ronchini en Emile Daems in het offensief gingen en tot drie minuten konden uitlopen. Van Looy zag het gevaar en ging in de tegenaanval, eerst met Aerenhouts en vervolgens met Anglade en kon zo de voorsprong tot om en bij de minuut beperken. Vooraan begaf eerst Daems en vervolgens Ronchini, waarna Marcel Rohrbach zijn landgenoot Graczyk in de kop van de wedstrijd kwam vervoegen.

De Fransen bleven alles geven maar konden nooit hun voorsprong echt uitbouwen en in de slotfase begaf ook Graczyk vooraan. Op dat moment probeerde Anglade aansluiting te vinden, maar Van Looy vertrouwde het niet en counterde die poging. Zo gingen we de slotronde in met een kopgroep van 18 waaronder liefst vijf Belgen, naast Van Looy waren ook Cerami, al de hele wedstrijd in de buurt van zijn kopman, De Mulder, die zich ondertussen ook onvoorwaardelijk in dienst van Rik gesteld had, Planckaert en Aerenhouts present.

29 Van Steenbergen had nochtans zijn kandidatuur gesteld, al kon de vraag gesteld worden wat hij op een dergelijk selectieve omloop nog kon uitrichten, zeker nu hij zijn wegactiviteit, op wat criteriums na, grotendeels had afgebouwd. Zelfs in zijn gloriejaren had hij een aantal keren een selectie geweigerd omdat hij het parcours te moeilijk vond. Misschien hoopte hij enkel door zijn aanwezigheid zijn rivaal te ontredderen en nog eens van de zege af te houden.

De vier andere Belgen regelden het tempo van de kopgroep zodat er geen nieuwe ontsnappingen mogelijk waren, ondanks pogingen van Gaul en Battistini. Cerami zette Van Looy perfect af voor de sprint op zowat 100 m van de finish waar Rik onweerstaanbaar demarreerde en Darrigade geen schijn van kans gaf. Cerami werd zelf nog derde. Een schitterende en een verdiende wereldtitel, de samenstelling van de kopgroep die door Van Looy geklopt werd, was veelzeggend. Naast de al geciteerde namen waren onder meer ook Imerio Massignan, Raymond Poulidor, Hans Junkermann, Jean Stablinski, Henry Anglade en Seamus Elliott erbij.



Felicitaties van de vorige Wereldkampioen voor de nieuwe Wereldkampioen.

Voor een keer had de Belgische ploeg eendrachtig samengewerkt, met dit resultaat als gevolg. Op uitzondering van Emile Daems had uiteindelijk iedereen zich in dienst gezet van Rik Van Looy. Aan Noël Foré, nooit in de wedstrijd en de enige Belg die het einde niet haalde, had hij dan wel weinig gehad, maar die had ook een belangrijke bijdrage geleverd door met zijn selectie een potentiële rivaal als Tuur Decabooter uit de ploeg te houden. Euforie alom, zelfs in die mate dat Van Looy erover sprak met die mannen volgend jaar best naar de Tour te willen. Voorbarig gesproken en sportbestuurder Driessens zou hem dit samen met sponsor FAEMA[30] wel snel uit het hoofd praten.

Na alle opofferingen en inspanningen was het nu tijd om te oogsten. En dat zou niet alleen in de criteriums zijn, maar ook op de wielerbanen en dan vooral in de Duitse zesdaagsen. De organisatoren zagen een Van Looy in wereldtrui best zitten, enkel een goede ploegmaat moest nog gevonden worden. Willy Vannitsen was uiteraard geen optie en Emiel Severeyns, net als Rik bij manager Fons Versnick, wees een aanbod af en bleef die andere Rik trouw. Zo kwamen ze dan uit bij Peter Post die na het afscheid van zijn mentor en koppelgenoot Gerrit Schulte ook op zoek was naar een nieuwe ploegmaat. Het akkoord werd snel gesloten, Post kreeg er nog een contract bij FAEMA bovenop en zou al voor zijn nieuwe ploeg debuteren in Paris-Tours.

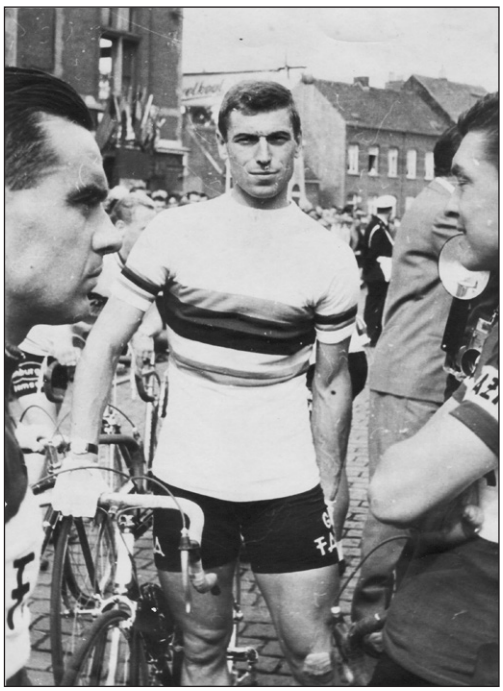

De nieuwe Wereldkampioen.

Maar eerst was het tijd om de nieuwe trui te tonen in criteriums en pistemeetings. Al de maandag na het wereldkampioenschap was de gelegenheid er in het befaamde criterium van Londerzeel. Het werd echter een tegenvaller, die andere Rik was hem in de sprint te snel af. Uiteindelijk zou het tot de volgende zondag duren voor Van Looy eindelijk eens kon zegevieren als Wereldkampioen, in Jambes. Daarna ging het echter snel, met op veertien dagen tijd zes criteriumzeges en nog een zege op een pistemeeting in Frankrijk.

30 De grote Italiaanse sponsors zagen een Tour met landenploegen niet langer zitten en bleven aandringen op een editie met merkenploegen. Daarom werden hun beste renners “aangemoedigd” om een selectie te weigeren.



Een ereronde voor de nieuwe Wereldkampioen.

In die periode liep het enkel mis in het prestigieuze Critérium des As in Longchamps (Parijs), waar hij zijn meerdere moest erkennen in Giro-winnaar Jacques Anquetil en oud-Wereldkampioen André Darrigade. Maar na nog drie zeges op de wielerbaan kon Rik drie weken later al weerwraak nemen in het bekende Roue d'Or de Daumesnil, ook al in de buurt van Parijs. Het betrof een koppelrit achter derny over 125 km met tussensprinten. Van Looy vormde ploeg met Pino Cerami, die zo een extra bedankje kreeg voor alle geboden hulp in het wereldkampioenschap. De Belgen wonnen met 44 punten voor de tandems Anquetil-Darrigade en Poblet-Timoner met 36 punten, Van Steenbergen-Post werden 4de met 32 punten.

In dezelfde periode werd ook de Grand Prix des Nations betwist. Anquetil, die Baldini al geklopt had in de Gran Premio di Forlì, bleef net als het nieuwe Italiaanse fenomeen Romeo Venturelli, thuis en gaf zo zijn Italiaanse tijdritrivaal de kans om toch nog wat glans aan zijn seizoen te geven. Baldini won, de jonge Belg Jos Vloebergs werd verrassend tweede, maar wel op bijna 4 minuten. Uittredend winnaar Aldo Moser werd al even verrassend slechts 12de op meer dan 7 minuten, en een andere specialist, Rolf Graf, kwam al evenmin in zijn ritme en gaf vroeg op.

En dan was het eindelijk tijd voor Paris-Tours. FAEMA startte in deze sterk bezette wedstrijd (zowat alle vedetten, op uitzondering van Poblet en Van Steenbergen kwamen aan de start) met de klassieke Belgische kern (Van Looy, Impanis, Sorgeloos, Schroeders, Kerckhove en Van Looveren), aangevuld met de onafhankelijke Willy Derboven en de Nederlandse nieuwkomer Peter Post[31]. De wedstrijd kende een vrij traditioneel verloop, in de eerste helft van de wedstrijd gebeurde zowat niets. De beslissing zou op ongeveer 70 km van de aankomst vallen toen zich in verschillende fases een kopgroep van een dertigtal renners vormde. Daarbij waren grote namen als Ercole Baldini, Raymond Poulidor, Jean Forestier, Nino Defilippis, Jos Hoevenaers, Seamus Elliott, François Mahé, Jef Planckaert en Henry Anglade, maar geen Van Looy. FAEMA was vertegenwoordigd door Sorgeloos en Kerckhove. In de finale ontsnapten de Nederlanders Jo de Haan en Mies Stolker en zij mochten voor de zege sprinten. De Haan liet zijn medevluchter geen kans en zorgde voor een derde klassieke zege voor de



Het zegevierende koppel in Daumesnil, Rik Van Looy-Pino Cerami.

31 Met Piet van Est was nog een andere Nederlandse nieuwkomer ingeschreven, maar deze kwam niet aan de start.

mannen van Geminiani (na Everaert en Geldermans in het voorjaar) en meteen ook voor een tweede Nederlandse klassieke zege. Luis Otaño kon nog wegspringen uit de kopgroep en derde worden, Sorgeloos won wat later de sprint voor de 4de plaats voor zijn ploeggenoot Kerckhove. Van Looy werd slechts 81ste.

De nieuwe Wereldkampioen tilde echter niet zwaar aan dit mindere resultaat. Enkele dagen later zou immers al de Zesdaagse van Berlijn volgen, meteen de eerste zesdaagse van het winterseizoen. Het nieuwe koppel Van Looy-Post zou daar geconfronteerd worden met de top uit het zesdaagsenwereldje, met aan kop de Duitsers Klaus Bugdahl-Hans Junkermann, de Denen Palle Lykke Jensen-Kay Werner Nielsen en de Zwitsers Walter Bucher-Fritz Pfenninger. Enkel de titelvoerende Europese kampioenen[32] Van Steenbergen-Severeyns en de ploeg Reginald Arnold-Fernando Terruzzi ontbraken, Van Steenbergen-Severeyns waren niet gecontracteerd, Terruzzi was er niet bij en Arnold reed met zijn landgenoot Sid Patterson.

De nieuwe ploeg kwam sterk voor de dag en plaatste zich meteen bij de koningskoppels voor de zesdaagsen. Zij wonnen de zesdaagse met 401 punten tegen 212 punten voor de Duitsers Klaus Bugdahl-Hans Junkermann, de enige ploeg die in dezelfde ronde wist te eindigen. Het Deense duo Palle Lykke Jensen-Kay Werner Nielsen werd op een ronde derde met 556 punten, Bucher-Pfenninger 4de met 408 punten. De Australiërs Arnold-Patterson eindigden op 2 ronden.



Rik Van Looy en Peter Post, klaar om de heersende orde op de wielerbanen aan te vallen.

Tijdens deze eerste zesdaagse werd de tweede grote najaarstijdrit[33], de Grand Prix de Lugano betwist (na de vijf opeenvolgende zeges van Anquetil werd de derde tijdrit, de Grand Prix Martini in Genève niet meer ingericht). Alle grote namen waren present en Anquetil zette nogmaals de puntjes op de i. Hij won na 76,5 km met 1'58" voorsprong op Gilbert Desmet, 2'03" op Baldini, 2'55" op Venturelli en 3'32" op Graf. Aldo Moser zette een nieuwe wanprestatie neer en gaf op. Het was echt het seizoen van EMI niet.

Het zesdaagseseizoen was dan wel begonnen, het wegseizoen was nog niet ten einde, er bleef vooreerst een laatste klassieker, de Giro di Lombardia. FAEMA startte met Van Looy, Sorgeloos, Impanis, Schroeders, Kerckhove, Derboven, Van Looveren en nieuwkomer Guillaume Van Tongerloo, terwijl EMI rekende op Moser, Fornara, Pellegrini, Kazianka, Pintarelli, Bonariva, Metra, Guarguaglini en Chiti. De organisatoren wilden een nieuwe massale sprint vermijden en maakten de wedstrijd zwaarder door de Muro di Sormano, een amper berijdbaar geitenpaadje, in te voegen.

De Ghisallo kon niet voor afscheiding zorgen en zo begon een groep van 75 renners aan de nieuwe beklimming. Imerio Massignan kwam als eerste boven en kreeg in de afdaling in meerdere fases het gezelschap van zeven andere renners, namelijk in eerste instantie Emile

32 De officiële benaming in die periode was Critérium d'Europe de l'Union Européen des Vélodromes d'Hiver, vandaar de vermelding U.E.V.H. op de goudkleurige truien. Gemakkelijkheidshalve werd echter meestal over Europees kampioenschap en Europese kampioenen gesproken.

33 De G.P. Forlì werd al in juni betwist en kan dus niet als een najaarstijdrit beschouwd worden. Hetzelfde geldt voor Manche-Océan en de G.P. de Belgique (als men die al als "grote tijdrit" wil aanzien), betwist in augustus.

Daems en Michel Stolker en vervolgens Diego Ronchini, Ezio Pizzoglio, Carlo Brugnami en Marino Fontana. Daems viel weg met bandbreuk, maar kon samen met Romeo Venturelli, eveneens slachtoffer van bandenpech, en Jean Forestier terug aansluiten bij de koplopers. In de achtervolging kreeg Rik Van Looy, niet voor de eerste keer dit seizoen, geen enkele medewerking. Vooral met Jacques Anquetil was er zelfs geen begin van verstandhouding. De Normandiër zou na de wedstrijd verklaren dat Van Looy helpen zou betekenen hem naar een nieuwe zege voeren en dat dit niet zijn bedoeling was. Bovendien, dacht hij erbij, zou een zege hier in Lombardije Van Looy tezelfdertijd toelaten de eindzege in de Super Prestige Pernod van ploegmaat Jean Graczyk af te snoepen[34].

Vooraan viel Jean Forestier nog met bandbreuk weg, zodat er op de Vigorelli met acht voor de zege gesprint werd. Emile Daems haalde het vrij makkelijk voor Diego Ronchini en Marino Fontana en bewees meteen dat zijn ambities in het voorbije wereldkampioenschap niet misplaatst waren. Van Looy werd slechts 11de, in de sprint voor de 9de plaats geklopt door Silvano Ciampi en Rino Benedetti.



De twee Rikken, hier even vriendschappelijk bij elkaar in afwachting van een nieuw duel om de heerschappij op de piste.

Voor Van Looy zat daarmee het wegseizoen erop, de tijdrijders mochten nog een laatste keer aan de slag in de Trofeo Baracchi. Na lange discussies, Anquetil en Baldini wilden immers allebei met Venturelli ploeg vormen en alleszins vermijden dat de andere dit privilege kreeg, waren de drie topploegen de titelverdedigers Baldini-Moser, Anquetil-Graf en Venturelli-Ronchini. Anquetil-Graf leken lange tijd op weg naar de zege, tot Graf een zware inzinking kreeg (hij klaagde nadien over problemen met de lever), niet meer kon overnemen en zelfs tegen Anquetil reed, ten val kwam en moest opgeven. Jacques Anquetil reed dan maar alleen verder en haalde op zijn eentje de 4de beste tijd, maar werd niet in de uitslag opgenomen omdat de tijd van de tweede renner telde. Zo wonnen Venturelli-Ronchini, maar wel in een tijd die trager was dan die van de winnaars bij de liefhebbers Giuseppe Fezzardi-Marino Vigna.

De Super Prestige Pernod werd dit jaar gewonnen door Jean Graczyk, voor Pino Cerami, Van Looy eindigde 5de. Helyett-Leroux-Fynsec-Hutchinson (de ploeg van Anquetil en Graczyk) werd uitgeroepen tot beste ploeg en won ook het Belgisch intermerkenkampioenschap[35], voor Wiel's-flandria en FAEMA.

34 Van Looy had een achterstand van 38 punten op Graczyk terwijl in de Giro di Lombardia 60 punten voor de eerste, 40 punten voor de tweede en 30 punten voor de derde te verdienen waren.

35 Deze ploegencompetitie, onder de vorm van een wisselbeker, werd in 1960 voor het eerst ingericht door de Belgische wielerbond om als stimulans te dienen voor Belgische en buitenlandse ploegen om deel te nemen aan de Belgische koersen. De winnende ploeg kreeg een kunstwerk dat definitief eigendom zou worden voor de ploeg die driemaal dit klassement kon winnen. De volgende wedstrijden kwamen in aanmerking: de officiële klassiekers de Ronde van Vlaanderen, Paris-Bruxelles en Liège-Bastogne-Liège en verder de Flèche Wallonne, Gent-Wevelgem, de Driezustersteden en de Omloop van de Vlaamse Gewesten. Het onmiddellijk succes van deze competitie zou als inspiratie dienen voor de inrichting van de Wereldbeker vanaf 1961.

Rik Van Looy was ondertussen bezig aan een uitgebreid[36], zeer lucratief[37] en zeer succesvol winterseizoen. Samen met Peter Post won hij vier zesdaagsen (Berlijn, Gent, Keulen en Antwerpen, waar Vannitsen derde man was), werd hij viermaal tweede (Frankfurt, Brussel, de tweede zesdaagse van Berlijn en Milaan) en daarnaast nog eens 4de (Kopenhagen) en tweemaal 5de (Dortmund en Zürich). Daarmee waren de nieuwkomers meteen ook het meest succesvolle koppel. Nielsen-Lykke met drie zeges (Frankfurt, Aarhus en Zurich), een tweede plaats (Dortmund) en vier derde plaatsen (tweemaal in Berlijn en verder Kopenhagen en Antwerpen samen met Leo Proost) en Van Steenbergen-Severeyns met twee zeges (Brussel en Kopenhagen), drie tweede plaatsen (Gent, Keulen en Antwerpen samen met de jonge Gilbert Maes), een derde plaats (Aarhus) en een verlenging van hun Europese titel américaine[38] benaderden hen het dichtst. Van Steenbergen won verder nog een derde zesdaagse, samen met de Duitser Bugdahl in Berlijn (tweede editie). Verdere zesdaagsezeges waren voor Terruzzi-Arnold[39] (Essen en Milaan), Bugdahl-Junkermann (Dortmund) en tot slot twee zeges in minder bezette zesdaagsen (Lille en Madrid) voor de Australiërs John Tressider en Ronald Murray[40].

Het voorbije seizoen was niet echt een succes voor FAEMA en EMI geweest. Van Looy had dan vooral zijn persoonlijke reputatie gered en zelfs aangedikt met een wereldtitel, verder was er geen enkele grote overwinning. Voor FAEMA en EMI bleef het verder bij ritzeges in de grote rondes en eindzeges en etappes in kleinere rittenkoersen als Paris-Nice, de Vuelta a Levante, de Vuelta a Andalucía, Barcelona-Madrid en de Tour de Luxembourg, veel te weinig, zeker vergeleken met de voorgaande seizoenen wanneer Giro of Tour en meerdere klassiekers gewonnen werden. Veelzeggend hierbij is dat, moest er nog een ploegenklassement geweest zijn zoals gedurende enkele seizoenen bij Desgrange-Colombo, FAEMA slechts 6de zou geëindigd zijn en EMI zelfs maar 18de. Vooral de rondekopmannen Gaul en Bahamontes en in mindere mate Suárez bleven zwaar onder de verwachtingen, Van Looy redde, zoals al geschreven, de (en dan vooral zijn) meubelen een beetje met de wereldtitel. Een en ander zou niet zonder gevolgen blijven voor het komende seizoen.

36 Veel journalisten en volgers zagen dit niet zitten en vreesden een totaal mislukt seizoen 1961 als gevolge van een gebrek aan rust gedurende de winter. Ze zaten uiteindelijk fout, maar hun vrees was wel te begrijpen, zeker als je weet dat Van Looy enkel tijdens de winter zowat het dubbel aan wedstrijddagen reed als een hedendaagse prof op een heel seizoen.

37 Rik Van Looy kreeg dat winterseizoen alvast in de eerste zesdaagsen 3000 DEM of destijds 36000 BEF per dag. Niet moeilijk te begrijpen dat hij een tiental zesdaagsen reed.

38 Van Looy-Post kwamen hier niet aan de start, de wedstrijd werd met nationale ploegen betwist. Post eindigde 5de met Joop Captein als ploegmaat.

39 Terruzzi-Arnold waren al sinds een aantal jaren een van de beste, zoniet het beste zesdaagsekoppel. Hun samengaan werd echter door de organisatoren weinig geapprecieerd, een dominerende ploeg uit landen die amper of geen winterbaanbedrijvigheid hadden was commercieel niet interessant. Daarom werden ze meestal uit elkaar gehaald. Deze winter werd Arnold regelmatig gekoppeld aan zijn landgenoot Patterson (met als beste resultaat een derde plaats in Dortmund) of aan een plaatselijke renner (met als beste resultaat een derde plaats met José De Noyette in Gent). Ook Terruzzi werd regelmatig, met weinig succes, gekoppeld aan een landgenoot of een plaatselijke renner. De weinige keren dat ze toch met elkaar mochten optrekken waren ze dus goed voor twee zeges (Essen en Milaan) en een derde plaats (Zürich).

40 Eigenlijk hadden van de grote ploegen enkel Bucher-Pfenninger een mislukte winter achter de rug. Zij kwamen niet verder dan tweede plaatsen in Zürich en Kopenhagen en een derde plaats in Milaan, naast enkele zeges in américaines in Zwitserland. Walter Bucher was duidelijk over zijn hoogtepunt heen, zoals al was gebleken in het voorbije wereldkampioenschap stayers. Fritz Pfenninger werd wel winnaar van het Critérium d'Europe omnium en mocht verwacht worden voor de volgende winter op zoek te gaan naar een betere ploegmaat.

De man(nen) van het seizoen

Dit seizoen was er geen evidente keuze voor dé man van het seizoen, de internationale pers ging eerder voor een kwartet.

Jean Graczyk, winnaar van de Super Prestige Pernod, de groene trui en vier ritten in de Tour de France zou normaal een logische keuze zijn, maar hij miste een grote internationale overwinning. Bovendien was de Super Prestige al te zeer op Franse wedstrijden gericht (van de 14 weerhouden wedstrijden waren er negen Franse en slechts vijf buitenlandse[41]) om een echte waardemeter te zijn. Zoals verder zal aangegeven worden, had hij enkel daaraan zijn eindzege te danken, met een meer internationale puntentoekenning waren er anderen voor hem geëindigd.



De mannen van het seizoen, of hoort Nencini er bij?



Of was hij het dan toch?

Uiteraard behoorde ook Wereldkampioen Rik Van Looy tot de mannen van het seizoen, maar ondanks zijn wereldtitel verbleekte zijn palmares 1960 bij dat van het jaar voordien. Het winnen van de bergprijs in de Giro kon echt niet opwegen tegen een of twee klassieke zeges.

Ook Gastone Nencini had een topseizoen achter de rug met zijn zege in de Tour de France en een tweede plaats in de Giro. Hij was trouwens derde in de Super Prestige, maar daarbij kwamen zijn 132 punten enkel en alleen uit de Tour, met dank aan de al vermelde tussenklassementen. Anderzijds moet er ook toegegeven worden dat met “normale” punten voor de Giro, al was het maar evenveel als in de Dauphiné of in de niet ingerichte Tour de l’Ouest, niet Graczyk maar de Toscaan de Super Prestige had binnengehaald.

41 De weerhouden proeven in 1960 waren de Tour de France, met nog supplementaire punten te winnen in de stand voor de eerste Pyreneeënrit en voor de eerste Alpenrit, Paris-Roubaix, Paris-Nice, Paris-Bruxelles, Paris-Tours, de Grand Prix Peugeot-Trophée Stan Ockers, het Critérium du Dauphiné Libéré, Bordeaux-Paris, de Grand Prix des Nations en als buitenlandse wedstrijden het wereldkampioenschap, Milano-Sanremo, de Ronde van Vlaanderen, Liège-Bastogne-Liège en de Giro di Lombardia. De Tour de l’Ouest was ook voorzien, maar werd vanaf 1960 niet meer ingericht. Dus geen Giro, geen Vuelta, geen Tour de Suisse, geen Tour de Belgique, geen Tour de Romandie, geen Flèche Wallonne, geen Genova-Roma, geen Tre Valle Varisini, geen Milano-Torino… Pas vanaf 1961 zou een meer evenwichtige kalender gebruikt worden, maar er zou altijd een moeilijk te verdedigen (maar wel te begrijpen gezien de sponsor) overwaardering van de Franse kalender blijven.



Pino Cerami, de grote verrassing van het klassieke seizoen.

En ook Jacques Anquetil had zijn plaats bij dit fameuze kwartet, als eerste Franse winnaar van de Giro d'Italia, waar hij, ondanks de traditionele "steun" van de tifosi voor de thuisrijders, de toekomstige Tourwinnaar klopte. Verder bleef hij nog altijd de onbetwiste heerser in de grote tijdritten, dit seizoen met zeges in Forlì en Lugano. Hij zou trouwens begin 1961 verkozen worden als winnaar van de Trophée Edmond Gentil, die de grootste wielerprestatie van het voorbije jaar bekroonde.

Moeilijk te zeggen wie de verdienstelijkste was. En als we echt een keuze zouden moeten maken, waarom dan niet een vijfde man kiezen, veteraan Pino Cerami? Eigenlijk pleiten enkel zijn leeftijd en zijn verleden tegen hem. Immers, net in een periode waar de aflossing van de wacht tussen de oude generatie, waarvan hij slechts de gewaardeerde knecht was, en de nieuwe generatie voltooid is, is het contra intuïtief een 38-jarige tot man van het seizoen uit te roepen. Nochtans, hij werd tweede in de Super Prestige Pernod, en verloor die enkel door een vreemde kronkel in het reglement, waardoor er enkel in Liège-Bastogne-Liège en niet in de Flèche Wallonne punten te verdienen waren. Bovendien stonden er op zijn palmares wel twee grote overwinningen[42], Paris-Roubaix en de Flèche Wallonne en was hij derde in het wereldkampioenschap.

42 Cerami was in 1960 de enige renner met twee zeges in de wedstrijden die voorheen voor Desgrange-Colombo in aanmerking kwamen.

De FAEMA-Belg van het seizoen: Edgard “Labieken” Sorgeloos

(° 14/12/1930 Denderhoutem - † 12/11/2016 Oudenaarde)

De ouders van Sorgeloos waren fabrieksarbeiders, maar tijdens de oorlog volstond zo een loon niet om de magen te vullen. Zijn moeder ging daarom op het land werken bij de boeren en ook de kleine Sorgeloos moest helpen. Die periode zou uiteindelijk later voor hem een zegen betekenen, hij kweekte door de harde arbeid spieren en weerstand en kreeg degelijk voedsel.

Zijn kennismaking met de fiets zou op dezelfde manier als voor zovelen in die tijd verlopen. Met de tweewieler naar een 5 km verder gelegen school samen met de kameraden en de snelste zijn zowel op de heen- als de terugweg. School was echter niet aan de jonge Sorgeloos besteed en na veelvuldig spijbelen werd hij dan maar schilder. Met een zevental leeftijdsgenoten die allemaal in dezelfde buurt woonden[43] werd er regelmatig op uitgetrokken en gepintelierd tot de gemeenschappelijke centen op waren.

Op een dag zou alles veranderen. De groep ging samen naar een plaatselijke wielerwedstrijd kijken en Edgard beweerde even rap te kunnen rijden als die mannen. Een fiets werd er bijgehaald en inderdaad, hij reed zo rap als die mannen zelf op de omloop. Prompt besloot de bende spaarzaam te worden en een fiets voor hun kompaan te kopen. Zo begon Sorgeloos als 16-jarige aan zijn wielerloopbaan. Hij kwam ook in die periode aan zijn bijnaam. Zijn moeder heette Labie en hij was zelf helemaal de gelijkenis van zijn peter, eveneens een Labie, dus heette hij voor het hele dorp “Labie”. Hoeft het gezegd dat toen hij zijn eerste successen boekte datzelfde dorp vruchteloos naar bevestiging in de kranten van die resultaten zocht, geen Labie te vinden.

Goede raad kwam van overal, Sorgeloos werd immers onmiddellijk “geadopteerd” door de supporters van de vroegere prof van het dorp Edgar De Putter[44]. Trainen moest hij, om 9 uur in zijn bed en geen pinten meer. Lag het aan al die goede raad of kwam het doordat hij niet alleen sterk, maar ook snel aan de meet was, de successen kwamen er al vlug. In 1948 won hij bij de beginnelingen 12 maal en werd hij ook 15 maal tweede. Het volgend jaar ging het nog beter en Sorgeloos won 24 keer op 33 wedstrijden. Hij kreeg prompt ook al een mentor, een destijds bekende sportman uit Aalst, Maurits Vanderelst. Op 25 juni 1949 stapte Labie over naar de liefhebbers, en niet zonder succes, zijn achtste wedstrijd betekende al een eerste zege.

Toen was het echter bijna voorbij. Tijdens een wedstrijd in Erpe reed hij tegen een geparkeerde auto, raakte met zijn knie zwaar een koplamp en vloog door de voorruit tot op de achterbank. Het bilan was zwaar, een deels afgerukte tong, bloedend langs alle kanten, maar vooral een ingewikkelde kniebreuk. Het seizoen was uiteraard voorbij, maar misschien ook de pas begonnen carrière. Eerst volgden twee weken hospitalisatie voor operaties aan de knie en dan nog tien weken gips. Toen het gips er af mocht, bleek de knie nog altijd zwaar gezwollen.

De dokter beval rust aan, Sorgeloos ging samen met mentor Vanderelst een Brussels verzorger, een zekere Demeyer, raadplegen, die dat dan weer afraadde en bewegen aanbeval. Jef Beekman, de vaste verzorger van Edgard, sloot zich aan bij zijn collega en opteerde voor regelmatig fietsen. De raad van de verzorgers werd gevolgd, Sorgeloos ging bij Vanderelst zogezegd rusten, maar in werkelijkheid fietsen, en na een maand was de knie niet langer gezwollen.

---

43 “Den Daal” in Denderhoutem.

44 Dit wordt in een reeks interviews met Sorgeloos vermeld in Sport 70, 5de jaargang nr. 10 van 7-13 maart 1971 en nr. 11 van 14-20 maart 1971, de eerste twee afleveringen van de reeks “Labie: de lakei van twee keizers”. Het gaat hier over Edgar De Putter, °18/06/1909 Denderhoutem en † 27/12/1983 Ninove, prof van 1932 tot 1935, met als beste resultaten een 4de plaats in het Circuit de Champagne en een 5de in de Omloop van de Vlaamse Gewesten, telkens in 1933. In de reeks in Sport 70 hebben ze het ten onrechte over Ward Deputter

De vraag was nu, zou die knie ook echte competitie aankunnen? De grote test volgde begin 1950 in een satellietwedstrijd van de Omloop Het Volk voor liefhebbers. Sorgeloos ging in de aanval, kreeg enkel Gentiel Vermeersch mee die hem in de sprint zou kloppen. Daarmee kon hij twee vaststellingen maken, hij kon het nog, maar zijn sprintsnelheid was wel wat afgebot, al bleef hij behoorlijk snel aan de meet. Dat belette Labie echter niet een goed seizoen bij de liefhebbers te maken. Na zijn tiende zege, de rit Machelen-Dinant in de Ronde van België voor liefhebbers, nadat hij de dag voordien al tweede was geëindigd, maakte hij zelfs kans op een selectie voor het komende wereldkampioenschap in Moorslede. Uiteindelijk kreeg West-Vlaming Gilbert Desmet echter de voorkeur voor een titelstrijd in West-Vlaanderen[45].

Vermits een deelname aan het wereldkampioenschap er toch niet zou inzitten, werd Sorgeloos op 19 juni onafhankelijke. Hij werd datzelfde jaar nog tweede in de tweede rit van de Tour de Belgique voor onafhankelijken. In 1951 was hij een van de besten in de roze categorie. Hij won 8 wedstrijden, waaronder de satellietwedstrijd van de Omloop Het Volk voor onafhankelijken en de Grand Prix Maurice Depauw in Charleroi. Sorgeloos toonde zich ook als klimmer in de Tour de Belgique, waar hij derde werd in de Ardennenrit en tweede in de slotrit, achter Jos Schils. Deze was een beetje het zwarte beest van Labie, liefst zevenmaal werd hij tweede achter hem.

Dit was ruim voldoende geweest om de aandacht te trekken van manager Fons Versnick en sportbestuurder Guillaume Driessens en zo kreeg Sorgeloos een contract bij Garin. Op 11 augustus 1951 werd hij beroepsrenner, nog altijd geen 21 jaar oud. De aanpassing aan de nieuwe categorie was dan ook niet evident, en het duurde tot mei 1952 voor hij de goede cadans te pakken kreeg. Edgard liet zich in de Tour de Belgique opnieuw als klimmer opmerken en werd in de drie laatste ritten achtereenvolgens derde in Namen-Virton, 7de in Virton-Luik en 9de in Luik-Brussel.

Sorgeloos kreeg zelfs de toezegging dat hij naar de Tour de France zou mogen (of toch minstens in aanmerking kwam voor een selectie), maar zover kwam het uiteindelijk niet. In de 5de rit van de Tour de Belgique was er onderweg een incidentje geweest met Maurits Mollin, dat uiteindelijk eindigde met een vechtpartij in de catacomben van de wielerbaan van Rocourt tussen Mollin en Sorgeloos. Nadat deze tijdens de rit Labieken onopzettelijk (door te moeten afremmen in een afdaling) gehinderd had, ging Edgard, volgens getuigen waaronder Emile Masson, in het Rocourtstadion Maurits te lijf en terwijl Vanderelst deze vasthield, trapte hij hem in het gezicht zodat zijn bovenlip diende genaaid te worden en Mollin daardoor niet kon aanzetten in de laatste rit[46]. Eerst was er sprake van drie maanden, maar het bleef ten slotte bij een schorsing van een maand. Sorgeloos was uiteindelijk aangeduid als invaller voor de Tour en zou zonder die maand schorsing (bevestigd in beroep) Jos De Feyter die medisch afgekeurd werd voor de Tour, vervangen hebben[47]. Alex Close ging in zijn plaats en werd als 7de een openbaring, Sorgeloos kwam op de zwarte lijst van de wielerbond.

Ondanks die morele slag was 1952 toch nog een vrij geslaagd seizoen voor Labieken. Buiten zijn prestaties in de Tour de Belgique behaalde hij twee overwinningen, de Omloop van de Dender en in Welle, en werd verder nog tweede in de eerste rit van de Tour de Nord en derde in de openingsrit van de Ronde van Nederland en in Cras-Avernas - Remouchamps - Cras-Avernas. Verder werd hij 18de in de Flèche Wallonne.

45 Gilbert Desmet toonde zich in ieder geval zijn selectie waardig, hij werd 4de.

46 In Sport 70, 5de jaargang, nr. 13 van 28/3-4/4/1971, in de derde aflevering van de reeks “Labie: de lakei van twee keizers”, komt Sorgeloos met een aangepaste versie. Volgens hem was er al handgemeen geweest tussen hem en Mollin onderweg en was de vechtpartij tussen Mollin en zijn mentor Vanderelst. Dit incident zou dan door de bond aangegrepen zijn om Close te kunnen selecteren. Het kan natuurlijk allemaal, en misschien heeft Masson alles wat aangedikt, maar Sorgeloos zal toch (veel) boter op het hoofd gehad hebben.

47 Het Belang van Limburg, woensdag 28 mei 1952, blz. 6, “Het gevolg van een vechtpartij Sorgeloos voor drie Maanden geschorst?”.

Eind 1952 kwam er echter al een nieuwe tegenslag. Door naar zijn gehavende knie te verwijzen, was Sorgeloos er tot dan in gelukt aan zijn legerdienst te ontsnappen, maar bekendheid heeft ook zijn nadelen. De keuringsarts volgde blijkbaar de sportactualiteit en kon niet overtuigd worden dat de knie van Labie te slecht was om het vaderland te dienen, maar wel goed genoeg om een vrij succesvol beroepsrenner te zijn. Het verdict was 21 maanden legerdienst. Door snel te trouwen met zijn vaste vriendin en een (vals) papier binnen te brengen dat zij al een dochter hadden, kon dit tot 18 maanden teruggebracht worden, maar 1953 was net als begin 1954 een verloren jaar. Hij kreeg weinig privileges en had maar een dozijn koersen kunnen rijden, zonder enige zege te boeken.

Het zag er dus bepaald niet goed uit voor de carrière van Sorgeloos. Zijn contract bij Garin was eind 1952 immers niet verlengd, wat heb je immers aan een soldaat, en zo stond de kersverse echtgenoot en toekomstige papa met lege handen. Gelukkig kon zijn vriend en mentor Maurits Vanderelst voor redding zorgen. Hij had invloed bij Léon Vanderhulst van Elvé en kon zo voor 1954 zijn beschermeling een proefcontract bij Elvé-Peugeot bekomen. Labieke behaalde alvast ereplaatsen in de Omloop van de Vlaamse Ardennen en in Scheldewindeke en werd 15de in Liège-Bastogne-Liège. Het grote examen zou echter de Tour d'Europe worden, het nieuwste geesteskind van Jean Leuilliot[48]. Presteren was noodzakelijk om een nieuw contract te krijgen.

De Tour d'Europe werd vanaf 22 september over 13 ritten verreden, in totaal bijna 3000 km. Sorgeloos kon zich al snel tonen. Hij won de derde rit over een Ardennenparcours van Namen naar Luxemburg en hielp tegelijkertijd Hilaire Couvreur aan de leiderstrui. Couvreur kon die trui tot en met de 9de rit behouden en werd uiteindelijk tweede in de eindstand. Sorgeloos zelf eindigde 9de en tweede Belg. Op het einde van het seizoen werd hij nog 65ste in Paris-Tours.

Edgard kreeg dus een nieuw contract, maar dat was niet voldoende om rond te komen, in de winter moest hij nog altijd als arbeider aan de slag, dit keer als metserdiender. Hilaire Couvreur zette hem echter op het pad om meer te verdienen en toonde hem wat hij in de voorbije Giro d'Italia als "knecht" van Rik Van Steenbergen verdiend had. Het was duidelijk veel interessanter mee te delen in het prijzengeld bijeengereden door een echte toprenner dan te proberen rond te komen als subtopper of net daaronder. Labieken besefte dat hij in 1952 zijn kans gemist had om zelf tot de vooraanstaande renners toe te treden[49] en zou zich vanaf 1955 in dienst stellen van aanvankelijk Rik Van Steenbergen en Stan Ockers. Met Hilaire Couvreur had hij dan weer de ideale leermeester.

Voor Sorgeloos zou het een cruciaal jaar worden. Hij besefte dat hij zich bij het sterke Elvé-Peugeot zou moeten bewijzen om zelfs maar een bescheiden plaatsje binnen de ploeg af te dwingen. Naast de vedetten Rik Van Steenbergen, Stan Ockers, Raymond Impanis, Alex Close en Jean Brankart, reden ook Hilaire Couvreur, Pino Cerami, Emile Van Cauter, Richard Van Genechten, Jacques Schoubben en André Rosseel voor de ploeg, zonder de jongeren Frans Schoubben, Jef Planckaert en Marcel Janssens te noemen. De plaatsjes zouden dus duur zijn.

---

48 Jean Leuilliot is vooral bekend als de organisator van Paris-Nice, maar was al sinds de oorlog in concurrentie met de organisatoren van de Tour de France. Reeds in 1942 had hij, in dienst van de collaborerende krant La France Socialiste, een ersatztour, "Le Circuit de France" georganiseerd (Goddet en L'Auto hadden geweigerd de merknaam "Tour de France" ter beschikking te stellen). Na de oorlog startte hij zijn eigen weekblad "Route et Piste" en richtte Paris-Nice (voor de oorlog betwist van 1933 tot 1939 en na de oorlog eenmalig in 1946) in 1951 opnieuw in, eerst onder de naam Paris-Côte d'Azur, vanaf 1954 onder de naam Paris-Nice. Leuillot was een man van ideeën, zo wordt hij aanzien als de uitvinder van de proloog en organiseerde hij de eerste "open" wedstrijd (Paris-Nice 1974), maar werd dikwijls gefnuikt door gebrek aan financiële middelen. Ook de Tour d'Europe, een idee waarmee de organisatoren van de Tour de France regelmatig speelden, was daar een voorbeeld van, het zou immers bij een enkele editie in 1954 blijven.

49 Mits een goede Tour de France, er werd immers veel van hem verwacht als klimmer, had het inderdaad voor Sorgeloos anders kunnen uitdraaien.

Trainen, hard trainen was dus de boodschap en Sorgeloos had die begrepen. Hij was daardoor al vroeg in goeden doen. Na een 79ste plaats in Milano-Sanremo en een 32ste in Gent-Wevelgem, toonde hij zich vooral in de Tour de Belgique. Niet onverwacht haalde hij weer eens een ritzege binnen op een Ardennenparcours, ditmaal tussen Florenville en Marcinelle. In de eindstand werd hij 5de en ploegmaats Close en Van Genechten eerste en derde. Labieke kwam dermate goed uit de verf dat de wielerbond het verleden vergat en hem, drie jaar later, dan toch selecteerde[50] voor de Tour de France.

De voorbereiding op de Tour liep vooreerst langs de Tour de Picardie, die hij als 4de beëindigde en vervolgens langs de Tour de Luxembourg, waar Edgard derde werd in de tweede rit en 9de in de eindstand. Louison Bobet was eindwinnaar, voor Ernzer en Gaul, de Peugeots Impanis en Close werden 4de en 5de. Vervolgens kwam de Tour de Suisse. Sorgeloos toonde opnieuw zijn goede vorm door in de derde rit een dubbelslag te slaan, ritzege en leiderstrui. De volgende dag verloor hij echter ruim een kwartier en meteen alle hoop op een goed klassement. De strijd om de eindzege zou vooral tussen de nieuwe leider Hugo Koblet en Labieke's ploegmaat Stan Ockers gaan. Koblet was in grote vorm en liet de tegenstand geen schijn van kans. Ockers werd tweede in de eindstand, Brankart, die de tijdrit had gewonnen 5de en Sorgeloos, nog eens tweede in de 6de rit, 24ste.



Dan toch naar de Tour de France.

En dan kwam dus het grote debuut in de Tour de France. Het begon alvast veelbelovend. Sorgeloos was in de eerste halve rit mee in de goede ontsnapping en werd derde, in de sprint geklopt door Miguel Poblet en Louis Caput. Ook in de etappe van Namur naar Roubaix trok hij zich nog goed uit de slag, 15de op 7'21" van Bobet, maar wel 4de Belg. In het algemeen klassement was hij 15de en 4de Belg. Van dan af ging het echter meer en meer verkeerd. Sorgeloos voelde zich vermoeid en had vooral in de finale geen macht meer. In de 7de rit van Zürich naar Thonon-les-Bains kon hij nog even de schijn ophouden met een 15de plaats, als 6de van de pelotonsprint voor de 10de plaats, achter Poblet, Ockers, Wagtmans, Darrigade en Kübler.

Het was echter maar een strovuur en de eerste Alpenrit naar Briançon zou hem fataal worden. Nadat hij eerst samen met Close, De Bruyne en Adriaensens Van Steenbergen na een lekke band terug in het peloton gebracht had, ging Sorgeloos nochtans ver voor de eerste beklimming samen met Louis Caput, Claude Colette en Jan Nolten in de aanval. De voorsprong liep op van 30" na 40 km tot bijna 4 minuten na 70 km. Charly Gaul was ondertussen in de tegenaanval gegaan en vervoegde de drie leiders (vooraan had Caput zijn gezellen moeten laten gaan) nog voor de eerste berg. Zodra de beklimming van de Les Arravis (1498 m) begon, ging Gaul alleen door, en kwam als eerste op de top voorbij, enkele seconden voor Nolten. Colette was derde op 1 minuut en Sorgeloos 4de op 1'10", het peloton volgde op meer dan 4 minuten.

Edgard, eerst met Colette, vervolgens alleen en dan weer terug met Colette, probeerde zonder succes de beide leiders terug in te halen, maar verachterde meer en meer. Voor de aanvang

50 Het was bijna een volledige Elvé-Peugeot ploeg die geselecteerd werd. Naast Sorgeloos waren ook Van Steenbergen, Ockers, Brankart, Van Genechten, Close, Impanis en Couvreur van de partij, de enige vreemde eenden in de bijt waren Fred De Bruyne en Jan Adriaensens.

van de Col du Télégraphe (1670 m) volgden Colette en Sorgeloos op ruim zes minuten, het peloton op meer dan tien minuten. Tijdens de beklimming van de Télégraphe was Labie helemaal ten einde krachten en gaf op. Zelf weet hij zijn verzwakking en opgave aan een lintworm, maar de wielerbond had geen oor naar zijn uitleg, hij viel opnieuw in ongenade en zou nooit meer voor de Tour de France opgeroepen worden, en, behalve in 1964, al evenmin voor het wereldkampioenschap[51].

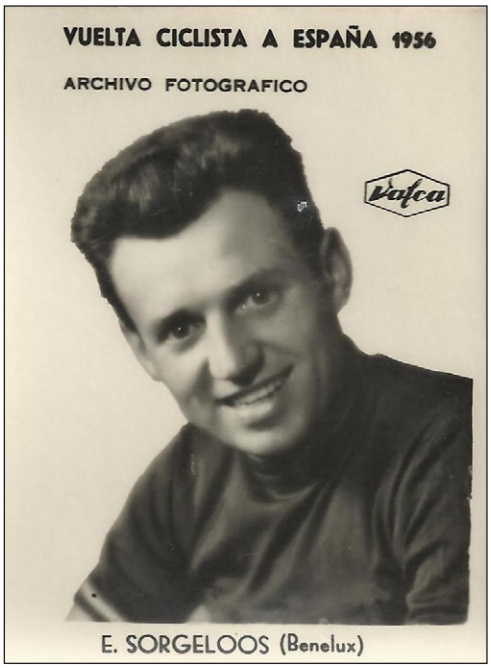

Een Vuelta in dienst van Rik Van Steenbergen.

Ondanks die mislukte Tour de France was 1955 voor Sorgeloos toch succesvol geweest. Aan zijn twee profzeges uit 1952 en drie uit 1954 voegde hij er zes toe. Op het einde van het seizoen was hij ook nog 17de in Paris-Tours en 83ste in de Giro di Lombardia geëindigd. Bij Elvé-Peugeot was hij zo een vaste waarde geworden en hij zou in 1956 een heel zwaar seizoen rijden. Na een 62ste plaats in Milano- Sanremo en een 32ste in de Ronde van Vlaanderen in het voorjaar reed hij achtereenvolgens de Vuelta (22ste in de eindstand en derde in de 15de rit), de Giro (14de in de eindstand), de Tour de Suisse (opgave in de voorlaatste rit, na een derde plaats in de eerste en in de derde rit, maar wel winnaar van de vliegende sprinten[52]) en de Tour de l'Ouest (6de in de eindstand). Op het einde van het seizoen kwamen daar nog een 7de plaats in Paris-Tours en een 25ste in de Giro di Lombardia bij.



En een Giro in de kleuren van Eldorado.

Het waren echter niet de eigen prestaties die van belang waren, het ging er vooral om kopman Rik Van Steenbergen bij te staan, hem zo ongeschonden mogelijk over de bergen te krijgen en in de vlakke ritten het peloton bij elkaar te houden. Rik zou dan wel voor ritzeges en geldgewin zorgen. Dat lukte vooral in de Vuelta, waar Van Steenbergen zes ritten en het puntenklassement won en 5de in de eindstand werd, bovendien was er nog een extraatje van de Italiaanse ploeg voor de geleverde hulp om Angelo Conterno in de voorlaatste rit in de leiderstrui te houden.

In de Giro was Van Steenbergen er niet bij en reed Labieken in dienst van de lokale sponsor Girardengo-Eldorado en van Jean Brankart die voor het klassement uitgespeeld werd. Tot de fameuze sneeuw- en ijsrit naar de Monte Bondone was Brankart in strijd voor de eindzege of minstens het podium, uiteindelijk eindigde hij 7de. Ook

51 Sorgeloos wijt dit in de artikelenreeks "Labie de lakei van twee keizers", 4de aflevering in Sport 70, 5de jaargang, nr. 15 van 11-17/4 aan deze opgave. Ook al zal dit wel een rol gespeeld hebben, de vraag dient ook gesteld te worden, wanneer hij dan wel in aanmerking was gekomen voor een selectie. Als persoonlijke "knecht" van eerst Rik I en dan Rik II zou dat normaal bij een selectie van zijn kopman geweest zijn. Echter, van 1956 tot 1961 reed geen van beide de Tour de France. En voor het wereldkampioenschap waren er zoveel kandidaten voor een selectie en daarnaast in de jaren 60 zoveel superhelpers van Rik Van Looy, dat zijn selectie in 1964 zelfs enige verwondering kan baren en vooral als een gebaar naar de Keizer toe kan beschouwd worden.

52 In die periode was het voor het winnen van een nevenklassement niet altijd noodzakelijk de rittenkoers uit te rijden.

Sorgeloos bedwong de weersomstandigheden en de Monte Bondone, zij het met enige hulp van de toeschouwers, en toonde dat hij dus alleszins geen zwakkeling was en dat zijn opgave in de Tour wel zijn redenen had. Bovendien bewees hij over een goed recuperatievermogen te beschikken. Nadat hij al 6de was geëindigd in de 8ste en de 14de rit, werd hij in de twee laatste ritten van de Giro nog eens 7de en 4de.



In 1957 op Italiaanse wegen in dienst van Cora en vooral van Rik.

Met daarbij nog drie regionale zeges had Edgard Sorgeloos nu wel echt zijn strepen binnen de ploeg verdiend en ook in 1957 was hij een van de vaste pionnen in dienst van Rik Van Steenbergen. In het voorseizoen werd hij 74ste in Milano-Sanremo en 17de in Gent-Wevelgem, maar ditmaal was de Giro d'Italia het grote objectief. De ploeg was hier, net zoals voor de andere belangrijke Italiaanse wedstrijden, ingehuurd door het Italiaanse aperitiefmerk Cora. De sponsor rekende vooral op Van Steenbergen, die om zijn volledig contract uitbetaald te krijgen niet eens het einde moest halen, twaalf ritten zouden volstaan. Na die eerste twaalf ritten had Rik al twee etappezeges (de eerste en de 11de) binnen en bovendien een dag roze gedragen. Contract vervuld dus, maar, enerzijds omdat Poblet al drie ritten gewonnen had en anderzijds omdat van de klassementsmannen[53] enkel Raymond Impanis uit de verf kwam, bleef hij in koers tot het einde. Rik behaalde zo nog drie extra ritzeges en won ook het eindklassement van de vliegende sprinten. Bingo dus voor de ploegmaats.

Onmiddellijk na de Giro kwam de Tour de Suisse. Sorgeloos was niet erg happig om die er nog bij te nemen, maar ging op aandringen van Rik Van Steenbergen, die zelf niet zou deelnemen, toch van start. Rik wees Labieken erop dat hij daar, samen met die andere meesterknecht, Hilaire Couvreur, vrij zijn kans zou kunnen gaan. Het was immers een Tour de Suisse zonder echte vedetten, de grootste namen waren de Zwitserse titelverdediger Rolf Graf, de Italiaan Pasquale Fornara en de Fransman Raphaël Geminiani, beide laatstgenoemden in dienst van de CILO-Toscanelli-ploeg van de afwezige Hugo Koblet.

Fornara toonde zich in de eerste rit, waarin hij tweede werd achter de Zwitser Max Schellenberg. Couvreur werd derde op 19", Sorgeloos 4de op 1'21", zoals later zou blijken een heel belangrijke 1'21". Labie werd de twee volgende dagen telkens derde en rukte zo op naar de tweede plaats in het algemeen klassement, nog steeds op 1'21" van Fornara, de nieuwe leider. De volgende dag won Edgard de 4de rit en verminderde zo, dankzij de bonificatie van 30", zijn achterstand op Fornara tot 51". Het zou echter weinig baten, want de volgende dag was er een ploegentijdrit over 14,6 km, waarvan de individuele tijden mee zouden tellen voor het algemeen klassement. Fornara won die tijdrit samen met zijn CILO-Toscanelli-ploeg en heroverde prompt die 30". De beslissing zou dus moeten vallen in de komende ritten doorheen de Alpen.

Couvreur, die zelf op drie minuten stond, probeerde Sorgeloos nog te overhalen om samen te proberen Fornara uit de leiderstrui te rijden, maar deze had al vlug begrepen dat dit een zinloze onderneming was. De Italiaan volgde hem als een schaduw en was bovendien de betere klimmer. Er gebeurde dus weinig in de laatste ritten, Fornara en Sorgeloos konden vrij moeiteloos hun positie in het algemeen klassement behouden en tegelijk hun leidersplaats in respectievelijk berg- en puntenklassement consolideren. Fornara won dus de Tour de Suisse

53 Het was de bedoeling ook Marcel Janssens uit te spelen voor het eindklassement, maar deze kwam er in de Giro niet aan te pas. Hij zou zich wel meer dan rehabiliteren in de Tour de France, waar enkel Jacques Anquetil te sterk voor hem was.

met 1'21" op Sorgeloos en 1'42" op Attilio Moresi (Couvreur werd 6de op 3'). Hij won ook het bergklassement, waarin Sorgeloos 4de en Couvreur 5de werd. Labieken, die een heel regelmatige ronde gereden had (eenmaal eerste, eenmaal tweede, tweemaal derde, tweemaal 4de, eenmaal 5de en eenmaal 8ste) won met overwicht het puntenklassement. Elvé-Peugeot, waarbij ook René Vandamme een rit won, werd verder eerste in het ploegenklassement.



Nog een laatste seizoen bij Van Steenbergen en Elvé.

Ondanks die goede Tour de Suisse was er voor Sorgeloos geen plaats in de Tourselectie, zijn opgave het jaar voordien was nog niet verteerd. Ook voor het wereldkampioenschap kwam hij niet in aanmerking, maar hij mocht wel met Elvé-Peugeot een trip naar het toenmalige Belgisch Congo maken. Peugeot had daar namelijk een fabriek opgericht en de ploeg, alle vedetten incluis, werd opgetrommeld om ginds demonstratiewedstrijden, met en tegen de plaatselijke renners, te gaan rijden. Sportief was er niet veel aan, maar de trip was wel leuk meegenomen.

Van Steenbergen had ondertussen zijn derde wereldtitel binnengehaald en besloot zich van dan af meer en meer op de piste te concentreren en zijn activiteit op de weg geleidelijk af te bouwen. Hilaire Couvreur had de boodschap goed begrepen en was zonder veel aarzelen ingegaan op een aanbod van Rik Van Looy om naar FAEMA over te stappen. Edgard, die het voorbije seizoen naast zijn ritzege in de Tour de Suisse drie regionale wedstrijden had gewonnen, had ook een aanbod gekregen, maar Elvé[54] deed hem ook beloften en hij hoopte op verder goed geldgewin met Van Steenbergen.

Het zou echter een vergissing blijken. Van Steenbergen was nog wel bereid om eens diep te gaan om Rik Van Looy in de Flèche Wallonne op zijn plaats te zetten, maar hij had niet de minste intentie nog grote rittenkoersen te rijden. Sorgeloos zelf sukkelde met de lever en reed een heel slecht seizoen. In de voorjaarsklassiekers kwam hij wel aan de start, maar haalde nooit het einde en ook de Tour de Suisse, waarin hij het voorgaande jaar zo geschitterd had, werd een ontgoocheling. Hij kon zich nog wel tonen in de makkelijkere ritten met een 4de plaats in de eerste, een 5de in de tweede, een tweede in de 4de, een 8ste in de 5de en een 11de in de 6de, maar in de beslissende etappes was hij nergens. Nadat hij al ruim tien minuten verloren had de derde dag in de tijdrit over 82 km, werd de zware 7de rit een totale afgang. Labieken werd 41ste op liefst 47'33" van ritwinnaar Hans Junkermann en verloor meteen alle kansen op een goed klassement. In de eindstand werd hij 27ste op 1 uur 08'51" van Pasquale Fornara, die zijn eindzege van het jaar voordien hernieuwde.

Ook al won Sorgeloos vier lokale wedstrijden, dit was echt een mislukt seizoen. Gelukkig was Rik Van Looy hem niet vergeten (en ook Hilaire Couvreur zal wel voor hem gepleit hebben) en hij kreeg opnieuw een voorstel om FAEMA te vervoegen. Daarbij zou zijn maandsalaris

54 De ploeg werd in zekere zin in twee gesplitst. Enerzijds was er een Franse Peugeot-BP-Dunlop ploeg, in de traditionele blauwe trui met gele band, onder leiding van Gaston Plaud, anderzijds reden de Belgen voor Elvé-BP-Marvan, in een gele trui met blauwe band, onder leiding van Léon Vanderhulst. Marvan, een producent van confectiekledij en ook een keten van confectiewinkels, was even heel actief in de wielersport: grote advertenties, zelfs op het voorkaft, in Velo59, sponsor van Elvé en organisator-hoofdsponsor van de Grand Prix Marvan, een driedaagse van Huy, via Binche, Mons en Aalst, naar Antwerpen, met Anquetil als eindwinnaar, Van Looy als ritwinnaar en FAEMA als winnaar van het ploegenklassement. Occasioneel zou de Elvé-BP-Marvan-ploeg wel eens optreden in de kleuren van Peugeot-BP.

van 3000 BEF[55] verdubbeld worden. Labieken bleef loyaal aan zijn kopman en vroeg de mening van Rik Van Steenbergen alvorens te tekenen. Deze drong erop aan niet te aarzelen, hij zou een domkop zijn op dit voorstel niet in te gaan, temeer daar Rik Van Looy de toekomst voor zich had. Sorgeloos tekende dus en mocht al direct met zijn nieuwe ploeg naar de Giro di Lombardia. Zijn resultaat lag wel in de lijn van zijn hele seizoen, 102de in een groepje achterblijvers op bijna een kwartier van winnaar Nino Defilippis. Een seizoen om vlug te vergeten, vier zeges in kleinere wedstrijden waren een schrale troost, en 1959, bij een nieuwe kopman, moest beter worden.



Vanaf eind 1958, maar vooral sinds 1959 bij FAEMA en Van Looy.

Trainen, hard trainen zou dus de boodschap zijn en Labieken werd op zijn wenken bediend. Van Looy besloot eind december om de voorbereiding op het nieuwe seizoen al vanaf begin januari aan het Gardameer te beginnen. Sorgeloos hapte toe en ging als enige van de ploeg mee. Ze deelden daar dan ook de kamer en leerden elkaar kennen. Toen de rest van de ploeg een maand later toekwam, verwachtte Sorgeloos zijn plaats als kamergenoot te moeten afstaan aan Couvreur, die het vorig jaar de "baankapitein" van de ploeg was, maar Van Looy eiste dat hij bij hem bleef. Labieken nam dus in zekere zin de plaats over van Hilaire als eerste luitenant van Rik[56].



En een zege in de eerste halve rit van Dwars door België.

Zoals al beschreven in het voorgaande hoofdstuk begon het seizoen schitterend voor FAEMA en Van Looy, met zeges in de Giro di Sardegna en de Vuelta a Levante. Ook Sorgeloos plukte de vruchten van al die trainingsarbeid en kwam goed uit de verf. Hij werd 4de in de slotrit van de Giro di Sardegna en won Sassari-Cagliari. Hij bevestigde die prestaties vervolgens in de Vuelta a Levante, met een reeks ereplaatsen, tweede in de derde rit, 7de in de 4de, 5de in de 5de, 4de in de 7de, derde in het bergklassement en tweede in de eindstand, ruim vijf minuten achter kopman Van Looy en net voor ploegmaat Gilbert Desmet.

55 Dat was de maandwedde die Sorgeloos ook al bij Garin had, en die bij Peugeot en Van Steenbergen ongewijzigd gebleven was. Uiteraard had hij bij Van Steenbergen kunnen delen in de verdiensten van Vuelta en Giro en had hij ook een aantal criteriums kunnen rijden aan de zijde van zijn kopman, in het algemeen aan 1500 BEF per criterium.

56 Sorgeloos had het gevoel dat Couvreur dat niet echt smaakte en dat hij daarom aan het einde van het seizoen de ploeg verliet. Ook Van Looy verkondigde dezelfde stelling in een reeks interviews met HUMO/Télé Moustique in 1963. Rik vond dat Couvreur dat fout zag en dat de twee best samen konden functioneren, de ene als de strateeg die de ploeg dirigeerde en de andere in zijn directe omgeving als persoonlijke lijfwacht/helper/secretaris. Couvreur zelf, zoals in een voorgaand hoofdstuk uitgelegd, hield het op een geldkwestie. Wij denken ook dat dit de hoofdreden van het vertrek van Hilaire Couvreur was. Buiten onvrede over de verdeling van de gewonnen prijzen en premies zal het ook wel gestoken hebben dat Sorgeloos bij zijn komst een substantiële salarisverhoging had gekregen, terwijl hijzelf maar hetzelfde maandloon als bij Van Steenbergen kreeg en pas bij zijn overstap naar Anquetil een herzien salaris kreeg.

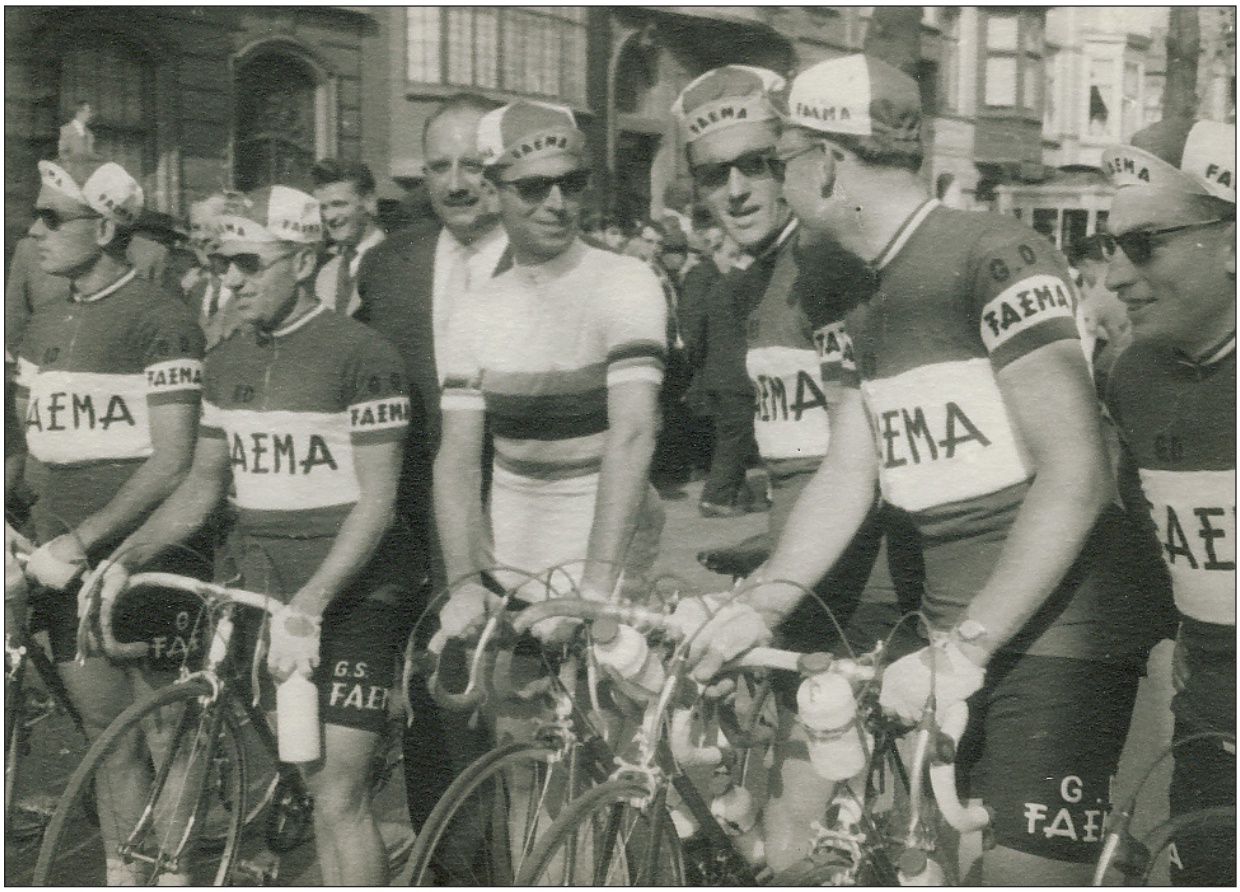

Naast zijn vriend en kopman, de Wereldkampioen, we herkennen ook Raymond Impanis, Willy Schroeders, Piet van Est en Guillaume Van Tongerloo.

Het ging dan iets minder in Milano-Sanremo waar Van Looy zijn sprint miste en hij zelf in de buik van het peloton 35ste ex aequo werd, maar in de Ronde van Vlaanderen stonden zowel Van Looy als Sorgeloos er terug. Sorgeloos zou een beslissende rol in de finale spelen. Nadat de ontsnappingspoging van Rik Van Looy met Fred De Bruyne mislukt was, grotendeels wegens de passiviteit van laatstgenoemde, demarreerde Gilbert Desmet in de plaatselijke rondes. Sorgeloos was verbolgen over het gebrek aan loyauteit van Smetje aan wie hij verweet passief gebleven te zijn in de bescherming van de ontsnapping van Rik en ging prompt als eerste in de achtervolging[57]. Frans Schoubben reageerde vervolgens en ging alleen achter Desmet aan[58], terwijl Sorgeloos Van Looy met een "américaine aflossing" achter Schoubben lanceerde. Van Looy haalde zowel Schoubben als Desmet bij en maakte het makkelijk af in de sprint. Sorgeloos werd 10 seconden later 6de, als derde in de pelotonsprint, achter Arthur Decabooter en Jaap Kersten.

In de volgende klassiekers speelde Sorgeloos geen rol van betekenis en ook Rik kon er geen tweede klassieker aan toevoegen. Maar reeds wenkten de grote rondes. FAEMA zou met Van Looy aanzetten zowel in de Giro als in de Vuelta. In beide rittenkoersen won Rik vier ritten en in de eindstand werd hij respectievelijk derde (Vuelta) en 4de (Giro). Sorgeloos behaalde zoals gewoonlijk een aantal ereplaatsen. In de Vuelta werd hij derde in de tweede rit, 4de in de derde, 8ste in de 8ste en tweede in de 12de, alvorens in de slotrit op te geven. De Giro begon immers al een paar dagen later en daar beperkte hij zich tot een helpersrol en werd 55ste in de eindstand. De eigen prestaties waren van bijkomend belang, wat telde was wat de kopman kon

57 Sorgeloos zal ook wel de zege van kopman Van Looy verkozen hebben, omwille van de in Italië ontstane vriendschap, maar vooral in de hoop te kunnen delen in de premies, iets wat met Gilbert Desmet vorig seizoen na Paris-Tours niet gebeurd was.

58 Desmet zou nadien aan Rik Van Looy verwijten Schoubben betaald te hebben om achter hem aan te gaan.

binnenhalen, en dat was tweemaal een dikke meevaller. Later op het seizoen zou Van Looy nog de kers op de taart zetten met een dubbelslag in Paris-Tours en de Giro di Lombardia. In laatstgenoemde wedstrijd werd Sorgeloos 21ste ex aequo in de buik van het peloton. Naast Sassari-Cagliari had hij dit seizoen ook het criterium[59] van Ronse gewonnen.

Het was het laatste jaar van Couvreur bij FAEMA, maar al van bij het seizoenseinde sloot zijn toekomstige vervanger, Raymond Impanis, bij de ploeg aan (ook hij was bij de ex aequo's in de Giro di Lombardia). Daarmee verloren Peugeot en Van Steenbergen weer een betrouwbare helper, eigenlijk bleef enkel veteraan Pino Cerami over. Van Looy kreeg er dan weer een goede kracht bij en Edgard Sorgeloos een goede ploegmaat voor het zesdaagsewerk[60].

Sorgeloos had zich in 1959 bewezen aan de zijde van Rik Van Looy en bleef zijn trouwe luitenant, die er in alle campagnes bij was. In de periode 1959-66 zou hij in totaal viermaal de Vuelta, vijfmaal de Giro en vijfmaal de Tour betwisten, op uitzondering van eenmaal de Vuelta (1963, Rik Van Looy moest met een sleutelbeenbreuk forfait geven) steeds aan de zijde van zijn kopman. Daarnaast was hij er telkens ook bij in de klassiekers. Veel kans op eigen succes was er op die manier niet, maar Labieken kon zich toch regelmatig tonen.



Ook op de piste was Edgard een vaste waarde, hier in de Zesdaagse van Antwerpen 1961.

In 1960 werd hij derde in de 6de rit van de Giro di Sardegna (11de in de eindstand), tweede in Dwars door België (met een ritzege in het eerste gedeelte)[61] en 6de in Paris-Nice. In Paris-Tours mocht hij zijn eigen kans gaan, maar kon in de finale niet mee met het Nederlandse duo Jo de Haan-Mies Stolker en moest vrede nemen met een 4de plaats. In de Giro kwam hij dan weer dicht bij een etappezege, met een tweede plaats in rit 17 (in de sprint geklopt door Darrigade) en rit 21 (in de sprint geklopt door Daems).

59 Een extra voordeeltje van zijn overgang naar Van Looy, ook zijn startgeld in de criteriums was verdubbeld.

60 Zonder een absolute specialist te zijn, trok Edgard Sorgeloos zich behoorlijk uit de slag op de wielerbaan en was regelmatig present in américaines en zesdaagsen. In de Zesdaagse van Madrid werd hij derde in 1960 met Impanis en 7de in 1961 met Guillaume Van Tongerloo, en in Zürich werd hij in 1962 12de met Fritz Gallati. Het was echter vooral in de Belgische zesdaagsen dat hij actief was. Zo was hij in Gent al van de partij in 1956, met Julien Pascal als ploegmaat (opgave), werd hij er in 1957 9de (met Jean Brun, na de opgave van zijn oorspronkelijke ploegmaat Gilbert Saelens), in 1958 6de samen met John Tressider, in 1959 7de met Arthur Decabooter, in 1960 7de met Raymond Impanis en in 1961 8ste met Frans De Mulder. Ook in Brussel was hij er al bij in 1956, daar werd hij dat jaar 5de met René Janssens. De volgende jaren volgde telkens een opgave, in 1957 met Roger Verplaetse en in 1958 met Maurice Meuleman. Na een jaar afwezigheid was hij er in 1960 terug bij met Raymond Impanis als partner, zij werden 4de, maar wel op 18 ronden. In 1961 (met Reginald Arnold) en in 1962 (met Arthur Decabooter) volgde opnieuw een opgave, meteen zijn laatste deelnames aan de Brusselse zesdaagse. In Antwerpen duurde het tot 1961 vooraleer hij erbij was, samen met Raymond Impanis en Jos De Bakker werd hij 9de. Het jaar nadien werd hij samen met Leon Vandaele en Guillaume Van Tongerloo 6de. Na enkele jaren afwezigheid werd hij in 1966 10de, samen met Julien Stevens en Hugo Scrayen. Mits betere ploegmaats had er voor Labieken misschien meer ingezeten. Dat bewees hij in 1961 door samen met Rik Van Looy tweede te worden in het Belgisch kampioenschap américaine, in dezelfde ronde als Van Steenbergen-Severeyns, maar Rik I sprintte sneller dan Rik II.

61 Na afloop van deze wedstrijd kam het tot een serieuze aanvaring met Norbert Kerckhove, winnaar van het tweede gedeelte. Sorgeloos verweet zijn ploegmaat voor eigen rekening gereden te hebben en zo in de kaart van Arthur Decabooter (tweede op 3" en zo eindwinnaar met 17" voorsprong op Sorgeloos) gespeeld te hebben, zonder rekening te houden met zijn ploegmaat. De rol van Kerckhove was in ieder geval bevreemdend. Hij had de eerste rit niet beëindigd (het reglement van de wedstrijd voorzag apart startrecht voor de twee ritten, uiteraard kon enkel wie ze beide uitreed een eindklassement krijgen). Dat belette hem niet enthousiast mee te werken met Tuur Decabooter, zodat het leek op een akkoord, de rit voor mij, de eindzege voor jou. Dergelijke akkoorden waren uiteraard schering en inslag, maar niet als je ploegmaat de leiding in het klassement heeft. Het kwam nooit meer goed tussen beiden, en zo was Schotje meteen de gebeten hond, bij Sorgeloos uiteraard, maar daardoor ook bij Van Looy en Driessens. Hij kreeg dan ook op het einde van het seizoen de boodschap dat er voor hem geen plaats meer was bij FAEMA.

Ook in 1961 zou hij dicht bij een ritzege in Italië komen, enkel botste hij telkens weer op een snellere tegenstander (of kopman). In de tweede rit werd hij in de sprint geklopt door Miguel Poblet en in de 15de door Rik Van Looy. Tussendoor was hij al eens derde geworden in de 7de rit, in de sprint voor de tweede plaats achter de ontsnapte Antonio Suárez voorafgegaan door kopman Rik Van Looy. In datzelfde jaar was hij ook tweemaal derde in de Giro di Sardegna (4de en 6de rit), evenals in de slotrit van de Tour de Belgique (9de in de eindstand). Tijdens dit seizoen kreeg de Rode Garde van Rik Van Looy echt vorm. Ook al kwamen ze in Milano-Sanremo net te laat om Raymond Poulidor nog bij te halen, ze hadden indruk gemaakt toen ze van 12 minuten achterstand bij de laatste bevoorradingscontrole tot op enkele seconden terugkwamen.

De ploeg zou gedurende de winter nog verder vorm krijgen. Er valt immers onverwacht de door de extra-sportieve geldschieters al lang gevraagde (geëiste is misschien exacter) beslissing dat vanaf 1962 de Tour de France met merkenploegen zal gereden worden, en dat schudt de hele wielerwereld door elkaar. Ook al heeft Van Looy reeds een akkoord met Noël Foré en heeft Roger Baens in de tweede helft van het seizoen de ploeg vervoegd, verdere versterking blijft welkom, zowel qua mankracht als qua technische ondersteuning in de Belgische en Franse wedstrijden. Hiervoor zijn de rijwielen flandria een ideale partner en een nieuwe superploeg[62] is geboren, met Edgard als een van de steunpilaren.

1962 zou voor de trouwe helper van de Keizer een lang en zwaar seizoen worden. Hij was er al bij in de Giro di Sardegna waar Van Looy domineerde met twee ritzeges en de eindzege, en hij zelf tweede werd in de 6de rit. Dan kwam Paris-Nice, waar Sorgeloos een ritzege behaalde en Jef Planckaert eindwinnaar werd. Ook in het fameuze drieluik Gent-Wevelgem/Ronde van Vlaanderen/Paris-Roubaix van Rik Van Looy speelde Labieken zijn rol, en dan vooral in de Ronde waar hij, achter de kopgroep met Van Looy, tegenaanvallen van vooral Willy Vannitsen neutraliseerde. Ook in de Tour de Belgique was hij van de partij, hij won mee de beslissende ploegentijdrit en werd 7de in de eindstand.



In 1962 een van de steunpilaren van FAEMA-flandria.

En dan kwam het tweeluik Giro d'Italia-Tour de France. In de Giro werd hij al direct derde in de openingsrit, in de sprint van de uitgebreide kopgroep geklopt door Dino Liviero en Miel Daems. Nadien stelde Sorgeloos zich in dienst van zijn kopmannen Rik Van Looy (voor de ritzeges) en Armand Desmet (voor het klassement) alvorens met de rest van de ploeg mee ten onder te gaan in de verschrikkelijke weersomstandigheden van de 14de rit. Het seizoen was al zwaar geweest en er stond nog veel op het programma, zo bleef Labieken, net als kopman Rik Van Looy thuis van de Tour de Luxembourg, de laatste voorbereiding op de Tour de France.

Die Tour de France was heel belangrijk, voor FAEMA, flandria, Van Looy en België. Er werd namelijk vast gerekend op een Tourzege van Rik, eindelijk, na 15 Belgische mislukkingen op rij. De sportpers speelde hier gretig op in en een echte Tourmania werd gecreëerd. Het zou echter uitdraaien op een ontgoocheling. Van Looy werd al in de eerste etappe in een massasprint

62 Naast de samensmelting van FAEMA en flandria waren ook Helyett en St Raphaël samengegaan. De internationale pers verwees, niet geheel ten onrechte, naar het Real Madrid en Barcelona van de wielersport, samen wonnen ze immers zowat twee derden van de belangrijkste wedstrijden, en daarbij Tour de France, wereldkampioenschap, Paris-Roubaix, Super Prestige Pernod en de wereldbeker.

geklopt door Altig en Darrigade, en de volgende dag werd het nog erger, in eigen Herentals beging hij door de te dicht rijdende motoren een wegvergissing en werd slechts 4de, in de sprint weeral geklopt door Darrigade, maar ook door Melckenbeeck en Vannitsen. Gelukkig won FAEMA-flandria 's namiddags de ploegentijdrit.

Van Looy bleef aanvallen, zoals beloofd reed hij elke rit als een klassieker. De bedoeling was iedereen af te matten en de kandidaat eindwinnaars op achterstand te zetten, maar terwijl een aantal van de klimmers kraakten, gaf Anquetil geen krimp. Zodoende had Van Looy aan de voet van de Pyreneeën nog altijd geen rit gewonnen, zelfs geen bonificatie gesprokkeld en had hij (door de tijdrit) al achterstand op Anquetil. Alsof dat allemaal nog niet erg genoeg was, werd hij in de eerste bergrit van Bayonne naar Pau aangereden door een moto en kwam zwaar ten val. Hij moest opgeven en eerst was er zelfs sprake van een nier te verwijderen en einde carrière.

FAEMA-flandria en België konden zich gelukkig nog wat optrekken aan de drie dagen gele trui van Willy Schroeders en vooral aan Jef Planckaert, zeven dagen geel en tweede in de eindstand. Sorgeloos, gekomen om zijn kopman Van Looy aan de eindzege te helpen, reed zelf een eerder anonieme ronde. Zijn beste resultaten waren, buiten de zege in de ploegentijdrit, een 7de plaats in het eerste gedeelte van de 8ste rit en een 9de plaats in de slotrit. In de eindstand werd hij 62ste, op ruim twee uur van Jacques Anquetil.

Dat maakte voor hem echter weinig uit, belangrijker was de toestand van zijn kopman en vriend Rik Van Looy. En dat viel uiteindelijk nog redelijk mee, amper 5 weken na zijn zware val kon hij al zijn wederoptreden doen in Grobbendonk. Ondertussen ging het seizoen echter verder. Het Belgisch kampioenschap kwam nog te vroeg voor Rik, maar Jef Planckaert ging op zijn Tourconditie door en won. Edgard werd zelf 8ste. Begin augustus was er ook nog eens een zege voor Sorgeloos. In de Omloop van de Vlaamse Gewesten was hij de enige die kon reageren op een uitval van Jos Hoevenaers 20 km voor de aankomst. Onder hun beiden konden ze het peloton afhouden, enkel Arthur Decabooter kon op minder dan een km van de meet nog de sprong maken. Sorgeloos demarreerde echter onmiddellijk, Tuur moest even recupereren en kwam vijf meter te kort. Met 50 meter achterstand won Jos Wouters de sprint voor de 4de plaats.

Sorgeloos was er ook bij toen FAEMA-flandria, na declassering van Carpano, de Grand Prix Parisien, een ploegentijdrit over 132 km per ploeg van zes, won. En daarmee zat het wegseizoen er voor hem op. Wel mocht hij met zijn ploegmaats nog de zege van FAEMA-flandria in de tweede editie van de Wereldbeker voor merkenploegen en in het ploegenklassement van de Challenge Laurens vieren.

Na het wegseizoen kwam het winterseizoen. Zoals gewoonlijk was Labieken actief in enkele zesdaagsen (dit winterseizoen enkel in Brussel en Zürich), maar daarnaast plande hij een nieuwe carrière achter de zware motoren. De sector kon nieuw bloed gebruiken, Dolf Verschueren was ondertussen al 40 en nieuwkomer Jos Verachtert had serieus ontgoocheld op het wereldkampioenschap. Iemand die spektakel kon brengen was dus zeker welkom en de ervaren Gust Meuleman zag wel wat in Sorgeloos. Het zou echter nooit zover komen. Na enkele beloftevolle testen op de Antwerpse wielerbaan moest Edgard geopereerd worden van een appendicitis en voorbij was de kans. De contracten die hem voorgespiegeld waren, werden gereduceerd tot een minimum en uiteindelijk zou Leo Proost als de nieuwe Belgische ster uitgespeeld worden.

Hiermee waren alle problemen voor Sorgeloos nog niet voorbij. FAEMA was ontevreden over de onvoldoende aanwezigheid in de Italiaanse wedstrijden en stopte de samenwerking met flandria, dat dus een nieuwe extra-sportieve partner moest vinden. Dat liep al snel verkeerd toen Van Looy verklaarde niet naar de Tour de France te willen gaan omdat die te zeer in het

voordeel van Anquetil zou zijn. Het conflict zou al snel escaleren, contracten werden getekend en dan weer vernietigd en Sorgeloos, Schroeders en Vangeneugden kregen te horen dat er voor hen geen plaats meer was bij flandria. Vermits ze liever op Italiaanse fietsen reden[63], moesten ze maar een ploeg zoeken waar dat kon. Edgard Sorgeloos, die van helper in de koers meer en meer evolueerde naar een dubbelrol helper-privésecretaris[64], was van dit alles een getuige op de voorste rij, samen met Guillaume Driessens probeerde hij de contracten met flandria ondertekend en gevalideerd te krijgen.

De brokken waren niet meer te lijmen en Sorgeloos zou net als Van Looy flandria (en FAEMA) verlaten en in 1963 voor G.B.C. eerst en G.B.C.-Libertas vervolgens, rijden[65]. Het seizoen was woelig begonnen en zou ook een wisselend verloop krijgen met hoogten en laagten. De objectieven van Rik Van Looy waren duidelijk, een derde Paris-Roubaix op rij, de Vuelta als voorbereiding op de Giro, ritzeges en klassement in de Giro, geen Tour de France en vooral een derde wereldtitel voor eigen volk. En natuurlijk zou alles wat daarbij kwam meegepakt worden, zoals een Ronde van Vlaanderen en een Belgische titel.

De klassiekers verliepen alvast niet zoals gepland. Van Looy schakelde zichzelf uit voor de zege in de Ronde en in Gent-Wevelgem door overdreven rivaliteit met Willy Vannitsen en Jos Wouters en in Paris-Roubaix gaf hij door een verkeerde inschatting vrije doorgang en meteen de zege aan Emile Daems. Het viel daarbij ook op dat Van Looy weinig steun van zijn ploegmaats kreeg en dat de Faema-flandria-mannen Noël Foré, Jef Planckaert en Armand Desmet veel beter uit de verf kwamen dan de G.B.C.-ers. Ook Labieken speelde geen rol van betekenis in de klassiekers. En het zou nog erger worden. Een oefenrit in gezelschap van Sorgeloos achter de derny van schoonbroer Hugo Mariën als voorbereiding op Paris-Bruxelles zou slecht aflopen. Een windstoot bracht Rik ten val en dat kostte hem een zoveelste sleutelbeenbreuk. Weg Paris-Bruxelles, maar ook weg de Vuelta.

G.B.C., ondertussen samengegaan met Libertas, ging met een onthoofde ploeg naar de Vuelta, er zou vooral op Frans Aerenhouts en Edgard Sorgeloos gerekend worden. Met ook St Raphaël-Gitane, met aan het hoofd een na zijn mislukking het vorig jaar op weerwraak beluste Anquetil, aan de start, zou dat geen sinecure worden. Alles in acht genomen zou de ploeg zich nog goed uit de slag trekken. Er waren ritzeges voor Jan Lauwers (2), Roger Baens (2) en Frans Aerenhouts, en ereplaatsen voor diezelfde Aerenhouts (tweemaal tweede en eenmaal derde) en voor Sorgeloos (tweemaal derde en tweemaal 4de). In het puntenklassement werd Sorgeloos tweede en Aerenhouts derde, in de eindstand werd Aerenhouts 12de en Labieken 15de. G.B.C.-Libertas werd zo 4de in het ploegenklassement. Niet slecht, maar de verdiensten waren niet te vergelijken met wat mogelijk zou geweest zijn was Rik erbij geweest.

Maar niet getreurd, vier dagen later begon al de Giro d'Italia en daar zou Rik er wel bij zijn. De vraag was echter, in welke conditie. Zelf was hij optimistisch, maar al in de eerste rit bleek, ten onrechte. Adorni won die rit, Sorgeloos won 2'46" later de sprint van een groepje met de meeste favorieten, maar zonder Van Looy. Rik werd 71ste ex aequo op 28'10". Voorbij alle klassementsdromen, enkel op ritzeges kon nog gehoopt worden. En ook die droom was een dag later al voorbij. Er waren in die eerste rit namelijk twee kampioenen van Italië aanwezig, Bruno Mealli, erkend door de Italiaanse federatie en Marino Fontana, erkend door de Liga van Beroepsrenners. Dat kon uiteraard niet, en de Union Cycliste International trok zijn

63 Van Looy en zijn naaste ploegmaats reden op een kader vervaardigd door Masi dat dan in de juiste kleuren gespoten werd. Wie eenmaal aan Italiaanse kwaliteit (hetzelfde gold voor de truitjes, alle sterren lieten die bij Vittore Gianni maken) gewoon was, wilde van geen Belgische makelij meer weten.

64 Zo zou hij ook bij tijd en wijle in opdracht van Rik, materiaal van de ploeg verkopen om wat extra fondsen te hebben.

65 Wie meer wil weten over die woelige periode en wat Van Looy en zijn ploegmaats allemaal overkwam in 1963, raden we het boek "Rik Van Looy De val van een (wieler)Keizer 1963&1964 Anni Horribiles", van dezelfde auteurs, en verkrijgbaar bij de auteurs, aan.

koerscommissarissen terug. Daardoor kwam de Giro in de illegaliteit en op aanraden van Bondsvoorzitter Arnold Standaert namen Rik en zijn ploegmaats niet meer de start van de tweede etappe, het risico op sancties en schorsingen, met gevaar het wereldkampioenschap te mislopen, was te groot. Dhr. Standaert dacht hierbij niet enkel aan de belangen van Rik Van Looy en zijn ploegmaats. Een wereldkampioenschap in eigen land zonder de Keizer was zo goed als ondenkbaar en zou ongetwijfeld een commerciële flop worden.

Sponsor G.B.C. zag het echter niet zo en weigerde prompt de tweede schijf van het sponsorcontract te betalen[66]. Bovendien begon Van Looy tegen een mislukt seizoen aan te kijken, de enige manier om dat te vermijden zou zijn om toch aan de Tour de France deel te nemen. Echter, de inschrijvingstermijn was al voorbij en de Tourdirectie was alle lelijke dingen die Rik over hun parcours en het bevoordeligen van Anquetil gezegd had, niet vergeten. Uiteindelijk kwam er een compromis uit de bus. Er waren tot dan slechts 11 ploegen ingeschreven en in ruil voor deelname van G.B.C.-Libertas beloofde de B.W.B. zich niet te verzetten tegen het (onreglementaire) startrecht voor een gemengde Italiaanse ploeg Molteni-IBAC.

Als ultieme voorbereiding op de Tour werd nog snel het Critérium du Dauphiné Libéré ingelast, waar Van Looy twee ritten won, maar het moeilijk had in het hooggebergte. Sorgeloos kwam hier niet aan de start, maar zou er wel bij zijn in de Tour. In de eerste rit kreeg hij al kans op de ritzege en geel. Toen Bahamontes op een dertigtal kilometers van de aankomst demarreerde was het zijn beurt om in dienst van de ploeg mee te springen. Ook Eddy Pauwels en Alan Ramsbottom waren mee en tegen de verwachtingen in bleef het viertal voorop. De ritzege was normaal voor Labieken, de snelste van de vier, maar hij liet zich verrassen door een demarrage van Pauwels bij het ingaan van de laatste rechte lijn en kwam niet verder meer dan diens wiel. Toch was de rit ook een succes voor G.B.C.-Libertas, met verder Van Tongerloo 5de en Van Looy 6de wonnen zij het dagploegenklassement.

De volgende dag was er dan wel een massasprint. Rik Van Looy won in Jambes, Sorgeloos werd 9de. Daarmee had Edgard dan ook het beste gehad, want hij zou deze Tour niet uitrijden. Halfweg de Tour werd hij ziek en kon in de eerste bergrit over Aubisque en Tourmalet nog met enige moeite binnen de tijdsgrens toekomen. De volgende etappe, over Aspin, Peyresourde en Portillon zou hem echter fataal worden. Hij kwam nog aan de start maar moest opgeven. Deze Tour zou uiteindelijk nog een succes worden voor G.B.C.-Libertas en vooral Rik Van Looy, die vier ritten en het puntenklassement won en 10de in de eindstand werd.

Voor Sorgeloos zat daarmee het seizoen zo goed als erop. In het Belgisch kampioenschap kwam hij er niet aan te pas, en na zijn opgave in de Tour was het niet verwonderlijk dat hij voor het wereldkampioenschap niet geselecteerd werd. Het was dus als toeschouwer dat hij zijn vriend en kopman zag geklopt worden in Ronse. Later zou hij beweren dat Rik daar het slachtoffer was van enerzijds de bookmakers en anderzijds Gilbert Desmet, die nog een rekening uit het verleden te vereffenen had. Sorgeloos beweerde in een interview[67] dat hij Van Looy verwittigd had over wat er allemaal bekokstoofd werd en dat hij zelf, als toeschouwer, er veel geld aan verdiend had. Zou hij dus op verlies van zijn vriend gewed hebben?

Zeker na de desillusie van het wereldkampioenschap moest er aan volgend seizoen gedacht worden. Met G.B.C. waren al sinds de Giro alle bruggen opgeblazen en ook met constructeur Libertas en sportbestuurder Willy Riem wilde Van Looy niet verder gaan. Na meerdere pistes en veel geruchten viel de keuze, verrassend, op de Solo-ploeg van zijn oude rivaal Rik Van

66 Zoals dikwijls met Italiaanse sponsorcontracten waren de renners enkel gebonden Milano-Sanremo, de Giro d'Italia en de Giro di Lombardia te rijden. Vermits dubbele aansluiting voor Belgen al een tijd niet meer toegelaten was, kreeg de sponsor er in zekere zin alle andere wedstrijden gratis bij. In de ogen van G.B.C., voor wie enkel de Italiaanse markt telde, compenseerde dat de gemiste publiciteit in de Giro op verre na niet.

67 "Labie de lakei van twee keizers", deel 6, Sport 70, 5de jaargang, nr. 18, van 2-8 mei 1971.



Vanaf 1964 aan het werk bij Solo-Superia.

Steenbergen. Slachtoffers van deze overgang waren sportbestuurder Guillaume Driessens, die niet mee mocht, en manager Fons Versnick, ingeruild voor Jean Van Buggenhout. Van de renners die Rik naar G.B.C. gevolgd waren konden enkel de oude getrouwen Willy Schroeders en Edgard Sorgeloos, de jonge Ward Sels, beschermeling van Rik zijn schoonbroer Hugo Mariën, mee. Rik mocht verder nog twee andere ploegmaats meebrengen, namelijk Willy Derboven, in 1963 bij Libertas, maar verdienstelijk bij G.B.C.-Libertas in de Tour en vooral Armand Desmet, in 1963 onder contract bij flandria maar door Rik al vroeg in het seizoen persoonlijk vastgelegd voor 1964. Van de fameuze Rode Garde uit 1961-62 bleven ze zo maar met vijf meer, Rik meegerekend. Het zou er nu op aankomen een nieuwe Rode Garde te bouwen, gelukkig had zijn nieuwe sponsor al de juiste kleur.

Enkel een constructeur ontbrak nog. Terrot of een ander deelmerk van Peugeot was door de nieuwe reglementeringen niet meer toegestaan, er moest dus een alternatieve oplossing komen. Uiteindelijk zou die geboden worden door de rijwielen Superia, het merk van een andere broer Claeys, en zwaar in concurrentie en onmin met flandria. Vuurwerk gegarandeerd voor het komende seizoen, te meer daar flandria de geprikkelde Driessens aantrok als sportbestuurder.

Van Looy reed maar een beperkt winterseizoen, slechts een viertal zesdaagsen, waarvan twee keer, dik tegen hun beider zin, met Rik Van Steenbergen als ploegmaat. Sorgeloos reed deze winter geen enkele zesdaagse. De voorbereiding begon al midden januari, na een jaar afwezigheid terug aan het Gardameer. Van Looy en zijn naaste garde (Sorgeloos, Schroeders, Desmet, Van Aerde) aangevuld met Jos Wouters begonnen de competitie in de Giro di Sardegna.

Rik was duidelijk nog niet in zijn beste vorm. Hij won wel een rit, maar was eigenlijk nooit echt in strijd voor de eindzege. Doorgedreven rivaliteit met Willy Vannitsen hielp hierbij uiteraard ook niet. Sorgeloos kwam voor zijn doen goed uit de verf, hij droeg een dag de leiderstrui en werd derde in het tweede deel van de 5de rit. Na de Giro di Sardegna was er aansluitend de Italiaanse semiklassieker Sassari-Cagliari. Van Looy werd opnieuw sterk geschaduwd door de Italianen en trok daarom de kaart Sorgeloos. Toen Antonio Suárez in de finale in de aanval ging, sprong Edgard, in akkoord met Rik, mee. Terwijl iedereen naar Van Looy keek, bewoog deze niet en het tweetal, dat goed samenwerkte, kon voorop blijven.

In de sprint was de Spanjaard geen partij voor Labieken, die zo, na 1959, voor de tweede maal Sassari-Cagliari won.

Wegens een laattijdige terugkeer uit Italië en het slechte weer, gecombineerd met een beginnende verkoudheid van Rik, gaven Van Looy, Sorgeloos en Schroeders op het laatste moment forfait voor Paris-Nice. In de plaats werd Milano-Sanremo in België voorbereid. Het trio domineerde met kop en schouders Harelbeke-Antwerpen-Harelbeke (de latere E3 Prijs). Schroeders werd als eerste in de aanval gestuurd en in de finale bijgehaald door Labieken, Van



De trouwe helper depanneert zijn kopman.

Looy en Norbert Kerckhove. Schroeders moest al snel afhaken, maar een beresterke Sorgeloos counterde alle aanvallen van Kerckhove. In de sprint haalde Van Looy het, Edgard werd derde.

Labieken was dus duidelijk in betere vorm dan het seizoen voordien, maar voor zijn kopman zou het een rampzalig jaar worden. Zijn eerste objectief, een voorjaarsklassieker winnen, mislukte al, het bleef bij enkele ereplaatsen. Sorgeloos zelf deed zoals altijd zijn werk, zonder zelf te schitteren (maar dat werd dan ook van hem niet verwacht).

Op dus naar de volgende doelstelling, de Tour de France, met als voorbereiding dit keer de Vuelta. De Vuelta startte prima voor Van Looy en voor de ploeg. Al vroeg ritzeges voor Sels, Desmet en Rik zelf, die na afloop van de 5de rit aan de leiding stond in zowel het algemeen klassement als het puntenklassement. Rik was echter in die etappe ten val gekomen en was gekwetst aan de schouder. Eerst was er zelfs sprake van, weer eens, een sleutelbeenbreuk, dan van een ontwrichting, uiteindelijk bleek het een barst te zijn. Rik verliet in ieder geval de Vuelta, net als in 1958 als drager van de leiderstrui, samen met zijn trouwe Sorgeloos, ondertussen ook al “gepromoveerd” tot vaste chauffeur van de Keizer.

De voorbereiding ging dan maar verder via het Critérium du Dauphiné Libéré, waar Rik wel een rit won, maar in de koninginnenrit opgaf. Bijgevolg waren er heel wat vraagtekens rond zijn conditie en zijn kansen op een eindzege in de Tour. Vooral in de Belgische pers werd er getwijfeld, zowel aan zijn klimcapaciteiten als aan de sterkte van zijn ploeg. Of Van Looy in vorm was of niet zou nooit geweten worden. Hij kwam al in de eerste rit zwaar ten val, haalde nog het einde van zowel deze eerste etappe als van de tweede, maar startte niet meer in de derde rit. Tweede objectief gemist. De ploeg deed het dan weer goed, heel goed zelfs. Zes ritzeges, vier dagen geel en een tweede plaats in het puntenklassement. Edgard Sorgeloos kon zich meteen in dienst stellen van een nieuwe kopman, de jonge beschermeling van Rik en Hugo Mariën, Ward Sels. Deze won vier ritten, droeg twee dagen geel en een dag groen en werd tweede in de eindstand van het puntenklassement.

Labieken zelf, die de eerste twee dagen bij de gekwetste Van Looy gebleven was, reed de hele Tour de France in dienst van zijn jonge kopman. Zijn beste persoonlijke resultaten waren een 9de plaats in de 18de rit en een 17de in de 19de, telkens in een massasprint. Rik Van Looy was nog onvoldoende hersteld om aan het Belgisch kampioenschap deel te nemen, dus werd de kaart Sels getrokken. Labieken stelde zich met evenveel inzet in dienst van zijn nieuwe kopman, zorgde ervoor dat de laatste vluchter, Willy Monty, werd bijgehaald en zette Ward perfect af voor de sprint. Sels won, Sorgeloos werd zelf 11de.



Eind 1964, de drie musketiers van Solo, Sels, Van Looy en Sorgeloos.

Voor kopman Rik Van Looy bleef nog enkel zijn laatste objectief over, die derde wereldtitel die hem het jaar voordien ontsnapt was. Hij werd uiteraard geselecteerd, maar kreeg dit keer geen ploeg in zijn dienst. Enkel op Ward Sels, kersvers kampioen van België, en zijn persoonlijke knecht Edgard Sorgeloos, die dan toch eens geselecteerd werd, zou hij kunnen rekenen, de vijf andere geselecteerden stonden vijandig of in het beste geval neutraal tegenover hem[68]. Toch was er enig optimisme bij de clan Van Looy. Samen met Sels (winnaar van de tweede rit) en Sorgeloos (derde in de eerste etappe en in de eindstand) had hij immers Paris-Luxembourg gedomineerd (zege in de eerste rit en het eindklassement). Het wereldkampioenschap werd echter een nieuwe tegenvaller. Sels kende een slechte dag en alleen kon de trouwe Sorgeloos het ook niet bolwerken. Rik kreeg verder van niemand steun[69], ook niet van zijn landgenoten en werd slechts 32ste, net achter Labieken.

68 Op de Groene Leeuwen Beheyt en Desmet zou hij uiteraard niet moeten rekenen, en ook Willy Bocklant, van het Romeo-flandria van Peter Post en Guillaume Driessens zat duidelijk, in het andere kamp. Willy Monty was dan weer in het dagelijkse leven ploegmaat bij Pelforth van een andere favoriet, Jan Janssen. Enkel de positie van Georges Vanconingsloo (Peugeot) was niet duidelijk, maar die zou geen rol van betekenis spelen in het wereldkampioenschap.

69 Een groot probleem voor Van Looy was dat eigenlijk niemand belang had bij een nieuwe wereldtitel voor hem. Vooral Altig en Post voelden helemaal niets om de Marken op de Duitse wielerbanen te moeten delen met een Van Looy in regenboogtrui en waren de aanvoerders van de oppositie.

Het werd dus een totaal mislukt seizoen voor Van Looy, maar Sorgeloos had dan weer kunnen bewijzen nog helemaal niet versleten te zijn. Gelukkig maar, want de ambities van zijn kopman voor 1965 waren groot. Rik zou zich nog eens tot in de puntjes voorbereiden. Geen winterbaanactiviteit voor hem, en al evenmin voor zijn beschermeling Ward Sels, en een doorgedreven voorbereiding aan het Gardameer moesten hem terug aan de top brengen.

Iedereen ging er serieus tegenaan en dit keer met meer resultaat dan het jaar voordien. Van Looy was al in grote vorm tegen de Giro di Sardegna, die hij met overmacht domineerde. Hij won, op uitzondering van een rit cadeau gegeven aan Sels, alle ritten en (uiteraard) ook het eindklassement. Sorgeloos zelf werd 19de in de eindstand. De lijn werd doorgetrokken in de klassiekers, Rik won Paris-Roubaix, Sels, na tweede plaatsen in Paris-Roubaix en de Ronde van Vlaanderen, Paris-Bruxelles. Labieken speelde een belangrijke rol in de schaduw.

Het eerste objectief was dit keer wel binnen, dus op naar objectief twee, de Tour de France. Zeker nu Anquetil niet aan de start zou komen, zou Van Looy met grote klassementsambities starten. De voorbereiding zou opnieuw via de Vuelta lopen. Solo-Superia startte met een heel sterke ploeg, en Rik zou bijgestaan worden door Willy Derboven, Armand Desmet, Henri Dewolf, Roger Baguet, Ward Sels, Edgard Sorgeloos, Jef Planckaert, Michel Van Aerde en Noël De Pauw. Eigenlijk ontbraken enkel de jongeren Bernard Van de Kerckhove en Julien Stevens, die gespaard werden, of toch alleszins eerstgenoemde, voor de Tour de France.



Klaar voor een nieuwe Tour de France.

Van Looy kwam heel sterk uit de verf met acht ritzeges, de eindzege in het puntenklassement en een derde plaats in de eindstand. Verontrustend was wel dat hij zwaar te kort schoot in de tijdritten, vooral dan in de eerste over 41 km met aankomst bergop, waar Poulidor liefst 7'49" sneller was. In de tweede tijdrit (over 61 km) kon hij dan weer de schade beperken tot 3'05". In het eindklassement eindigde hij weliswaar slechts op 2'19" van Poulidor, maar dat was vooral te danken aan de in totaal 8'15" aan bonificaties die hij verzamelde, tegen 1'30" voor Poulidor. In het gebergte, dat nogal weggemoffeld was, had hij dan weer wel gelijke tred met Poulidor kunnen houden.

Er waren dus best wat vraagtekens naar de Tour de France toe, daar zou ook ruim 90 km, gespreid over drie ritten, tegen het uurwerk af te werken zijn, met daarbij een tijdrit op de Mont Revard. Bovendien zou de concurrentie in de Tour wel hoger liggen en zou het niet zo eenvoudig zijn acht minuten bonificatie bij elkaar te sprokkelen. Bovendien waren in de Tour de bergen niet weggemoffeld, integendeel. Vooral de rit met aankomst op de Mont Ventoux boezemde vrees in. Sorgeloos zelf had zoals altijd in de schaduw in dienst van Rik gereden en gaf op in de laatste rit, een bergrit in het Baskenland.

Dit jaar geen Critérium du Dauphiné Libéré, de Vuelta volstond, maar in de plaats een laatste oefengalop in de Tour de Luxembourg. Stevens en Van de Kerckhove waren er hier wel bij en kregen de kans zich in te rijden voor de Tour, waar zij Willy Derboven (buiten de tijd in de eerste rit) en Roger Baguet (opgegeven in de 7de rit) die waren tegengevallen in de Vuelta moesten vervangen. Van Looy toonde zijn goede vorm en won drie ritten, Sorgeloos werd 8ste in de eerste rit en 17de in de eindstand en was ook klaar voor de Tour.

De Solo-ploeg begon opnieuw sterk aan de Tour. Van Looy won de eerste rit en greep eindelijk die al lang begeerde gele trui, Bernard Van de Kerckhove won vervolgens de tweede etappe. De 4de dag was het de beurt aan Sorgeloos. Hij sprong mee bij een uitval van Walter Boucquet, Henk Nijdam, Cees Lute en Willy Monty en liet zich rustig meedrijven. Op de wielerbaan van Saint-Brieuc liet Boucquet zich de kop opdringen en wanneer Nijdam de sprint begon, ging Labieken rustig mee in het wiel om het in de laatste meters af te maken. De eerste ritzege voor hem in een grote ronde.

De volgende dag was de euforie bij Solo al voor een groot deel voorbij. De tweede halve rit was meteen de eerste tijdrit. Op een heuvelend parcours van 27 km in Châteaulin[70] won Poulidor, Van Looy werd 41ste op 2'41" en zakte in het algemeen klassement terug naar de 16de plaats, op 4'43" van de verrassende leider Felice Gimondi en op 1'37" van Poulidor, 5de in het voorlopige klassement. Van Looy, die nochtans eerst aangekondigd had elke rit als een klassieker te rijden, vervolgens beweerde op bonificaties te mikken en nog later aankondigde in een of andere rit iedereen op tien minuten te zullen rijden, bleef verrassend passief en aan de voet van de Pyreneeën was hij in het klassement pas 22ste, op 6'53" van zijn ploegmaat Bernard Van de Kerckhove en zo goed als ongewijzigd op 4'48" van Gimondi (4de) en op 1'37" van Poulidor (10de). Rekende Rik dan op het gebergte om de zaken recht te zetten en een stunt uit te halen?

Al snel zou blijken dat dit inderdaad de intentie van de Keizer was. Zoals ondertussen gewoonlijk had hij het wat moeilijk in de eerste bergrit, maar in de rit over Aubisque en Tourmalet, die fataal werd aan favorieten of outsiders als Vittorio Adorni, Lucien Aimar, Arie den Hartog en Antonio Gómez del Moral, die opgaven, en ook voor Rolf Wolfshohl die 25 minuten verloor en Federico Bahamontes, die voorlaatste werd op bijna 40 minuten[71], wist hij de schade te beperken tot een viertal minuten op Poulidor en Gimondi, die de leiderstrui heroverde. De volgende rit, met onder meer de beklimming van de Portet d'Aspet, moest dan de grote dag worden.

En Van Looy hield woord. Op zowat 70 km van de aankomst ging hij op de Col du Port (1249 m) in de aanval, kwam als eerste boven en ging door in de afzink. Enkel Guido Reybrouck kon in eerste instantie mee, maar wat later zouden ook Arnaldo Pambianco, in dienst van gele trui Gimondi, en Gust Verhaegen aansluiten. Rik kreeg enkel steun van Verhaegen en zou op de meet nog geklopt worden door Reybrouck[72]. Toch kon hij, bonificatie inbegrepen, zowat drie minuten terugnemen en oprukken van de 14de naar de 7de plaats in het klassement. Zou het dan toch mogelijk zijn? Een probleem zou wel de zwakte van zijn ploeg kunnen worden. Na Bernard Van de Kerckhove en Julien Stevens de dag voordien, had nu ook Ward Sels, al de hele Tour in mindere doen, opgegeven en Sorgeloos en Van Aerde kenden een slechte dag.

Het zou echter weldra allemaal geen belang meer hebben. Van Looy kreeg tijdens de rustdag in Barcelona een aanval van migraine[73] met daarbovenop een zwaar ongestelde maag. De twee vlakke ritten nadien kon hij nog de schijn ophouden en tijdsverlies vermijden, de rit met aankomst op de Mont Ventoux zou echter niet liegen. Van Looy verloor acht minuten en meteen alle kansen op een goed klassement. De volgende dag zou het nog erger worden. Hij had al twee dagen niet kunnen eten, werd een eerste keer gelost, kwam met hulp van

70 Het parcours was zeker niet te onderschatten. In 1958 zegevierde Charly Gaul op hetzelfde parcours, zij het dan over 46 km en klopte Jacques Anquetil, Jef Planckaert, Jean Brankart, Gilbert Desmet, Raphaël Geminiani, Louison Bobet en Jan Adriaensens.

71 Beiden zouden de dag nadien opgeven.

72 Reybrouck had strikt verbod gekregen van zijn sportbestuurder Guillaume Driessens, die met zijn Romeo-flandria-ploeg al het hele seizoen een soort guerrilla tegen Van Looy voerde, om Rik ook maar de minste hulp te geven. Driessens dreigde zelfs ermee hem in de gracht te rijden moest hij niet luisteren.

73 Ten gevolge van een val vlak op het hoofd als liefhebber in de Ronde van Zweden kreeg Van Looy een aantal keer per jaar last van zware migraine met braken erbij, vooral wanneer het heel warm was. Edgard Sorgeloos vertelt dit in "Labie de lakei van twee keizers", deel 7, Sport70, 5de jaargang, nr. 19 van 9-15 mei 1971.

zijn ploeg terug bij en werd dan definitief achter gelaten. Bijgestaan door, uiteraard, zijn trouwe Edgard Sorgeloos en verder Armand Desmet en Noël De Pauw kwam hij als allerlaatste, in het wiel van Labieken, op een kwartier binnen.



Labieken met de bloemen na een (zeldzame) zege.

Daarmee waren alle klassementsambities voorgoed voorbij en ging het nog enkel om te proberen de kas wat te spijzen. Sorgeloos, die sinds zijn ritzege volledig in dienst van zijn kopman had gereden, probeerde als eerste daarvoor te zorgen. Na nog zo lang mogelijk tijdens de Alpenrit van Gap naar Briançon over Vars en Izoard zijn baas bijgestaan te hebben, ging hij de volgende dag zelf in het offensief tijdens de beklimming van de Col du Lautaret (2043 m, in feite de andere zijde van de Galibier) op zoek naar de premie Henri Desgrange[74]. Gezien de rit uit Briançon vertrok was er geen groot hoogteverschil te overwinnen, dus Labieken had hoop die premie binnen te halen. Hij werd echter al snel tot de werkelijkheid teruggeroepen toen hij door Francisco Gabica en zijn ploegmaat Henri Dewolf werd bijgehaald en ter plaatse gelaten. Hij liet zich dan maar terug afzakken naar het peloton.

Van Looy was ondertussen hersteld en zou zelf ook de kas en zijn palmares spijzen met een tweede ritzege. Sorgeloos stopte die dag voorbeeldig af in het peloton en werd zelf 14de. Na nog een tweede plaats in de laatste rit in lijn werd Rik Van Looy uiteindelijk 31ste in de eindstand van deze Tour de France en verder 4de in het puntenklassement en 9de in het bergklassement. Voor Rik was het nu wel duidelijk dat hij nooit de Tour zou winnen. Sorgeloos werd 84ste in de eindstand.

Na de Tour was het tijd voor de criteriumdans. Ook al had hij de Tour niet gewonnen, Van Looy, op weg om zijn zegerecord uit 1959 te verbeteren (38 zeges in 1959, 42 in 1965) was nog altijd onmisbaar voor de criteriums en daar kon ook Sorgeloos van profiteren. Edgard vond namelijk dat er tegenover zijn ritzege in de Tour ook een financiële waardering mocht staan en vroeg een verhoging van zowat 40% van zijn startgeld voor de criteriums[75]. De managers wimpelden dit direct af, wie denkt die wel dat die is, tot Van Looy tussenkwam. Die stelde hen voor een heel eenvoudige keuze, moeten jullie Sorgeloos niet hebben, kom ik ook niet af. Nog voor het einde van de Tour was de zaak beklonken[76]. Edgard kreeg nog meer steun van zijn kopman, beschermd door Van Looy (2de) en Sels (3de) mocht hij naar de zege rijden in het tweede Belgische na-Tour-criterium, in Aalst, de woensdag na het einde van de Tour de France.

74 Deze premie, ten bedrage van 20000 FRF voor de eerste en 10000 FRF voor de tweede, werd jaarlijks als eerbetoon aan de stichter van de Tour toegekend op het hoogste punt van de ronde.

75 Als vaste “begeleider” van Rik Van Looy had Sorgeloos die ritzege niet nodig om toegang tot de criteriums te krijgen, je nam ze beide of geen van beide, maar ze gaf hem wel de gelegenheid om wat meer te vragen, altijd welgekomen met het eind van zijn carrière stilaan in zicht.

76 De meeste na-Tour-criteriumcontracten werden tijdens de Tour afgesloten, op basis van vooral de prestaties in de Tour.



Labieken tussen zijn twee kopmannen, Van Looy en Sels.

Het tweede objectief, een zege in de Tour de France, was dus niet behaald, bleef het wereldkampioenschap. Na een vreemde tactiek in het Belgisch kampioenschap[77], viel ook de selectie voor het wereldkampioenschap tegen. Er werden dan wel vier renners van Solo-Superia geselecteerd, maar dat wilde niet zoveel zeggen. Bernard Van de Kerckhove en Eddy Merckx waren zeker geen vrienden van Rik, de ene was niet gelukkig met de hulp die hij als

77 Solo-Superia onderging de wedstrijd en gaf vrij spel aan de Groene Leeuw-ploeg van Berten De Kimpe. Toen de jonge Eddy Merckx dan toch probeerde de bakens te verzetten, kreeg hij geen enkele steun en stond hij er alleen voor, wat hem mogelijk de titel kostte. Het feit dat hij door de oude garde rond Rik nooit aanvaard was, en ook door Rik zelf met een scheef oog bekeken werd, zal hier zeker een rol gespeeld hebben.

geletruidrager in de Tour (niet) gekregen had[78], de andere voelde zich in de steek gelaten op het Belgisch kampioenschap, en zouden volgend seizoen de ploeg verlaten. Ward Sels zou dan weer zeker niet tegen Rik rijden, maar misschien ook aan zijn eigen kansen denken en van de Groene Leeuwen Walter Godefroot en Tuur Decabooter moest al zeker geen hulp verwacht worden. Enkel de jongeren Jos Huysmans en Roger Swerts konden misschien overtuigd worden[79].

Het wereldkampioenschap werd echter een nieuwe ontgoocheling voor Van Looy en zo zat voor Sorgeloos, op wat criteriums na, het seizoen erop. Toch het wegseizoen, want Labie dacht serieus aan het einde van zijn carrière en zou in de winter nog proberen te rapen wat er te rapen viel. Zo reed hij na jarenlange afwezigheid opnieuw de Zesdaagse van Antwerpen (10de met Hugo Scrayen en Julien Stevens als ploegmaats). Sorgeloos dacht (of hoopte) dat dit zijn voorbereiding niet zou verstoren (Van Looy was immers ook aan de start), maar toen hij ook Paris-Nice moest missen kwam hij er van het hele voorseizoen niet aan te pas. Hij beëindigde geen enkele klassieker en vermits ook Van Looy een mislukt klassiek voorjaar had[80], twijfelde Sorgeloos lang over een nieuwe deelname aan de Tour.

In de Tour de Luxembourg zou echter alles in de goede plooi vallen. Rik won een rit en werd 5de in de eindstand. Sorgeloos testte zich met een lange ontsnapping en gaf vervolgens op. Maar de vorm was goed genoeg voor de Tour en dus opnieuw samen met zijn kopman naar Frankrijk. Aan een eindzege dacht Van Looy niet meer, wel aan ritzeges en wie weet de groene trui. Die Tour de France zou echter een serieuze ontgoocheling worden. Van Looy was niet meer de topspurter van weleer en werd regelmatig geklopt in de massasprinten.

De eerste rit werd hij 4de, in de sprint voor de tweede plaats afgetroefd door Willy Planckaert en Georges Vandenberghe. De derde rit werd hij opnieuw 4de, in de sprint voor de derde plaats opnieuw geklopt door Planckaert. De 4de rit werd hij tweede, opnieuw geklopt door Planckaert. De 6de rit werd hij opnieuw tweede, ditmaal voorafgegaan door zijn "leerling" Sels. De 8ste en 9de rit werd hij 4de, telkens gevloerd door Willy Planckaert (winnaar van de 8ste rit en tweede in de 9de), Gerben Karstens (winnaar van de 9de rit en tweede in de 8ste) en Jan Janssen (tweemaal derde). Aan de voet van de Pyreneeën stond hij aldus derde in het puntenklassement, op ruime afstand van Willy Planckaert, maar zou die jonge prof wel Parijs halen?

De volgende ritten zakte Rik echter verder en verder weg, zowel in de rituitslagen als in het puntenklassement, maar de ultieme vernedering zou in de 16de etappe van Bourg-d'Oisans naar Briançon, over de Croix-de-Fer, de Télégraphe en de Galibier volgen. Het was een zware rit. Van Looy werd al bij de eerste beklimming gelost en verzeilde samen met zijn ploegmaats Sorgeloos en De Pauw in de achtergrond. Uiteindelijk eindigden Rik en Labieken als 111de en 112de op 33 minuten van ritwinnaar Julio Jiménez. Van Looy was overtuigd dat zijn faam zou volstaan om de jury de tijdsgrens te laten aanpassen, maar deze bleef behouden op 9% en zo mochten ze samen met 26 andere laatkomers naar huis.

---

78 Toen hij na de 7de rit de gele trui veroverd had, werd er na de aankomst door de ploeg niet op hem gewacht. Volgens Bernard liep hij zo een verkoudheid op die hem in de Pyreneeënrit Dax-Bagnères-de-Bigorre zodanig hinderde dat hij tot opgave gedwongen werd.

79 Het was dan ook typerend dat vanuit de Bond aan Eddy Merckx gevraagd werd dat hij toch niet tegen Van Looy zou rijden. Best een verrassende vraag voor de jonge (en nog redelijk naïeve) Merckx, waarom zou ik tegen een landgenoot, die bovendien ploegmaat is, rijden?

80 Van Looy kwam niet verder dan een zege in de toen nog minder hoog aangeschreven Harelbeke-Antwerpen-Harelbeke en een ritzege in Paris-Nice en werd derde in Paris-Bruxelles. In de andere klassiekers of semiklassiekers gaf hij ofwel op (in Milano-Sanremo, Liège-Bastogne-Liège en de Rund um den Henninger Turm) of presteerde hij ver beneden zijn niveau (20ste in de Omloop Het Volk, waar hij van de tweede plaats gedeclasseerd werd voor onregelmatig sprinten, 59ste in Milano-Torino, 22ste in Gent-Wevelgem, 16de in de Ronde van Vlaanderen, 9de in Paris-Roubaix en 11de in de Flèche Wallonne), echt niet de resultaten die men van Rik gewoon was. Eind mei had hij slechts vier overwinningen behaald.

Een laatste Tour de France en een laatste seizoen in mineur voor Sorgeloos. De gevolgen lieten zich ook voelen. De Tour was financieel al een zware tegenvaller geweest[81] en ook de criteriums vielen tegen. Met nieuwe namen als Willy Planckaert, Guido Reybrouck en Eddy Merckx was de aanwezigheid van Rik Van Looy (niet eens geselecteerd voor het wereldkampioenschap, dit voor het eerst sinds 1955), minder noodzakelijk, terwijl de criteriums zelf ook minder volk trokken. Sorgeloos kreeg te horen dat zijn startgeld drastisch zou verminderd worden en besloot daarom ermee op te houden eind augustus.

Hij zou wel in de wielersport actief blijven en stapte prompt over naar Groene Leeuw als (hulp)sportbestuurder. Het plan was om in 1967 met een topploeg voor de pinnen te komen, met Berten De Kimpe als een soort manager en Sorgeloos als sportdirecteur. Labieken maakte immers ook Ward Sels warm om de overstap naar zijn nieuwe ploeg te maken[82]. Zijn debuut in zijn nieuwe functie was alleszins een voltreffer, Walter Godefroot reed van succes naar succes in de Volta a Catalunya (vijf ritzeges). Enkel een (volgens De Kimpe klein) detail viel nog te regelen: een extra-sportieve sponsor voor 1967 vinden om de rekeningen te betalen, de brouwerij Wielemans stopte immers de sponsoring en Groene Leeuw zelf was niet bepaald kapitaalkrachtig. Meerdere namen werden geciteerd, nevensponsor Gancia (maar dan via de hoofdzetel), TUC (van De Beukelaer), zelfs Willem II. Het waren echter vooral wensdromen, de ene na de andere kandidaat geldschieter haakte af en de financiële toestand bleef er somber uitzien. Sels en Godefroot zagen de bui hangen en kozen eieren voor hun geld. Contract of overeenkomst met Sorgeloos, Groene Leeuw of De Kimpe of niet, liever op veilig spelen, en dus tekenden ze voor 1967 bij flandria. Uiteindelijk werd het totaal onbekende Tibetan (een producent van een soort schoonheidsproducten, met Tibetaanse kruiden of zo erin) de hoofdsponsor voor 1967 van een ploeg zonder echte vedetten (Sels en Godefroot mochten van de bond hun contract bij flandria honoreren en waren niet gebonden aan een overeenkomst met Groene Leeuw[83]).

Geen (of amper) geld, geen vedetten en een extra sportbestuurder die niets bijbracht, geld noch renners. De Kimpe rangeerde al snel Sorgeloos uit. Labieken, die ondertussen een transportfirma had opgericht, probeerde nog de zaken financieel wat te regelen via een sponsorcontract voor zijn firma, maar ook daar kwam niets van. En zo verdween Sorgeloos na zowat twintig jaar uit de wielersport, toch voor even. Want hij hield het al snel bekeken met zijn transportfirma en werd eerst chauffeur van televisiecommentator Fred De Bruyne en vervolgens van Mart Smeets, terwijl hij ook bijkluste als freelance medewerker van de NOS.

De contacten met Rik Van Looy waren ondertussen serieus verwaterd, enerzijds omdat Rik in eerste instantie toch wel tilde aan het "verraad" van zijn trouwe luitenant[84] en anderzijds omdat Rik zich na zijn carrière meer terugplooide op zijn familie en nog maar weinig contact had met zijn oude ploegmaats. De tijd strijkt echter vele plooien glad en eenmaal pensioengerechtigd vonden beiden elkaar terug en waren dikwijls samen te zien op wielerbeurzen of wieleravonden.

---

81 Zijn aandeel in het prijzengeld was slechts 13000 BEF, volgens zijn eigen zeggen in "Labie de lakei van twee keizers", deel 9, Sport70, 5de jaargang nr. 20 van 16 tot 22 mei 1971.

82 Solo zou eind 1966 de sponsoring stoppen en Van Looy had op dat moment nog altijd geen nieuwe sponsor voor het komende seizoen. Sels had dus wel oren naar de voorstellen van Sorgeloos en werd daardoor de gebeten hond binnen de ploeg. Volgens eigen zeggen werd hem het leven dermate zuur gemaakt dat hij het seizoen meteen voor bekeken hield en niet meer startte in de Volta en de najaarsklassiekers.

83 Vermits De Kimpe de nodige betalingen aan de bond niet kon doen, werden zijn contracten met Sels en Godefroot als ongeldig beschouwd en telden enkel die van flandria.

84 Van Looy had Sorgeloos en Sels verweten te weinig geduld gehad te hebben en niet met hem overlegd te hebben. Naar zijn zeggen was een akkoord zeker mogelijk geweest, te meer daar hij zelf zijn carrière ging beginnen afbouwen. Hij voorspelde ook dat ze het zich nog zouden beklagen en kreeg daarin wel gelijk, Sorgeloos zijn carrière als sportbestuurder geraakte nooit van de grond en Sels zou nooit meer de successen boeken die hij in zijn drie seizoenen bij Van Looy en Solo behaald had.

Edgard Sorgeloos was het absolute toonbeeld van de zogenaamde “meesterknecht”. Geen strateeg op de fiets zoals Hilaire Couvreur, maar wel een toegewijde helper, altijd bij zijn kopman om die uit de wind te zetten, om drank en eten (vooral in de rittenkoersen) te gaan halen, om de kopman na pech terug in het peloton te brengen, om de sprint aan te trekken en ook om als chauffeur, secretaris of tussenpersoon in de ploeg tussen de kopman en de andere helpers te dienen.

Ook als helper haalde hij een paar mooie resultaten, met in totaal 34 zeges, waaronder een rit in de Tour de France, de Omloop van de Vlaamse Gewesten, tweemaal Sassari-Cagliari, en ook nog ritzeges in de Tour de Suisse (2), de Tour de Belgique (2), Paris-Nice (1) en de Tour d’Europe (1). Had er voor hem een mooiere carrière ingezeten? Moeilijk te zeggen. Twee gebeurtenissen vroeg in zijn carrière hebben daarvoor een nefaste rol gespeeld, zijn kniebreuk als amateur in 1949, die zijn sprintsnelheid afbotte, en die vechtpartij in 1952 in de Tour de Belgique, die hem een selectie voor de Tour de France kostte. Hiermee rekening houdend heeft hij bijna zeker financieel de beste keuze gemaakt als gewaardeerd helper van beide Rikken. Had hij voor eigen gewin gegaan, had hij zeker elk jaar zijn kermiskoersen gewonnen, met tussendoor al eens een belangrijke rit in lijn en, op een dag dat alles meezat, misschien zelfs een klassieker. Had hij daardoor meer geld verdiend? Vast en zeker niet, en zo zag hij het zelf ook. Labieken was heel tevreden over zijn loopbaan en zijn financiële verdiensten en had zeker geen spijt over zijn keuzes.

Baggerbox

Tweelingbroers

door Jan De Smet

Toen ik tijdens een wielerverslag[1] nog eens het verhaal hoorde van de tweelingbroers Simon en Adam Yates vroeg ik mij af of er in de wielergeschiedenis, en meer bepaald in de WAAIERS-periode (1946-1979) nog tweelingen in het peloton actief waren.

Ik liet door Bart Vancoillie mijn database eens doorzoeken en hij kwam met een lijst van acht renners die ooit prof of onafhankelijke waren en die een tweelingbroer hadden die ook ooit wielrenner was (maar niet als prof of onafhankelijke) en 30 tweelingbroers die beiden prof of onafhankelijke waren. Dat voor een database die aangevuld geweest is tot 2009.

Maar in WAAIERS beperken we ons tot de periode 1946-1979. En in die periode waren er maar 9 tweelingen (+ een twijfelgeval en een broer-zus-tweeling) die in de pelotons rondreden. Na veel zoeken heb ik van de meeste tweelingen van toch een van de twee een foto kunnen vinden, echter niet van allemaal.

Ik begin met de oudste tweeling. Antonius Cornelius en Wilhelmus Johannes Kuipers, beiden geboren op 8 februari 1918 in Loosduinen in Nederland.

Antoon Kuipers reed van 1946-1955[2] als Individueel onafhankelijke, Wim Kuipers reed van 1946-1947 als Individueel onafhankelijke en van 1952-1959 opnieuw als Individueel onafhankelijke. Hij werd tweemaal 9de in Nederlands kampioenschap. Antoon overleed op 23 maart 1996 in Den Haag, Wim, een jaar en een dag later, op 24 maart 1997 in Den Haag.

Antonio en Juan Esnaola werden geboren op 6 januari 1925 in San Sebastián in Spanje. Antonio, eerder een veldrijder, en Juan reden als prof van 1946-47. Er was nog een derde broer, Ignacio die in 1946 als Individueel reed en van 1947-49 voor Real Sociedad de San Sebastián.

Georges en Michel Tombelaine werden geboren op 20 januari 1931 in Limoges in Frankrijk. Georges was onafhankelijke in 1950 bij Elan, in 1951 en 52 bij Rivat Sport en in 1953 en 54 bij Royal Fabric. Hij was aspirant[3] in 1955 bij St Raphaël-Geminiani-Dunlop. Van 1956 tot en met 1960 was hij inactief als wielrenner om in 1960 een comeback te maken als onafhankelijke.

Michel was eveneens onafhankelijke in 1950 bij Elan, in 1951 en 52 bij Rivat Sport en in 1953 en 54 bij Royal Fabric. Hij was ook aspirant in 1955 bij St Raphaël-Geminiani-Dunlop en eindigde zijn carrière eind 1955. Hij was in 1953 1ste in de 5de rit van de G.P. Cap-Breton-Hossegor.

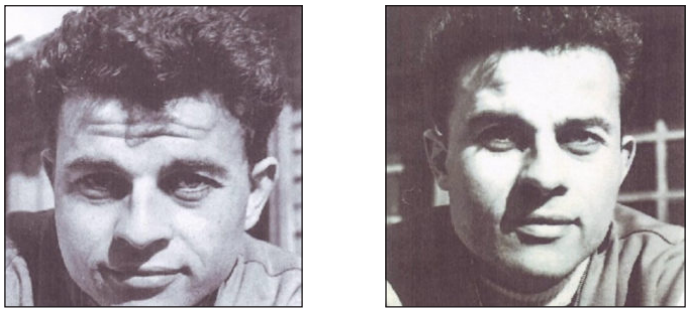

Georges en Michel Tombelaine

1 Dat was nog voor hun exploot tijdens de eerste rit van de Tour de France 2023.
2 Er wordt enkel gekeken naar de periode na 1946. De renner kan dus evengoed voor 1946 al actief geweest zijn.
3 De categorie 'Aspirant' bestond in Frankrijk tot 1940. In 1941 en 1942 werd ze door het Vichy-regime opgeheven. De categorie werd terug ingevoerd vanaf 1943 tot en met 1947. Ze verdween opnieuw vanaf 1948 tot en met 1950 en kwam opnieuw terug vanaf 1951 tot en met 1955 om dan definitief te verdwijnen vanaf 1956.

Michel is de vader van Alain die het eveneens als wielrenner probeerde. Georges en Michel waren met twee zussen gehuwd.

Charles en Francis Rigon werden op 3 januari 1944 in Gallio in Italië geboren als Carlo en Francesco Rigon.

Charles werd Frans staatsburger op 2 januari 1963. Hij was toen al een jaar onafhankelijke bij Libéria-Grammont-Clément-Wolber en in 1963 en 1964, nog steeds als onafhankelijke, reed hij voor respectievelijk Stil-Follis en E.C. Duquesne en in 1965 voor Coupry-Zénith. In 1966 vinden we hem terug als amateur hors catégorie (a.h.c.) bij Pelforth-Sauvage-Lejeune-Wolber. In 1967 reed hij in dezelfde categorie. Idem voor 1968 en 1969 bij Frimatic-Viva-de Gribaldy-Wolber. In 1970 werd hij bij dezelfde ploeg, toen Frimatic-de Gribaldy-Wolber, prof. Hij reed dat jaar ook voor Wolhauser-Ravis-de Gribaldy. In 1971 reed hij voor Hoover-de Gribaldy en in 1972 en 1973, tot februari, als Individueel.

In 1968 was hij 1ste in de klimkoers op de Mont Faron.

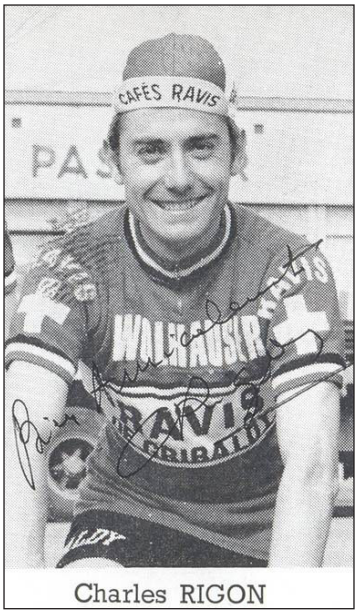

Charles RIGON

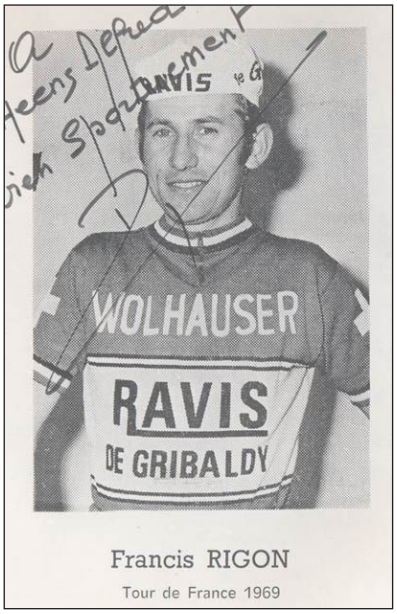

Francis RIGON
Tour de France 1969

Francis werd Frans staatsburger op 24 februari 19634. Hij werd dat jaar onafhankelijke bij Stil-Follis. Hij bleef onafhankelijke in 1964 bij E.C. Duquesne en in 1965 voor Coupry-Zénith. In 1966 vinden we hem samen met zijn broer terug als amateur hors catégorie (a.h.c.) bij Pelforth-Sauvage-Lejeune-Wolber. In 1967 reed hij in dezelfde categorie. Idem voor 1968 en 1969 bij Frimatic-Viva-de Gribaldy-Wolber. In 1970 werd hij bij dezelfde ploeg, toen Frimatic-de Gribaldy-Wolber, prof. Hij reed dat jaar ook voor Wolhauser-Ravis-de Gribaldy. In 1971 reed hij een laatste jaar voor Hoover-de Gribaldy.

Hij won in 1966 Annemasse-Bellegarde-Annemasse en in 1969 in Vailly-sur-Sauldre.

Paul en Rüdi Zollinger werden geboren op 10 maart 1944 in Schlieren in Zwitserland. Paul reed in 1966 als prof voor Tigra-Meltina-de Gribaldy en in 1967 bij Tigra-Meltina-Enicar. In 1968 'reed' hij voor Frimatic-Viva-de Gribaldy-Wolber en mogelijks Tigra-Neue Presse. Er kon enkel een 14de plaats op 10 februari in de G.P. Saint-Raphaël teruggevonden worden. Hij stopte zijn carrière in maart. Als amateur werd hij in 1961 en 1963, met zijn broer, nationaal kampioen ploegentijdrit. In 1966, als prof, werd hij nationaal kampioen op de weg, het jaar erop werd hij tweede in de Züri Metzgete.

Rüdi reed in 1966 als prof voor Tigra-Meltina-de Gribaldy en in 1967 bij Tigra-Meltina-Enicar. In 1966 won hij de G.P. du Languedoc en won hij het bergklassement in de Tour de Suisse die hij als derde beëindigde.



Rüdi en Paul Zollinger

Antonío en Eusébio de Jesus da Silva Pereira werden geboren op 14 december 1946 in Santiago de Bougado (Trofa) in Portugal.

Antonío startte zijn carrière in 1965 als onafhankelijke bij Cedemi waar hij in 1966 prof werd. In 1967 en 68 was hij prof bij Sangalhos-S.I.S.-Sachs en vanaf 1969 t.e.m. 1973 bij Coelima. Het is niet duidelijk of hij in 1974 een licentie had. In 1975 kwam hij eenmalig terug bij Benfica. Zijn beste resultaten waren een tweede plaats in de Trofeo Abril (1968), de Trofeo Freitas-Goncalves (1970) en in Porto-Lisboa (1970).



Eusebio Pereira

Eusébio was prof in 1971 bij Ginásio de Tavira-Famel-Zündapp en in 1972 bij Ginásio de Tavira-AEG Telefunken. In 1973 reed hij voor Benfica-Mercury en in 1974 voor Benfica-Banco Fernandes Magalhães. In 1970 werd hij nationaal kampioen sprint bij de

amateurs. Bij de profs behaalde hij geen noemenswaardige resultaten.



Philippe Bodier

Philippe en Serge Bodier werden geboren op 4 maart 1949 in (Vernou) Vernou-sur-Brenne. Philippe was in 1981 prof als Individueel en in 1983 prof bij Les Amis du Tour.

Serge was in 1978 prof bij Jobo-Spidel-Superia. Geen van beiden behaalde sprekende resultaten.

Ueli en Walter Müller werden geboren op 3 april 1952 in Steinmaur in Zwitserland. Ueli was prof bij Winterthur in 1984-85-86. In de winter van 1986 reed hij voor Staron-Keller, ploeg waar hij begin 1987 ook voor reed. Eind 1987 switchte hij naar Schraner-Werbe Druk waar hij begin 1988 ook voor reed om dan weer de volgende winter, 1988-89 voor A. Frei te rijden. In 1989 heb ik hem ook bij Innenhausbau Frira en Bleiker. Hij stopte op 9 oktober.

Ueli was in 1976 en 1980 als amateur nationaal kampioen veldrijden, in 1979 en 1982 was hij derde in het wereldkampioenschap veldrijden.

Walter reed in 1975 voor Möbel Marki, in de winter 1975-76 voor Itca, in de winter 1976-77 voor Känel. Verder in 1977 ook voor A.D.S.-Colnago, Jelmoli en Willora. In de winter 1977-78 reed hij voor Weros. Hij stopte op 31 maart.

Walter was in 1971 als amateur nationaal kampioen veldrijden.



Ueli Müller



Walter Müller

Johann en Wolfgang Schulze werden geboren op 7 december 1940 in Berlijn in Duitsland.

Johann reed in 1962 voor Afri Cola-Rabeneick als prof en in 1963 en 64 voor Torpedo-Continental.

Wolfgang maakte voornamelijk carrière op de piste. Hij startte aanvankelijk op de weg in 1961 als Individueel. In 1962 reed hij voor Afri Cola-Rabeneick en de gemengde ploeg Ruberg-

Groene Leeuw[4] in de Deutschland Rundfahrt. In 1963 zat hij bij Torpedo-Continental, in 1964 bij Wurzelpeter en vervolgens bij Ruberg-Caltex. Het jaar erop zat hij nog altijd bij Ruberg-Continental tot en met 1967. In 1968 reed hij voor Batavus-Continental en vanaf december voor Willem II.

Vanaf 1969 tot en met 1974 reed hij als Individueel, met uitzondering van 1972 toen hij voor ROKADO reed.

In 1975 en 76 werd hij persoonlijk gesponsord door Radio Modern, in 1977 door Rufa. In 1978, zijn laatste jaar, hij stopte op 17 februari, reed hij weer als Individueel.

Wolfgang was in 1960 als amateur met Edler nationaal kampioen ploegkoers. Als prof op de weg won hij een wedstrijd nl. in 1962 in Dortmund. Hij werd wel nog eens tweede in het nationaal kampioenschap in 1966. Op de piste was hij in 1967 nationaal kampioen ½ fond en winterkampioen ½ fond. Deze laatste titel herhaalde hij in 1969.



Wolfgang Schulze

In de ploegkoers was hij derde in 1964 met Roggendorf en tweede in 1966 met Sigi Renz, derde in het nationaal kampioenschap ½ fond in 1965, tweede in 1966, derde in 1968. In het winterkampioenschap ½ fond werd hij derde in 1965 en in het Europees kampioenschap derny werd hij derde in 1967.

Hij won in 1968 de Zesdaagse van Berlijn met Peter Post, in 1969 de Zesdaagsen van Berlijn en Münster met Oldenburg, in 1970 de Zesdaagse van Berlijn met Sigi Renz, in 1972 de Zesdaagsen van Keulen, Bremen en München eveneens met Sigi Renz alsook in 1973 de Zesdaagsen van Berlijn en Frankfurt. In 1974 won hij de Zesdaagse van Münster met Jürgen Tschan en in 1976 de Zesdaagse van Castelgomberto met Marino Basso.



Paul Swinnerton

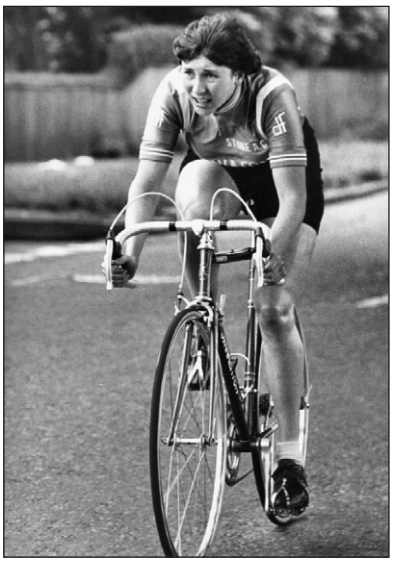

Catherine Swinnerton

Paul Swinnerton is een ‘speciaal’ geval. Hij werd geboren op 12 mei 1958 in Fenton in Stoke-on-Trent in Groot-Brittannië als tweelingbroer van Catherine Swinnerton.

4 Eigenlijk was dit gewoon een Ruberg-ploeg gezien er uiteindelijk geen enkele Groene Leeuw aan de start kwam.

Paul reed als prof in 1984 voor UK Print Stafford en in 1985 als Individueel.

Op de nationale kampioenschappen werd hij in 1984 2de in de Keirin, 2de in het Omnium en 2de in de Sprint. Als amateur was hij nationaal kampioen geweest op de kilometer (1979), de sprint (1981) en tandem (1983) met P. Sydenham.

Catherine nam deel aan de wegrace op de Olympische Spelen van 1984 in Los Angeles waar ze 13de eindigde. Ze was nationaal kampioen op de weg in 1977 en 1984, 2de in 1979 en 1982, 3de in 1975 en 1981. In de sprint was ze 2x tweede en 3x derde.

De familie Swinnerton was een wielerfamilie, Swinnerton Cycles werd opgericht in 1915, in Victoria Road, Fenton, Stoke-on-Trent. Roy Swinnerton (1925-2013, nationaal graskampioen in 1956) en zijn vrouw Doris Salt namen de winkel over in 1956 en richtten in 1970 een wielerclub op genaamd Stoke A.C.C.S.

Een andere dochter, Bernadette, won in 1969 een zilveren medaille op het WK op de weg en won vier nationale titels op rij (1968-69-70-71) in de sprint. De andere kinderen, Margaret, Mark en Bernard, waren allemaal Britse internationals en de vierde dochter, Frances, deed ook mee aan de club.

Van de andere tweelingen in mijn database (buiten ons interessegebied van 1946-1979) zijn Aleksandr en Vladimir Jefimkin, Javier en Ricardo Otxoa Palacios en Martin en Peter Velits de bekendste[5].

De succesvolste zijn dus wel degelijk Adam en Simon Yates.

5 Bill en Dave Rowe zouden geboren zijn op 2 maart 1944 in London. Bill zou in 1965 eventjes voor Ruberg-Continental-Caltex gereden hebben. Dave zou van 1978 tot en met 1980 voor Geoffrey Butler gereden hebben. Hij nam deel aan de Olympische Spelen van 1972 in München in het tandemnummer met G. Cooke als nationale kampioenen (ook in 1971). In 1979 werd hij nationaal kampioen sprint. Ik schrijf hier in de voorwaardelijke wijze omdat ik denk dat de namen en geboortedatums op het internet door elkaar gebruikt worden.

Europese kampioenschappen op de piste (deel 1)

door Jan De Smet en Hans Vandeput

Tijdens mijn zoektocht naar aanvullingen van verschillende lijstjes (zoals die van de Provinciale kampioenen, reeds eerder verschenen in WAAIERS) kwam ik op het Wielerarchievenforum (https://www.wielerarchieven.be) enkele items tegen over de Europese kampioenschappen op de piste (winterbanen). Mijn belangstelling was gewekt en toen bleek dat niet alle resultaten compleet waren, heb ik met de hulp van Hans Vandeput en Patrick Feyaerts geprobeerd een overzicht te maken tot en met het winterseizoen 1978-79.

Er waren twee mogelijkheden om hiervan verslag te brengen. Ofwel bespraken we de disciplines een voor een ofwel bespraken we winterseizoen per winterseizoen. We hebben gekozen voor het laatste.

Trouwens, men mag de term 'Europees kampioenschap' niet vergelijken met de Europese kampioenschappen zoals die nu verreden worden op de weg en op de piste.

In feite is het zelfs zo dat pas vanaf eind de jaren '50 de term officieus gebruikt werd. Daarvoor sprak men over het Europees Kriterium of Criterium en zelfs over het Europees Tornooi.

We hebben dan ook alle wedstrijden die na WO II de terminologie Europees Kriterium, Criterium of Europees Tornooi hanteerden opgesomd.

Aanvankelijk ging het om een enkele wedstrijd, later evolueerde het bij bepaalde disciplines naar een reeks schiftingen of manches met op het einde van het winterseizoen een finale. Weer later kwam men terug naar een enkele wedstrijd.

De disciplines die we behandelen zijn de klassieke pistedisciplines nl.: Halve-fond, Sprint, Ploegkoers, (Ploegen)Omnium en Derny-wedstrijden. Eenmaal is er ook sprake van een Europees kampioenschap achtervolging en enkele malen van een achter kleine handelsmotoren.

Het was een helse zoektocht om een zo compleet mogelijk overzicht te geven van de schiftingen en finales. Daarnaast toonde research ook aan dat de reglementen niet altijd nauwgezet gevolgd werden en dat 'spelregels' tijdens een tornooi gemakkelijk konden wijzigen.

Volgend artikel, gevonden tijdens de opzoekingen, dateert weliswaar van 1960, maar is desalniettemin interessant als een soort 'trailer' van wat gaat komen. Bij de meeste voetnoten zou eigenlijk moeten staan '(zie later)'.

Op 4 februari 1960 verscheen op pagina 11 volgend artikel in de Gazet van Antwerpen van de hand van Jos Van Landeghem:

Men moest lang zoeken naar de formule van

het Europees ploegkoers-criterium,

dat a.s. Zaterdag te Antwerpen verreden wordt

A.s. Zaterdag wordt te Antwerpen het 'Europees Criterium der ploegkoersers' verreden. Het zal de twaalfde maal zijn[1], sinds het ontstaan van deze koppelrit-klassieker of kampioenschap dat dit Criterium wordt ingericht. Maar het is pas de tweede keer dat het verreden wordt te Merksem, in het Sportpaleis.

1 Er werden echter slechts 10 finales gereden op de 11 voorafgaande organisaties.

Over het ontstaan van dit Criterium, waarin sinds het seizoen 1957-1958 een kampioenentrui verbonden is, geschonken door de Vereniging der Europese Winterbanen (U.E.V.H.), hier een woordje meer ...

Toen de winter-wielerbaanbestuurders, bij het eindigen van het winterseizoen 1947-1948 hun balans opmaakten, waren zij beslist niet in een stemming om de bloemetjes buiten te zetten. Wat te begrijpen was ...

De vierde naoorlogse piste-periode had niets gegeven.

Het 'stayeren' was sterk gedevalueerd. Er zat noch spektakel, noch sensatie in.

In de 'aristocratische specialiteit' bleven de vier musketiers beheersen[2].

Goede, nieuwe omnium-vedetten kwamen niet opdagen.

Achtervolgen was een schrikbeeld geworden, dat schier iedere pedaalatleet angstvallig ontvluchtte[3].

Zelfs de eens zo populaire koppelritten wekten geen belangstelling meer, wegens het steeds terugkeren van dezelfde gezichten en namen. En het immer aanhoudende overwicht van Schulte-Boeijen.

Een slechte start ...

De piste-directeurs verstonden het, het kon zo niet blijven doorgaan. Daarom dat zij vergaderingen belegden. Zij wisten dat er wat moest op gevonden worden om de aandacht weer op de winterbanen te vestigen, om de massa weer naar de Sportpaleizen te trekken, om de geestdrift voor de baan-specialiteiten weer aan te wakkeren. Daarom dat zij beraadslaagden. Daarom dat zij discussieerden, dhrn bestuurders van de gesloten velodroom van Antwerpen, Brussel, Gent, Parijs en Zürich. Daarom dat zij 'the big five', besloten 'Europese Criteria' te ontwerpen en in te richten[4].

Er werd heel wat verwacht van die Criteria. Maar het ging van meet af mis ...

Om te beginnen werd het een moeilijk, lastig, ontgoochelend kraambed.

Houden we het alleen bij het Criterium dat men de bombastische naam schonk 'Officieus Europees koppelrit-kampioenschap'. Van dit nummer verwachtte men het meest. Men hoopte dat men daarmee in een tijdspanne van amper twee maanden, de volle belangstelling zou kunnen loshaken van de sportieven. Men hoopte dat die sportieven terug in massa naar de wielerbanen zouden oprukken, en dat zij daar, onder de houten en glazen koepels, met grote tintelende ogen zouden toekijken.

Samenvattend: dat ploegkoers-criterium zou 'het' moeten doen.

O, ijdele hoop!

---

2 Het gaat hier om de sprintdiscipline. Het is niet gemakkelijk te achterhalen wie de vier musketiers waren. De namen van Jef Scherens en Arie van Vliet lijken evident. Voor de andere twee kunnen, op basis van de wereldkampioenschappen 1946 tot en met 1948, Jan Derksen, Louis Gérardin en Georges Senfftleben in aanmerking komen. Maar in de Gazet van Antwerpen werden volgende twee verwijzingen teruggevonden naar de vier musketiers: de ene keer waren het Jef Scherens, Emile Gosselin, Arie van Vliet en Jan Derksen (16 november 1946), de andere keer (2 februari 1948) waren het vier Belgen nl. Jef Scherens, Emile Gosselin, Frans Van Looveren en Raymond Pauwels.

3 Dit klopt ook niet helemaal. Fausto Coppi reed in de winter 1947-48 op zijn minst 23 achtervolgingen tussen 6 september 1947 en 8 februari 1948.

4 Er waren voor 1947-48 al eerder wedstrijden georganiseerd onder de naam Europees Criterium.

Dra moest men vaststellen dat men zich deerlijk vergist had. En hoe?

Het ploegkoers-kampioenschap waarvan men zo veel verbeidde, gaf niks anders dan misnoegdheid, gemopper en wreveligheid.

Ontgoochelingen ...

Voor dit eerste 'Europese ploegkoers-criterium' kwamen slechts zes koppels in aanmerking. Deze werden aangeduid door de verschillende banen en moesten in de verschillende ziftingsraces uitgespeeld worden. Deze duo's waren: Schulte-Boeijen, Carrara-Gousssot, Lapébie-Sérès, Van Steenbergen-Kint, Bruneel-De Kuysscher en Ockers-Naeye[5].

Dit betekende een pijnlijke vernederende desillusie voor Strom-Arnold en Bruylandt-Adriaensens[6], enz ...

Een tweede minstens even pijnlijk ontgoocheling volgde ras: de baan-bestuurders verbraken hun eigen overeenkomsten. Zij liepen los en luchtig over de - door hen zelf opgemaakte - reglementen. Zij bekommerden zich niet om die duo's welke - volgens hun ontworpen plannen - aan ieder der vijf '3-uren ziftingen' moesten deelnemen[7].

Gevolg van dit alles? Het tot duizelen toe opgeschroefde ploegkoers-tornooi werd een sportieve en financiële mislukking.

En zo gebeurde het dat de 'grote finale' op 6 februari 1949 Brussel doorging in aanwezigheid van slechts 2500 toeschouwers waarvan er 2499 overtuigd waren van de eindzege van Schulte-Boeijen die met ... een ronde voorsprong wonnen. Met een ronde! Omdat zij er niet meer nodig hadden...[8]

Sinds enkele jaren ...

Na die eerste reeks van niet-gelukte Europese criteria (want ook met de andere nummers liet het mis) kwamen de bazen opnieuw bijeen, te Parijs. Het 'Consortium van Vijf' had echter een eenheid verloren: Brussel had zich teruggetrokken[9], maar... zou later vervangen worden door Kopenhagen, Dortmund enz...[10]

Met vier zocht men, tijdens de nieuwe bijeenkomst, naar een beter sluitende, naar een sportief meer hoogstaande formule voor het koppelrit-criterium.

Een succes boekten zij ook daar niet mee in 49-50. Daarom ook dat de formule gewijzigd

5 Het klopt eigenlijk niet dat het deelnemersveld tot deze 6 ploegen beperkt was, want in de eindstand van het Europees Criterium werden weliswaar Schulte-Boeijen (NED) eerste, Bruneel-De Kuysscher (BEL) tweede, Lapébie-Sérès (FRA) 4de, Carrara-Gousssot (FRA) 5de, Stan Ockers-Robert Naye 6de en Rik Van Steenbergen-Marcel Kint (BEL) 9de. Maar plaatsen 3, 7 en 10 en verder werden ingenomen door andere ploegen.

6 Geen desillusie. Alfred Strom-Reginald Arnold (AUS) werden 3de en René Adriaenssens-Albert Bruylandt (BEL) werden 8ste.

7 Alhoewel deze regel niet teruggevonden werd door de auteur, kan het wel zijn dat die bestond. En dan werd deze regel wel degelijk met de voeten getreden. Er was uiteindelijk slechts een koppel dat aan alle vijf de manches deelnam nl. Gerrit Schulte-Gerrit Boeijen (NED). Drie koppels deden mee aan 4 van de 5 manches: Guy Lapébie-Arthur Sérès (FRA), Achiel Bruneel-Kamiel De Kuysscher (BEL) en Stan Ockers-Robert Naye (BEL).

8 Jos Van Landeghem had het mis. De 'titel' werd uitgereikt aan de ploeg met het meeste punten en dat was ... Gerrit Schulte-Gerrit Boeijen (NED).

9 Brussel organiseerde vanaf dan ook tornooien met daarin de term 'Europa of Europees' waardoor de verwarring in de pers groot werd.

10 Er kwamen geen andere winterbanen dan Dortmund en Kopenhagen bij.

werd[11]. Iets dat men daarna nog herhaaldelijk deed, met steeds weer nieuwe ontgoochelingen als resultaat. Want dan eens zegevierde een koppel dat op de meet geklopt werd, zoals dat in 50-51 het geval was met Ollivier-Sercu[12]. En een andere keer triomfeerde een team dat niet gekwalificeerd was voor de finale, zoals in 1951-52 met Reynes-J. Le Nezerhy[13].

Daarom dat men steeds bleef verder zoeken naar 'het' systeem. Tot men uiteindelijk kwam aan de methode welke thans, sinds enkele jaren, gevolgd wordt[14].

Men heeft eenvoudig alle selectiewedstrijden, als overbodige ballast, over boord geworpen. Men heeft het gehele spel van ziftingen, klasseringen, selecties en beslissingen herleid tot 'de' finale.

Met die finale trekt men jaar na jaar van baan tot baan. En daar, op de baan, waar het Europees Criterium plaatsheeft, stelt men de affiche op. Men probeert daarvoor al de beste paren en al de beste specialisten aan te werven. En men vult deze aan met de meest beloftevolle lokale elementen. Zo deed men het de laatste seizoenen in Kopenhagen en te Zürich. En zo doet men het ook voor het 12de Europese koppelrit-criterium dat voor de eerste maal sinds 20 februari 1951 a.s. Zaterdag weer in het Antwerps Sportpaleis verreden wordt...



11 Dit klopt opnieuw niet. In 1949-50 was het reglement aanvankelijk: er worden 12 manches betwist (3 manches per deelnemende winterbaan zijnde Gent, Parijs, Antwerpen en Zürich) met een finale op 5 maart 1950 te Zürich. De eerste 10 gerangschikte ploegen per evenement kregen respectievelijk 10, 9 enz... punten. De 10 ploegen die het meeste punten behaalden per locatie zouden toegelaten worden tot de finale.
Het reglement werd echter tijdens de competitie gewijzigd. Er werd een rangschikking gemaakt volgens de 3 beste resultaten per ploeg in de manches. Daarvan werden dan de eerste 10 toegelaten tot de finale. Dit laatste reglement werd dan in de winter van 1950-51 opnieuw gebruikt.

12 De waarheid is toch weer iets anders. Gerrit Schulte werd in de beslissende eindspurt gedeclasseerd wegens het spurten op de onderste cementboord, zodat de zege hem en zijn ploegmaat Gerrit Peters, ontsnapte. Volgens Wielersport erkende de wedstrijdleiding later een protest ingediend door Gerrit Schulte-Gerrit Peters als juist, zodat deze equipe alsnog de buit kreeg toegewezen. Belgische kranten hielden het, hoe kan het anders, bij Valère Ollivier-Albert Sercu in hun overzichtlijstjes.

13 Dit klopt en klopt niet gezien er in verschillende bronnen verschillende winnaars voor de titel staan. Sommigen houden het bij Roger Reynes-Jean Le Nizerhy (FRA), anderen claimen Alfred Strom-Reginald Arnold (AUS) als titelhouders.

14 Vanaf 1957-1958 werd alles beslist in een wedstrijd.

DEEL 1: 1945-1949

1945-46

Voor de eerste naoorlogse winterseizoenen 1945-46, 1946-47 en 1947-48 is er weinig te vinden over een Europees kampioenschap/kriterium/criterium[15]. Toch werden er een paar gevonden die iedere keer in het Brusselse Sportpaleis doorgingen. Voor 1945-46 was er een Europees Criterium voor de Halve-fond, de kleine motoren[16] en voor het Omnium en Ploegenomnium. Maar nergens was er iets terug te vinden van een soort competitie met manches in verschillende steden.

In de Gazet van Antwerpen van 14 januari 1946 stond er een artikel met de titel: 'De Belgen beheersen de Europeesche criteria in het Sportpaleis van Brussel'. Daarbij de uitslagen van een Criterium achter zware motoren en een Criterium van de Omnium gewonnen door Rik Van Steenbergen.

Halve-fond

13 januari 1946 Brussel

Deelnemers:

- Jacques Besson (SUI) reeds nationaal kampioen in 1942.
- Willy Michaux (BEL) Belgisch kampioen (ook in 1939, 1940, 1943 en 1944).
- Jean-Jacques Lamboley (FRA)
- Edgar Decaluwe (BEL)

1ste reeks over 20 km in 18'52"

1. Jacques Besson (SUI)
2. Willy Michaux (BEL) op 115 m
3. Edgar Decaluwe (BEL) op 160 m
4. Jean-Jacques Lamboley (FRA) op 200 m

2de reeks over 20 km in 19'15"

1. Willy Michaux (BEL)
2. Edgar Decaluwe (BEL) op 10 m
3. Jacques Besson (SUI) op 80 m
4. Jean-Jacques Lamboley (FRA) op 160 m

3de reeks over 20 km in 18'55"

1. Willy Michaux (BEL)
2. Jacques Besson (SUI) op 80 m
3. Edgar Decaluwe (BEL) op 90 m
4. Jean-Jacques Lamboley (FRA) op 2 ronden en 80 m



Willy Michaux

15 Het Europees Criterium, de naam die aanvankelijk het meest gebruikt werd, leverde geen officiële Europese titel op. Vandaar dat in de rest van de tekst het woord titel meestal als volgt geschreven wordt 'titel'.

16 Wanneer het gaat over 'kleine motoren' heeft men het over lichtere motoren dan de zware stayersmotoren, maar ook niet over derny's. In de jaren '40 en '50 waren er in Duitsland tal van wedstrijden achter kleine motoren, met minder cilinderinhoud, en meestal reden de renners ook met een gewone pistefiets, soms met de stayersfiets. Vanaf eind jaren '50 leek die discipline uitgestorven. Enkel in Spanje en vooral op Mallorca, thuishaven van Guillermo Timoner, waren er nog regelmatig wedstrijden en zelfs een Europees kampioenschap in 1962 in Madrid (zie later).

Einduitslag:

1.	Willy Michaux (BEL)	59 km 885 m
2.	Jacques Besson (SUI)	59 km 810 m
3.	Edgar Decaluwe (BEL)	59 km 740 m
4.	Jean-Jacques Lamboley (FRA)	59 km 090 m

Kleine Motoren

21 januari 1946 Brussel

In Het Belang van Limburg was er op 22 januari 1946 een artikel over een 'Europeesch Kriterium achter kleine motoren' in het Brussels Sportpaleis.

Deelnemers:

- Gerrit Boeijen (NED)
- Raoul Lesueur (FRA) reeds driemaal tweede en eenmaal derde op het nationaal kampioenschap Halve-fond.
- Odiel Van den Meerschaut (BEL) ex-Belgisch kampioen op de weg.
- Aimé Landrieux (FRA)
- Edgar Decaluwe (BEL)
- Rik Van Steenbergen (BEL) Belgisch kampioen op de weg.
- Robert Naeye (BEL) derde op het nationaal kampioenschap Halve-fond.
- Emile Bruneau (BEL)

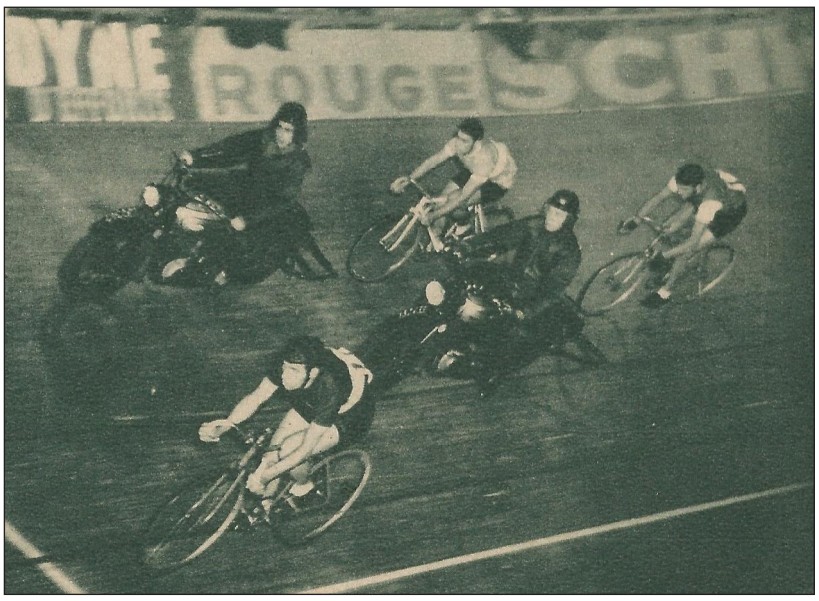

Wedstrijd achter kleine motoren

1ste Reeks: 15 km in 15'11"2/5de

1. Gerrit Boeijen (NED)
2. Raoul Lesueur (FRA) op 60 m
3. Odiel Van den Meerschaut (BEL) op 110 m
4. Aimé Landrieux (FRA) op 190 m

2de Reeks: 15 km in 14'51"

1. Edgard Decaluwe (BEL)
2. Rik Van Steenbergen (BEL) op 100 m
3. Robert Naeye (BEL) op 180 m
4. Emile Bruneau (BEL) op 220 m



Edgar Decaluwe

Finale: 25 km in 25'03"2/5de

1. Edgar Decaluwe (BEL)
2. Raoul Lesueur (FRA) op 20 m
3. Rik Van Steenbergen (BEL) op 1 ronde en 40 m
4. Odiel Van den Meerschaut (BEL) op 2 ronden en 210 m
5. Gerrit Boeijen (NED) op 3 ronden en 20 m
6. Robert Naeye (BEL) op 4 ronden en 100 m

Omnium

13 januari 1946 Brussel

Deelnemers:

- Rik Van Steenbergen (BEL): ex-nationaal kampioen Omnium (1x 2de) en Achtervolging
- Gerrit Peters (NED): reeds 2de en 3de in het nationaal kampioenschap achtervolging
- Adolphe Prat (FRA): ex-nationaal kampioen achtervolging (1x 2de, 2x 3de).

Puntenverdeling:

- Er waren respectievelijk 1, 2 en 3 punten te verdienen voor de winnaar, tweede en derde.

Puntenkoers:

1ste Klassement:

1. Rik Van Steenbergen (BEL)
2. Gerrit Peters (NED)
3. Adolphe Prat (FRA)

2de Klassement:

1. Adolphe Prat (FRA)
2. Gerrit Peters (NED)
3. Rik Van Steenbergen (BEL)

3de Klassement:

1. Gerrit Peters (NED)
2. Rik Van Steenbergen (BEL)

3. Adolphe Prat (FRA)

4de Klassement:

1. Rik Van Steenbergen (BEL)
2. Gerrit Peters (NED)
3. Adolphe Prat (FRA)

Eindklassement[17]:

1.	Rik Van Steenbergen (BEL)	9 pnt.
2.	Gerrit Peters (NED)	9 pnt.
3.	Adolphe Prat (FRA)	6 pnt.

1 km tijdrit staand vertrek:

1.	Rik Van Steenbergen (BEL)	1'12"1/5de
2.	Gerrit Peters (NED)	1'12"[18]
3.	Adolphe Prat (FRA)	1'15"

Achtervolging: (over 4 km)

1ste Reeks:

Gerrit Peters (NED) loop Adolphe Prat (FRA) in na 2250 meter in 3'06"

2de Reeks:

Rik Van Steenbergen (BEL) loopt Adolphe Prat (FRA) in na 2260 meter in 4'10"[19]

Finale:

Gerrit Peters (NED) wint van Rik Van Steenbergen (BEL) met 60 m in 5'04"

200 meter vliegend vertrek:

1.	Rik Van Steenbergen (BEL)	30"1/5de
2.	Gerrit Peters (NED)	30"4/5de
3.	Adolphe Prat (FRA)	31"

Eindklassement

1.	Rik Van Steenbergen (BEL)	5½ pnt.
2.	Gerrit Peters (NED)	6½ pnt.
3.	Adolphe Prat (FRA)	12 pnt.

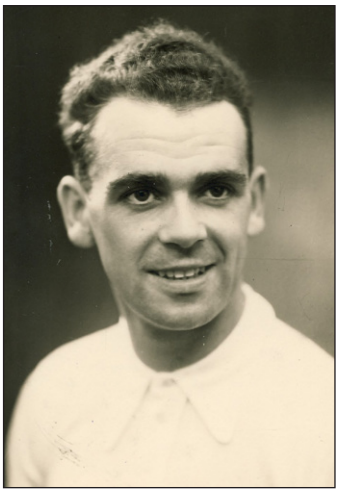

Rik Van Steenbergen

17 Gezien Van Steenbergen en Peters gelijk eindigden, kregen ze elk 1,5 punt.
18 Dit resultaat komt uit de Gazet van Antwerpen. Er is waarschijnlijk een stukje van de eindtijd van Peters weggevallen.
19 Opnieuw kan er hier sprake zijn van verkeerde cijfergegevens. Het is onwaarschijnlijk dat Van Steenbergen 1'04" meer nodig heeft dan Peters om 10 meter extra af te leggen. Dus waarschijnlijk eerder 2260 m in 3'10" of 3260 m in 4'10".

Ploegenomnium

Op 29 januari 1946 was er, eveneens in het Brussels Sportpaleis, sprake van een 'Criterium van Europa Ploegenomnium'.

Dit was echter meer een puntenkoers, maar dan verreden op individuele basis, waardoor het geen ploegkoers was.

Puntenkoers:

1ste Reeks:

1. Rik Van Steenbergen (BEL)
2. Emile Gosselin (BEL)
3. Georges Senfftleben (FRA)
4. André Blanchet (FRA)
5. Gerrit Schulte (NED)
6. Hugo Koblet (SUI)
7. Arie van Vliet (NED)
8. Ferdi Kübler (SUI)

2de Reeks:

1. Gerrit Schulte (NED)
2. Ferdi Kübler (SUI)
3. Rik Van Steenbergen (BEL)
4. André Blanchet (FRA)
5. Arie van Vliet (NED)
6. Emile Gosselin (BEL)
7. Georges Senfftleben (FRA)
8. Hugo Koblet (SUI)

3de Reeks:

1. Ferdi Kübler (SUI)
2. Gerrit Schulte (NED)
3. Arie van Vliet (NED)
4. Georges Senfftleben (FRA)
5. Emile Gosselin (BEL)
6. André Blanchet (FRA)
7. Rik Van Steenbergen (BEL)
8. Hugo Koblet (SUI)

4de Reeks:

1. Gerrit Schulte (NED)
2. Ferdi Kübler (SUI)
3. Rik Van Steenbergen (BEL)
4. Hugo Koblet (SUI)
5. Georges Senfftleben (FRA)
6. Emile Gosselin (BEL)

7. Arie van Vliet (NED)
8. André Blanchet (FRA)

Individuele rangschikking:

		Reeks 1	Reeks 2	Reeks 3	Reeks 4	Totaal
1	Gerrit Schulte (NED)	4	8	7	8	**27**
2	Ferdi Kübler (SUI)	1	7	8	7	**23**
3	Rik Van Steenbergen (BEL)	8	6	2	6	**22**
4	Emile Gosselin (BEL)	7	3	4	3	**17**
5	Georges Senfftleben (FRA)	6	2	5	4	**17**
6	André Blanchet (FRA)	5	5	3	1	**14**
7	Arie van Vliet (NED)	2	4	6	2	**14**
8	Hugo Koblet (SUI)	3	1	1	5	**10**

Rangschikking van de ploegen:

		Totaal	Ploeg
1	Gerrit Schulte (NED)	27	**41**
	Arie van Vliet (NED)	14	
2	Rik Van Steenbergen (BEL)	22	**39**
	Emile Gosselin (BEL)	17	
3	Ferdi Kübler (SUI)	23	**33**
	Hugo Koblet (SUI)	10	
4	Georges Senfftleben (FRA)	17	**31**
	André Blanchet (FRA)	14	

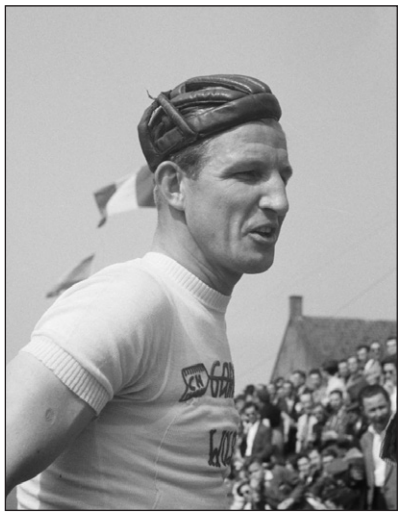

Gerrit Schulte



Arie van Vliet

1946-47

Halve-fond

In opnieuw de Gazet van Antwerpen van 21 april 1947 stond een verslag van een meeting in Brussel waarbij een 'Europeesch Criterium Halve-fond' verreden werd over 100 km.

Deelnemers:

- Elia Frosio (ITA) Wereldkampioen en Italiaans kampioen.
- Jacques Besson (SUI) Zwitsers kampioen (ook in 1942) en 2de op het wereldkampioenschap 1946.
- Louis Chaillot (FRA) Frans kampioen (ook in 1944) en 3de op het wereldkampioenschap.
- Willy Michaux (BEL) Belgisch kampioen (ook in 1939, 1940, 1943, 1944 en 1945)
- Maurice Clautier (BEL) reeds 2de in het nationaal kampioenschap.

1.	Willy Michaux (BEL)	100 km in 1h39'40"
2.	Maurice Clautier (BEL)	op 20 m
3.	Louis Chaillot (FRA)	op 50 m
4.	Jacques Besson (SUI)	op 200 m
5.	Elia Frosio (ITA)	op 230 m



Willy Michaux

1947-48

Halve-fond

Op 15 december 1947, in de Gazet van Antwerpen, stond de titel 'Van Vliet en Michaux winnen te Brussel in de Europese criteria'.

Deelnemers:

- Raoul Lesueur (FRA) Wereldkampioen, 4x 2de en 2x 3de op het nationaal kampioenschap.
- Jan Pronk (NED) Nederlands kampioen (ook in 1945) en 3de op het wereldkampioenschap
- Elia Frosio (ITA) Italiaans kampioen (ook in 1946), ex-Wereldkampioen.
- Jacques Besson (SUI) Zwitsers kampioen (ook in 1942 en 1946) en 2de op het wereldkampioenschap 1946.
- Willy Michaux (BEL) ex-Belgisch kampioen (ook in 1939, 1940, 1943, 1944, 1945 en 1946).

1ste Reeks: 20 km in 18'20"

1.	Jan Pronk (NED)	
2.	Willy Michaux (BEL)	op 20 m
3.	Elia Frosio (ITA)	op 25 m
4.	Raoul Lesueur (FRA)	op 40 m[20]
5.	Jacques Besson (SUI)	op 200 m

2de Reeks: 30 km in 28'25"[21]

1.	Raoul Lesueur (FRA)	
2.	Jacques Besson (SUI)	op 1 m
3.	Willy Michaux (BEL)	op 30 m
4.	Elia Frosio (ITA)	op 70 m
5.	Jan Pronk (NED)	op 75 m

3de Reeks: 50 km in 47'38"

1.	Willy Michaux (BEL)	
2.	Raoul Lesueur (FRA)	op 150 m[22]
3.	Jan Pronk (NED)	op 175 m
4.	Jacques Besson (SUI)	op 180 m
5.	Elia Frosio (ITA)	op 445m[23]

Eindklassement:

1.	Willy Michaux (BEL)	6 pnt.
2.	Raoul Lesueur (FRA)	7 pnt.
3.	Jan Pronk (NED)	9 pnt.
4.	Jacques Besson (SUI)	11 pnt.
5.	Elia Frosio (ITA)	12 pnt.



Willy Michaux

20 70 m volgens Het Belang van Limburg.
21 28'35" volgens Het Belang van Limburg.
22 160 m volgens Het Belang van Limburg.
23 1 ronde en 110 m volgens Het Belang van Limburg.

Sprint

Deelnemers:

- Jef Scherens (BEL) Belgisch kampioen (ervoor ook reeds 14 x), ex-Wereldkampioen (6x en 1x 2de).
- Emile Gosselin (BEL)ex-Belgisch kampioen.
- Frans Van Looveren (BEL) 1x 2de en 2x 3de in het nationaal kampioenschap.
- Raymond Pauwels (BEL) Belgisch kampioen bij de amateurs.
- Arie van Vliet (NED) Nederlands kampioen (ervoor reeds 8 x), ex-Wereldkampioen bij de amateurs en profs (1x 2de en 1x 3de).
- Jan Derksen (NED) ex-Wereldkampioen bij de amateurs en profs en ex-Nederlands kampioen.
- Cor Bijster (NED) 2de en 3de op het wereldkampioenschap amateurs.
- Louis Gérardin (FRA) ex-Wereldkampioen bij de amateurs, 2x 2de en 2x 3de op het wereldkampioenschap bij de profs, 8 x nationaal kampioen.
- Georges Senfftleben (FRA) Frans kampioen (ervoor ook eenmaal), 1x 2de en 1x 3de op het wereldkampioenschap bij de profs.
- Pierre Iacoponelli (FRA) 2 maal 3de op het nationaal kampioenschap.
- Oscar Plattner (SUI) Zwitsers kampioen en ex-Wereldkampioen bij de amateurs.
- Lucien Gillen (LUX) Luxemburgs kampioen.

Het sprinttornooi startte met 6 reeksen:

Reeks 1: laatste 200 m in 12”

1. Emile Gosselin (BEL)
2. Cor Bijster (NED) op 1 lengte

Reeks 2: laatste 200m in 12”2/5de ronde: 14”1/5de

1. Louis Gérardin (FRA)
2. Oscar Plattner (SUI) op 2 lengten

Reeks 3: laatste 200m in 12”4/5de ronde: 14”1/5de

1. Jan Derksen (NED)
2. Frans Van Looveren (BEL) op 1½ lengte

Reeks 4: laatste 200m in 12”2/5de ronde: 14”2/5de

1. Raymond Pauwels (BEL)
2. Georges Senfftleben (FRA) op ¼ wiel

Reeks 5: laatste 200m in 12”1/5de ronde: 14”2/5de

1. Arie van Vliet (NED)
2. Pierre Iacoponelli (FRA) op ½ wiel

Reeks 6: laatste 200m in 12”4/5de ronde: 15”

1. Jef Scherens (BEL)
2. Lucien Gillen (LUX) op 1 wiel

Daarna waren er 3 herkansingsreeksen:

Reeks 1 : laatste 200m in 12”2/5de ronde: 14”1/5de

1. Georges Senfftleben (FRA)
2. Cor Bijster (NED)

Reeks 2: laatste 200m in 12”3/5de ronde: 14”2/5de

1. Oscar Plattner (SUI)
2. Lucien Gillen (LUX) op 2 lengten

Reeks 3: laatste 200m in 12” ronde: 14”

1. Frans Van Looveren (BEL)
2. Pierre Iacoponelli (FRA) op 1 lengte

Vervolgens waren er 3 kwartfinales:

Reeks 1: laatste 200m in 12”1/4de

1. Emile Gosselin (BEL)
2. Raymond Pauwels (BEL)
3. Jan Derksen (NED)

Reeks 2: laatste 200m in 12”1/4de

1. Arie van Vliet (NED)
2. Frans Van Looveren (BEL)
3. Louis Gérardin (FRA)

Reeks 3: laatste 200m in 12”1/3de

1. Georges Senfftleben (FRA)
2. Jef Scherens (BEL)
3. Oscar Plattner (SUI)

Gevolgd door 3 herkansingen:

Reeks 1: laatste 200m in 12”2/5de ronde: 14”2/5de

1. Jan Derksen (NED)
2. Frans Van Looveren (BEL)

Reeks 2: laatste 200m in 13” ronde: 15”

1. Jef Scherens (BEL)
2. Oscar Plattner (SUI)

Reeks 3: laatste 200m in 12”2/5de ronde: 14”3/5de

1. Raymond Pauwels (BEL)
2. Louis Gérardin (FRA)

Vervolgens waren er 3 halve finales:

Reeks 1: laatste 200m in 13”3/10de

1. Emile Gosselin (BEL)
2. Georges Senfftleben (FRA)

Reeks 2: laatste 200m in 12”

1. Jef Scherens (BEL)
2. Jan Derksen (NED)

Reeks 3: laatste 200m in 13”1/5de

1. Arie van Vliet (NED)
2. Raymond Pauwels (BEL)

Tenslotte werd er gesprint voor:

De plaatsen 10 t.e.m. 12: laatste 200m in 12”3/5de

10. Lucien Gillen (LUX)
11. Cor Bijster (NED)
12. Pierre Iacoponelli (FRA)

De plaatsen 7 t.e.m. 9: laatste 200m in 12”3/5de

7. Oscar Plattner (SUI)
8. Louis Gérardin (FRA)
9. Frans Van Looveren (BEL)

De plaatsen 4 t.e.m. 6: laatste 200m in 12”

4. Jan Derksen (NED)
5. Raymond Pauwels (BEL)
6. Georges Senfftleben (FRA)

De finale[24]: laatste 200m in 12”

1. Arie van Vliet (NED)
2. Jef Scherens (BEL)
3. Emile Gosselin (BEL)



Arie van Vliet

24 Moest opnieuw verreden worden na fout van Emile Gosselin.

1948-49

Vanaf 1948-49 werden er, na overleg tussen de verschillende directeurs van de belangrijkste winterbanen (Gent, Antwerpen, Brussel, Parijs en Zürich), disciplines verreden waarbij renners punten konden verdienen tijdens verschillende manches op de verschillende wielerbanen, waarna het eindklassement de 'kampioen(en)' moest aanduiden.

Halve-fond

Het Europees Criterium werd verreden over vier proeven met een eindklassement op punten volgens de behaalde resultaten (7, 5, 4, 3, 2 en 1). Er werden vijf renners uitgenodigd:

- Jean-Jacques Lamboley (FRA) Wereldkampioen 1948 (en 1x 2de) en Kampioen van Frankrijk (ook in 1947)
- Elia Frosio (ITA) Italiaans kampioen (ook in 1946 en 1947), ex-Wereldkampioen (en 1 x 2de).
- Jacques Besson (SUI) Zwitsers kampioen (ook in 1942, 1946 en 1947) en 2de op het wereldkampioenschap 1946.
- August Meuleman (BEL) Kampioen van België (ook in 1937 en 1938), 3de op het wereldkampioenschap.
- Jan Pronk (NED) Nederlands kampioen (ook in 1945 en 1947), 1x 3de op het wereldkampioenschap.

Van de klassieke wielernaties was enkel de Kampioen van West-Duitsland Walter Lohmann geen deelnemer[25]. Nergens werden de namen van de gangmakers vermeld.

1ste Manche (14 november 1948 Parijs) Wedstrijd over een uur[26].

1.	Jacques Besson (SUI)	67,158 km
2.	August Meuleman (BEL)	op 20 m
3.	Jan Pronk (NED)	op 125 m
4.	Elia Frosio (ITA)	op 2 ronden
5.	Jean-Jacques Lamboley (FRA)	op 2 ronden

2de Manche (21 november 1948 Brussel), drie reeksen over elk 20 km.

1ste Reeks 20 km in 18'55"

1.	Jan Pronk (NED)	
2.	August Meuleman (BEL)	op 70 m
3.	Jean-Jacques Lamboley (FRA)	op 210 m
4.	Jacques Besson (SUI)	op 230 m
5.	Elia Frosio (ITA)	op 285 m

2de Reeks 20 km in 18'58"

1.	Jan Pronk (NED)	
2.	August Meuleman (BEL)	op 265 m
3.	Jacques Besson (SUI)	op 305 m

25 Misschien was hij oorspronkelijk wel voorzien gezien de puntenverdeling voor 6 renners geschikt was. Mogelijks zat de boycot van West-Duitsland na WO II er ook voor iets tussen.

26 De Gazet van Antwerpen gaf volgende uitslag: 1. Besson met 66 km in 1 uur, 2. Meuleman op 20m, 3. Pronk op 80 m, 4. Frosio op 450 m en 5. Lamboley op 10 ronden.

4. Elia Frosio (ITA) op 435 m
5. Jean-Jacques Lamboley (FRA) op 700 m

3de Reeks 20 km in 19'35"

1. Jean-Jacques Lamboley (FRA)
2. Jan Pronk (NED) op 10 m
3. Jacques Besson (SUI) op 220 m
4. August Meuleman (BEL) op 435 m
5. Elia Frosio (ITA) op 650 m

Einduitslag:

1. Jan Pronk (NED) 59,990 km
2. August Meuleman (BEL) 59,230 km
3. Jacques Besson (SUI) 59,145 km
4. Jean-Jacques Lamboley (FRA) 59,090 km
5. Elia Frosio (ITA) 58,630 km[27]

Tussenstand volgens Gazet van Antwerpen[28]:

Jacques Besson (SUI), August Meuleman (BEL) en Jan Pronk (NED): 10 pnt.

Elia Frosio (ITA) en Jean-Jacques Lamboley (FRA): 5 pnt.

Dit kon alleen maar kloppen indien de puntentelling veranderd was naar 6-5-4-3-2. Anders hadden Besson en Pronk, die elk een 1ste en 3de plaats behaalden wat overeen komt met 7 en 4, dus 11 punten.

Op 5 december stonden in de Gazet van Antwerpen in een artikel van journalist M. Van Bergen twee verschillende tussenstanden. Een op punten met Pronk (10), Besson (9,5), Meuleman (7,5), Lamboley (6) en Frosio (3). Dit kon alleen maar indien er ergens een ex aequo geweest zou zijn, specifiek tussen Meuleman en Besson. En een tussenstand op afstand met Meuleman, Besson en Pronk (10) en Lamboley en Frosio (3).

Na enig puzzelen (het met terugwerkende kracht uitpluizen van de einduitslag) kan gesteld worden dat

a) De journalist in kwestie zelf niet goed wist hoe de puntenverdeling was ("op punten" of "op afstand"). Het was illustratief voor het kunst en vliegwerk in de reglementering van deze competitie[29].

b) De nieuwe tussenstand ("op afstand") wordt: eerste gelijk Meuleman, Besson en Pronk (10) en Lamboley en Frosio (3). Dit komt grotendeels overeen met het op 22 november gepubliceerde klassement, behalve voor Lamboley en Frosio die toen 5 punten hadden.

c) Dat de puntentelling dus nog eens veranderd was, deze keer naar 7-5-3-2-1.

27 58 km 850 m in Gazet van Antwerpen.
28 Dit is de stand die gepubliceerd werd op 22 november in Gazet van Antwerpen.
29 Het klassement op punten is een ander verhaal. We krijgen volgens het artikel de volgende stand: Pronk (10), Besson (9,5), Meuleman (7,5), Lamboley (6) en Frosio (3). Dit kon alleen maar indien er ergens (dus in Brussel, in Parijs kan moeilijk) een ex aequo geweest zou zijn, specifiek tussen Meuleman en Besson. Uitgaande van de reeds vermelde puntentelling 7-5-3-2-1 zou dat dan in Brussel de volgende uitslag gegeven hebben: 1. Pronk 7 pt 2. Lamboley 5 pt 3. Ex aequo Besson en Meuleman 2,5 pt 5. Frosio 1 pt. Hier werden er dus, nemen we aan, punten per reeks gegeven en wordt er op die manier een totaalklassement opgemaakt. Hoe je aan dat klassement komt en zeker aan dat ex aequo tussen Meuleman en Besson, ontgaat de redactie totaal. Indien een van de lezers begaafd is in creatieve wiskunde, laat het ons weten, wij leren graag bij.

3de proef te Antwerpen op 5 december 1948 over een uur[30]. Om het nog wat ingewikkelder te maken lieten de organisatoren de lokale vedette (en winnaar van de drie voorgaande edities van dit "criterium"), Willy Michaux, buiten concurrentie starten (en hij won, maar kreeg dus geen punten).

Uitslag:

1.	Willy Michaux (BEL)	66,095 km
2.	Elia Frosio (ITA)	op 245 m
3.	Jacques Besson (SUI)	op 620 m
4.	Jan Pronk (NED)	op 650 m
5.	August Meuleman (BEL)	op 5 ronden
6.	Jean-Jacques Lamboley (FRA)	op 16 ronden

4de en laatste proef te Zürich op 2 januari 1949 over een uur.

Uitslag:

1.	Jacques Besson (SUI)	65,500 km
2.	Elia Frosio (ITA)	65,405 km
3.	August Meuleman (BEL)	65,330 km[31]
4.	Jean-Jacques Lamboley (FRA)	64,920 km
5.	Jan Pronk (NED)	62,225 km

De eindstand van de vier proeven en dus het 'Europees kampioenschap' zoals in de Gazet van Antwerpen en Het Belang van Limburg gepubliceerd:

1.	Jacques Besson (SUI)	22 punten
2.	Elia Frosio (ITA)	15 punten
3.	August Meuleman (BEL)	15 punten
4.	Jan Pronk (NED)	14 punten
5.	Jean-Jacques Lamboley (FRA)	6 punten

30 De Gazet van Antwerpen gaf volgende uitslag: 1. Michaux 66,093 km, 2. Elia Frosio op 245 m, 3. Besson op 620 m, 4. Pronk op 650 m, 5. Meuleman op 1265 m en 6. Lamboley op 4240 m.

31 Gazet van Antwerpen geeft voor Meuleman een afstand van 65 km 350 m

Hieruit kon uiteindelijk afgeleid worden dat de puntenverdeling 7-5-3-2-1 was[32]:

	7-5-3-2-1	Parijs	Brussel	**Tussen stand**	Antwerpen	**Tussen stand**	Zürich	**Eind stand**
1	Jacques Besson (SUI)	7	3	**10**	5	**15**	7	**22**
2	Elia Frosio (ITA)	2	1	**3**	7	**10**	5	**15**
3	August Meuleman (BEL)	5	5	**10**	2	**12**	3	**15**
4	Jan Pronk (NED)	3	7	**10**	3	**13**	1	**14**
5	Jean-Jacques Lamboley (FRA)	1	2	**3**	1	**4**	2	**6**
6	Willy Michaux (BEL)							

Jacques Besson was dus Europees Criterium-winnaar. In elk geval een min of meer valse start voor het Europees Criterium Halvefond, toch zeker qua reglementering.



Jacques Besson

32 Hieruit blijkt ook dat de einduitslag in Brussel bepaald werd door de afgelegde afstanden van de drie reeksen op te tellen en niet via een systeem van punten per reeks. In dat geval zou in de eindstand Besson 21, Meuleman 15, Pronk 14, Frosio 15 en Lamboley 7 punten gehad hebben (dus een verschuiving van 1 punt van Besson naar Lamboley in de eindstand, wat op zich wel zonder invloed zou geweest zijn).

Ploegkoers

Het 'Europees kampioenschap' voor het winterseizoen 1948-1949 werd over vijf manches betwist. De winnaars kregen 12 punten, de tweede ploeg 10 punten en vanaf de derde ploeg telde het af vanaf 8 punten.

1ste Manche (28 november 1948 Zürich) 3 uur: afgelegde afstand 139,950 km (46,650 km/u)

Uitslag:

1. Gerrit Schulte-Gerrit Boeijen (NED) 34 punten

Op 2 Ronden

2. Guy Lapébie-Arthur Sérès (FRA) 68 punten
3. Stan Ockers-Robert Naeye (BEL) 64 punten
4. Émile Carrara-Raymond Goussot (FRA) 44 punten

Op 3 Ronden

5. Achiel Bruneel-Kamiel De Kuysscher (BEL) 65 punten
6. Marcel Kint-Rik Van Steenbergen (BEL) 60 punten

Op 8 Ronden

7. Fritz Schär-Jean Roth (SUI) 18 punten

Op 9 Ronden

8. Hans Knecht-Gottfried Keller (SUI) 16 punten
9. Fausto Coppi-Oreste Conte (ITA) 15 punten
10. Albert Meier- Armin von Büren (SUI) 13 punten

De anderen op 10 en meer ronden

2de Manche (2 december 1948 Gent) 3 uur: afgelegde afstand 143,718 km (47,9 km/u)

1. Gerrit Schulte-Gerrit Boeijen (NED)
2. Achiel Bruneel-Kamiel De Kuysscher (BEL)
3. Alfred Strom-Reginald Arnold (AUS)
4. Maurice Depauw-Ernest Thijssen (BEL)

Op 1 ronde

5. Stan Ockers-Robert Naeye (BEL)
6. Guy Lapébie-Arthur Sérès (FRA)

Op 2 ronden

7. René Adriaenssens-Albert Bruylandt (BEL)
8. Fernand Spelte-Achiel De Backer (BEL)

Op 4 ronden

9. Ferdi Kübler-Armin von Büren (SUI)

Op 6 ronden

10. Arsène Ryckaert-Marcel Ryckaert (BEL)

Marcel Kint-Rik Van Steenbergen gaven op.

3de Manche (12 december 1948 Antwerpen) 3 uur: afgelegde afstand 143,450 km (47,8 km/u)

1. Achiel Bruneel-Kamiel De Kuysscher (BEL)
2. Maurice Depauw-Ernest Thijssen (BEL)

Op 1 ronde

3. Gerrit Schulte-Gerrit Boeijen (NED)
4. Guy Lapébie-Arthur Sérès (FRA)
5. Alfred Strom-Reginald Arnold (AUS)[33]
6. René Adriaenssens-Albert Bruylandt (BEL)
7. Theo Middelkamp-Lucien Gillen (NED/LUX)
8. Arsène Ryckaert-Marcel Ryckaert (BEL)
9. Stan Ockers-Robert Naeye (BEL)
10. Fritz Schär-Jean Roth (SUI)

Op 2 ronden

11. Gerrit Peters-Kees Pellenaars (NED)
12. Julien Janssens-Robert Fruythof (BEL)

Op 4 ronden

13. Sam Demeulemeester-Karel De Baere (BEL)
14. Frans Verhaegen-Jozef Labrosse (BEL)

Op 7 ronden

15. Gerard Buyl-August Van Mirlo (BEL)

4de Manche (19 december 1948 Parijs) 3 uur: afgelegde afstand 139,655 km (46,5 km/u)

1. Émile Carrara-Raymond Goussot (FRA)	38 punten
2. Gerrit Schulte-Gerrit Boeijen (NED)	12 punten
Op 1 ronde	
3. Achiel Bruneel-Kamiel De Kuysscher (BEL)	18 punten
4. Marcel Kint-Rik Van Steenbergen (BEL)	14 punten
5. Lucien Gillen-Attilio Redolfi (LUX/FRA)	5 punten
6. Raymond Louviot-Victor Pernac (FRA)	2 punten
Op 2 ronden	
7. Stan Ockers-Robert Naeye (BEL)	15 punten
8. Roger Queugnet-Roger Prévotal (FRA)	10 punten
9. Georges Delescluse-Jean Le Nizerhy (FRA)	5 punten
10. Gerrit Peters-Kees Pellenaars (NED)	5 punten
11. Bernard Bouvard-Gérard Capelle (FRA)	5 punten
12. Guy Béthery-Robert Chapatte (FRA)	0 punten
Op 3 ronden	
13. Roger Piel-Aimé Landrieux (FRA)	11 punten
14. Guy Lapébie-Arthur Sérès (FRA)	1 punt

33 Radsport geeft 5. René Adriaenssens-Albert Bruylandt, 6. Alfred Strom-Reginald Arnold, 7. Stan Ockers-Robert Naye, 8. Lucien Gillen-Theo Middelkamp, 9. Arsène & Marcel Ryckaert.

Op 4 ronden
15. Roger Reynes-Marcel Bareth 5 punten
Op 6 ronden
16. Adolphe Prat-Robert Panier (FRA) 0 punten

Fritz Schär-Jean Roth (SUI) gaven op

De stand voor de vijfde proef was op dat moment volgens de kranten:

1. Gerrit Schulte-Gerrit Boeijen (NED) 42 punten
2. Achiel Bruneel-Kamiel De Kuysscher (BEL) 36 punten
3. Guy Lapébie-Arthur Sérès (FRA) gelijk 22 punten
4. Stan Ockers-Robert Naeye (BEL) 20 punten
5. Émile Carrara-Raymond Goussot (FRA) 19 punten
6. Maurice Depauw-Ernest Thijssen (BEL) 17 punten

Op de Brusselse baan zouden de Franse koppels Émile Carrara-Raymond Goussot en Guy Lapébie-Arthur Sérès eerst niet aantreden, waarschijnlijk omdat ze hun eigen winstkansen niet meer voor mogelijk achtten. Uiteindelijk startten ze toch.

5de Manche (06-02-1949 Brussel) 3 uur: afgelegde afstand van 141,940 km[34] (47,313 km/u)

1. Alfred Strom-Reginald Arnold (AUS)
2. Gerrit Schulte-Gerrit Boeijen (NED) op een halve lengte[35]

Op 1 ronde
3. Maurice Depauw-Robert Naeye (BEL)
4. Stan Ockers-Ernest Thijssen (BEL)
5. René Adriaenssens-Albert Bruylandt (BEL)
6. Ernest Sterckx-Prosper Depredomme (BEL)

Op 2 ronden
7. Émile Carrara-Raymond Goussot (FRA)
8. Guy Lapébie-Arthur Sérès (FRA)[36]
9. Fritz Schär-Jean Roth (SUI)
10. Marcel Kint-Rik Van Steenbergen (BEL)

Op 3 ronden
11. Louis Saen-Marcel Lavaux (BEL)

Op 5 ronden
12. Maurice Mollin-Albert Hendrickx (BEL)

Op 7 ronden
13. Arsène Ryckaert-Marcel Ryckaert (BEL)

34 In Radsport wordt 141,240 km gegeven.
35 In Radsport wordt 10 cm gegeven.
36 In Radsport wordt deze volgorde gegeven: 8. Marcel Kint-Rik Van Steenbergen (BEL), 9. Guy Lapébie-Arthur Sérès (FRA), 10. Fritz Schär-Jean Roth (SUI).

De enigen die een echte bedreiging vormden voor Gerrit Schulte-Gerrit Boeijen (NED) waren Achiel Bruneel-Kamiel De Kuysscher (BEL), doch zij waren afwezig gebleven voor deze wedstrijd in hun eigen land. In Radsport spreekt men van een opgave van Achiel Bruneel na een val met Alfred Strom.

Eindstand Europees Kampioenschap :

1. Gerrit Schulte-Gerrit Boeijen (NED) 52 punten
2. Achiel Bruneel-Kamiel De Kuysscher (BEL) 36 punten
3. Alfred Strom-Reginald Arnold (AUS) 26 punten
4. Guy Lapébie-Arthur Sérès (FRA) 24,5 punten[37]
5. Émile Carrara-Raymond Goussot (FRA) 21,5 punten
6. René Adriaenssens-Albert Bruylandt (BEL) 15 punten
7. Marcel Kint-Rik Van Steenbergen (BEL) 15 punten

De zelf berekende tabel levert het volgende op:

	1M	2M	3M	4M	5M	Totaal	Totaal Radsport
Gerrit Schulte-Gerrit Boeijen (NED)	12	12	8	10	10	52	
Achiel Bruneel-Kamiel De Kuysscher (BEL)	6	10	12	8		36	
Alfred Strom-Reginald Arnold (AUS)		8	6		12	26	
Guy Lapébie-Arthur Sérès (FRA)	10	5	7		2,5	24,5	24
Émile Carrara-Raymound Goussot (FRA)	7			12	2,5	21,5	22
Stan Ockers-Norbert Naeye (BEL)	8	6	2	4		20	
Maurice Depauw-Ernest Thijssen (BEL)		7	10			17	
René Adriaenssens-Albert Bruylandt (BEL)		4	5		6	15	15
Marcel Kint-Rik Van Steenbergen (BEL)	5			7	2,5	14,5	15
Maurice Depauw-Robert Naeye (BEL)					8	8	
Fritz Schär-Jean Roth (SUI)	4		1		2,5	7,5	
Stan Ockers-Ernest Thijssen (BEL)					7	7	
Lucien Gillen-Attilio Redolfi (LUX/FRA)				6		6	
Ernest Sterckx-Prosper Depredomme (BEL)					5	5	
Raymond Louviot-Victor Pernac (FRA)				5		5	
Arsène Ryckaert-Marcel Ryckaert (BEL)		1	3			4	
Theo Middelkamp-Lucien Gillen (NED/ LUX)			4			4	
Fernand Spelte-Achiel De Backer (BEL)		3				3	
Hans Knecht-Gottfried Keller (SUI)	3					3	

37 Voor de nummers 7 t.e.m. 10 van de laatste manche werden blijkbaar de punten samengeteld en gedeeld door vier (4+3+2+1=10; 10/4=2,5). Radsport geeft echter voor Guy Lapébie-Arthur Sérès (FRA) 24 punten, voor Émile Carrara-Raymond Goussot (FRA) 22 punten en voor Marcel Kint-Rik Van Steenbergen 15 punten. Een verklaring werd niet gevonden.

Roger Queugnet-Rober Prévotal (FRA)				3		3	
Fausto Coppi-Oreste Conte (ITA)	2					2	
Ferdi Kübler-Armin von Büren (SUI)		2				2	
Georges Delescluse-Jean Le Nizerhy (FRA)				2		2	
Gerrit Peters-Kees Pellenaars (NED)				1		1	
Albert Meier-Armin von Büren (SUI)	1					1	
Julien Janssens-Robert Fruythof (BEL)						0	
Sam Demeulemeester-Karel De Baere (BEL)						0	
Frans Verhaegen-Jozef Labrosse (BEL)						0	
Gerard Buyl-August Van Mirlo (BEL)						0	
Adolphe Prat-Robert Panier (FRA)						0	
Bernard Bouvard-Gérard Capelle (FRA)						0	
Guy Béthery-Robert Chapatte (FRA)						0	
Louis Saen-Marcel Lavaux (BEL)						0	
Maurice Mollin-Albert Hendrickx (BEL)						0	
Roger Piel-Aimé Landrieux (FRA)						0	
Roger Reynes-Marcel Bareth (FRA)						0	

Dit levert een alternatieve einduitslag op:

1. Gerrit Schulte-Gerrit Boeijen (NED) 52 punten
2. Achiel Bruneel-Kamiel De Kuysscher (BEL) 36 punten
3. Alfred Strom-Reginald Arnold (AUS) 26 punten
4. Guy Lapébie-Arthur Sérès (FRA) 24,5 punten
5. Émile Carrara-Raymond Goussot (FRA) 21,5 punten
6. Stan Ockers-Robert Naeye (BEL) 20 punten
7. Maurice Depauw-Ernest Thijssen (BEL) 17 punten
8. René Adriaenssens-Albert Bruylandt (BEL) 15 punten
9. Marcel Kint-Rik Van Steenbergen (BEL) 14,5 punten

Het is eigenaardig dat de koppels Stan Ockers-Robert Naeye (BEL) en Maurice Depauw-Ernest Thijssen (BEL) niet in de einduitslag in de kranten voorkomen. Nog eigenaardiger is dat deze twee koppels voor de laatste manche ‘herschikt’ werden. Een verklaring zou kunnen zijn dat ploegen die niet deelnamen aan de slotmanche, niet werden opgenomen in het eindklassement. Het zou een bewijs kunnen zijn dat Achiel Bruneel-Kamiel De Kuysscher (BEL) wel deelnamen, maar opgaven zoals Radsport aangaf.

De eerste vijf in de uitslag zijn echter identiek en over de winnaars valt er dus niet te twijfelen.



Gerrit Schulte-Gerrit Boeijen

Sprint

Het Europees snelheidstornooi, zoals het genoemd werd, omvatte vijf manches die op verschillende winterbanen doorgingen. Brussel opende op 9 oktober 1948 en werd gevolgd door Antwerpen, Gent, Zürich en een finale in Parijs.

Deelnemers waren:

- Arie van Vliet (NED) Regerend Wereldkampioen, Nederlands kampioen en titelverdediger (ook ex-Wereldkampioen bij de amateurs en ook Wereldkampioen bij de profs in 1938 en 10 x nationaal kampioen),
- Jef Scherens (BEL) Zevenvoudig ex-Wereldkampioen (15 x Belgisch kampioen en 1x 2de en 1x 3de op WK)
- De nationale kampioenen;
    - Georges Senfftleben (FRA) (3x nationaal kampioen en 1x 2de en 2x 3de op het wereldkampioenschap),
    - Oscar Plattner (SUI) (2x nationaal kampioen en ex-Wereldkampioen bij de amateurs),
    - Frans Van Looveren (BEL) (1x nationaal kampioen),
    - Italo Astolfi (ITA) (5x nationaal kampioen).
- Verder ook:
    - Louis Gérardin (FRA), ex-Frans kampioen (8x), ex-Wereldkampioen bij de amateurs (en bij de profs 3x 2de en 1x 3de)
    - Milou Gosselin (BEL), ex-Belgisch kampioen (en 4x 2de en 1x 3de)
    - Jan Derksen (NED), ex-Wereldkampioen zowel bij de profs als de amateurs, ex-Nederlands kampioen (7x 2de)
    - Reginald Harris (GBR), kersvers prof, 2de op de Olympische Spelen en ex-Wereldkampioen bij de amateurs
    - Raymond Pauwels (BEL), Belgische belofte die 3de werd op het Belgisch kampioenschap
- En tenslotte een vreemde eend in de bijt, William ‘Bill’ Guyatt (AUS).

De puntenverdeling was: 14-12-10-9-8-7-6-5-4-3-2-1

1ste Manche (9 oktober 1948 Brussel) waar Cor Bijster (NED) de afwezige Reginald Harris (GBR) vervangt.

Reeks 1: laatste 200 m in 12”1/5de

1. Jan Derksen (NED)
2. Italo Astolfi (ITA) op 1 wiel

Reeks 2: laatste 200 m in 12”

1. Emile Gosselin (BEL)
2. Georges Senfftleben (FRA) op 5 cm

Reeks 3: laatste 200 m in 12”1/5de

1. Oscar Plattner (SUI)
2. Louis Gérardin (FRA) op 2 lengten

Reeks 4: laatste 200 m in 12”2/5de

1. Bill Guyatt (AUS)
2. Jef Scherens (BEL) op 1/4de wiel

Reeks 5: laatste 200 m in 12”1/5de

1. Frans Van Looveren (BEL)
2. Cor Bijster (NED) op 1 lengte

Reeks 6: laatste 200 m in 12”2/5de

1. Raymond Pauwels (BEL)
2. Arie van Vliet (NED) op ½ wiel

Herkansingen:

Reeks 1: laatste 200 m in 11”4/5de

1. Arie van Vliet (NED)
2. Georges Senfftleben (FRA) op ½ wiel

Reeks 2: laatste 200 m in 12”2/5de

1. Cor Bijster (NED)
2. Louis Gérardin (FRA) op 1 lengte

Reeks 3: laatste 200 m in 12”

1. Jef Scherens (BEL)
2. Italo Astolfi (ITA) op 5 cm

Kwartfinales:

Reeks 1: laatste 200 m in 12”1/5de

1. Arie van Vliet (NED)
2. Emile Gosselin (BEL) op 5 cm
3. Bill Guyatt (AUS)

Reeks 2: laatste 200 m in 12”

1. Oscar Plattner (SUI)
2. Raymond Pauwels (BEL) op ½ wiel
3. Cor Bijster (NED)

Reeks 3: laatste 200 m in 12”1/5de

1. Jan Derksen (NED)
2. Frans Van Looveren (BEL) op 1 lengte
3. Jef Scherens (BEL)

Herkansingen

Reeks 1: laatste 200 m in 13”

1. Emile Gosselin (BEL)
2. Cor Bijster (NED) op 10 cm

Reeks 2: laatste 200 m in 12”3/5de

1. Frans Van Looveren (BEL)
2. Bill Guyatt (AUS) op ½ lengte

Reeks 3: laatste 200 m in 12”3/5de

1. Raymond Pauwels (BEL)
2. Jef Scherens (BEL) op 20 cm

Halve finales:

Reeks 1: laatste 200 m in 11”3/5de

1. Arie van Vliet (NED)
2. Frans Van Looveren (BEL) op 25 cm

Reeks 2: laatste 200 m in 12”2/5de

1. Emile Gosselin (BEL)
2. Oscar Plattner (SUI) op 3/4de lengte

Reeks 3:laatste 200 m in 12”1/5de

1. Jan Derksen (NED)
2. Raymond Pauwels (BEL) op 3/4de lengte

10de tot en met 12de plaats:

10. Louis Géardin (FRA)
11. Italo Astolfi (ITA)
12. Georges Senfftleben (FRA)

De plaatsen 7 t.e.m. 9:

7. Bill Guyatt (AUS)
8. Jef Scherens (BEL)
9. Cor Bijster (NED)

De plaatsen 4 t.e.m. 6:

4. Oscar Plattner (SUI)
5. Raymond Pauwels (BEL)
6. Frans Van Looveren (BEL)

Finale: laatste 200 m in 11”4/5de

1. Emile Gosselin (BEL)
2. Jan Derksen (NED) op 20 cm
3. Arie van Vliet (NED)

Tussenstand:

1.	Emile Gosselin (BEL)	14 punten
2.	Jan Derksen (NED)	12 punten
3.	Arie van Vliet (NED)	10 punten
4.	Oscar Plattner (SUI)	9 punten
5.	Raymond Pauwels (BEL)	8 punten
6.	Frans Van Looveren (BEL)	7 punten
7.	Bill Guyatt (AUS)	6 punten
8.	Jef Scherens (BEL)	5 punten
9.	Cor Bijster (NED)	4 punten
10.	Louis Gérardin (FRA)	3 punten
11.	Italo Astolfi (ITA)	2 punten
12.	Georges Senfftleben (FRA)	1 punt

2de Manche (1 november Antwerpen). Reginald Harris (GBR) is er deze keer wel bij. Cor Bijster (NED) rijdt in de plaats van Italo Astolfi (ITA).

Reeks 1: laatste 200 m in 12”2/10de

1. Emile Gosselin (BEL)
2. Bill Guyatt (AUS)

Reeks 2: laatste 200 m in 12”

1. Reginald Harris (GBR)
2. Jef Scherens (BEL)

Reeks 3: laatste 200 m in 12”2/10de

1. Frans Van Looveren (BEL)
2. Cor Bijster (NED)

Reeks 4: laatste 200 m in 12”1/10de

1. Oscar Plattner (SUI)
2. Louis Gérardin (FRA)

Reeks 5: laatste 200 m in 12”

1. Jan Derksen (NED)
2. Georges Senfftleben (FRA)

Reeks 6: laatste 200 m in 12”2/10de

1. Arie van Vliet (NED)
2. Raymond Pauwels (BEL)

Herkansingen

Reeks 1: laatste 200 m in 12”

1. Louis Gérardin (FRA)
2. Bill Guyatt (AUS)

Reeks 2: laatste 200 m in 13”2/10de

1. Cor Bijster (NED)
2. Jef Scherens (BEL)

Reeks 3: laatste 200 m in 12”4/10de

1. Raymond Pauwels (BEL)
2. Georges Senfftleben (FRA)

Halve finales:

Reeks 1: laatste 200 m in 12”2/10de

1. Cor Bijster (NED)
2. Oscar Plattner (SUI)
3. Emile Gosselin (BEL)

Reeks 2: laatste 200 m in 12”2/10de

1. Jan Derksen (NED)
2. Frans Van Looveren (BEL)
3. Louis Gérardin (FRA)

Reeks 3: laatste 200 m in 11”8/10de

1. Arie van Vliet (NED)
2. Raymond Pauwels (BEL)
3. Reginald Harris (GBR)

10de tot en met 12de plaats: laatste 200 m in 12”

10. Bill Guyatt (AUS)
11. Georges Senfftleben (FRA)
12. Jef Scherens (BEL)

De plaatsen 7 t.e.m. 9: laatste 200 m in 12”

7. Emile Gosselin (BEL)
8. Louis Gérardin (FRA)
9. Reginald Harris (GBR)

De plaatsen 4 t.e.m. 6:

4. Fran Van Looveren (BEL)
5. Raymond Pauwels (BEL)
6. Oscar Plattner (SUI)

Finale: laatste 200 m in 11”8/10de

1. Jan Derksen (NED)
2. Arie van Vliet (NED)
3. Cor Bijster (NED)

Tussenstand:

1.	Jan Derksen (NED)	26 punten
2.	Arie van Vliet (NED)	22 punten
3.	Emile Gosselin (BEL)	20 punten
4.	Oscar Plattner (SUI)	16 punten
	Raymond Pauwels (BEL)	16 punten
	Frans Van Looveren (BEL)	16 punten
7.	Cor Bijster (NED)	14 punten
8.	Bill Guyatt (AUS)	9 punten
9.	Louis Gérardin (FRA)	8 punten
10.	Jef Scherens (BEL)	6 punten
11.	Reginald Harris (GBR)	4 punten
12.	Georges Senfftleben (FRA)	3 punten
13.	Italo Astolfi (ITA)	2 punten

3de Manche (11 november 1948 Gent) Jan Derksen (NED) en Cor Bijster (NED) kwamen niet aan de start.

Reeks 1: laatste 200 m in 10”1/5de

1. Jef Scherens (BEL)
2. Bill Guyatt (AUS) op 3/4de lengte

Reeks 2: laatste 200 m in 10”1/5de

1. Arie van Vliet (NED)
2. Raymond Pauwels (BEL) op 1/2 wiel

Reeks 3: laatste 200 m in 10”2/5de

1. Oscar Plattner (SUI)
2. Georges Senfftleben (FRA) op 1/2de lengte

Reeks 4: laatste 200 m in 10”2/5de

1. Emile Gosselin (BEL)
2. Reginald Harris (GBR) op 3/4de lengte

Reeks 5: laatste 200 m in 10”3/5de

1. Louis Gérardin (FRA)
2. Frans Van Looveren (BEL) op 1 lengte

Herkansing met de vijf verliezers (beste mag door): laatste 200 m in 10”1/5de

1. Reginald Harris (GBR)
2. Bill Guyatt (AUS)
3. Raymond Pauwels (BEL)
4. Georges Senfftleben (FRA)
5. Frans Van Looveren (BEL)

De plaatsen 7 t.e.m. 9: laatste 200 m in 10”1/5de

7. Frans Van Looveren (BEL)
8. Georges Senfftleben (FRA)
9. Bill Guyatt (AUS)
10. Raymond Pauwels (BEL)

Reeks 6: laatste 200 m in 10”3/5de

1. Louis Gérardin (FRA)
2. Jef Scherens (BEL) op 1 lengte

Reeks 7: laatste 200 m in 10”1/5de

1. Emile Gosselin (BEL)
2. Oscar Plattner (SUI) op 1 lengte

Reeks 8: laatste 200 m in 10”

1. Arie van Vliet (NED)
2. Reginald Harris (GBR) op ½ wiel

Herkansing (eerste gaat door): laatste 200 m in 10”1/5de

1. Oscar Plattner (SUI)
2. Jef Scherens (BEL)
3. Reginald Harris (GBR)

Reeks 9 voor de 5de en 6de plaats: laatste 200 m in 10”1/5de

5. Reginald Harris (GBR)
6. Jef Scherens (BEL)

Reeks 10: laatste 200 m in 9”4/5de

1. Oscar Plattner (SUI)
2. Arie van Vliet (NED)

Reeks 11: laatste 200 m in 10”

1. Emile Gosselin (BEL)
1. Louis Gérardin (FRA) op 1 lengte

Reeks 12 voor de 3de en 4de plaats: laatste 200 m in 9”4/5de

3. Arie van Vliet (NED)
4. Louis Gérardin (FRA)

Finale: laatste 200 m in 10”

1. Emile Gosselin (BEL)
2. Oscar Plattner (SUI)

Tussenstand: deze was onder voorbehoud omdat er twijfel was of de uitslag van Gent zou meetellen gezien leider Jan Derksen niet aanwezig was.

1.	Emile Gosselin (BEL)	34 punten
2.	Arie van Vliet (NED)	32 punten
3.	Oscar Plattner (SUI)	28 punten
4.	Jan Derksen (NED)	26 punten
5.	Frans Van Looveren (BEL)	22 punten
6.	Raymond Pauwels (BEL)	19 punten
7.	Louis Gérardin (FRA)	17 punten
8.	Cor Bijster (NED)	14 punten
9.	Bill Guyatt (AUS)	13 punten
10.	Jef Scherens (BEL)	13 punten
11.	Reginald Harris (GBR)	12 punten
12.	Georges Senfftleben (FRA)	8 punten
13.	Italo Astolfi (ITA)	2 punten

4de Manche (12 december 1948 Zürich)

Uitslagen van de reeksen zijn niet te vinden. Enkel de sprinten voor de plaatsen zijn bekend. Raymond Pauwels (BEL), Italo Astolfi (ITA), Bill Guyatt (AUS) en Cor Bijster (NED) traden niet aan.

7de tot en met 9de plaats:

7. Georges Senfftleben (FRA)
8. Louis Gérardin (FRA)
9. Frans Van Looveren (BEL)

4de tot en met 6de plaats:

4. Oscar Plattner (SUI)
5. Jef Scherens (BEL)
6. Reginald Harris (GBR)

Finale

1. Arie van Vliet (NED)
2. Jan Derksen (NED)
3. Emile Gosselin (BEL)

Tussenstand:

1.	Arie van Vliet (NED)	46 punten
2.	Emile Gosselin (BEL)	44 punten
3.	Jan Derksen (NED)	38 punten
4.	Oscar Plattner (SUI)	37 punten
5.	Frans Van Looveren (BEL)	26 punten
6.	Louis Gérardin (FRA)	22 punten
7.	Jef Scherens (BEL)	21 punten
8.	Reginald Harris (GBR)	19 punten
	Raymond Pauwels (BEL)	19 punten
10.	Cor Bijster (NED)	14 punten
	Georges Senfftleben (FRA)	14 punten
12.	Bill Guyatt (AUS)	13 punten
13.	Italo Astolfi (ITA)	2 punten

Finale (16 januari 1949 Parijs)

Er kwamen nog vier renners in aanmerking voor de titel. Maar Arie van Vliet en Oscar Plattner deden niet mee waardoor de titel ofwel voor Emile Gosselin (44 p) of Jan Derksen (38 p) zou zijn.

Deden verder ook niet mee: Louis Gérardin, Raymond Pauwels, Cor Bijster en Bill Guyatt.

Het deelnemersveld werd aangevuld met enkele Fransen: Pierre Iacoponelli, André Rivoal, André De Gelas en Jacques Lanners.

Op die manier kwamen er toch 11 renners aan de start. Emile Gosselin moest dus gewoon maken dat hij maximaal 5 punten verloor op Jan Derksen.

Reeks 1: laatste ronde in 15”2/5de

1. Reginald Harris (GBR)
2. Emile Gosselin (BEL)
3. André De Gelas (FRA)

Reeks 2: laatste ronde m in 15”1/5de

1. Jan Derksen (NED)
2. Georges Senfftleben (FRA)
3. André Rivoal (FRA)

Reeks 3: laatste ronde m in 15”3/5de

1. Jef Scherens (BEL)
2. Oscar Plattner (SUI)
3. Jacques Lanners (FRA)

Reeks 4: laatste ronde m in 15”1/5de

1. Pierre Iacoponelli (FRA)
2. Italo Astolfi (ITA)
3. Frans Van Looveren (BEL)

Herkansingen (winnaars gaan door):

Reeks 1:

1. Emile Gosselin (BEL)
2. Georges Senfftleben (FRA)
3. André Rivoal (FRA)
4. André De Gelas (FRA)

Reeks 2:

1. Frans Van Looveren (BEL)
2. Jacques Lanners (FRA)
3. Italo Astolfi (ITA)
4. Oscar Plattner (SUI)

Halve finale 1: laatste ronde m in 15”1/5de

1. Reginald Harris (GBR)
2. Jan Derksen (NED)
3. Frans Van Looveren (BEL)

Halve finale 2: laatste ronde m in 15”1/5de

1. Jef Scherens (BEL)
2. Emile Gosselin (BEL)
3. Pierre Iacoponelli (FRA)

Herkansing (winnaar gaat door): laatste ronde m in 15”4/5de

1. Frans Van Looveren (BEL)
2. Jan Derksen (NED)
3. Emile Gosselin (BEL)
4. Pierre Iacoponelli (FRA)

7de tot en met 11de plaats:

7. Italo Astolfi (ITA)
8. André Rivoal (FRA)
9. André De Gelas (FRA)
10. Georges Senfftleben (FRA)
11. Jacques Lanners (FRA)

4de tot en met 6de plaats: laatste ronde m in 15”2/5de

Gezien Jan Derksen nog maximaal 9 punten kon behalen en Milou Gosselin minstens 7 punten had, was deze laatste voor deze sprint al zeker van de titel.

4. Jan Derksen (NED)
5. Pierre Iacoponelli (FRA)
6. Emile Gosselin (BEL)

Finale: Laatste ronde m in 15”

1. Jef Scherens (BEL)
2. Reginald Harris (GBR)
3. Frans Van Looveren (BEL)

Eindstand:

1. Emile Gosselin (BEL)	51 punten
2. Jan Derksen (NED)	47 punten
3. Arie van Vliet (NED)	46 punten
4. Oscar Plattner (SUI)	37 punten
5. Frans Van Looveren (BEL)	36 punten

6.	Jef Scherens (BEL)	35 punten
7.	Reginald Harris (GBR)	31 punten
8.	Louis Gérardin (FRA)	22 punten
9.	Raymond Pauwels (BEL)	19 punten
10.	Georges Senfftleben (FRA)	17 punten
11.	Cor Bijster (NED)	14 punten
12.	Bill Guyatt (AUS)	13 punten
13.	Italo Astolfi (ITA)	8 punten
	Pierre Iacoponelli (FRA)	8 punten
15.	André Rivoal (FRA)	5 punten
16.	André De Gelas (FRA)	4 punten
17.	Jacques Lanners (FRA)	2 punten

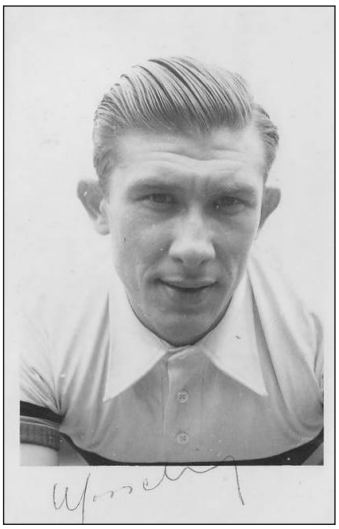

Emile Gosselin

Overzicht van de winnaars

Winterseizoen	Stayers	Kleine motoren	Ploegkoers	Sprint	Omnium
1945-46	Willy Michaux (BEL)	Edgar Decaluwe (BEL)	Gerrit Schulte-Arie van Vliet (NED)		Rik Van Steenbergen (BEL)
1946-47	Willy Michaux (BEL)				
1947-48	Willy Michaux (BEL)			Arie van Vliet (NED)	
1948-49	Jacques Besson (SUI)		Gerrit Schulte-Gerrit Boeijen (NED)	Emile Gosselin (BEL)	

(wordt vervolgd)

De pubkaarten

Vanaf WAAIERS 3-3 beginnen we met de pubkaarten van 1969.

Batavus-Alcina-Continental

Voorkant:
Onderaan: Initiaal voornaam NAAM
Logo van Alpecin Forte

Rugzijde:
Zie foto hiernaast

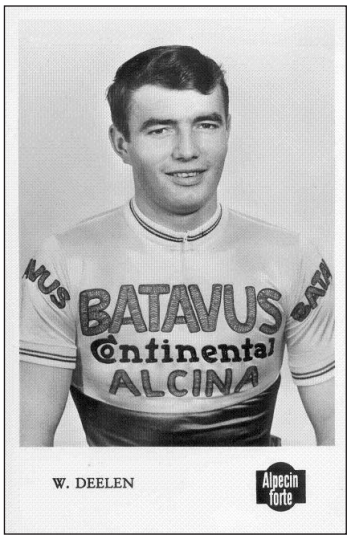

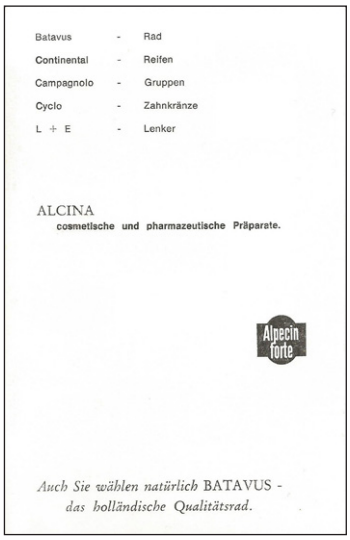

- J. BROUWER
- W. DEELEN
- M. GERRITS
- P. GLEMSER
- M. GOMBERT
- H. JUNKERMANN
- D. KEMPER
- H. OLDENBURG
- W. PRIMO
- E. RUDOLPH
- E. STRENG
- L. VAN DONGEN
- H. WILDE
- B. ZOET

Er zijn geen kaarten gekend van:

- H. JANSSEN (gastrenner?)
- K.H. KUNDE (gastrenner?)
- L. LOEVESIJN
- K. MAY
- J. OUDKERK
- P. PRIMAVERA (gastrenner?)
- G. WEISS (gastrenner?)
- H. WOLF (gastrenner?)

Opmerkingen:

1. Er is geen ploegfoto
2. De kaarten met de voornaam voluit geschreven dateren van 1970

BIC

Enkel de nieuwe kaarten t.o.v. 1968 worden hier opgelijst. De renners die in 1968 een kaart hadden en in 1969 bij BIC bleven behielden hun kaart.

Voorkant:
Linksboven: VOORNAAM NAAM

Rugzijde:
Blanco

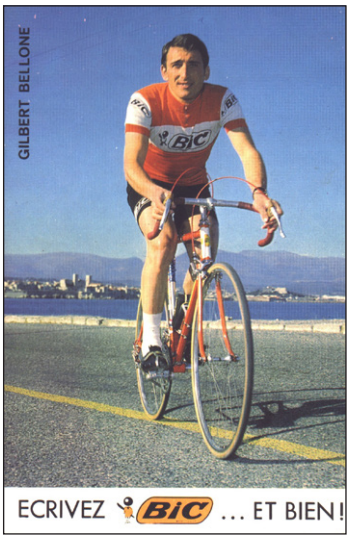

LUIS BALAGUE
GILBERT BELLONE
JOSÉ ECHAVARRY
PIERRE GAUTIER
PIERRE GHISELLINI
JAN JANSSEN
JEAN-MARIE LEBLANC
ROBERT LEGEIN
JOSÉ PEREZ-FRANCES
JEAN PINAULT
JOSÉ SAMYN
JOHNY SCHLECK
ALAIN VASSEUR
SYLVAIN VASSEUR

Er zijn geen kaarten gekend van:

Paul Crapez (pas prof vanaf 24 september)
Herman Neckebroeck
Roland Smaniotto
Marc Sohet (pas prof vanaf 27 augustus)

Opmerkingen:

1. Er is zijn twee verschillende ploegfoto's
2. Pierre Ghisellini was in de loop van 1968 al wel prof geworden bij BIC.
3. Of Francis Yppersiel effectief voor BIC reed is niet duidelijk.

Caballero



Jan Harings

Voorkant:
Foto
Voornaam NAAM

Rugzijde:
Er staat 1168 of 169 of 369 op de rugzijde.

Leen De Groot
Arie den Hartog
Piet de Wit
Leo Duyndam
Freddy Eugen
Huub Harings
Jan Harings
Jan Krekels
Palle Lykke
Cees Rentmeester
John Schepers
Wim Schepers
Cor Schuuring
Harry Steevens
Jan van der Horst
Albert Van Midden
Gerard Vianen
Cees Zoontjens

Er zijn (nog) geen kaarten gekend van:

Gert Bongers
Gerard Koel
Dies Kosten

Opmerkingen:

1. Er is geen ploegfoto
2. Er bestaan posters van dik papier met rennersportretten
3. Er bestaan ook foto's van amateurrenners, maar die worden hier niet gegeven

Eliolona

Voorkant:
Foto met daaronder VOORNAAM NAAM

Rugzijde:
Blanco



CARLO BRUNETTI *
JULIO JIMENEZ (1)
JULIO JIMENEZ (2)
LUCILLO LIEVORE
GIORGIO MANTOVANI *
ALBERTO MORELLINI *
BERNARD VIFIAN *

Er zijn (nog) geen kaarten gekend van:
SIEGFRIED ADLER
ADRIANO AMICI
MARIO BETTAZOLI
GIOVANNI DE FRANCESCHI
ROBERT HAGMANN
FRANCESCO PLEBANI
LUIGI ZUCOTTI



Opmerkingen:

1. Er zijn drie verschillende ploegfoto's
2. Sommige kaarten zijn verticale foto's, andere horizontale (*)
3. Er is ook een foto van Gino Bartali (sportdirecteur)

Etalo-Siriki-Ventura

Voorkant:
Foto met daaronder Voornaam NAAM

Rugzijde:
Publiciteit voor Etalo, Siriki en Ventura (zie foto hiernaast)





(namen zoals ze op de pubkaarten staan)
Michel BAELE
Urbain DE BRAUWERE
Eric DEROOSE
Willy DE TEMMERMAN
Wim DUBOIS
André FABRY
Joseph HENIKENNE
Willy HOOGEWIJS
Emiel LAMBRECHT
Harry MICHIELS
Georges SMISSAERT
Jean-Marie SOHIER
Karel STERCKX
Herman STEVENS
Frans TOORTELBOOM
Raf VAN BRUAENE
Yvan VERBIEST
Gilbert WUYTACK

Er zijn (nog) geen kaarten gekend van:
Michel CHAMPAGNE
Kilian DE NEEF
Bernard DEVILLE
Peter HEAD
Peter HEIJNIG
Willy SAMYN
Franklin VAN DE MOORTEL
Willy VAN ELSUWÉ
Edward VAN HOVE
Erik VERSTRAETE
Eric WINDEY

Opmerkingen:

1. Er is geen ploegfoto

Ploegfoto's



De gauche à droite : (debout) M. Darras, Gautier, Bolley, Balagué, Schleck, Etchevarri, Géminiani, Sels, Novak, Wright, Samyn, Leblanc, Berland, De Muer.
Accroupis : Legein, Perez Frances, Janssen, Aimar, Anquetil, Grosskost, Pinault, Genty.



GROUPE SPORTIF BIC

S. Bolley - S. Vasseur - J. Pinault - Ch. Grosskost - R. Legein - A. Novak - J. Perez-Frances
J. Schleck - L. Balagué - J. Anquetil - L. Aimar - J. Janssen - M. Wright - W. Sels - J. Samyn
P. Ghisellini - J.-M. Leblanc - J.-C. Genty - A. Vasseur - R. Berland - P. Gautier - R. Wolfshohl
G. Bellone - J. Echavarry.




biancheria per la casa
tessuti per arredamento
ELIOLONA
solelecasa
ELIOLONA
GRUPPO SPORTIVO
ELIOLONA
Da siniestra a destra: ADLER - HAGMANN - BRUNETTI - ZUCOTTI - PLEBANI - LIEVORE - AMICI - JULIO JIMENEZ - MANTOVANI - MORELLINI - BETTAZZOLI


biancheria per la casa
tessuti per arredamento
ELIOLONA
sole e casa
GRUPPO
SPORTIVO
ELIOLONA
Da sinistra a destra: (in piedi) ADLER - PLEBANI - BRUNETTI - BARTALI (Dir. tec.) - CORBO (Medico soc.) - MORETTI (Presidente) - HAGMANN - CIAMPI (Dir. sport.) - MORELLINI - ZUCCOTTI - MANTOVANI - ROSSINI (Massagg.). In basso: PIERONI - MORONI (Segr.) - BETTAZZOLI - LIEVORE - IIMENEZ - AMICI.

Weldra beschikbaar, FAEMA deel 2

FAEMA Espresso's, wielericonen en ruim 1200 zeges op de weg
DEEL 2 1958-59 Van Looy en Gaul schitteren

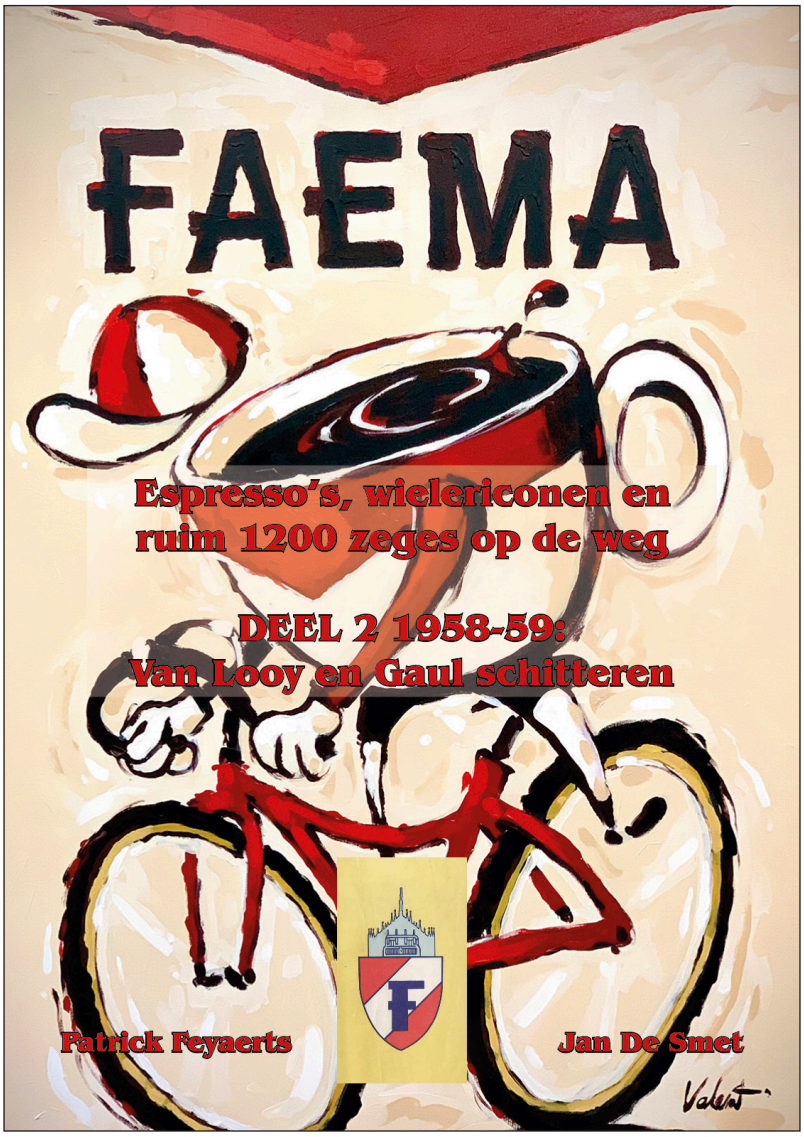

Zoals we al voorheen in WAAIERS beloofden, komt hier het tweede deel van de FAEMA saga die de periode 1958-59 en de doorbraak naar de absolute top van Rik Van Looy en Charly Gaul behandelt, hopelijk nog op tijd voor onder de kerstboom.

De inhoud is in ruime mate gebaseerd op de gepubliceerde hoofdstukken in WAAIERS 2.3 tot en met 3.2. De teksten zijn echter opnieuw nagelezen en bijgewerkt, met een aantal correcties en aanvullingen en enkele nieuwe foto's. Ook het deel met de uitgebrachte postkaarten is zoals beloofd aangevuld met alle postkaarten die ons bekend zijn.

Het boek omvat ongeveer 250 pagina's op glanzend papier, formaat A4 met talrijke prachtige foto's.

Het boek kan later dit jaar besteld worden, en zowel de definitieve lanceringsdatum als de prijs zal op de WAAIERS website vermeld worden alsook via email naar de abonnees. Het boek zal verkrijgbaar zijn bij:

Nederlandse Sportliteratuur Uitgeverij,
Postbus 152
8160 AD EPE
Tel.: +31 (0)578 - 616585
Email: sportmedia@hetnet.nl
Website: https://sportmediashop.nl

De reeks

Omdat ik ervan uitga dat iedereen mijn boeken over de Belgische reeksen gekocht heeft zou ik hier een poging willen ondernemen om de Italiaanse, Franse, Nederlandse, Spaanse, Portugese en Duitse reeksen op te lijsten. Een immens werk, maar ik zou mij willen beperken tot de meest gekende reeksen, of liever die reeksen die nog enigszins gemakkelijk te verkrijgen zijn.

Nederland:

Onbekende uitgever



Formaat: 9,0 x 7,0 cm

Kleur

Jaar van uitgave: ?

De prenten zijn niet genummerd.

Cees Anraad	Jan Nolten
Blomme	Ockers
Fausto Coppi	Sid Patterson
Charles Coste	Cor Paymans
De Cock	Plantaz
De Feyter	Jean Robic
De Hertog	Thys Roks
G. De Rycke	Rosseel
De Wachter	Schaelken
Hans Dekkers	J. Schils
A. Deledda	Gerrit Schulte
Jan Derksen	Sorgeloos
Desmedt	Hein v. Breenen
Bern. Gauthier	van der Stock
J. Goldsmit en G. Weilemann	Wart v. Ende
P. Haan	Wim van Est
Harris	Piet v. Heusden
G. Hendriks	Kwiek v. Kerckhoven
Hugo Koblet-Wout Wagtmans	v. Roosbroeck
Impanis	Rik v. Steenbergen
Hugo Koblet	A. v. ‘t Hof
N. Koch	Arie v. Vliet
Lambrichs	A. Voorting
Le Guilly	G. Voorting en A. Voorting
Heinz Muller	Wout Wagtmans

Vraag maar, een neen heb je, een ja kun je krijgen

Deze rubriek stel ik open voor iedereen die iets wil vragen. Dit kan gaan van een vraag naar een uitslag van een wedstrijd, een deelnemerslijst, een vraag tot ruilen of (ver)kopen, aanvullingen voor incomplete prentenreeksen, zaken die te geef zijn, …

Ik zie wel wat het oplevert en of het onder controle te houden is. Ik behou mij het voorrecht om eventueel zaken niet te publiceren indien dit blijkt te gaan om platte commercie.

Gelieve wel je contactgegevens te vermelden. Het is niet de bedoeling dat ik als tussenpersoon fungeer.

Gezocht:

- Wieleragenda Jan Zomer 1977
- Urtekaria, Spaanse jaarboek van Javier Bodegas, jaargangen 1994, 1995, 1997, 1998, 2003, 2004 en 2010
- Almanacco del Ciclismo, alle jaargangen uitgezonderd 1995 t.e.m. 1997 en 1999 t.e.m. 2002
- Peloton jaarboeken van Martin Pruimers, alle edities
- Boeken:
    1. Albert Van Vlierberghe–Het is mooi geweest (Marc Van Landeghem, 1980),
    2. Aloïs De Hertog–een gevreesd wielrenner uit Katelijne (vroege jaren 1950) (Willy Van Hoof)
    3. De Kneet–Entertainer op twee wielen (Leo van de Ruit en Frans van Schoonderwalt, 2005)
    4. Frisol Wielerploeg–1973-1977 (Theo Smit, 2007)
    5. IJsboerke–roomijs & renners (Mark Vanlombeek, 2015)
    6. Jos Elen–Klein van stuk groot van daden (Gerrie Hulsing, 2020)
    7. Koersend door een eeuw Italiaanse en Belgische geschiedenis–De Italo-Belgische connectie in en rond het wielerpeloton (Dries Vanysacker, 2009)

Contact: Stefaan Degryse : stefaan@waaierstijdschrift.be

Te koop:

Volledige jaargangen Radsport aan 40 euro per jaargang: 1980-1981-1982-1983-1984-1985-1986-1987-1988.

Af te halen regio Leuven of op de ruilbeurzen van Kermt en Wanze.

Contact: Hans Vandeput : hans.vandeput1@telenet.be

Truien van Sportverenigingen

door Jan Soens

Wij publiceren hierbij de – getekende – truien van de Belgische wielersportverenigingen uit de jaren 60. Meestal is dit op basis van foto's verschenen in kranten, in zwart-wit, en de bedoeling is om tot een volwaardig kleurenbeeld te komen, hetgeen in de jaren 60 onwaarschijnlijk, ja soms onmogelijk bleek. In theorie beperken wij ons tot de periode van 1945 tot 1980, om mee te gaan met de algemene leidraad van dit magazine.

Alle info omtrent de ontbrekende – en andere – jaren is welkom. Bedoeling blijft een zo groot mogelijk overzicht te bekomen van de truien van de diverse wielrennersverenigingen.

Wij weten ook wel dat de truien indertijd – en zeker bij liefhebbersploegen – niet standaard van opmaak waren. De alternatieven zijn dan ook legio. Maar alle info is welkom.

We starten met de Gentse Velosport.

Indien geen jaartal vermeld is, is het jaar onbekend en dan zouden wij graag enige respons daaromtrent krijgen van de lezers. Zo zou een volledig overzicht verkregen kunnen worden van de evolutie van de clubtruien.

Op vraag van lezers (en met de nodige documentatie) kunnen ook andere wielerclubs bekeken worden. Mailen kan naar redactie@waaierstijdschrift.be

Gentse Velosport



1956



1957-58



1960



1961-64



1965



1966



1967-70



1971-72



1975



1977













Weetjes

In deze rubriek ben ik bereid alle nieuwigheden te vermelden. Dat gaat van de data van de Wielerbeurzen tot het verschijnen van nieuwe wielerboeken. Wens je een recensie van het boek, dan zal je natuurlijk een exemplaar moeten aanleveren. Let echter op, ik ben een kritische lezer.

Beurzen

Voetbal- en wielerbeurs in Kermt in Zaal Kermeta, Diestersteenweg, 3510 Kermt

21/10/2023 van 08:30 tot 13:00

Info en reservaties: Gilbert Vanoppen: 0477/890 169 - hpc2000@skynet.be

---

Wielerbeurs in Sint-Truiden in GAZO, Gazometerstraat 3, 3800 Sint-Truiden

2/12/2023 van 09:30 tot 13:00

Info en reservaties: PaxX en Global Cycling: hyppoliet@telenet.be

---

Wielerbeurs in Wanze in de Salle Omnisport, Rue Géo Warzée, 19, 4520 Wanze

18/02/2024 van 9.00u tot 13.00u

Info en reservaties: Guy Crasset: guy.crasset@scarlet.be

Wielerbeurs in Eeklo in het Sportpark, B.L. Pussemierstraat 157, 9900 Eeklo

04/05/2024 van 9.00u tot 12.30u

Info en reservaties: Mark Van Hamme: markvanhamme@hotmail.com

Boeken

Vicente Trueba: De koning Der Bergen

- De prijs is 25,00 Euro (per post 28,00 Euro) via wielerbeurzen of via www.sportmediashop.nl
- Formaat: A4 met een harde kaft. 112 pagina's ruim geïllustreerd.

De Spaanse renner Vicente Trueba werd op 15 november in 1905 geboren en overleed op 13 november 1986. Zijn bijnaam was: 'De vlo van Torrelavega'

Trueba werd de eerste bergkoning in de Tour de France en voert zo voor eeuwig de ranglijst van winnaars van het bergklassement aan.

Vicente Trueba, is de zoon van arme landbouwers uit het Noord-Spaanse Sierrapando. Hij werd de bekendste en beste van de zes jongens uit het gezin die allen wielrenner werden. Hij was het derde kind van het echtpaar José Trueba Sanuda en Victoria Pérez García.

In deze uitgave een eerbetoon aan deze klimmer met een schat aan prachtig fotowerk.

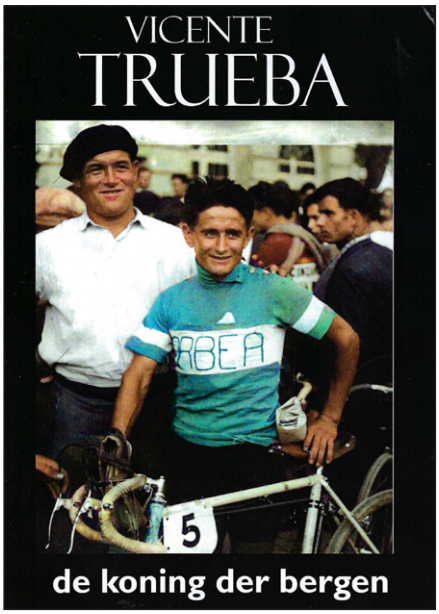

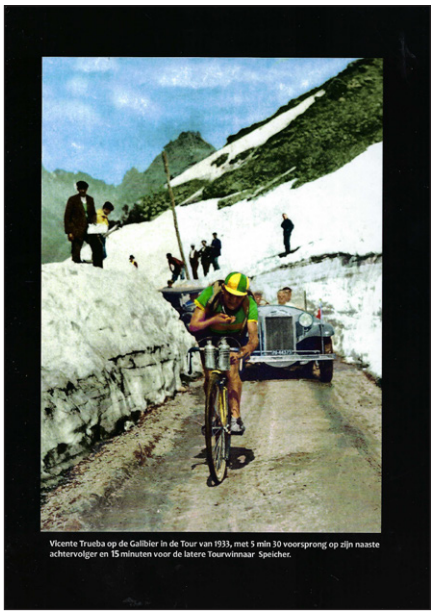
Vicente Trueba op de Galibier in de Tour van 1933, met 5 min 30 voorsprong op zijn naaste achtervolger en 15 minuten voor de latere Tourwinnaar Speicher.

Eddy Sterk wint... De Spelen van München

- De prijs is 17,50 Euro (per post 20,00 Euro) via wielerbeurzen of via www.sportmediashop.nl
- Auteur: Hugo De Kempeneer
- Formaat A4 in liggend formaat met harde kaft en telt 70 pagina's en is geïllustreerd met striptekeningen.



Voor wie van stripverhalen houdt is dit boek een aanrader. Bovendien is het persiflage op de wielrenner Eddy Merckx.

In het nieuwe Stripverhaal van Hugoké ben ik (Eddy Merckx) natuurlijk de Vedette, mijn Fans.... Prins Flupke, de lieve Prinses Paola, Koning Boudewijn, Gaston Roelants, de Dikke en de Dunne spelen ook mee!! Het stripverhaal verscheen vanaf 26 juni 1972 in de krant op de sportbladzijden. Jaren later werd het alsnog in boekvorm uitgebracht.

1969 was het jaar van de interplanetaire televisie. 3 Amerikaanse ruimtevaarders dansten op de maan, terwijl simultaan een Belgisch wielrenner op de Franse bergen 3 truitjes in verschillende kleuren veroverde! Rechtstreekse wereld TV! Zij werden allen bij hun thuiskomst met roem overladen. 1972 "Het Laatste Nieuws" gaf mij de opdracht een nog straffer science-fiction verhaal uit te tekenen. Daarin zou de gevierde wielrenner Eddy helemaal alleen in München de Olympische Spelen winnen!

Toch niet helemaal alleen! Hij werd bijgestaan door de elite van dit land en aangemoedigd door kroonprins "Prins Flupke".

In werkelijkheid werden de Olympische Spelen in München door een aanslag een dramatische gebeurtenis en is het verhaal zoals het toen in de krant verscheen tijdens de spelen niet in boekvorm uitgebracht.

De wereld van de fantasie heeft ook haar rechten, daarom dank ik uitgever Peter Bonte dat hij dit verhaal naar aanleiding van de viering van "Eddy" wou publiceren. Aldus Hugoke.

Michel Van Aerde: Belgisch kampioen, ritwinnaar Tour De France.

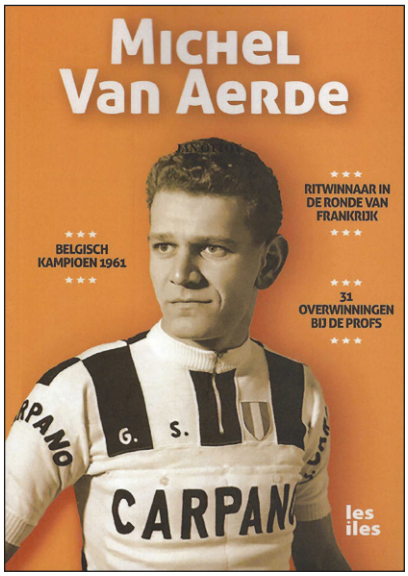

- Prijs: 23,00 Euro (per post 26,00 Euro) via wielerbeurzen of via www.sportmediashop.nl
- Auteur: Jan Ottoy
- Formaat A5 met zachte kaft en flappen en telt 160 pagina's en is rijkelijk geïllustreerd.

Deze biografie brengt hulde aan Michel Van Aerde. Deze wielerkampioen bleef, ondanks zijn prachtige palmares, een zeer bescheiden man die niet graag in de belangstelling stond. Michel verzamelde een prachtig palmares bij de profs met 31 overwinningen en behaalde in 1961 de Belgische titel. In 1962 werd hij tweede in de Ronde van Vlaanderen na wereldkampioen Rik van Looy. Michel Van Aerde schitterde in de glorieperiode van het na-oorlogse wielrennen. Hij was een vaste waarde in binnen- en buitenlandse klassiekers en rittenkoersen. Michel Van Aerde is ook lid van de selecte groep van Belgische renners die een rit kon winnen in de Ronde van Frankrijk. Naast wielrenner was Van Aerde ook nog een succesvol zakenman die een eigen nog bestaande meubelzaak wist uit te bouwen.

Het boek werd geschreven door Jan Ottoy, samen met de familieleden van Michel Van Aerde. De aanleiding voor het boek was de tachtigste verjaardag van Michel.

Het wielerleven uit Wolverthem

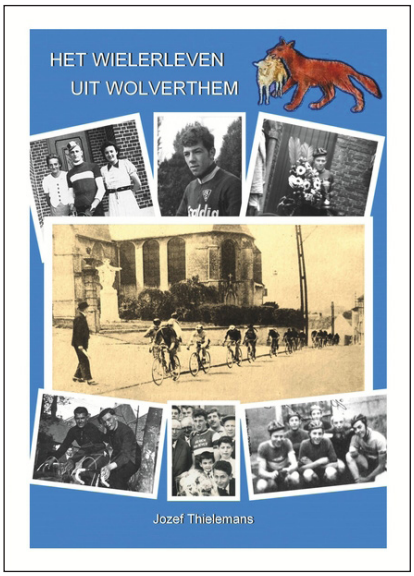

- Prijs: 35,00 Euro en kan verkregen worden via de auteur via email op wielerleven.wolvertem@hotmail.com
- Auteur: Jozef Thielemans
- Formaat: 388 pagina's met zachte kaft en 850 foto's

De Wolvertemse ex-veldrijder Jef Thielemans, in zijn beste jaren de concurrent van Albert Van Damme en Eric De Vlaeminck, geeft in een rijkelijk gedocumenteerd boek een weergave van het wielerleven in zijn gemeente van het prille begin tot en met 1976.

Elk gehucht, elke kermis, elke straat had wel zijn plaatselijk koers en wanneer er nog een plaatselijk idool aan de start verscheen, was het hek helemaal van de dam.

Het boek bevat meer dan 850 illustraties, waarvan unieke documenten zoals wegwijzers, aankondigingen en zelfs routekaartjes door de renners getekend.

Van zowat elke wedstrijd is er een beknopt wedstrijdverslag en ook de uitslag mag zeker niet ontbreken. Aangevuld met portretten van tal van renners worden ook de organiserende clubs niet aan hun lot overgelaten.

Van de grootst opgezette inhuldiging voor wereldkampioen Emiel Van Cauter tot het vergeten Wolvertemse fietsmerk 'The Wolf', van de gerenommeerde West-Brabantse Pijl voor profs tot de simpele 'beginnelingenkoers' rond de kerktoren. Elk heeft zijn plaatsje gekregen.

Ploegensamenstellingen 1965

Historiek

door Jan De Smet en Bart Vancoillie

In 1995 ben ik, Jan, begonnen met het opbouwen van een database met daarin alle profrenners en onafhankelijken en de ploegensamenstellingen sedert 1946. Ik heb dat volgehouden tot 2009. Toen met de opkomst van de andere categorieën dan klassiek de beroepsrenners en de liefhebbers, was dit niet meer doenbaar. Plus, veel zaken waren vanaf toen op internet terug te vinden.

Op een bepaald ogenblik, rond mei 2009, was het de bedoeling om deze database open te stellen voor iedereen en die op een CD-Rom aan te bieden. Samen met Bart Vancoillie en een derde persoon hebben we toen de structuur van deze database opgesteld. Het doel bleek echter veel te ambitieus en we zouden nog een 200-tal jaar moeten leven om alles verwerkt te krijgen.

Het opzet was namelijk, de renners te koppelen aan hun ploegen en hun overwinningen. Daar iedere keer een foto van de renner in een trui van die ploeg aan toe te voegen evenals kampioenen- en leiderstruien die gedragen werden, plus de getekende versies van de truien door Jan Soens. Verder nog het opsommen van de sportdirecteurs van de ploeg, de rijwielconstructeur van de ploeg, andere materiaalsponsors, enz …

Per jaar zouden we daar dan ook de verschenen prentenreeksen aan koppelen en de pubkaarten. Kortom de Ultimate Cycling Data Base (UCDB).

U leest het, beste wielerfanaat, zoals hierboven aangegeven, een veel te ambitieus project voor een te beperkt aantal uitvoerders. Ondertussen was het trio door interne meningsverschillen ook al herleid tot een duo en kon er, door omstandigheden, maar met mondjesmaat verder gewerkt worden.

De UCDB bestaat ondertussen wel, maar is slechts in het bezit van twee personen aangezien er nog te veel onzekerheden, fouten en aantal bugs in zitten.

We hebben ondertussen gegevens van een kleine 28.000 renners (alleen dus renners actief vanaf 1946). Deze data zijn verwerkt in twee tabellen.

Een eerste met wat we de ‘persoonsgegevens’ kunnen noemen: naam, nationaliteit, geboortedatum en -plaats, eventueel datum en plaats van overlijden, eventueel datum van naturalisatie.

We streven er naar zo correct mogelijk te zijn, zeker bij de spelling van de namen, en waar we via een of andere bron (bv. INSEE voor de Fransen) officiële bevestiging hebben wordt dit vermeld.

Verder hebben we nog persoonsgebonden informatie, zoals bijnamen, familiebanden met andere renners en eventuele activiteit na hun carrière.

In een tweede tabel houden we dan hun carrière jaar na jaar bij.

Deze tabel bevat per jaar: hun categorie (profrenner, onafhankelijke, enz…) en vanaf wanneer ze de betreffende licentie hadden, de ploeg waarvoor ze reden, op welke deelnemerslijsten ze voorkwamen, welke (belangrijke) uitslagen ze behaald hebben.

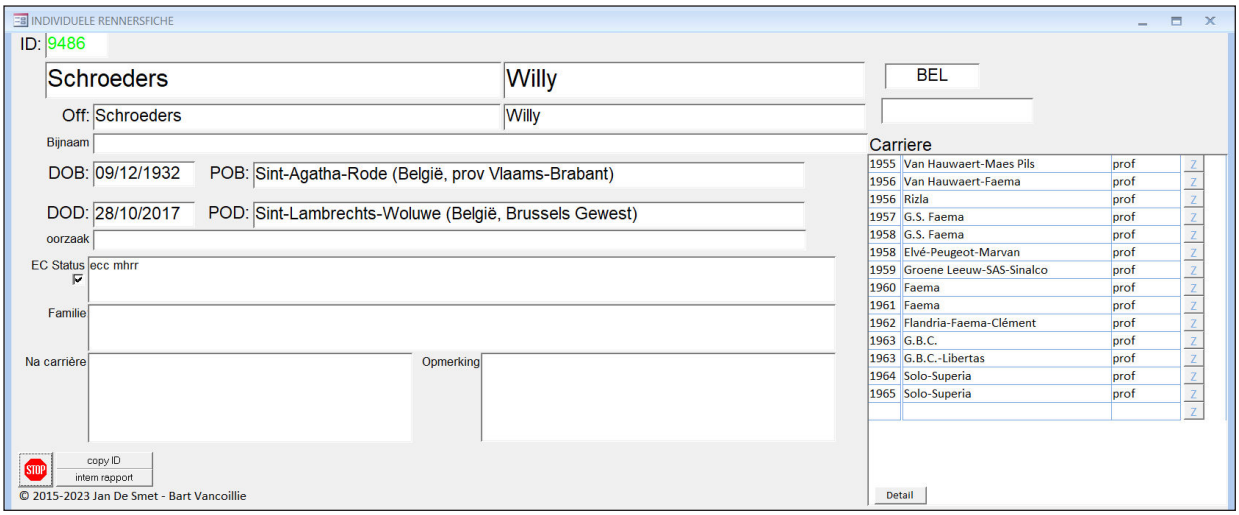
INDIVIDUELE RENNERSFICHE

ID: 9486

Schroeders | Willy | BEL

Off: Schroeders | Willy

Bijnaam

DOB: 09/12/1932 POB: Sint-Agatha-Rode (België, prov Vlaams-Brabant)

DOD: 28/10/2017 POD: Sint-Lambrechts-Woluwe (België, Brussels Gewest)

oorzaak

EC Status ecc mhrr

Familie

Na carrière | Opmerking

copy ID | intern rapport

© 2015-2023 Jan De Smet - Bart Vancoillie

Carriere

1955	Van Hauwaert-Maes Pils	prof	Z
1956	Van Hauwaert-Faema	prof	Z
1956	Rizla	prof	Z
1957	G.S. Faema	prof	Z
1958	G.S. Faema	prof	Z
1958	Elvé-Peugeot-Marvan	prof	Z
1959	Groene Leeuw-SAS-Sinalco	prof	Z
1960	Faema	prof	Z
1961	Faema	prof	Z
1962	Flandria-Faema-Clément	prof	Z
1963	G.B.C.	prof	Z
1963	G.B.C.-Libertas	prof	Z
1964	Solo-Superia	prof	Z
1965	Solo-Superia	prof	Z

Detail

Voorbeeld van de fiche van Willy Schroeders

CARRIERE

Jaar	Ploeg	Categorie	Bron ploeg	Bron categorie	licentie	Opmerkingen	Op dlnl van
1955	Van Hauwaert-Maes Pils	prof	waaiers1-1		va 02-09		
1956	Van Hauwaert-Faema	prof	waaiers2-1				
1956	Rizla	prof	CdP182;dlnl				RvNed(delpher)
1957	G.S. Faema	prof	waaiers2-2				
1958	G.S. Faema	prof	waaiers2-3				
1958	Elvé-Peugeot-Marvan	prof				P-T(MDB); niet vlg CdP182	
1959	Groene Leeuw-SAS-Sinalco	prof	CdP182				
1960	Faema	prof	CdP182				
1961	Faema	prof	CdP182;dlnl				BrabPijl(CdP202)
1962	Flandria-Faema-Clément	prof	CdP182;dlnl;Ca				ParStEt(MdC);BrabPijl(CdP202)
1963	G.B.C.	prof	CdP182				
1963	G.B.C.-Libertas	prof	CdP182;dlnl				VEsp(MdC)
1964	Solo-Superia	prof	CdP182				TdSudEst(MdC)
1965	Solo-Superia	prof	studie-jds&bvc				

Detailfiche van Willy Schroeders

Niettemin wilden we toch een deel van onze resultaten ter beschikking stellen aan een breder publiek. Vandaar dat geopteerd werd om eens een jaar volledig uit te pluizen. Er zijn namelijk, buiten mijn ploegensamenstellingen, andere in omloop. De site van Mémoire du Cyclisme heeft ploegensamenstellingen, Hervé Dauchy en Rob Keuss publiceerden er ooit, de kranten publiceerden bijlagen aan het begin van het seizoen, er zijn talrijke deelnemerslijsten terug te vinden enz....

Toch vonden we hier en daar tegenstrijdigheden en ook zaken die totaal onmogelijk leken. Zoals jullie weten is een van de bestaansredenen van WAAIERS fouten en misvattingen (over wielrennen) uit de wereld te helpen. Er lag dus een taak te wachten voor ons.

Er werd geopteerd om het jaar 1965 volledig uit te werken. Hiervoor waren er enkele redenen.

- Het is het laatste jaar dat er onafhankelijken waren en daar moesten we in onze databasestructuur rekening mee houden.
- Het is het eerste jaar dat Eddy Merckx als prof reed.
- Het is ook het eerste jaar van de gekende Maple Leaf Chewing Gum-reeksen die hier in WAAIERS besproken worden.
- En tenslotte is 1965 het jaar waarin mijn interesse voor wielrennen vaste vorm kreeg.

De bedoeling is nu dat wij onze resultaten van 1965 publiceren in WAAIERS in verschillende episoden.

Zoals Bart Vancoillie en ik het nu zien zou dat starten in WAAIERS 4-1 met enkele Belgische ploegen.

In totaal hebben we deze Belgische ploegen gevonden in 1965:

- Solo-Superia
- Mann
- Wiel's-Groene Leeuw
- flandria-Romeo
- Lamot-Libertas
- Goldor-M. Kint/Reno-M. Kint
- De Torens-Thompson/OKAY Whisky-De Torens
- Dossche Sport (wat eigenlijk geen echte officiële ploeg was wat later uitgelegd wordt)
- België (dit gaat over de verschillende selecties van de Belgische ploeg)

In WAAIERS 4-1 zouden de eerste 4 ploegen besproken worden. Wat mogen jullie verwachten?

- Activiteit van de sponsors
- Renners (profs)
- Renners (onafhankelijken)
- Uitleg bij renners die in de loop van het seizoen van ploeg veranderden, of waar iets bij uit te leggen valt.
- Renners die door andere bronnen aan de ploeg gelinkt worden maar waar wij geen bewijs van gevonden hebben of waarvan wij de bron van de fout gevonden hebben.
- Sportbestuurder(s)
- Opmerkingen over de ploeg zoals bv. onderdeel uitmakend van een gemengde ploeg, geselecteerden voor het wereldkampioenschap, ...
- Belangrijkste overwinningen
- Tekeningen van de truien
- Pubkaarten

We streven er naar zo correct en zo volledig mogelijk te zijn, hoewel we beseffen dat dit een utopie is (in 1965 heeft de F.F.C. 15.093 onafhankelijken-licenties uitgereikt, we hebben ze niet allemaal...).

Hopelijk kijken jullie er naar uit en hebben jullie er wat aan.

Posters in Miroir du Cyclisme (1)

door Jan De Smet

Vanaf februari 1972 tot en met september 1983 zat er in Miroir du Cyclisme een bijlage genaamd Miroir du Cyclisme encyclopédie – Le cyclisme de A à Z par Robert Descamps[1].

Op de achterkant van deze bijlage stond iedere keer een grote foto. Er zijn daar heel mooie exemplaren bij, alleen hebben wielerverzamelaars onvoldoende vrije muren om deze posters op te hangen. Vandaar dat ze meestal opgevouwen ergens op een boekenplank blijven liggen.

Om er toch te kunnen van genieten heb ik telkens een foto genomen van de poster zodat die hier in WAAIERS kan gepubliceerd worden. Perfect is de foto niet, het is niet evident om loodrecht op de poster te fotograferen en ik heb niet de professionele uitrusting om dit alsnog te kunnen realiseren.

Maar hopelijk is voor jullie, lezers, de kwaliteit voldoende. Het is de bedoeling om vanaf nu in elk nummer een aantal van die posters te publiceren. Hoeveel iedere keer zal een beetje afhankelijk zijn van het aantal bladzijden dat het WAAIERS-nummer dan al omvat.

Hier een eerste lading.

Nr. 152 (februari 1972): Louison Bobet op de Izoard

Nr. 153 (maart-april 1972): Jacques Anquetil

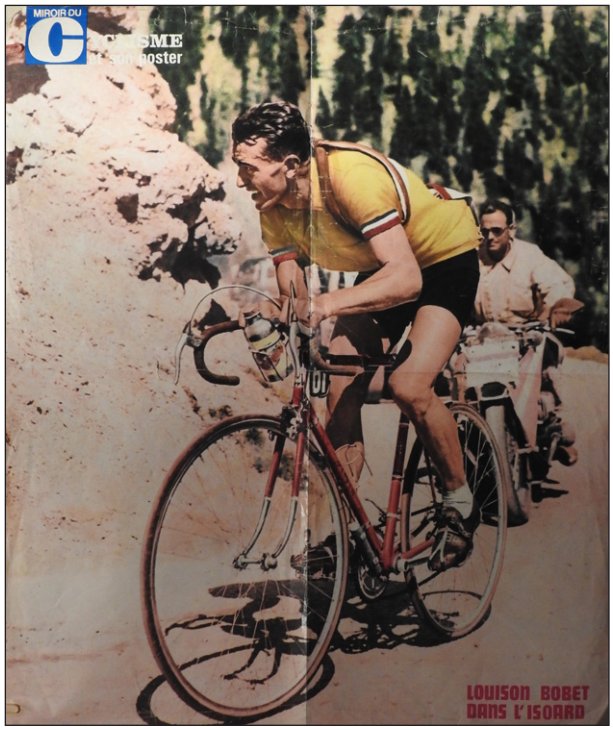

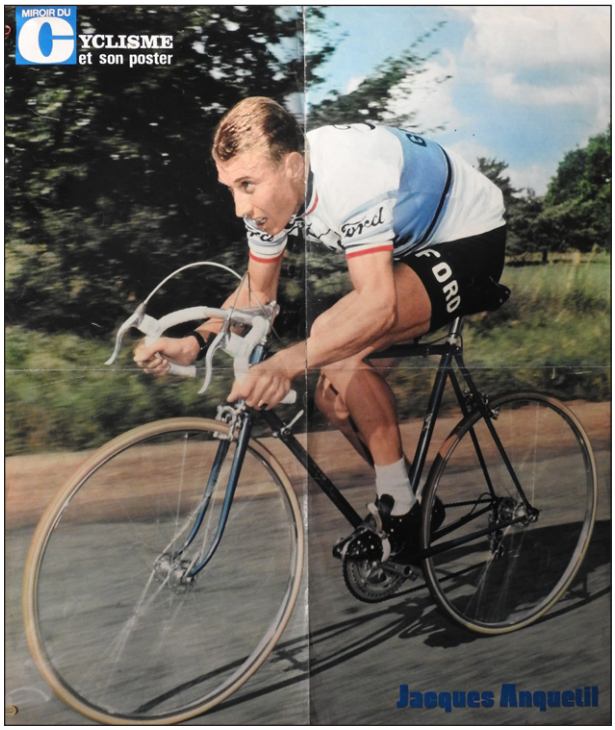

1 Een overzicht van de Encyclopédie is terug te vinden in Coups de Pédales nr. 158 p. 30.

Nr. 154 (april-mei 1972): Raymond Poulidor

Nr. 155 (mei 1972): Eddy Merckx

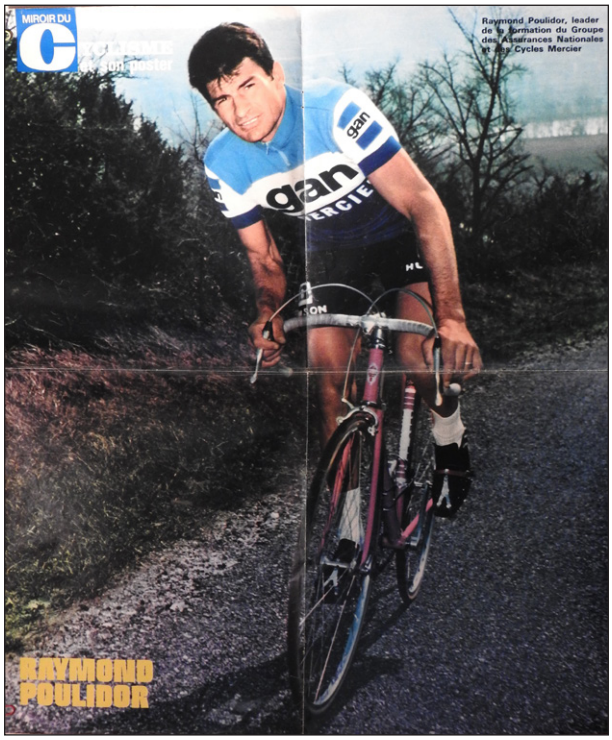

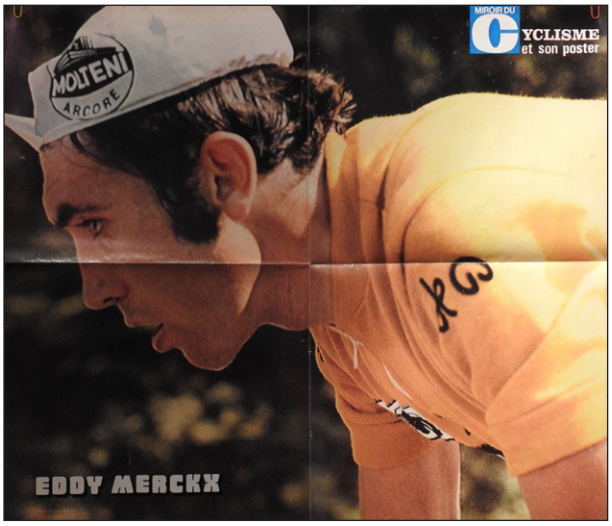

Nr. 156 (juni 1972): De aankomst van de 1ste Tour de France met Maurice Garin (armen gekruist) en René Pothier

Nr. 157 (juli 1972/A): geen poster

Nr. 158 (juli 1972/B): Cyrille Guimard





Factcheck

door de redactieraad van WAAIERS

De waarheid, niets dan de waarheid, het kon het motto zijn van de redactieraad van WAAIERS. Vandaar dat wij steeds met argusogen en 'argusoren' lezen en luisteren. Het wielermagazine Bahamontes wordt uitgeplozen, de commentaar van Renaat Schotte en José De Cauwer wordt aandachtig gevolgd.

En als er dan iets geschreven wordt dat niet klopt, of iets gezegd dat niet met de waarheid strookt, achten wij ons geroepen om dit even recht te zetten.

We zijn echter fair, het is niet altijd gemakkelijk alles uit te pluizen, dus we werpen geen stenen, we willen enkel corrigeren. En, indien wij iets fout zouden melden, het staat iedereen vrij dit ook te melden.

Hier volgen dan de 'foutjes' die we konden noteren.

Commentaar van Renaat Schotte tijdens de Tour de France.

Tijdens rit 9: Renaat vertelde een verhaal over de neef van de voormalige Giro-organisator Vincenzo Torriani. Die neef zou in 1964 toen Julio Jiménez de rit naar de Puy de Dôme won, zijn urine aan Jiménez afgestaan hebben bij de dopingcontrole. Schotte benadrukte dat hij niet zeker was of het verhaal klopte, maar als wielerjournalist moet hij toch weten dat er in 1964 nog geen dopingcontroles waren en dat het bijgevolg sowieso een verzonnen verhaal was (zie verder bij de factcheck Bahamontes #42).

Tijdens rit 10: Renaat geeft uitleg over Mercier als sponsor. Reden volgens Renaat voor Mercier: o.a. Rik Van Looy. Waar haalde Renaat de mosterd? Van Wikipedia natuurlijk. (https://nl.wikipedia.org/wiki/Mercier). Elke journalist zou toch moeten weten dat Wikipedia niet altijd een betrouwbare bron is. Tenzij er iemand ons een foto kan bezorgen van Rik Van Looy in Mercier-trui.

Tijdens rit 17: Hier beweerde Renaat dat Servais Knaven Paris-Roubaix won in 2021. Dat moet natuurlijk 2001 zijn. Het zal een 'slip of the tongue' geweest zijn.

Al bij al viel het dus wel mee voor Renaat Schotte.

Factcheck Bahamontes #42:

Puy de Dôme p. 28-31:

Rik Van Puymbroeck ontmoet Dario Toriani, die beweert een neef te zijn van Vincenzo Torriani, de vroegere organisator van de Giro d'Italia. Die vertelt het volgende verhaal: "De avond voor de wedstrijd (n.v.d.a.: het gaat om de 20ste rit van de Tour de France 1964) kwamen de commissarissen in mijn discotheek (La Vallée in Villars). Ze aten wat en ze vertelden wie ze de volgende dag moesten controleren. Een van de renners was Julio Jiménez. Ik wist van Geminiani dat Jiménez voor bergritten altijd een witte pil nam. (....) Ik wist dus dat ze hem zouden controleren. De rit passeerde nog in La Baraque en daar stond ik. Toen de koers voorbij kwam, heb ik Geminiani geroepen en ik ben in zijn auto gestapt. Ik vertelde hem over de controle. Hij moest iets doen. Na de aankomst heb ik in een bidon geplast. Jiménez heeft die meegenomen naar de controle. Zolang ze op zijn vingers stonden te kijken, kon hij niet plassen. Toen hij dat zei, draaiden ze zich twee minuten om. Toen heeft hij zijn bidon met mijn plasje in het potje leeggegoten."

Opmerkingen:

- Toch wel raar dat de commissarissen gingen eten in Villars op bijna 100 km van de aankomst/startplaats Brive-la-Gaillarde. Maar goed, hier geven we het voordeel van de twijfel.
- In 1964 waren er nog geen dopingcontroles.
- In 1964 reed Julio Jiménez de Tour de France voor KAS. Dus waarom zou Geminiani (sportdirecteur van Jacques Anquetil) Jiménez geholpen hebben?
- En indien zo, waarom zou Geminiani dan geen bidon met urine kunnen geleverd hebben?
- In 1967 kwam de 20ste rit ook aan op de Puy de Dôme. Jiménez werd er 3de na Felice Gimondi en Henri Rabaute. Toen reed Jiménez tijdens het jaar voor BIC waar Geminiani sportdirecteur was, maar in de Tour de France reed hij voor Spanje en was Geminiani sportdirecteur van Les Coqs de France. Zijn beste renner die dag, André Bayssière, eindigde op 1'46" van Jiménez.

Factcheck Bahamontes #Seventies Extra Editie

Vergeten klassieke zeges p. 6: Bahamontes photoshopt een foto om de aankomst van Kuurne-Brussel-Kuurne 1978 te illustreren waar Walter Planckaert dacht te winnen, maar uiteindelijk Patrick Lefevere won. De samengestelde foto is echter van Patrick Lefevere en Willy Planckaert daar waar het Walter Planckaert moet zijn.

U zei (bij de vierde poging) p. 7: Hier niet echt een fout, maar eerder een aanvulling. Iedereen kent het verhaal van de afgekorte naam Gabica, maar weinigen weten dat er minstens nog een renner was met een afgekorte naam nl. Valentín Uriona. Hij heet eigenlijk Valentín Urionabarrenechea Laucirica. En misschien zijn er nog wel meer, laat maar weten aan de redactie.

Het decennium van José De Cauwer p. 14: JDC: "In de E3 reed ik de finale, en werd ik 12de". Sorry José, maar je was 16de.

Het decennium van José De Cauwer p. 14: JDC: In de Ster der Beloften mocht hij meerijden met Sonolor (José reed eigenlijk voor Hertekamp). JDC: "In één etappe trok ik de sprint aan voor Willy Teirlinck. Teirlinck won, ik werd tweede".

In de Ster der Beloften werd rit 5b, een tijdrit op de piste gewonnen door Willy Teirlinck (1'26"8/10de). José De Cauwer werd hierin 25ste in 1'34"6/10de.

Ook in de andere ritten geen spoor van José in de eerste vijf of net na Teirlinck eindigend. In geen enkele wedstrijd gewonnen door Willy Teirlinck in 1973, werd De Cauwer tweede. José werd tweemaal tweede in 1973, een keer na Eddy Peelman en een keer na Émile Bodart.

De Muur van Zedelgem p. 20: Als wij het juist voorhebben is het officieel flandria i.p.v. Flandria (dus met kleine 'f'). Daarmee kon ook het onderscheid gemaakt worden tussen de twee flandria/Flandria-ploegen in 1974. Er was enerzijds de Belgische ploeg Carpenter-Confortluxe-Flandria[1] (met Maertens, Godefroot, Pollentier en Demeyer) en anderzijds de Franse ploeg Merlin Plage-Shimano-flandria (met Guimard en Dierickx).

De Muur van Zedelgem p. 26: (Toen flandria in de koers kwam in 1959) "De oude renners die na de onderbreking van WO II een doorstart nemen in 1946 en nog heel lang blijven koersen, haken stilaan af. Schotte, Van Steenbergen, Coppi, Bartali, Kübler, Robic, Bobet, …."

1 Op de truien eigenlijk FLANDRIA wat een wasmachinebedrijf in Tiegem was, maar dat was voor het grote publiek natuurlijk niet duidelijk. Maar deze constructie was wel officieel aanvaard door de U.C.I. Het waren echter de Franse ploegen die dwarslagen.

Opmerking: Schotte, Van Steenbergen, Coppi, Bartali, Robic en zelfs Kübler passen inderdaad in dit plaatje alhoewel Bartali en Kübler toch al eerder afgehaakt hadden. Maar Bobet was amper 15 jaar in 1940.

De Muur van Zedelgem p. 26: "Ook Remi (Claeys) is na de lancering van de Flandria-ploeg in '59 in het wielrennen gestapt en trekt de oude Rik Van Steenbergen aan. Maar lang heeft Superia het niet uitgehouden. Na zes jaar was het gedaan, terwijl Flandria maar bleef winnen".

Superia stapte in het wielrennen in 1964 als rijwielconstructeur van Solo dat daarvoor met Terrot/Van Steenbergen als constructeur samenwerkte. Solo-Superia hield er mee op eind 1966. Dus er is amper sprake van drie jaar 'concurrentie' met flandria. Trouwens flandria hield er na de perikelen van het wereldkampioenschap 1965 ook voor een half jaar mee op om op 15 juni 1966 weer in het peloton te komen. Superia sponsorde later nog Miko-de Gribaldy (1976), Ebo (1977), Marc Zeepcentrale (1978-79) en Jobo-Spidel (1978) en heeft daarna nog enkele keren als privésponsor opgetreden o.a. voor veldrijder Rein Groenendaal.

Waar een Wi(e)l is, is een Wiggins p. 32: "De erelijst van Gary Wiggins in het Vlaamse kermiscircuit van midden de jaren 70 is als de opening van een episch gedicht over een zeeheld die allemaal plekken met wonderlijke namen aandoet en daar moet zien af te rekenen met fantasiewezens. Sinaai. Petegem-aan-de-Leie. Beringen. Dentergem. Westrozebeke. Petegem-aan-de-Leie. En nog maar eens: Petegem-aan-de-Leie".

Bij het lezen hiervan kwamen twee bedenkingen op.

- Toch heel wat overwinningen. En zeker in mijn eigenste Petegem-aan-de-Leie. Maar controle leverde wat anders op.
    - Petegem-aan-de-Leie: 2de 1980, 3de 1983, 2de 1984
    - Dentergem: 3de 1979, 3de 1982
    - Sinaai: 2de 1980
    - Beringen: 3de 1980
    - Westrozebeke: 3de 1980
- Dus allesbehalve een erelijst van midden de jaren 70, eerder eerste helft jaren 80 en zeker geen overwinningen. Ere wie ere toekomt. Gary won in 1975 wel in Ipswich Town en Westminster, in 1981 in Eeklo en Melle en in 1984 in het Duitse Nienburg.
- Petegem-aan-de-Leie, waar ik al 64 jaar woon, heeft blijkbaar een wonderlijke naam en is mogelijk bevolkt met fantasiewezens. Ik zal er naar uitkijken.

Óscar Sevilla (46) De oudste profrenner ter wereld p. 78: Het is maar de vraag of Sevilla echt wel nog prof is, dat laten we in het midden, maar in het artikel wordt de naam van een andere Spanjaard genoemd die net zoals Óscar ook ooit genoemd werd in de Operación Puerto en laat die Francisco Mancebo nu nog altijd voor de Japanse continentale ploeg Matrix Powertag rijden, zoals Sevilla dus, en geboren zijn op 09/03/1976 terwijl Sevilla op 29/09/1976 werd geboren. Dus wie is nu de oudste?

Robert Janssens, het wielergeheugen van de seventies p. 42: Interviewer Rik Van Puymbroeck schrijft het volgende "Robert was er niet bij toen diezelfde Merckx tijdens de Giro van 1968 in Savona op doping werd betrapt en naar huis werd gestuurd".

Tja, Savona 1969 (negentienhonderdnegenenzestig!!!) moet toch in iedere wielerfanaat zijn geheugen gegrift staan. Wat een kemel.

Robert Janssens, het wielergeheugen van de seventies p. 44: Robert Janssens: "In dat WK van 1973 waren Eddy en Freddy mee in een kopgroep van vijf. Felice Gimondi, Luis Ocaña en Joop Zoetemelk waren de drie anderen".

Dit klopt niet helemaal. In de 14de ronde ging Merckx in de aanval, Gimondi en Ocaña sloten aan en even later Maertens, Perurena en Zoetemelk. Battaglin die eerder ook in het groepje zat moet afhaken. In de 15de ronde valt Merckx opnieuw aan. Maertens volgt even later en dan komen respectievelijk Gimondi en Ocaña aansluiten zodat Merckx, Maertens, Ocaña en Gimondi uiteindelijk zouden kampen om de wereldtitel. Er was nooit een vijftal Merckx, Maertens, Ocaña, Gimondi en Zoetemelk voorop.

Keetie van Oosten-Hage, wielerkoningin van de Seventies p. 64: Bieke Purnelle schrijft: “Zes jaar na haar eerste wereldtitel, in 1973, werd Keetie tweede op het WK in Barcelona …”.

Keetie Hage werd in 1968 een eerste keer Wereldkampioene. Dus 1973 is vijf jaar na haar eerste titel.

Fons De Bal, ex aequo reed in die dagen altijd mee p. 94: Over de Giro 1978: Dat klopt, zes keer eindigde hij bij de eerste zes, vaak achter, maar soms ook voor kleppers als Van Linden, Saronni, Moser, De Vlaeminck en Basso schrijft Thijs Delrue.

Dat klopt voor vier van de vijf namen. Van Linden kon hij nooit kloppen.

- Rit 1: 1. Rik Van Linden 3. Fons De Bal
- Rit 2: 2. Rik Van Linden 5. Fons De Bal
- Rit 5: 1. Rik Van Linden 5. Fons De Bal
- Rit 6: 1. Rik Van Linden 3. Fons De Bal
- Rik Van Linden was niet meer in wedstrijd in de ritten 11b en 13.

Fons De Bal, ex aequo reed in die dagen altijd mee p. 94: Het totale aantal profzeges: 67. “Maar dat zijn er te weinig. Er ontbreekt een seizoen waarin ik twaalf koersen heb gewonnen.”

Raadpleging van de Encyclopedie du Monde du Cyclisme levert het volgende op:

1966: 1 zege, 1967: 4 zeges, 1968: 2 zeges, 1969: 6 zeges, 1970: 2 zeges, 1971: 2 zeges, 1972: 5 zeges, 1973: 2 zeges, 1974: 7 zeges, 1975: 4 zeges, 1976: 9 zeges, 1977: 6 zeges, 1978: 8 zeges en 1979: 3 zeges. Totaal 61 zeges en geen enkel seizoen met 12 zeges. De Velo-jaarboeken geven er eentje meer in 1969 en 1979. Dus maximaal 63 zeges.

Koning Ryszard p. 104: Steven Bulté heeft het over Gianni (sic) Bartali.

Koers in het spiegelpaleis van de kapper p. 108: Hier maakt Benno Wauters dezelfde fout zoals wij van WAAIERS in WAAIERS 3-1. Hij heeft het over ‘Le Beau Hugo’ en dankzij Marcel Baetens weten we nu voor eens en altijd dat het ‘Le Bel Hugo’ moet zijn.

Marc Meernhout p. 115: Waar Lander Deweer, of de persoon van de Facebookgroep, op de foto een drinkbushouder ziet aan het stuur van Merckx is mij een raadsel. Die zit gewoon op de nu klassieke plaats.

En tenslotte in Merckxisme door Michel Wuyts, zat de heer Wuyts er weer een paar keer compleet naast.

p. 141: Over de rit naar Marseille in de Tour 1971. “Zonder de hulp van een stelletje rijkelijk vergoede Kas-Spanjaarden zou Ocaña ruim 5 minuten ingeleverd hebben.”

Opmerking: In die rit kwam het grootste deel van de KAS-ploeg buiten tijd aan. Luis Zubero (18de op 31’36” en derde KAS-renner in de rangschikking) van de KAS-ploeg valt in het begin van de rit. Zeven ploegmaten wachten Zubero op, dit met het oog op het voor de Spanjaarden belangrijke ploegenklassement. Ze zien het peloton pas terug na de aankomst in Marseille. Dat betekent dat er slechts twee KAS-renners in het groepje Ocaña zaten nl. Galdos en López Carril. Het zal niet door die twee geweest zijn dat Ocaña geen 5 minuten verloor.

p. 141: “Agostinho mist in die afdaling van de Menté dezelfde bocht en landt op Ocaña. (…) Als hij overeind krabbelt, gebeurt het ondenkbare. (…) Zoetemelk stort zich met overgave op de zo al kreunende Castiliaan en schakelt hem uit.”

Opmerking: Het is eerst Zoetemelk die op Ocaña rijdt en later is Agostinho inderdaad betrokken bij een valpartij in diezelfde bocht. Of hij Ocaña raakt is nog maar de vraag. Het is mogelijk dat het Mariano Martinez is (zoals in een nog te komen reeks artikelen over de Tour 1971 zal beschreven worden).

p. 141: “Dat Merckx in een vliegende ontsnapping naar Bordeaux en nog twee tijdritten Zoetemelk op 10 minuten zet ….”

Opmerking: Er was enkel nog de afsluitende tijdrit. Dus geen twee, maar een tijdrit.

Rik Van Looy in HUMO

Guy Mortier (80) sprak met Rik Van Looy (90): de extra’s: “En in de Giro heb ik zelfs ooit eens het bergklassement gewonnen en ben ik een keer vierde geworden. Ik stond er ooit tweede, op twee ritten van het einde. Ik dacht: ik ga attaqueren, dan kan ik misschien winnen. Maar het was juist tegen stroom, ik had in de groep moeten blijven zitten, dan was ik zeker tweede geworden. We waren met drieën vooruit in die voorlaatste rit, en op de laatste col was ineens mijn pijp uit. Licht uit. Gedaan”.

Opmerking van WAAIERS: Rik stond toen niet 2de, maar 4de in het klassement. Hij stond wel 2de, maar dan wel van de 15de tot de 18de rit. Toen was er een tijdrit, en zakte hij naar de 4de plaats. Pas dan kwam die voorlaatste rit, maar er was geen groot offensief waardoor hij 4de bleef. Voor meer details zie WAAIERS 3-1 p. 175. Het ‘groot offensief’ was er wel in de Giro’s van 1960 (Van Looy stond toen 11de op 11’41”) en 1961 (Van Looy stond toen 7de op 4’07”).

Reacties

Naar aanleiding van WAAIERS 3-2 kregen we een paar correcties en enkele aanvullingen.

In antwoord op de opmerkingen van Rudy Romeyns:

- Wat betreft Axel Krause bij ROKADO: Rudy bevestigt op basis van zijn notities dat Krause bij ROKADO een contract had vanaf 1 september nadat hij op 1 augustus prof werd. Het Wereldkampioenschap achter zware motoren op 25 augustus reed hij dus niet voor ROKADO.

Of hij daadwerkelijk in een wedstrijd in ROKADO-trui reed kon echter niet bevestigd worden. In de meeste pistemeetings werden geen truien van de sponsors gedragen.

- Na verder opzoekingen kon besloten worden dat Graczyk in 1972 zijn carrière beëindigde en dus in 1973 niet meer voor ROKADO reed.

Belangrijke mededeling: Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt, op om het even welke manier zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de auteurs. © 2023

Belangrijke mededeling: Indien op een of meerdere foto's het zogenaamde copyright rust en plaatsing daarvan niet op prijs wordt gesteld, wordt u vriendelijk verzocht dit kenbaar te maken via redactie@waaierstijdschrift.be, zodat de bewuste foto uit dit tijdschrift kan worden verwijderd. In veel gevallen is het niet mogelijk te achterhalen bij wie het auteursrecht berust en of deze persoon of instelling instemt met plaatsing in dit tijdschrift. De makers van dit tijdschrift benadrukken dat met dit gratis tijdschrift geen commerciële bedoelingen worden beoogd en dat desgewenst een bronvermelding kan worden opgenomen.